הארץ

1.40 ש"ח יום ד', כ"ה באלול התשמ"ח, 7 בספטמבר 1988 VOL.69/21015 SEPTEMBER 7 1988

כולל מע"מ בגולה 1.22 ש"ח

תפוס לך הגב?
יש פתרון!
צלצל עכשיו לעידן

כורסאות טלויזיה ומנהלים אורטופדים

המפעל: עידן, רח' המלאכה 10, אור יהודה, טל' 347441
סוכנויות תל אביב 5610357 378257
חיפה 04-721877 באר שבע 057-37533 טבריה 06-720271
אשדוד 08-524903

אש"ף ידרוש היום פריסת כוח או"ם בגדה וברצועה

בכינוס שרי־החוץ של המדינות הבלתי־מזדהות • שבחים במצרים להצהרת פרס כי לא יטול חלק בממשלת אחדות שתאמר לא לערבים

מאת סופר "הארץ" לענייני ערביים

אש"ף עומד לדרוש היום "פריסת כוחות או"ם" בגדה וברצועת עזה, בכינוס שרי החוץ של ארגון המדינות הבלתי מזדהות הנערך בניקוסיה שבקפריסין. לדברי מקורות ערביים שצוטטו ע"י סוכנות הידיעות היוגוס' לאווית "טניוק", יעלה את הדרישה ראש מחלקת החוץ באש"ף, פארוק קדומי.

(סוף בעמוד 2)

הרצוג: חוסננו במוסריותנו (עמ' 2)

הליכוד קיים עצרת פתיחה שלישית (עמ' 3)

ברונפמן ו"טבע" ירכשו את "אביק" (עמ' 6)

עיראק מציעה חנינה לכורדים (עמ' 7)

חברת "בתי הזיקוק" מוצעת למכירה (עמ' 8)

בגליון זה 14 עמודים

פקסימיליה לנסיון

BROTHER 100 לחודש שכירות 197 ש"ח + מע"מ, ואם תחליט לרכוש - ינוכו דמי השכירות... (מוגבל לחודש יחיד)

קומפיוטרנט

טל. 03-7520753 ,7525632/5

מזג האוויר

היום וכחר תחול ירידה הדרגתית בטמפרטורות, בעיקר בפנים הארץ.

ירושלים: 18–31.
תל־אביב: 22–31.
חיפה: 22–31.
באר־שבע: 20–33.
רמת־הגולן 20–34, צפת 20–31, טבריה 22–38, עפולה 19–34, שומרון 19–31, נתב"ג 20–32, ירדן 22–29, עזה 22–30, אילת 25–40.

זכו בלוטו

אלה המספרים שעלו אתמול בהגרלת הלוטו: 4, 19, 24, 25, 27, 33. המספר הנוסף: 41.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.6375	+0.0008
העברות	1.9463	+0.0009
שחור	1.7900	–

שער הסל

יציג	1.7194	+0.0033

שוק ההון

ביקושים

מאת יהודה שרוני

מגמת הביקושים בשוק המניות בבורסה תודעה אתמול, והכרזית המניות נרשמו עליות שערים. בשוק אגרות החוב נרשמה מגמה מעורבת, עם נטיה קלה לירידות שערים.

הריבית על פקדונות שקליים בבנקים נסתה אתמול בדרך כלל לרדת, אם כי מגמה זו לא היתה אחידה בכל הבנקים.

ערך את העמוד: אריה הטביה

תלונות מתנחלים האיצו קיום מבצע המעצרים בקלקיליה

מאות חיילים עברו מבית לבית עם רשימות שמיות שהוכנו על־ידי שב"כ • נתפסו גרזנים, סכינים, אלות ומפעל לייצור דוקרנים לפגיעה בצמיגי רכב נוסע • 150 תושבים נעצרו

מאת אורי ניר, דן סגיר ואיתן רבין, סופרי "הארץ"

במבצע מעצרים חסר־תקדים בהיקפו ובאינטנסיביות שלו בגדה המערבית, שערכו אתמול כוחות הבי־טחון בקלקיליה, נעצרו כ־150 תושבי העיר בחשד שהשתתפו בפעילות לאומנית בחודשים האחרונים, ובמיוחד ביידוי אבנים. העיר שרויה עדיין בעוצר, מבצע המעצרים נמשך, חיילים סובבים ברחובות העיר בסרי־קת מבית לבית, כשבידיהם רשימות מפורטות של מבוקשים, שהוכנו בידי שירות הביטחון הכללי. היו שנעצרו על פי הוראות המפקדים בשטח.

בבתי החשודים בפעילות עויינת נערכו חיפושים אחרי חומרי לחימה מאולתרים וכרוזים. הרבה מהחשודים נתפסו במיטותיהם והובאו לנקודת ריכוז בפאתי העיר.

סא"ל אהרון, שפיקד על אחד הכוחות אמר: "יש בי־דינו ידיעות שמבוקשים שונים ישנים בפרדסים על־מנת להימנע ממעצר. דומה כי הופתעו מהמבצע. הם לא הצליחו לברוח לשטח".

העצורים רוכזו בבית־ספר במרכז העיר, נחקרו שם, ונגד חלק מהם הוצאו צווי מעצר לקראת הבאת בתי־אישום, כדי להעמידם למשפט. העצורים הועברו למתקן המעצר פרעה ליד שכם.

(סוף בעמוד 2)

ביתו של צה"ל סרק אתמול את קלקיליה, שהוטל עליה עוצר, ועצר עשרות מיידי אבנים וחשודים בפעילות עויינת. (צילום: יונתן טורגובניק/רויטרס)

צפוי מעצרם של רופאים בכירים וקצינים בקשר ל"רשת הפטורים"

אחרי ראש השנה עשוי להחקר תא"ל במילואים • אחדים מהחשודים שנעצרו משתפים פעולה • בידי החוקרים הקלטות ותצלומים של חשודים "בפעולה" • "מכונת הפטורים" המשיכה לפעול ביום שבו בוצעו המעצרים הראשונים – משום שהמבצע נשמר היטב בסוד

ארבעה מן החשודים בהשתייכות ל"רשת הפטורים משירות בצה"ל": למעלה מימין, ד"ר יוסף בלאום; משמאל, חיים גולובבניק; למטה מימין: אליהו לוי; משמאל: ירידיה סודאי. (תצלומים: עודי קרן ויגאל)

מאת ראובן שפירא, דן סגיר ונורית אמיתי סופרי "הארץ"

חוקרי היחידה הארצית לחקירות פשעים של המשטרה, בראשות תנ"צ שמעון סביר, יעצרו לחקירה בקרוב עוד כמה רופאים בכירים, אחרים שפעלו כמתווכים, וקציני צה"ל נוספים, בשלב השני של חקירת השחיתויות בשיחרור חיילים בסדיר ובמילואים באמצעות הרשת שנחשפה שלשום ואשר 16 מהחשודים בהשתייכות אליה כבר נעצרו. לפי אותן הידיעות, השלב השני של המעצרים מתוכנן להתבצע אחרי ראש השנה.

בשבועות הקרובים יוזמנו לחקירה במשטרה עוד עשרות אנשים, החשודים כי סייעו לשחרר אנשים משירות בצה"ל או שהשתחררו מצה"ל באמצעות מסמכים רפואיים כוזבים ובסיועם של מתווכים שהע־בירו שוחד וטובות הנאה לקצינים בצה"ל ולרופאים כדי שיסייעו בה־שגת פטור מהשירות.

חוקרי המשטרה והיחידה המרכ־זית לחקירות מיוחדות של מצ"ח מתכוונים לחקור גם קצין צה"ל בכיר במילואים בדרגת תת אלוף בקשר לפרשיות שנחשפו בחקירות שחיתויות הפטור משירות.

גל המעצרים השני ייעשה לאחר שיתקדמו החוקרים בחקירות החשודים שכבר נעצרו ויכינו את תיקים להעברה לפרקליטות. אחדים מהחשודים שנעצרו משתפים פעולה עם החוקרים ומסייעים לקידום החקירה, לאחר שהוצגו בפניהם ראיות חד משמעיות הקשורות אותם לביצוע עבירות. בידי החוק־רים מצויות הקלטות המפלילות חשודים וכן תצלומים ועדויות של אנשים שבאו איתם במגע וקיבלו באמצעותם פטורים לא מוצדקים משירות בצה"ל.

מתברר כי ביום ב', אחרי שפשטה המשטרה על בתיהם של החשודים ועצרה 16 מהם, המשיכה "מכונת הפטורים" לפעול וכמה רו־פאים ומתווכים, שכנראה לא שמעו על פעולת המשטרה ועל חשיפת הרשת, המשיכו בהליכים, תמורת סכומי כסף גדולים, כדי לשחרר אנשים משירות מילואים בצה"ל. אחדים מהחשודים שנעצרו, ושייצ־גו בקרוב, חשודים גם כי הדריכו משתמטים כיצד להתנהג ולהתחזות לפני ועדות רפואיות צבאיות, כדי להוריד את הפרופיל הבריאותי שלהם.

המשטרה דאגה כבר לפני ימים מספר להוציא צווי עיכוב יציאה מהארץ נגד עשרות אנשים שהיא מבקשת לחקור. בידי החוקרים רשי־מות מעודכנות של חשודים ומעור־בים בפרשיות הפטור הבלתי מוצדק מהשירות. הוכנו טבלאות מפורטות של יחסי הגומלין הקשרים בין החשודים, ואותרו דרכי הפעולה המודרניות שלהם.

ואלה שמות:

חקירת שמונת אנשי־הצבא העצורים בפרשת השוחד לשם קבלת פטור משירות תוכה ומילואים נמשכה אתמול. שמונת העצורים, ובראשם סא"ל נתי עמיצור (42) מהמלשינות הראשית, נחשבים הדמויות המרכזיות בפרשה. המשטרה הצבאית החוקרת אינן ממהרות לעצור את עשרות (או מאות) החשודים בהשתמטות משירות צבאי תמורת תשלום.

צה"ל לא פרסם רשמית את שמות העצורים מקרב הצבא, דבר שגרם להכתמת שמו של קצין חף מפשע. שמו של הרס"ר שנמנה על העצורים הוא יוסי צמח, והוא קרוב לסא"ל בעל אותו שם. לסא"ל יוסי צמח אין כל קשר לפרשה, והוא משרת ביחידה שאינה קשורה כלל לכל רשת הפטורים.

ואלה שמות החשודים בקרב הצבא ששמם נודע: סא"ל יורם ריל מחיל התחזוקה; רס"ן צביקה מערבני, כשפקד ראש מדור כוח אדם מילואים במפקדת קצין רפואה ראשי; רס"ן שושנה גולדשטיין, מפקדת מדור במינהל הגיוס של אכ"א; סרן עזרא גבאי; סגן גיא גרבר כמפקדת קצין רפואה ראשי, שהשתחרר מצה"ל לפני 4 חודשים; עצור שמיני, ששמו טרם נודע, הוא הסוראי.

כמה השתמטו משירות?

השאלה המרכזית שמטרידה גורמים בצה"ל היא, מהו מספרם של הצעירים חייבי גיוס שהשתמטו משירות באמצעות תשלומי שוחד לאנשי הרשת המסועפת, וכמה זמן הדבר נמשך. התחמקות משירות תוכה תמורה מאשר ההתחמקות משירות מילואים; גורמים בכירים בצה"ל הסבירו, שמערכת הגיוס של המלש"בים (מועמדים לשירות ביט־חון) היא ריכוזית בהרבה ממערכת השליטה על מערך המילואים.

הרשת נחשפה בעקבות פניה של מפקד יחידת מילואים, שהבחין לתדהמתו כי גורם כל שהוא משחרר את חייליו ללא סיבה נראית לעין.

שר הביטחון יצחק רבין והרמטכ"ל הביעו אתמול את סלידתם מהתופעה הבטחונית שיעקרו אותה מן השורש. שר הבי־טחון הורה אתמול בבוקר למבקר מערכת הביטחון, משה גורדון, לבד־דוק ביסודיות את מערכת הבקרה

(סוף בעמוד 2)

כרוז מס' 25 של הנהגת ההתקוממות מעיד על קרע בתנועת ההתנגדות

הכרוז מגנה את "תנועת ההתנגדות האיסלאמית" וקורא לה להצטרף ל"הנהגה הלאומית המאוחדת של ההתקוממות" • חייל נפצע בשכם • 3 פלשתינאים נפצעו בנוסיראת

מאת אורי ניר ואיתן רבין

הכרוז האחרון של "ההנהגה הלאו־מית המאוחדת של ההתקוממות", שמספרו 25, מתייחס בראשונה לפעי־לותיה של "תנועת ההתנגדות האיסלאמית" ("חמאס"), מגנה אותה כמשרתת את האויב וכמנהיגותה מהלומה לאינתיפאדה. עם זאת, אומר הכרוז כי "ההנהגה המאוחדת" מושיטה עדיין את ידה לאנשי "חמאס", הנמנים עם ארגון ה"אחים המוסלמים", וקוראת להם להצטרף לשורותיה או לפחות לקיים תיאום עמה כדי "לאחד את עמדת המאבק הלאומי". התנועה האיסלאמית המכונה "חמאס" היא כיום גורם האו־פוזיציה הארגוני היחיד, המאיים על אחדות השורה הפלשתינית במסגרת ההתקוממות בשטחים.

משקיפים ערביים בגדה ציינו את עוצמת הכוחות של "תנועת ההתנ־גדות האיסלאמית". בגדה, מפורשת כגבה, את מתיחת הביקורת הקשה עליה, ואמרו כי הדבר מצביע על דאגתם של תומכי אש"ף מהתגברות כוחם ויכולת אכיפתם של אנשי "תנועת ההתנגדות האיסלאמית" בש־טחים האחרונים.

חייל נפצע ממטען חבלה

פרט למבצע היום של צה"ל בקל־קיליה, לא נרשמו אתמול אירועים בולטים בגדה המערבית, ובדרך כלל נשמר השקט. בכמה מוקדים היו התנ־גשויות בהיקף מצומצם בין מפגינים לחיילים, אך לא דווח על נפגעים.

בשכם נפצע אתמול חייל צה"ל מפצעים קלים ממטען חבלה שנמצא באזור. מלשכת דובר צה"ל בירושלים נמסר, כי החייל היה חפץ חשוד, שהתברר כי היה מטען נפץ המורכב מצינור ובו חומר־נפץ. החייל נלקח לטיפול רפואי. כאמור, פציעתו מוגדרת קלה.

3 נפצעים בנוסיראת

בהתפרעות אלימה של עשרות תו־שבים במחנה הפליטים נוסיראת ברצועת עזה, שאירעה אמש, נפצעו 3 תושבים מאש חיילי צה"ל. 2 מהנפצעים נפצעו מכדורי פלסטיק. כוחות הביטחון ערכו מעצרים במחנה.

תושב שכונת שבורה שברפיח, שנפצע לפני 3 ימים מכדור בעינו, עבר לרים סאוד, מת אתמול בבי־ה"ח תל־השומר.

אבן יפתח מחר במסע הסברה באירופה

לקראת נאום ערפאת

מאת שאול צדקא, סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). אבא אבן, יו"ר ועדת החוץ והביטחון של הכנסת, מתחיל מחר ביקור בבריסל, במדריד וברומא, מתוך רצון להבהיר את עמדותיה העכשווית של ישראל, ערב נאומו המתוכנן של יאסר ערפאת בפרלמנט האירופי.

אבן, אשר עשה את השבוע ה־אחרון בלונדון, יבקר בבירות אלו בשליחותו של שר־החוץ שמעון פרס, המודד במערכת הבחירות. אחרי ראש השנה יבקר בפאריס ובבון, בעוד פרס עצמו יגיע ללור נדון, בה ייפגש בין היתר עם מרגרט תאצ'ר.

אבן אמר, כי יבקש מראשי המדינות בבלגיה, בספרד ובאיט־ליה, שלא יילכו שולל אחרי התמעיה של אש"ף ויתנבעו מן ה־ארגון הסברים ברורים באשר לע־מדתו. יחד עם זאת, אין הוא מתכ־וון להתעלם מתמורות שונות אשר התחוללו באחרונה בהלוך הרוח הפלשתיני.

חשש למקרה פוליו נוסף: בכפר פרדיס

מאת עדנה אבירזהר

חשש למקרה נוסף של שיתוק ילדים. המדובר בילדה בת 17, מהכפר פרדיס שלמרגלות זכרון יעקב. הילדה מאושפזת זה שבוע בבית־החולים כרמל בחיפה. היא סובלת מחום גבוה וחולשה ברג־ליים. היא מאושפזת במחלקה פנימית ואינה נזקקת לסיוע בנ־שימה. בוצעו בדיקות לגילוי הנ־גיף והתוצאות אמורות להיוודע בתוך ימים מספר.

במשרד הבריאות נמסר, כי עד כה חוסנו 7,687 מתושבי אור עקיבא. החיסון יימשך עד יום ששי בתחנות לבריאות המשפחה. מי שלא יספיק לקבל את החיסון, יוכל לקבלו בלשכת הבריאות בחדרה.

בתנובת עתי"ם מוסרת, כי יו"ר איגוד רופאי הילדים, פרופ' יצחק ורסנו, מנהל מחלקת הילדים בבית־החולים השרון בפתח תקווה, אמר כי לאור הנתונים שהגיעו לרופאי הילדים ממשרד הבריאות, ממליצים רופאי היל־דים להמשיך במבצע החיסון שהוחל בתנופה עד כה. לדעתם, אין מקום להוסיף חיסונים לאלה שכבר קיבלו בעבר, למעט היותם בקירבת אור עקיבא ובבעת אלגב, שבהם נתגלו מקרי פוליו.

עיריית ירושלים תתחיל מחר לדון בהרחבת גבולות השיפוט תוך סיפוח

לוועדת השרים לענייני ירושלים הוגש בעבר דו"ח הממליץ על סיפוח לעיר מאשר למדינה

מאת נדב שרגאי, סופר "הארץ" בירושלים

ועדה מיוחדת של עיריית ירושל־ים תתכנס מחר לדיון ראשון בהרחבת גבולות השיפוט של ירושלים. הוע־דה עתידה לדון בשני תרחישים מרכ־זיים: א) הרחבת הגבולות הרצויים של העיר, אפילו אין הדבר ריאלי היום מבחינה פוליטית, כולל סיפוח חלקים ממערב לעיר המצויים מעבר לקו הירוק, בתחומי איזור יהודה. ב) תיבחן השאלה אילו שטחים ניתן לספח בפועל לירושלים, בעיקר מכיוון מערב.

באשר לתרחיש הראשון, שאינו ריאלי כרגע, תידון אפשרות סיפוח מעלה אדומים לירושלים. בהקשר לתרחיש השני, תידון אפשרות סיפוח מבשרת לירושלים.

לפני הוועדה יובא חומר רב בנושא זה, שכבר נחקר בעבר. בין היתר, יקבלו חברי הוועדה לקריאה דו"ח חסוי, שהוכן ב־1982 לפי הזמנה של ועדת השרים לענייני ירושלים. לדו"ח נספח משפטי העוסק על ההבדל שבין סיפוח שטח למדינת ישראל לבין סיפוח שטח לתחומי שי־פוט של עירייה. "מבחינה ציבורית ובינלאומית, ובמיוחד לאור המגבלות שהציב הסכם קמפ־דייוויד על פיר־ושי השונים... ראוי כי השטח שי־סופח ייכלל מיד בגבולות עיריית ירושלים, ואז תוכל מדינת ישראל להציג לפני העולם, כי לפנינו שינוי 'קוסמטי' או תיקון 'עיתוני' או 'תיקוני גבול קלים'," נאמר שם.

פתרון נוסף שמציעה חוות־הדעת המשפטית, כשלב בדרך לסיפוח, הוא הכללת השטח המסופח בגבולות התכ־נון של הוועדה המקומית לתכנון. בדרך זו אין סיפוח מלא, ויש תועלת בכך שלפחות מבחינה תכנונית השטח כלול באחריות ירושלים.

מההיבט המשפטי מציין הדו"ח, כי אין כלל צורך ברוב פרלמנטרי לשם הרחבת גבולות העיר, והדבר נתון לשיקול דעתו המוחלט של המשר־לה. הבנה זו מסתמכת על סעיף 11 ב' לפקודת סדרי השלטון והמשפט, "זהו מסמך אשר מכוחו קבעה הממשלה בזמנו את החלת המשפט, השיפוט והמי־נהל הישראלי על ירושלים המזרחית... החל־

שמיר שיגר שליח עם הצעה לשובל: כהונת שגריר בארה"ב או באו"ם

התנאי – ויתור על מקומו ברשימת הליכוד לכנסת • שובל דוחה ההצעה "לפי שעה"

מאת אילן שחורי, סופר "הארץ" לענייני מפלגות

כהונת שגריר ישראל בוואשינגטון או באו"ם הוצעה לזלמן שובל מ"אומץ", כדי שיוותר על מקומו ברשימת הליכוד לכנסת. את ההצעה שלח לו, על־ידי שליח מיוחד, ראש הממשלה יצחק שמיר. נראה כי שובל דוחה "לפי שעה" את ההצעה. הוא טוען כי ראשית כל הליכוד חייב למלא אחר ההסכם עליו חתם. הנהלת תנועת רפ"י־אומץ אף החליטה אמש לפרוש מהליכוד, אם הליכוד לא יע־מוד בהתחייבויותיו על־פי ההסכם שנחתם, קרי מקום שישי ברשימה ליגאל הורביץ, ושיבוץ עד המקום השלושים לזלמן שובל.

הלחץ על שובל מצד ראש הממש־לה הוחל בסוף השבוע שעבר, בעת שהותו של שובל בוינה. אחד מחברי הכנסת, המקורבים ביותר לשמיר, צלצל לשובל במשך שעה ארוכה ניסה לשכנעו להוותר על מקומו בר־שימה. אותו חבר כנס הביע את דעתו הפרטית, כי הליכוד חייב לעמוד בהסכם, אך טען כי יש למצוא מוצא מהסבך שנוצר. שלשום בערב, זמן קצר אחרי שובו של שובל משוויץ, הופיע בביתו שליח של שמיר והציע לו את שני הכהונות הבכירות בוואשינגטון ובניו־יורק.

בשיחה ל"הארץ" אישר אמש שובל את הצעתו של שמיר, אך על תוכן השיחה סירב למסור פרטים. נודע כי שובל אמר, שהתפקיד השגריר בארצות־הברית או באו"ם הוא כבוד כמה מונים מאשר חבר כנסת, אך סירב להסכים להצעה כל עוד לא הת־ייחס הליכוד לקיום ההסכם.

גורם בכיר ב"אומץ" אמר אמש, כי אם הצעת הליכוד לתפקיד השגריר תהיה רצינית, יהיה על מה לדבר. כזכור, הוצעו לזלמן שובל בשנים ה־אחרונות מספר תפקידי שגריר במדי־נות כמו צרפת, גרמניה והבריטניה, אך הוא השיב בשלילה.

הורביץ: "הליכוד רימה"

בינתיים התכנסה אמש הנהלת תנועת "אומץ" לישיבת חירום, בה הותקפו ראשי הליכוד בחריפות. הנה־לת "אומץ" קיבלה שורה של החל־טות, שהעיקרית שבהן היא לפרוש מהליכוד אם ההסכם שנחתם לא יכובד כלשונו. הוחלט למנות צוות משפטנים, שיבדוק אפשרות של הגשת תביעה משפטית נגד הליכוד על הפרת הסכם. כמו כן, הוחלט לב־דוק את האפשרות של הליכה נפרדת בבחירות הקרובות ולזמן לישיבה מיוחדת את ארבעת ראשי הליכוד: יצחק שמיר, משה ארנס, אריאל שרון

מכנז من الأصل

ראיתי שמעתי

שתי המפלגות הגדולות עושות בימים האחרונים מאמצים כבירים לגייס כספים לקופת מער־כת הבחירות. בשתי המפלגות קיי־מת אמנם הסכמה בלתי רשמית שלא להוציא יותר כספים ממה שהוצאו במערכת הבחירות הקודמת, אך גם העבודה וגם הלי־כוד תרים בנרות אחר מקורות כס־פיים. כך עתיד לצאת ביום שלישי הבא, מבצעי ראש הממשלה, אברהם (אברום) בורג, ודובר מטה הבחי־רות של המפלגה, לשורה של מפגשים בחוף המערבי בארה"ב בניסיון לגייס כמה מאות אלפי דולרים. תהיה זו הפעם הראשונה שבורג הצעיר מגויס לגיוס כס־פים למפלגה, לאחר שנים כה רבות בהן אביו, ד"ר יוסף בורג, הפך כבר לשומה בתחום. בורג ישהה שם עד ערב יום כיפור.

אילן שחורי

חיים הרצוג חזר השבוע לאהבתו הישנה: הפרשנות, בה הרבה לעסוק עד לכניסתו למשכן הנשיאים. הרצוג הסכים לפתוח את הכנס הבין־לאומי בנושא מל־חמת איראן־עיראק שאורגן ע"י אוניברסיטת תל־אביב, המרכז למחקרים אסטרטגיים והמכללה הימית של ארה"ב. הרצוג נשא את הרצאת הפתיחה בפני באי הכינוס, ביניהם דיפלומאטים, מומחים, מורשים ואנשי אקדמיה. בהר־צאתו ניתח הרצוג את השלכות מלחמת המפרץ מהיבטים שונים. על מנת להוכיח שלא גם ליהו כפרשן, ניצל הרצוג את חופשתו השנתית בחודש אוגוסט, והתעמק במחקר ובכתיבה בנושא מלחמת איראן־עיראק.

גדעון אלון

שגרירה הראשון של מדינת טוגו בישראל מאז קום המדינה, קוואי קוסי, הגיע אמש לישראל. בשדה התעופה קיבל את פניו שג־ריר ותיק, ז'אן פייר בזוי מחוף־השנהב. השגריר, שנשלח לארץ בעקבות ביקורו שם של ראש הממ־שלה, יצחק שמיר, התמקם בשלב ראשון במלון דן פנורמה בתל אביב, מקום מושבה של שגרירות חוף־השנהב.

יצחק שמיר ערך אתמול קבלת פנים לשלושת השגרירים החדשים מפורטוגל, פנמה ותאילנד שהגישו שלושתם את כתבי האמנה שלהם לנשיא־המדינה. בפגישתו עם שגריר תאילנד ניפאט ויר־אליוזה, נזכר שמיר שבעת כהונתו כיו"ר הכנסת ביקר בתאילנד ונפ־גש עם המלך. "היתה לנו שיחה מאוד מעניינת", נזכר שמיר, "המלך התעניין בנושא החקלאות ודיברנו על הסיוע החקלאי שישר־אל יכולה להגיש לתאילנד". שמיר סיפר לאורחו כי "התרשמתי מאוד מיופיה של תאילנד. זוהי ארץ יפה עם אנשים נוחמים ומאירי פנים". ראש הממשלה הביע תקווה שמקום מושבו הקבוע של שגריר תאילנד יהיה בישראל והוא לא ייאלץ "לקפוץ" ארצה לביקורים ממקום מושבו הקבוע ברומא.

גדעון אלון

אדולף ראוזאר, אוסטרי בן 55, הוא המפקד החדש של כוח המ־שקיפים של האו"ם ברמת הגולן. ראוזאר הוא גנרל אוסטרי שבתפ־קידו הקודם היה מנהל לשכת שר ההגנה האוסטרי. בנוסף לכישוריו הצבאיים ראוזאר הוא אלפיניסט, מדריך סקי הבנתן.

דן סגיר

דבורה גנני, יועצת שר התיי־רות לענייני תקשורת, יצאה אתמול להשתלמות מקצועית בארה"ב, במטות הבחירות של שני המועמדים לנשיאות ארה"ב, מייקל דוקאקיס הדמוקרטי וג'ורג' בוש, הרפובליקני. היא תיפגש עם אישים הקשורים למערכות פרסום ותדמית. ערב יציאתה אמרה כי ההשתלמות, במסגרת מכון ג'ון קימפמריק, היא במסגרת חופשתה הפרטית, והוצאות הנסיעה הם על חשבונה והיא זכתה לאישור הוע־דה המתאימה לנסיעות של עובדי ציבור בחו"ל.

זהבי בלומנקרנץ

עשרות ישראלים טסו בש־בוע שעבר ללונדון כדי להשתתף בחתונתו של פיני זבלודוביץ, בנו של שלמה זבלודוביץ המחזיק ב־26 ממניות חברת "סולתם" הבי־טחונית בייצור מרגמות. משפחת זבלודוביץ, יוצאת פינלנד, שותפה עם כור במיספר מיפעלי נשק נוספים.

פיני זבלודוביץ (35) העומד בראש חברת השיווק של סולתם, היה רווק עד יום ראשון עת נישא בניו קאסל למעצבת פנים אנג־ליה. זו גם הסיבה שנישא שם, למ־רות שהוא מתגורר לסירוגין באי (בבעלות המשפחה) ליד הלסינקי, בניו־יורק, בקיסריה, בדירות רווקים בתל־אביב וכמובן גם בלונדון. כ"מתנת חתונה" קיבל מהמשפחה חוזה על סכום של 100 מיליון דולר – אך בשלב זה עתידו של ההווה לוטה בערפל.

אריה לביא

קריאות בוז ושריקות קידמו בהצגת הבכורה בוונציה את סרטו של הבמאי האיטלקי פרנקו זפירלי על המנצח ארטורו טוס־קניני, בו מופיעה אליזבת טיי־לור בתפקידה הראשון בקולנוע זה שבע שנים. מבקרים בפסטיבל הסרטים של ונציה השמיעו קריאות לעג רמות במהלך ההקרנה של ההפקה האיטלקית־הצרפתית המשותפת "טוסקניני הצעיר", ועיתונאים שרקו לזפירלי במסיבת עיתונאים שנע־רכה לאחר מכן. "זה דומה לאוסף של שידורי פירסומת בטלוויזיה", אמר אחד העיתונאים האיטלקים לזפירלי, ואחרים העידו כי טיילור נראתה "כמעט תנוחה" בהופעתה כמורת הסופראן הרוסית נאדינה בולישיוב מהמאה ה־19. העיתון האיטלקי רב־התפוצה "לה רפוב־ליקה" כתב, כי הסרט אינו ראוי לפסטיבל הסרטים של ונציה, שם הוקרן במסגרת האירועים המיוחדים.

ע"ה, ונציה

בעריכת עידית רוזנבלום

להקת המחול בת שבע, הבכירה בלהקות המחול המודרני בארץ, חגגה השבוע 25 שנה להיווסדה ואת כניסתה בית משלה במרכז נוה צדק. בין אישי הציבור הרבים נכחו שלמה להט, ראש עיריית תל אביב והבנקאית־הנדבנית הברונית בת־שבע דה רוטשילד. פינה באוש (שניה משמאל) הנראית כאן בין שניים מרקדני הלהקה. תצלום: ישראל חגן

פרופ' שטרית תובע בדו"ח מיוחד לחקור את חת, יו"ר בנק לאומי

הדו"ח עוסק בהטבות לבכירי בל"ל • קובע: בדיקת החומר מראה שד"ר חת פעל באופן לא־סביר, ולכן נשללה ממנו חזקת הכשרות העומדת לכל נושא משרה כל עוד הוא פועל בסבירות

מאת אריה לביא

התנהגותו של יו"ר מועצת המנה־לים של בנק לאומי, ד"ר מאיר חת, בטיפול בנושא ההסכמים האישיים, היתה לא־סבירה, ולכן נשללה ממנו חזקת הכשרות, העומדת לכל נושא משרה, כל עוד פעל בסבירות במילוי תפקידו, קובע פרופ' שמעון שטרית, חבר מועצת המנהלים של הבנק, בדו"ח מיוחד שהכין על פרשת ההטבות לבכירי בנק לאומי.

הדו"ח המקיף הוגש ליו"ר הרשות לניירות ערך, ליועץ המשפטי לממ־שלה ולגורמים אחרים הנוגעים בדבר. בדו"ח מגיע פרופ' שטרית למס־קנה, כי על ד"ר חת מוטלת החובה לתת הסברים להתנהגותו, ועל הרשויות הנוגעות בדבר לחקור את התנהגותו.

הדו"ח מראה, כי ד"ר חת אחראי לליקויים בדיווח על העסקות הדו־שות שנתגלו, בקשר לעלות ההסכמים האישיים, לבנק ישראל ול־גופים רלוואנטיים אחרים, ובקשר להטעיית הדירקטוריון הקודם בנושא זה, וכי הוא אחראי למניעת קבלת החלטה משפטית ועריכת בירור שכרוני לשם כך. הדו"ח מפרט את תמיכתו של ד"ר חת בבעלי חוזים אישיים, אשר בינם ובין הבנק התעור־רה מחלוקת על שכרם ותנאי פרישתם.

פרופ' שטרית הודיע במברק ליו"ר דירקטוריון אוצר התיישבות היהודים, דוד שטרן, וליו"ר מועצת אוצר התיי־שבות יהודים, כי הוא חייב להעמיד לעיון הציבור את הדו"ח המשלים, ולהגיש לכל הרשויות הנוגעות בדבר, לרבות ועדת הכספים של הכנ־סת, משום שתופרה ההסכמה להימנע מהתבטאויות פומביות בנושא ומלנקוט צעד כל שהוא עד שהר־שויות הממלכתיות יקבעו את מסקנו־תיהן על התנהגות ד"ר חת בנושא.

את תגובתו של ד"ר מאיר חת לא ניתן היה להשיג אמש.

פועלים מפורטוגל: נפלנו קרבנות למעשה רמיה; אנו הולכים רעבים

עם הגיעם נוטלים שוכריהם את דרכוניהם והם נותרים כאן כבני־ערובה • שגרירות ישראל בפורטוגל למשרד־החוץ: כתבה ביקורתית בעיתון פורטוגלי רב־השפעה עלולה לפגוע ביחסים

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

"פועלים פורטוגלים בישראל אומרים שהם נמצאים במצב דרמאטי, ורואים את עצמם קורבנות למעשה רמיה גדול. הם טוענים כי הולכו שולל על־ידי הבטחות ומצבם בישר־אל הוא על סף יאוש. הם רוצים לחזור לפורטוגל, אך אינם יכולים לעשות כן. הפועלים התלוננו כי קודם בואם לישראל 'הבטיחו לנו שמיים וארץ, ואנו הולכים רעבים'". כך נאמר בכ־תבה גדולה שפורסמה לפני שבועות מספר בעיתון רב־התפוצה "ג'ורנל דה נוטיסיס" בפורטוגל, שבדרך כלל רוחש אהדה לישראל.

שגרירות ישראל בפורטוגל פנתה בעניין אל משרד־החוץ וציינה כי פר־סום הכתבה מעיד על חומרת המצב ועל הסכנה לדימויינו בפורטוגל ומכ־לול יחסינו עם מדינה זו.

הכתבה מוקדת תהליך גיוסם של הפועלים בפורטוגל על־ידי חברת "פרסימקס". מציין בה כי הפועלים מגוייסים על סמך הבטחות קוסמות, המסתברות בדיעבד כשקריות נטו־לות כל בסיס מציאותי. בדיווח של השגרירות אל משרד־החוץ נאמר כי החברה "פרסימקס" מייצגת חברה ב־ריטית שיש לה קשרים עם חברת אר־אר־אס.

עליפי הדיווח, מכל פועל פור־טוגלי המגיע לישראל נגבה סכום הנע בין 200 ל־400 דולר "דמי תיווך". עוד בנמל התעופה נלקחים מהפוע־לים דרכוניהם וכרטיס הטיסה חזרה, על־ידי נציג אר.אר.אס, הנותן להם בתמורה כרטיס זיהוי מטעם החברה והם נותרים, לדבריהם בני ערובה.

שגרירות ישראל בפורטוגל מציינת עוד, כי "המבוד שמרכית האשמות הוסט מרשויות המדינה בישראל לחברות הפרטיות המגייסות עובדים, ובראשן אר־אר־אס".

שגרירות ישראל הוסיפה, כי בכ־תבה הובאה תגובת חברת "פרסימקס" המודה כי מבחינת הפורטוגלים, חברת אר.אר.אס. וחברות אחרות מחזיקות למעשה בעובדים על־ידי החזקה לא־חוקית בדרכוניהם.

יו"ר אר־אר־אס בישראל, גבי סבג, אמר בתגובה כי חברתו משכנת את הפועלים הורים במלון בן 3 כוכבים ואח"כ הם עוברים לדירות בשכר חודשי של 400—300 דולר לחודש. לדבריו, כל מי שרוצה בכך, דרכונו ניתן לו. הוא אמר, עם זאת, כי חלק מדרכוניהם של העובדים מוחזקים בכספת, מאחר שיש צורך לחדש את האשרות שלהם, ולכאלה ניתנים כרטיסי זיהוי. הוא הוסיף ואמר, כי חברתו אינה לוקחת דמי תיווך מהעובדים.

מצב יהודי סוריה מחמיר והולך

ראש מחלקת העליה אורי גורדון: עשרות מעונים במעצר • "מרכזי הקליטה סתומים ולממשלה אין דירות לעולים" • גידול של 101% ביוצאים מבריה"מ השנה, אולם הנשירה – ל־89%

מאת נדב שרגאי
סופר "הארץ"

ראש מחלקת העליה של הסוכנות היהודית, אורי גורדון, תיאר אתמול בצבעים קודרים את מצבם של יהודי סוריה. בהרצאה שנשא בבית העם בי־רושלים, גילה גורדון כי עשרות מבני הקהילה נתונים במעצר ובעינויים בבתי־הסוהר. נשים יהודיות נאנסות, ובאחרונה הובצרו והואסלמו בכפיה 3 בנות יהודיות.

ראש הקהילה הוחזר וממשלת סוריה רשמה אותו על שם הארגונים הפלשתינאים.

למכשירי הטלפון בבתי היהודים מצותתים באורח קבע, ויהודי הנוסע לחו"ל חייב להשאיר את בני משפחתו כמקוון. "אם לא ישוב במועד, יוצאו בני משפחתו להורג", אמר גורדון.

על הקהילות היהודיות באיראן וב־אתיופיה דיווח גורדון, כי נבגר שיפור בישואי התעקבות בקהילות אלה. מצבם של היהודים באיראן דומה כיום למצבם של יהודי סוריה, הם נתונים תחת משטר טרור ואימה. באתיופיה נמצאים רוב היהודים באזור הקרבות שבין הממשלה למחתרת.

גורדון תקף בחריפות את הממש־לה, שאינה דואגת לפתרונות דיור עבור העולים. הוא גילה כי במרכזי הקליטה התפוסה עתה היא מעל ל־90%, ואמר כי דרוש "בנק דירות" של כ־5,000 דירות בשנה, עבור העולים בלבד. כיום נמצאים במרכזי הקליטה כ־10,000 עולים. 2,300 מתוכם הם יהודי אתיופיה, שהגיעו לישראל במבצע משה לפני ארבע שנים.

בעניין יהדות ברה"מ אמר גורדון, כי בשמונה החודשים הראשונים של 1988 הורשו לצאת את ברה"מ 9,510 יהודים, לעומת 4,688 יהודים אשתקד (גידול של 101%). רק 11% מהיוצאים השנה מברה"מ עלו לישר־אל, ושיעור הנשירה השנתי עומד כיום על 89%. מאז ראשית השנה, אמר גורדון, הגיעו לארץ בטיסות ישירות דרך בוקארשט, 270 יהודים בלבד. הוא קרא לממשלה לאמץ גישה תקיפה ולאכוף מיד את החלט־תה בדבר טיסות ישירות מבוקארשט לישראל, החלטה אשר טרם קיבלה ביטוי מעשי, כדבריו.

שיחת היום עם מוטי איש־יאיר

על החלטת קיבוץ מעגן מיכאל להקים מפעל מעבר לקו הירוק

שרון מצליחה לקנות בכסף את התנועה הקיבוצית

מוטי איש־יאיר (43) הוא חבר קיבוץ מעגן מיכאל וחבר מזכירות חד"ש

מה הרעשנו בעקבות החלטת הקיבוץ להקים מפעל באזור התעשיה "שקף", סמוך לאום אל־פחם?

הרה לי. כל בית או מפעל מעבר לקו הירוק, מחבל במאבק לשלום. תוצאות ההצבעה הראו שהקיבוץ נחלק לשניים. חצי קיבוץ חושב שלא היה צריך להקים שם מפעל, אבל קיבלתי את עמדת הרוב. וזהו הדמוקרטיה הצרופה, שגם בהכרעה של קול אחד מתקבלת החלטה לכאן או לכאן.

קיבוץ של התק"ם מעודד למעשה מדיניות של הליכוד?

אמרתי באסיפה, שהקיבוץ נותן יד לכך שאריק שרון מצליח לקנות בכסף את התנועה הקיבוצית. המערך הגיע שני תיקים חשובים: האוצר והמסחר והתעשיה. כל המשק של תנועת העבודה קודם – הם צמודים לנו. גם אלינו הגיע העיקרון שלכסף אין ריח, ובעד כסף אנשים מוכנים לוותר על עקרונות. אני במקום נסים ושרון, הייתי חוכך ידיים בהנאה.

אפשר להצביע על מגמה, וביחוד במעגן מיכאל, של הקצנה ימינה בהשקפת העולם הפוליטית?

המשק שלנו הוא תוסס מבחינה פוליטית. אנשים חושבים ומתבטאים, והנושא הפוליטי חשוב להם. כל צבעי הקשת הפוליטית קיימים בקיבוץ – איכשהו מקים מהימין והשמאל. רוב החברים הם קונפורמיסטים, מצביעים מערך. גוש גדול מצביע רצ. אני היחיד שמצביע חד"ש ומעטים נותנים את קולם לליכוד, תחיה וקוממ. השמאל השתתף בהפגנות נגד מלחמת לבנון והביע את עמדתו כלפי האירועים בשטחים, ואנשי הימין הביאו את רפול לקיבוץ.

איך התנהלה אסיפת החברים שבה התקבלה ההחלטה?

זאת היתה אסיפה עירנית מאוד, עם השתתפות גדולה במיוחד. הרבה חברים ביקשו את רשות הדיבור. בשידורי הווידיאו הפנימיים בקיבוץ הוצגה לפני האסיפה התוכנית ונוהלו ויכוחים על המרוק. הקיבוץ היה כמרקחה. הדיון התנהל על רמה מאוד גבוהה, עם מעורבות חזקה של החברים. ספק רב אם אפשר ועומק כזה קיים בקיבוצים אחרים.

מה המכנה המשותף ל־158 החברים שהתנגדו להצבעה?

אלה חברים שמתנגדים להתיישבות מעבר לקו הירוק באופן עקרוני ומתנגדים לנושא העבודה השכירה. המפעל הזה יהיה רחוק מהקיבוץ, ובחור שיועסקו בו עובדים מהחוץ. מי שמנסה לשמור על ערכי הקיבוץ, מנסה גם לשמור על העיקרון שלא להתיישב מעבר לקו הירוק. ערכים ומאבק לשלום הולכים ביחד, ולא פלא שהקבוצה הזאת התלכדה לגוש אחד.

מתייגים אותך בקיבוץ בגלל חברותך בחד"ש?

הקיבוץ התבגר ולמד לקבל אותי. מה שקורה במדינה עירער את הביטחון העצמי של הרבה אנשים.

אתה צופה שהחברים יתחרטו בעתיד על ההחלטה?

החברים אמרו: אם יהיה שלום, נחזיר את המפעל. האם אנחנו תושבי גוש דן, שבאים ליישובים האלה כדי לקבל אחר־כך פיצויים? אם תהיה חרטה או התפכחות – זה תלוי במציאות. אם המפעל יצליח וישראל תספח את השטחים, אז אלה שהתנגדו היו הטיפשים. ואם חלילה תהיה מלחמה, אז אלה שלא תרמו למאמץ למנוע את ההחלטה – יהיו הבוגדים.

מאת אורית גלילי

הנשיא הרצוג בפתיחת שנת המשפט:

"חוסנה של ישראל הוא פועל יוצא של מידת מוסריותה"

"הצדק צריך להיות נר לרגלינו בעניינים שבין רוב למיעוט וביחסנו אל הגר הגר בתוכנו"

מאת סופר "הארץ"

"חוסנה של ישראל הוא פועל יוצא של מידת מוסריותה, ואין לך ביטוי ברור ומובהק יותר למוסר והמוסריות מאשר הצדק בביטוייו השונים", אמר אמש נשיא המדינה חיים הרצוג בנאום שנשא בטקס פתיחת שנת המ־שפט התשמ"ט, בבית לשכת עורכי־הדין בירושלים. הנשיא הוסיף ואמר, כי "הצדק צריך להיות נר לרגלינו כשאנו באים לדון בעניינים שבין רוב למיעוט וביחסנו אל הגר הגר בתוכנו".

בטקס שבו השתתפו שופטים רבים, מבקרת המדינה ומשפטנים רבים, בירכו שר המשפטים אברהם שריר, נשיא בית־המשפט העליון, השופט מאיר שמגר, וראש לשכת עורכי־הדין, עו"ד יעקב רזכין. אורח הכבוד בטקס היה שר המשפטים הבריטי, הלורד מקיי, המבקר בארץ.

הפגנה נגד המעצרים המנהליים

מול בית לשכת עורכי־הדין הציבו כמה משפטנים משמרת מחאה נגד המעצרים המנהליים, הריסת בתים והגירושים. הם גם מחו על שתיקתה של לשכת עורכי־הדין בנושאים אלה.

במקביל, פירסם אתמול הוועד הארצי של לשכת עורכי־הדין הודעה הקוראת לרשויות הביטחון לדאוג לכך שאמצעי התגובה נגד הפרות הסדר בשטחים יהיו במסגרת החוק. כן קרא הוועד הארצי להפעיל ביקורת שיפוטית יעילה במקרים של מעצרים מינהליים בשטחים.

התעשיין הגרמני אדוארד שולטה – חסיד אומות העולם

המחקר "הפרת השתיקה" של פרופ' לקויר וריצ'רד ברייטמן חשף את מאמציו תוך סיכון חייו לחשוף תכנית הפתרון הסופי

מאת נדב שרגאי
סופר "הארץ"

"יד ושם" החליט להעניק תואר של חסיד אומות עולם לתעשיין הגרמני אדוארד שולטה, שתוך סיכון חייו היה הראשון שחשף במערב את תכנית הפתרון הסופי.

ההחלטה התקבלה בעקבות סדרת מאמרים של העיתונאי יוסי מלמן ב"הארץ" וב"דבר", ופניות של אישי ציבור בהסתמך על מאמרים אלה. המאמרים התבססו על הספר "הפרת השתיקה" של ההיסטוריונים פרופ' זאב לקויר הישראלי וריצ'רד ברייטמן האמריקאי, שיצא בימים אלה לאור בתרגום עברי בהוצאת שוקן.

הספר מספר כיצד, בקיץ 42', לאחר שנודע לו על משלוח ראשון של 440 יהודים להשמדה באושוויץ, החליט שולטה לחשוף את הכוונה להשמיד את יהודי אירופה. הוא יצא לשווייץ ושם גילה את הסוד לנציגי הקהילה היהודית והקונגרס היהודי העולמי. גרהרד ריגנר, נציג הקונגרס היהודי העולמי, הבריק את המידע לממשלות ארה"ב ובריטניה.

כעבור שנה וחצי, שעות מספר לפני שעמד להיעצר על־ידי הגסטפו, נמלט שולטה לשווייץ, שבה עשה את שארית חייו, עד שנפטר ב־1966 והוא בן 75.

בסוף חייו לא ידע שולטה נחת. הוא נחשד בטעות על־ידי האמרי־קאים כנאצי, משום שהיה תעשיין גדול בגרמניה הנאצית – ופעילותו החשאית היתה ידועה למעטים בלבד, בהם איש הביון האמריקאי אלן דאלס.

"יד ושם" התקשה תחילה להעניק לו את התואר חסיד אומות עולם, שכן בדרך כלל מוענק התואר למי שהציל יהודים בפועל. לבסוף הוחלט על הענקת התואר לאיש, במידה רבה עקב לחצים שהפעילו על המוסד אישים כמו טדי קולק, השר יוסף שפירא, הח"כ יצחק ארצי ומזכיר הממ־שלה אליקים רובינשטיין.

בכנס על מלחמת איראן־עיראק באוניברסיטת ת"א:

סכסוך איראן־עיראק לא תם בגמר מלחמת המפרץ הפרסי

צפוי מרוץ חימוש שיכלול מאמץ להשיג יכולת גרעינית

מאת דן סגיר
סופר הצבאי של "הארץ"

סיום המלחמה במפרץ הפרסי, אין פירושו סיום הסכסוך בין איראן לעי־ראק. שתי המדינות עשויות לפתוח עכשיו במרוץ חימוש ורכישת טכנו־לוגיות וכלי־לחימה חדשים, כולל טילי קרקע־קרקע ונשק כימי.

האיראנים יקימו חיל־אוויר מודרני ואילו העיראקים יפתחו את חיל־הים. לאור לקחי המלחמה, ינסו השתיים לצמצם את ההישענות הבע־ייתית על מקורות נשק חיצוניים. לטווח הארוך, הן עשויות לפעול להש־גת יכולת שימוש בנשק גרעיני, בעיקר בשל ההערכה שבידי הודו, פקיסטן וישראל יכולת כזו.

הערכות אלו לגבי התפתחות המצב האסטרטגי באזור נמסרו אתמול ע"י ד"ר ג'פרי קמפ, לשעבר יועץ לביטחון לאומי בבית הלבן, בהרצאה בכנס בינ"ל של המכון ללי־מודים אסטרטגיים של אוניברסיטת ת"א. נושא הכנס, שנמשך 3 ימים והסתיים אתמול, היה השלכות מלח־מת איראן־עיראק.

לדברי קמפ, למרות הפסקת־האש, יש נטיה להגדיל את ההוצאות הצבאיות בשתי המדינות. מרוץ חי־מוש זה, אשר לא ילווה, לדעתו, בהגברת הפיקוח הבינ"ל על הנעשה באזור, יצור בעיית בטחון גדולה הגלכת למדינות המפרץ האחרות.

בהקשר זה רמז הדובר מוושינג־טון, כי המאבקים שמנהלת בקונגרס ה־אמריקאי השדולה היהודית למניעת מכירת נשק אמריקאי למדינות באזור, כגון סעודיה, בחשבון סופי אינם בהכרח לטובת ישראל. לדבריו, אמנם כרגע נשק אמריקאי מתוחכם יותר מאירופי או סיני ולכן מסוכן יותר לישראל, אולם על הראשון – בניגוד לאחרים – ניתן לדרוש הגב־לות שימוש ופיקוח. לדברי קמפ, לי־שראל יש אינטרס מובהק שמעמדה של ארה"ב במפרץ הפרסי לא יחלש.

פרופ' אליהו קנובסקי מאוניבר־סיטת בר־אילן, העריך בכנס שכבר בשלבים הראשונים שלאחר סיום המ־לחמה, ישקיעו גם איראן וגם עיראק מאמצים רבים להגדלת תפוקת הנפט שלהן, ללא כל התחשבות בהשפעה על מחירי הנפט בעולם.

אל על

	טמפ' מינימום	טמפ' מכסימום	התצפיות אתמול		
אמסטרדם	12	20	מעונן	10	18
אתונה	23	30	נאה	20	35
בוקארשט	18	24	גשם	–	–
בריסל	13	22	מעונן	9	22
וינה	13	20	מעונן	13	21
ורשה	10	18	מעונן	11	20
דבלין	15	26	מעונן	13	27
לונדון	15	19	מעונן	13	24
ליסבון	14	27	מעונן	19	36
מדריד	20	32	בהיר	16	35
ניו־יורק	18	25	מעונן	19	26
פאריס	16	26	מעונן	17	25
פרנקפורט	15	20	מעונן	14	22
ציריך	13	18	מעונן	–	–
קהיר	25	34	בהיר	22	35
קופנהאגן	15	16	מעונן	11	18
רומא	20	26	מעונן	15	34

EL AL אל על

אמש בקונצרט / אורנה לגגר

שמש סגרירית

קונצרט פתיחת העונה של התזמורת הסימפונית ירושלים. בתוכנית: סימפוניה בסי מינור בתיזמורו של נעם שריף מאת דביוסי (ביצוע בכורה בישראל). קונצ'רטו מס' 5 בפה מז'ור לפסנתר ולתזמורת (המצרי) אופוס 103 מאת סן סאנס. הסימפוניה הרביעית בלה מז'ור (האיטלקית) אופוס 90 מאת מנדלסון.

לדביוסי היתה די ענווה כדי לא להתייחס ברצינות תהומית מדי לרישום הזעיר שסרטט כיצירת נעורים כאל יצירה בעלת תוכן היריגורל המצדיק פי־תוח לסימפוניה. לא כן, למלחין הישראלי נעם שריף, שבחר בתיזמור עשיר, קומפקטי, ואנרגטי הכבד ליצירה דלה מתוכן מוסיקאלי. המימדים של אדרת בגדי המלך החדשים, היו מרשימים דיים על מנת להוות פתיחה "חגיגית" לעונה ה־51 של התזמורת הסימפונית ירושלים.

לעומת זאת היו ליריות כנה, רוך מגע מפתיע על פסנתר המפיסים של הנרי קראון האיפוק שבכתב טעם שלא גלש לרגשנות יתר מתקתקה, לצד טכניקה מלוטשת, בנגינתה של הפסנתרנית פניה ולצמן את הקונצ'רטו החמי־שי של סן סאנס. יצירה זו מושמעת לעיתים נדירות באולמות הקונצרטים אולי בגלל בנייתה מסויימת של צורה, שכן אין די ב"גלי" פסאז'ים של אקורדים עוגנים שהפליאו להשתלב במערך התזמורתי, כדי להוות תוכן מוסיקאלי מרתק ורב־עניין.

דומה היה שזיק הנוהלה שטופת השמש האיטלקית המאפיינת את הסימפוניה הרביעית של מנדלסון, תנער את ערב הפתיחה משיממונו ותהפוך אותו לחגי־גה מוסיקאלית של אמת.

אך לא תחת שרביטו של מנצח מעולה כמו לורנס פוסטר, שנבחר להיות מנצח הבית של התזמורת, היודע בבירור ובבהירות מה הן מטרותיו המוסיק־אליות בכל תו ותג, אך מרוב הקפדה הקבעית על פרטים, הוכאה חיוניותה הט־בעית הדרוות הבינה של התזמורת שמן המתם וקוקים הבריה למרוב נשימה יתירה.

אמש בתיאטרון / מיכאל הנדלזלץ

סוד הצירופים הנכונים

התיאטרון הקאמרי מעלה בבימה 2 את "לשבור את הצופן" מאת יו ויטמור. תרגום: אהוד מנור. בימוי: מיכה לבינסון. תפאורה ותל־בושות: רות דר. מוסיקה: גורי אגמון. בתפקיד הראשי: עודד תאומי.

המתימטיקאי הבריטי אלן טיורינג התעסק לשבור את כל הצפנים. החל מצופן אניגמה הגרמני במלחמת־העולם השניה, דרך קוד ההתנהגות המקובל, כשהיה הומוסקסואל מוצהר, כשזה עוד לא היה מקובל, דרך התעקשותו להיות הגון בחברה שהכתיבה צביעות, ועד למסקנה שהביאה למותו. סיפורו של איש מרתק, בפרשת חיים שוברת לב ולא רק צופן. מחזה לא גדול, עם כמה תמונות מעולות.

הבימאי מיכה לבינסון ועודד תאומי הצליחו לשבור עוד צופן. אלפי ישר־אלים ראו את דרק ג'קובי עושה את התפקיד הזה בלונדון, ותאומי הצליח ליצור לטיורינג חיים חדשים על הבימה העברית. בבנותו לבנות תפקיד אופי מעשרות פרטים קטנים ובצירופים הנכונים של רגש והומור, הוא שובר את הלב, וכל זה בדיבורים על מתימטיקה ומחשבים.

טיורינג מדבר על חשיבותם של הצירופים הנכונים, והצגה זו כולה צירופים כאלה. החל מתפאורה העשויה בקפידה, בנקיון וביופי, של רות דר, עבור על פני המוסיקה של גורי אגמון, הבימוי של לבינסון, המקפיד כתרגל על פרטים ומיטיב להוציא מן השחקנים את מירב כשרונם ומיומנותם, וכלה בשחקנים בתפקידים הקטנים והגדולים יותר. ברשימה קצרה זו צריך לציין במיוחד – נוסף לתאומי, הראוי לכל המחמאות – את אביבה מרקס, בעיקר בחלקה השני של ההצגה, בתפקיד העשוי למופת של אמו של טיורינג, ואת יוסי ידין, בתפ־קיד המבונה על טיורינג, שמשלים את הצופן המרתק הזה. צריך לא מעט אומץ כדי לעשות על הבימה את הדברים שאינם קלים וטבעיים לשחקנים, ובהצגה זאת הם עושים את זה.

מבצע המעצרים בקלקיליה

(סוף מעמוד 1)

במבצע, שותקים לאחר איסוף חומר מודיעיני רב, שיתפו צה"ל מאות חיילים מיחידות שריון, הנדסה, חי"ר ויחידות מובחרות, עשרות כלי־רכב, וכמה מסוקים.

גרזנים, סכינים ואלות

קלקיליה, בת 25 אלף התושבים, הושמה בעוצר אתמול ב־4 לפנות בוקר. כל הכבישים המובילים אליה נחסמו, והאזור כולו הוכרז "שטח צבאי סגור".

התנועה הופנתה לדרכים עוק־פות, ומאות חיילים הוכנסו לעיר, לביצוע הסריקה. נמצאו כלים שונים כגון גרזנים, סכינים ואלות, שלפי החשד שימשו לביצוע מעשי אלימות. כן נמסר, כי נתפס בית־מלאכה שבו יוצרו דוקרנים שפוזרו על הכבישים בעיר, כדי לחבל בצמיגי מכוניות חולפות.

אנשים שהורשו להיכנס לקלק־יליה אתמול סיפרו, כי צה"ל חילק כרוזים לתושבים, שבהם נאמר בין היתר כי העיר, שהיתה בעבר סמל לדו־קיום בין יהודים לערבים, הפכה במהלך החודשים האחרונים מוקד של הפרות סדר אלימות.

אלוף פיקוד המרכז עמרם מצנע הסביר אתמול לכתבים מדוע נבחרה קלקיליה כיעד: "העיר הזאת יושבת על צומת חשוב, שמוביל מהשפלה ליהודה ושומרון. מאות כלי־רכב עוב־רים דרכה מדי יום. רבים מהם נרגמו באחרונה באבנים, והמצב הגיע כבר לבלתי נסבל".

תא"ל גבי אופיר, מפקד אזור יו"ש, הוסיף על כך ואמר שקלקיליה הפכה באחרונה מובילה בהפרות סדר וידויי אבנים בשטחים.

תולדות של מחבלים

מפקד אזור יו"ש, תא"ל גבי אופיר, אמר כי תוכנית המבצע בקלקיליה הוכנה לפני שבועות. גורמים בכירים בצה"ל מסרו, כי המבצע הגדול התק־יים, בין היתר, עקב תלונות של מתנ־חלים מהסביבה על התנכלויות חוזרות ונשנות להם בכבישי העיר. קלקיליה היתה שרויה בעוצר בשעות הלילה זה יותר מחודשיים, כדי למ־נוע תקריות של ידויי אבנים, אך הת־קריות הללו נמשכו במעט מדי יום. מתנחלי האזור הלינו במשך שבועות אחדים על כך, שעוצר הלילה המתמשך (מרדת החשיכה עד אור ראשון) אינו משיג את מטרתו, ומכו־ניותיהם מותקפות באבנים בעיר ביום ובלילה. בכבישי העיר נוסעות מדי יום מאות מכוניות של תושבי ההתנחלויות באזור. בימים אלה נסלל כביש שיעקוף את קלקיליה, ויצמצם את סכנת הפגיעה במכוניות הנוסעות באזור.

לעומת זאת, בשיחתו עם כתבים הדגיש האלוף מצנע כי למרות שיש כמובן קשר בין הפעולה לבין תלונות המתיישבים לגבי המצב בכבישים, אין זו הסיבה העיקרית למבצע. "לא נקבע סדרי עדיפויות על פי מי שמסביר וצועק בקול רם יותר".

לגבי הציפיות מהמבצע אמר מצנע "אין ספק שנוריד את רמת הא־לימות באזור. אבל גם אין לי ספק שבמקום כל שהוא יזרקו שוב אבנים בקלקיליה. אני מציע לא להתאכזב כאשר זה קורה. אנחנו משקיעים באזור הזה מאמצים ואמצעים רבים בהתמו־דדות עם מצב בעייתי מאוד".

לדברי אלוף הפיקוד, סיום סלילתו של כביש עוקף קלקיליה יהווה פתרון חלקי, אם כי לא מוחלט, לבעיית הדר־כים הבעייתי הזה. הוא מקווה שכביש זה ייפתח לתנועה תוך חודשיים.

בקבוק תבערה ליד אריאל

בקבוק תבערה נזרק אמש לעבר אוטובוס של החברה לפיתוח שומרון, שנסע ליד אריאל. הבקבוק התלקח, אך הנהג הצליח לכבות את האש.

ערך את העמוד: אריה חשביה

צפוי מעצרם של רופאים

(סוף מעמוד 1)

שאמורה היתה לפעול במישור המינהל הרפואי ובמישור המינהלי־ארגוני. רבין ביקש לבדוק את הליקויים הקיי־מים במערכת ולהמליץ מה דרוש לעשות כדי לשפר ולמנוע הישנות מקרים כאלה בעתיד. ברזון נתבקש ע"י השר להעניק לבדיקה זו קדימות גבוהה.

בכיסוי פנים

שבעה מהחשודים בפרשת רשת השוחד המאורגנת שסייעה בשחרורים מצה"ל, נעצרו אתמול בבית־משפט השלום בפתח־תקווה, להמשך החקירה. אחד החשודים המעורבים בפרשה שוחרר בערבות. ואלה הנעצרים:

• ד"ר יוסף בלאס (41), רופא מירוש־לים, חשוד בקבלת שוחד, זיוף מסמכים ומרמה בנסיבות מחמירות. מודיעין שהתקיים לפני השופט שלי סימן, מתברר שהחשוד משתף פעולה עם חוקריו ומסר שמות ופרטים רבים בפרשה.

• חיים גולובביץ (40), שומר מצוות מירושלים, שמקורביו דאגו כל העת לכסות את פניו מפני התקשורת. הוא נעצר בחשד שימוש במסמכים מזו־יפים להורדת פרופיל.

• אליהו לוי (35) מפתח־תקווה, בנו של הקבלן דוד לוי, חשוד במתן שוחד וקבלת הנאה.

• מרדכי יוסף (34) מגני־תקווה, חשוד במתן טובת הנאה לקציני צה"ל בתמורה לשחרור מקורביו משירות. לדברי רב־פקד שלמה לוי, ראש צוות החקירה, נמצא החשוד על "המתנד־כים" האחרונים. האיש התכונן לנסוע להולנד, בלוויית אשתו ובנו. הוא קשור, לדברי המשטרה, לפעילותו של רב־סרן מורגבי, ושל קצינים בכי־רים אחרים.

• ידידיה סהראי (44) מבית־שמש, חשוד שסייע לאחיו להשתחרר משירות מילואים, וכי הוא עצמו השתחרר ממילואים בדרך לא כשרה.

• האח יוסף סהראי נעצר גם הוא.

• מעצרו של יהושע סבג מקריית־אונו הוארך ב־12 יום. הוא מוגדר כמתווך בשוחד בין קצין הצבא לבין מי שביקש לשחרר ממילואים.

"נפולת של נמושות"

מסופר הפרלמנטרי של "הארץ"

חברי ועדת החוץ והביטחון, בראשות ממלא מקום היו"ר מיכה חריש (מערך), הביעו אתמול זעזוע מהפעי־לות העבריינית של רופאים ואנשי־צבא שסייעו להשתמטות מצה"ל. בדיון אמר ח"כ יוסי שריד (רצ), כי המשתמ־טים והמסייעים להם הם "נפולת של נמושות". שריד אמר, כי יש לדווח לוועדה לא רק מה נעשה לתיקון המצב, אלא גם מה ייעשה כדי להבטיח שלא יישנה. ח"כ שולמית אלוני מסיעתו קראה לממשלה המניחה לב־חורי הישיבות להשתמט משירות צבאי, ללמוד מרגישותה המוגברת של צמרת צה"ל לתופעות אלה של השתמטות.

ח"כ פנחס גולדשטיין (ליכוד) וח"כ בני שליטא (ליכוד) הביעו את ביטחונם, כי צה"ל יוכל לבער את התועבה ולשמור על מבנה מוסרי.

4 החשודים כמחבלים גורשו לשווייץ

מאת דן סגיר
סופר הצבאי של "הארץ"

לאחר מעצר וחקירות של שנה וחצי, גורשו אתמול בבוקר לשווייץ 4 ערבים שנעצרו יחד עם קבוצה של כ־50 איש החשודים כמחבלים, על סי־פון האוניה "מאריה אר", שנלכדה ע"י ספינת חיל־הים. האוניה נעצרה ב־6.2.87 בחזרה בדרכה מקפריסין לחלדה שבלבנון, ונוסעיה היו ככל הנראה מחבלים מארגון הפתח, שניסו לשוב ללבנון.

אש"ף ידרוש היום

(סוף מעמוד 1)

חוסין מלך ירדן חזר והדגיש אתמול את מחויבות ארצו להשתתף במאמצי השלום באזור.

בראיון לעיתון הכוויתי "אל־אנבאא" אמר, כי לא יתכן שלום במזרח התיכון ללא כינוס הוועידה ה־בינלאומית.

שר־הפנים הירדני, רג'א אל־דג'אני, מסר אתמול כי משרדו מעיין בתיקון לחוק הבחירות שיהיה תואם להחלטה להתיר את הקשר המינהלי והחוקי עם הגדה המערבית. בראיון לרדיו "מונטה־קרלו", ששודר אמש, אמר כי לא יוטלו סדרים חדשים לגבי המעבר בין הגדה המערבית למזרחית. עוד ציין, כי לא יחול שינוי לגבי הד־רכונים הירדניים של המתגוררים בגדה המערבית.

מצרים שיבחה את פרס

מצרים שיבחה אתמול את מ"מ ראש הממשלה ושר־החוץ שמעון פרס, בציינה כי 50% מדעת הקהל ב־ישראל תומכים בעמדתו. העיתון הר־שמי למחצה "אל־אהראם" העלה על נס את הצהרת פרס ל"אבוזהור", כי לא יטול חלק בממשלה אחרת לאח־דות שתאמר לא לערבים. לדעת העי־תון מכוונה ההצהרה, כי פרס רוצה בהידברות עם הפלשתינאים וכי מפל־גת העבודה מוכנה להמיר שטחים תמורת שלום ועמדה זו קרובה לעמ־דת אש"ף, אותה ביטא בנאום אבו־שריף.

שגריר מצרים בישראל, מוחמד בסיוני, הצהיר כי ארצו מתייחסת להסכמי קמפ־דייוויד כאל דבר מת.

מקורות ערבים בקהיר מסרו אמש, כי הנשיא מובארק מתכוון לע־רוך בסוף החודש ביקור בבירות אירו־פה כדי להכשיר את הקרקע להכר־זת אש"ף לכינון מדינה פלשתינית עצמאית.

ראש המשלחת במוסקווה חזר לשם דיווח

מאת גדעון אלון

ראש המשלחת הקונסולרית היש־ראלית במוסקווה, מירון גורדון, הגיע ארצה לביקור על מנת לדווח למ"מ ראש הממשלה ושר החוץ, שמעון פרס, ולהנהלת משרד החוץ, על פעי־לות המשלחת מאז הגיעה לברית"מ לפני כשישה שבועות.

שרון נפגש עם פקידים בכירים בממשלת פולין

מאת אלדד זהבי
סופר "הארץ" בסקנדינאוויה

קופנהגן (מיוחד ל"הארץ"). השר אריאל שרון, שהגיע שלשום לוארשה בלווית קבוצה של אנשי עסקים ישראליים ורעייתו, קיים אתמול פגישות שהוגדרו "בלתי רש־מיות", עם פקידים בכירים בממשלת פולין. בשל ההחלטה לשמור על חשאיות המגעים, סירבו נציגות ישראל לאשר או להכחיש כי השר נפגש עם אחד משרי ממשלת פולין, כנראה שר החקלאות.

קבוצת אנשי־העסקים שהגיעה עם השר לוארשה, מנופלת ע"י חברת התיירות הממשלתית הפולנית "אור־ביס", שדאגה להסדר המגעים בין השר ואנשי משלחתו.

פעילות משולבת של בנקאים פו־לניים ואנשי־עסקים ישראליים, השת־תפות השר שרון בפגישות אלו, מעידה על פעילות שנועדה להעמיק את קשרי הסחר בין ישראל לפולין.

בוארשה הניח שרון זר פרחים ליד אנדרטת לוחמי הגיטו ובכיכר "אומשלאג פלאץ".

עצרת הפתיחה השלישית של הליכוד בבנייני האומה

הרבה מלל, מעט חידושים, ג'ינגל קליט

עצרת הפתיחה מס' 3 של הלי־כוד בבנייני האומה בירושלים התאפיינה אתמול בהרבה מלל, במעט חידושים ובג'ינגל קליט, יש להודות, – "רק הליכוד יכול", שהושמע במשך הערב לפחות 10 פעמים. היו בערב הזה שני נאומים

עדות ראייה / נדב שרגאי

מרכזיים, של ראש הממשלה יצחק שמיר ושל סגנו דוד לוי. שניהם, כמו שמעון פרס ויצחק רבין בהיכל התרבות שלשום, נכנסו יחד לאולם וגרפו מחיאות כפיים סוערות.

אך את התשואות "האמיתיות" קצרו שוב בני בגין ובנימין נתניהו, שהוצגו עם עוד 50 מועמדי הלי־כוד לכנסת הבאה לשבת על הבימה, מאחורי ההנהגה הבכירה.

דגלי מריבה, זרי פרחים ודגל לכל אחד בקהל, בליווי שירים של יהורם גאון מרמקולים רבי־עוצמה ושירת הקהל של "יכול הכבוד לשר", שאמנם יועד במקורו לשר משה מונטיפיורי, אך יכול היה להתלבש לא רע גם על גדעון פת, משה ארנס, דוד לוי, יצחק שמיר, יצחק מודעי משה נסים ומשה קצב, שישבו לשולחן המכובדים.

האולם היה מלא וכך גם הרציג, למרות חששות מוקדמים. איחור של כשעה. באמצע הנאום של ארנס, פסק זרם החשמל, ומישהו צעק למערך: "זה לא יעזור לכם". מנחם בגין הוזכר כמה פעמים על־ידי שמיר, וזכה בכל פעם לתשואות – כאילו ישב באולם. עזר ויצמן, שזכה לטיפול אישי ממשה ארנס, כונה בקהל "בוגד". ברמז לליקויי המערך משלשום, אמר ארנס כי הזקף מי שרוקד אחרון.

ראש הממשלה שמיר פתח את נאומו בהצהרה כי למרות הבחירות, כאשר ייקרא אם־ירצה השם להרכיב את הממשלה, יפנה למדי־נות ערב ולערביי יו"ש ועזה ויזמין אותם "למשא ומתן על שלום ברוח ובמסגרת הסכמי קמפ דיוויד. יהיה זה משא ומתן ללא תנאים מוק־דמים. כל צד יוכל להעלות כל נושא, ובלבד שלא נרפה מן המשא ומתן עד שימוצו כל האפשרויות להסכם".

עוד אמר שמיר: "הליכוד הניף על דגלו את העיקרון של אחדות לאומית, ולמרות שהשמאל העדיף תמיד את האינטרס המפלגתי – לא יוותר הליכוד על עקרון האחדות הלאומית".

ראש הממשלה האשים את המע־רך כי "אין להם כל סייג בגיוס גורמים זרים למען הפעלת לחצים על ממשלת ישראל, בפילוג העם היהודי בעולם, בהתנהגות נרדמת וחרשת של הזלפת סורות־מריבה ועוד בבהלה וכתנה פגיעות בטובת העם למען רווחים כיתתיים".

אחר כך פנה שמיר למגזרים שו־נים באוכלוסיה. "זה לא ייפוקו לעת זקנה" (לגמלאים); "אוהבתנו נתונה לדור הצעיר" (לצעירים); "נרחיב ונבצר את ההתיישבות" (להתיישבות העובדת); "נגביר שי־לובכם" (לערביי ישראל); "ברית הדמים" (לדרוזים ולצ'רקסים).

דוד לוי כינה את עצרת המערך שלשום "הצגה". הדרך לפריצת הדרך, לגלג שוב ושוב על סיסמת המערך, "ואני סברתי לתומי שהדרך לפריצת הדרך נמצאת במ־שרד השיכון והיא המחלקה לעבו־דות ציבוריות – מע"ץ". יצחק מו־דעי הוסיף אחר כך שהמשותף בין המערך למע"ץ הוא הזפת השחור, אבל בינתיים מפגין לוי יכולת רטורית. הוא עלה וירד וליפות בקולו, מלחישות שקטות ועד זעקות רמות. "שאננות", הוא שואג, ומזהיר מפני אכזבה נוסח המערך ב־1984. "המערך היא מפלגת הזיגזג, מכונת האשליות".

בין נאום לנאום הושמע הג'ינגל של הליכוד שיושמע רבות בחו־דשים הקרובים: "ביטחון אישי/ שלום אמיתי/ רק הליכוד יכול/ משק חופשי / וצדק חברתי/ רק הליכוד יכול/ קליטה אנוש/ המהמנה הלאומי/ רק הליכוד יכול/ ביזה/ בצליח בגדול/ רק הליכוד יכול/ אני אתן לליכוד את הקול/ כי רק הליכוד יכול/ אני אתן לליכוד את הקול/ כי רק הליכוד/ רק הלי־כוד/ רק הליכוד יכול/ הליכוד".

ראש הממשלה יצחק שמיר מנופף לקהל בכנס הליכוד בבנייני האומה. לצדו סגנו דוד לוי והשר יצחק מודעי.
צילום שוקי קד

ססמת המתקדמת: "בואו נדבר שלום – עם אש"ף"

מאת דני רבינוביץ
סופר "הארץ"

מטה הבחירות של הרשימה המת־קדמת לשלום בחר אמש בסיסמת הב־חירות המרכזית, שתציג הרשימה לקראת הבחירות: "בואו נדבר שלום – עם אש"ף".

יו"ר מטה הבחירות, חיים הנגבי, במקום החמישי ברשימה לכנסת, אמר שמפלגות רבות משתמשות בחציה הראשון של הסיסמה, אך חוששות מלבטא בקול רם את החצי השני. המסר של המתקדמת, הוסיף, ששלום צריך לעשות עם ההנהגה הלאומית של העם הפלשתינאי – אש"ף.

הנגבי הוסיף שהרשימה המתק־דמת לא מבקשת זכות יוצרים על הסיסמה. היא תשמח אם מפלגות אחרות תאמצנה אותה, ואף מצפה שכך ייעשה. הרשימה המתקדמת קוראת בייחוד למערך להסיק את המסקנה ההגיונית העולה מסקרי־ו שלו, המוכיחים שהרוב בציבור תומך בהידברות ההדדית עם אש"ף.

התחיה: הליכוד הצטרף ליוזמה לפסול את הרשימה המתקדמת

מאת נדב שרגאי
סופר "הארץ"

הליכוד הצטרף אתמול ליוזמת תנועת התחיה ויפנה גם הוא לוועדת הבחירות המרכזית בתביעה לפסול את הרשימה המתקדמת לשלום.

אמש נפגשו ח"כ גאולה כהן ועו"ד נפתלי ברייהורה עם ח"כ דן מרידור לתיאום עמדות בנושא.

גאולה כהן הביעה תמיהה על שעד היום לא השיב המערך לפנייתה בנושא זה. "המערך יודע שהרשימה המתקדמת משתפת פעולה עם אש"ף החותרת תחת ישראל כמדינה ציונית, ולמרות זאת, כפי הנראה בשל אינטרסים מפלגתיים בעתיד – הוא נמנע מלהצטרף ליוזמה. אני מקווה שהוא לא בונה על התמיכה הנוגבות, ואפילו מאחורית, להקמת ממשלה", אמרה כהן.

פרמינגר דורשת יותר ממה שהליכוד מוכן לתת

מאת אילן שחורי

בין הליכוד לרותי פרמינגר, המיוע־דת להגיש את משדרי התעמולה של הליכוד בטלוויזיה, התגלו באחרונה קשיים, העשויים להוביל להחלפתה בפגישה אחרת.

נודע כי עיקר הבעיה הוא סכום הכסף הגדול שדורשת פרמינגר עבור 25 הימים בהם תגיש את משדרי הלי־כוד. שלשום היא נפגשה עם ראשי אגף הכספים במטה הבחירות של הליכוד, ח"כ אהוד אולמרט ועבנם עצמן, אך בפגישה לא נמצא הסדר.

נמסר כי הסכום שאותו מבקשת פרמינגר עבור הופעתה במשדרים הוא חסר תקדים, והליכוד לא יהיה מסוגל לעמוד בו. בליכוד סירבו לנקוב בסכום שאותו דורשת פרמינגר, אך נרמז כי הוא גבוה מ־50 אלף דולר.

בליכוד ערוכים לאפשרות כי התוזה עם פרמינגר, שהגישה בשתי מערכות הבחירות האחרונות את משדרי התעמולה של הליכוד.

שתי הגדולות ינצלו החג לתעמולה בקרב הצעירים

מאת אילן שחורי

המערך והליכוד עומדים לנצל את ראש השנה למבצעי בחירות שונים, בעיקר בקרב צעירים וחיילים העת־ידים לבלות את החג במשפחותיהם. "שנה טובה באמת" תהיה סיסמת המע־רך לחג, ו"שנה טובה – רק הליכוד יכול" תהיה ברכת הליכוד.

העבודה: רק הליכוד יכול לחגוג, למכור, לספח

מאת אילן שחורי

מטה הבחירות של מפלגת העבודה פרסם אמש, עם פתיחת מערכת הב־חירות של הליכוד, הודעה מלגלגת על הדגל של הליכוד.

בהודעה, שפרסם אברהם בורג, דובר מטה הבחירות של המערך, נאמר: "רק הליכוד יכול לעשות כינוס אחדות בלי אריק שרון. רק הליכוד יכול לחגוג כל שבוע חגיגות הסובבות מימי אירידור הבדיוק ועד ימי נסים המטבע. רק הליכוד יכול למכור לתומכיו את שמיר הסרבן כבעל תד־בירות ואת הליכוד המפוצל כמפלגה מאוחדת. רק הליכוד יכול לספח, ואם יעלה לשלטון, הוא אכן יספח שני מליון ערבים למדינת ישראל.

התנגחות עבודה–ליכוד על שימוש באמנים בעצרת המערך שלשום

מאת אילן שחורי

מחלוקת פרצה אתמול בין הליכוד למפלגת העבודה סביב הופעתם של האמנים שלשום בערב פתיחת מער־כת הבחירות של מפלגת העבודה. בליכוד האשימו את שמעון פרס בהפרה מכוונת ובוטה של חוקי הבחי־רות, האוסר הופעת פוליטיקאים עם זמרים. במערך טענו כי זו תגרנות פו־ליטית זולה של הליכוד, ובסך הכל מדובר בשירי תעמולה מפלגתיים שהושמעו לקהל בערב מפלגתי פנימי.

בהודעה שפרסם אתמול דובר הליכוד נאמר: "הליכוד שואל מדוע מתעקש שמעון פרס לעבור על החוק בבגל גסה. זו הפעם השלישית ששמ־עון פרס עובר על החוק קבל עם ועדה". הליכוד מודה אומנם שגם במ־פלגות אחרות, ואפילו בליכוד, התג־לו מקרים של הפרות חוק, אבל הן היו שוליות וחד פעמיות, פרי יוזמתם של אנשים בשטח, ואילו במערך ההפרה נעשית על ידי מנהיג מפלגה, שהוא גם מחוקק. לדעת הליכוד פרס עשה זאת או משום שאין לו מה לומר, או משום שהמערך התרגל בשנות של־טונו הארוכות "לצפצף יהיר על החוק".

דוברת מפלגת העבודה טענה אמש, כי הכנס שלשום היה כנס של פעילים, לא נעברה בו שום עבירה על חוק הבחירות. "הפרברים ובני אמדורסקי שרו שירי תעמולה של המפלגה, ואילו חיים חפר, והדירה הרישאוי, שלמה בר שביט ונתן דטנר הופיעו בפרקי קריאה, המותרים על פי החוק.

לדברי דוברת העבודה, בסוף הערב עלו על הבימה רבים מן המשמרת הצעירה, שאינם בדרנים או אמנים, ואין חוק האוסר על פעילי העבודה לשמוח או לשיר.

העבודה תטען כי הליכוד אומר "אוטונומיה" אך מתכוון לסיפוח

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

במטה הבחירות של מפלגת העבו־דה הוחלט להבליט בהסברה המפלגה כי הליכוד משתמש בתוכנית האו־טונומיה כדי להטעות את העם, ולמ־עשה כוונתו לסיפוח [illegible] השטחים.

במטה ההסברה של המערך הופ־צו בימים אלה נייר עמדה, שכותרתו "הליכוד והאוטונומיה – ההטעיה הגדולה". במסמך זה מודגש כי הבסיס להחלטת קמפ דיוויד היא החלטת 242 של מועצת הביטחון של האו"ם, הקובעת במפורש כי פתרון הקבע חייב להכיר גם בזכויות של ערביי ארץ ישראל.

"הליכוד מתעתע בבוחרים, שהרי האוטונומיה שעליה הוסכם בקמפ דיוויד, הוא הסדר ביניים, עד לפתרון הקבע. היא אמורה לבוא לפניו, לא [illegible] אוטונומיה ואין הסכמי קמפ דיוויד. השמטה שפקדה את הליכוד כאשר הודיע [illegible] ספירת [illegible] שרון רוצה לספח השטחים בשלבים. לשלב ראשון של הסיפוח הוא קורא 'תבנית אלון המורחבת'. תבנית אלון היא תבנית הסדר שלום. תבנית שרון היא תבנית ספח המחסלת כל סיכוי לשיחות שלום", נאמר בדף העמדה של המערך.

עוד נאמר במסמך, שהפיץ מטה ההסברה של מפלגת העבודה, כי [illegible] בתבנית אלון המורחבת. "שניהם, הליכוד כולו, מכינים לקראת הבחירות את ההטעיה הגדולה. אין להם תבנית מדינית. הם הכניסו לקיפאון עמוק את כל תבניות השלום של המערך", נאמר במסמך של מפלגת העבודה.

"אזרחים למען מפ"ם" לסיוע בבחירות

מאת לילי גלילי
סופרת "הארץ"

קבוצה של אישי ציבור ואנשי רוח מתגבשת בימים אלה לקבוצת תמיכה במפ"ם בשם "אזרחים למען מפ"ם", ועליה תגול המפלגה מסע פרסום.

בין החברים בקבוצה: יהודה באואר, חוקר השואה; הסופר נתן שחם; אילנה כהן, יו"ר הועד הארצי של אחיות בתי החולים; חוקר הסרטן פרופ' נתן טריינין; הבמאי שמואל בונים והסופר סמי מיכאל.

פרס: הליכוד בזבז 16 מיליארד שקלים מקופת המדינה בתקופת שלטונו

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ"

יו"ר מפלגת העבודה שמעון פרס האשים אמש את הליכוד בבזבוז 16 מיליארד שקלים מקופת המדינה בתקופת שלטונו, לפני הקמת ממשלת האחדות.

בהופעה בסניף מפלגת העבודה בחיפה אמר פרס: "הליכוד הוציא 16 מיליארד דולר במלחמת לבנון, באינפלציה ובמניות הבנקים. אנו משל־מים המחיר עד היום".

הוא אמר עוד כי קואליציה של הי־מין עלולה להתחיל בשמיר ולהס־תיים בכהנא, והדבר הראשון שהם יעשו יהיה הקמת התנחלויות וסיפוח השטחים. לדברי פרס, מצב זה יוביל את מדינת ישראל לבידוד בין־לאומי, ולא יהיה לנו שום סיכוי לפרטנר למשא ומתן.

יו"ר מפלגת העבודה הזהיר כי הליכוד עלול להוביל להפסד הרישג ההיסטורי הגדול ביותר של העם היהו־די, מכיוון שאין להם פתרון לבעיה הדמוגרפית.

כנס התנועה לחברה צודקת באשדוד

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

ועידת היסוד של תנועתו של נציב שרות בתי הסוהר לשעבר, רפי סויסה – התנועה למען חברה צודקת – התקיימה אתמול באשדוד.

אורח הכבוד היה ראש עיריית אשדוד אריה אזולאי, אשר גם אירח את באי הכנס.

הוועידה הציגה את מועמדיה לכנ־סת הי"12 ואת מצעה.

בין הסעיפים במצע: הקמת כפרים ומוסדות לגמילה מסמים, שיקום אסירים ובתי סוהר, הענקת זכויות לחייל המשוחרר ומאבק בקטל בדרכים.

בכנס השתתפו עשרות פעילים ותומכים.

המר: כוונות המערך רצויות; לגבי המעשים – נחיה ונראה

מאת עמאללה מנצור
סופר "הארץ" בגליל

הרמזים של המערך לעברי ולעבר חברי יגאל ביבי, על כוונתם לקרוא להם להשתתף עמם בהקמת קו־אליציה מפלגתית, נראית לי כניסיון להציג אותם כבוגדים פוטנציאליים במפד"ל. המערך רשאי לקרוא למפ־ד"ל כתנועה, והיא זו שתכריע לגבי צעדיה בממשלה הבאה". כך אמר אתמול שר הדתות זבולון המר (מפד"ל).

המר דיבר בטקס הענקת אזרחות כבוד לו בעיריה מגדל העמק.

הוא הגדיר את נסיונות שמעון פרס להתקרב לחוגים הדתיים "רצויות", אך אמר כי מידת הרצינות של הצעדים תיבחן אחרי הבחירות, ביחסים המעשיים לנושאים דתיים, כמו ענייני חינוך וכמו חוק ההסכמה, שהוכשל בכנסת על־ידי השמאל וחברים מהמערך.

המר יטפל בפניות בעניין החינוך הדתי

מאת נילי מנדלר
סופרת "הארץ" לענייני חינוך

"אני מתכוון להתפנות מכל עיסוקי ולהיות היום שר של החינוך הדתי" כך הודיע אתמול שר הדתות זבולון המר. הוא נימק את החלטתו בכך שבתקופת כהונתו של שר החינוך יצחק נבון, החינוך הדתי מקופח.

בלשכתו בירושלים יטפל המר בבעיות של הציבור הציוני־דתי בנוגע למערכת החינוך, שהועלו באמצעות קו הטלפון הפתוח שקיימה המפד"ל ערב פתיחת שנת הלימודים. במסגרת זו התקבלו 213 פניות.

ערך את העמוד: ישראל עמרני

הכדורגל הישראלי חוזר למגרש

השבוע משחקי גביע הטוטו, ליגות לאומית וארצית מינימום הפרס הראשון:

חצי מיליון שקל

פוגל לוין ברוש

תדיסל

עובדת שעות נוספות בלי חשבון

תדיסל - הסוללה הטריה באמת ישר מהמפעל למדף.

תדיסל - הסוללה עם תו תקן ישראלי.

תדיסל - הסוללה בשימוש צה"ל.

סוללות תדיראן

מכירות: טל. 03-5420206. כי זה בטוח.

ראשי הערבים בעכו מוחים: המשטרה הנהיגה אווירת טרור בעכו העתיקה

לטענתם כוח משטרתי בא בעקבות הכאת יהודי והשפיל התושבים • המשטרה: מלאנו חובתנו • יהודים: הכאת הסוחר אינה חריג – יש תופעות לאומניות רבות • פועל יהודי הוכה בת"א

מאת נורית כהנא
סופרת "הארץ"
וסוכנות עתי"ם

הבוקר עומדים ראשי הדת המוסלמים והנוצרים בעכו למחות אצל ראש העיר עכו המפקד משטרת מרחב הגליל ניצב משנה יעקב גנות, על יחס המשטרה לאחר תקיפת אלברט ביניאשווילי שלשום.

כמו כן פנו ראשי הדתות ונציגי 15 ארגונים בעכו במברקים אל שרי המשטרה והפנים, אל עזר ויצמן, יו"ר הכנסת, מפכ"ל המשטרה וגורמים נוספים בהם נאמר: "אנו מוחים בחריפות על התנהגות המשטרה הברוטלית והבלתי מוצדקת נגד תושבי עכו העתיקה, בנצלה תקרית בודדת מצערת להטלת טרור על כל תושבי העיר". במברק דורשים ראשי הציבור הערבי לשחרר את אותם עצורים שאינם קשורים לתקרית, ולהפסיק את פרובוקציות המשטרה, כדבריהם, הפוגעת ברקמת היחסים הטובים בין ערבים ויהודים בעיר. המברק מסתיים בהצהרה, ש"דו־קיום בעיר הוא בראש מעיינינו".

ראשי הציבור הערבי מחזיקים גם בגילוי דעת של עשרים ושבעה סוחרים יהודים בעיר העתיקה התומך בעמדתם. "חיינו ואנו ממשיכים לחיות בידידות ובאחווה עם שכננו הערבים" נאמר בגילוי הדעת.

ראשי הציבור הערבי טוענים, כי כוח גדול של המשטרה מהיחידה לתפקידים מיוחדים נכנס שלשום אחר הצהרים לעיר העתיקה והשליט אווירת טרור. נערכו פרובוקציות והשפלות לעוברים ושבים, ולבעלי החנויות הערביים. לטענתם נכנס הכח המשטרתי לבתי קפה, זרק את הקלפים בהם שחקו יושביו וגרש אותם. כמו כן נרשמו לבעלי עסקים דו"חות שונים שאינם קשורים למקרה של ביניאשווילי, נערכו חיפושים ובדיקות ברכב בצורה גסה, וכל זאת על רקע תקרית פשוטה בין צעירים ערבים וסוחר יהודי. ייחוס המקרה לרקע לאומני בהודעות לעיתונות שיצאו מטעם המשטרה פגע לדעתם בציבור הערבי בצורה מכוונת.

ראשי הציבור הערבי בעכו התכנסו לאחר המקרה והחליטו לקיים הערב אסיפת מחאה.

דובר משטרת מרחב הגליל מפקח שלמה מורד מסר כי המשטרה מיישמת את שמוטל עליה – לשמור על שלום הציבור ועל בטחונו בתחומי המרחב. לדבריו נוכחותה של יחידת ההתערבות המיוחדת של המרחב נועדה להגביר את בטחון כלל התושבים. לדבריו לא ידוע לו על מעשים חריגים שנעשו לאחר תקיפת ביניאשווילי.

במשך כל שעות הלילה שבין יום ב' ליום ג' התנכבו אנשי היחידה המיוחדת להתערבות של משטרת מרחב הגליל בעיר העתיקה, כדי לשמור על הסדר ולמנוע את התלהטות הרוחות.

בית משפט השלום בעכו הורה לעצור לעשרה ימים ארבעה ערבים, שלושה מהם נערים, החשודים בתקיפתו של הסוחר אלברט פיניאשווילי, על רקע לאומני.

הארבעה הובאו ביום ג' ללשכתו של השופט מגן. בא כח המשטרה טען, כי הארבעה תקפו את פיניאשווילי על רקע לאומני ולראיה הביא את העובדה שקראו לו "יהודי מלוכלך".

סנגוריהם של הארבעה ניסו להמעיט בערכה של התקרית וציינו שמדובר בתיגרה של מה בכך והמשטרה ניפחה את האירוע מעל ומעבר לפרופורציה הנכונה.

השופט הורה לעצור את הארבעה לעשרה ימים. השופט הדגיש כי מחומר הראיות עולה שאין המדובר במעשה בריונות לשמה ויש לעצור את החשודים למשך זמן שיאפשר למשטרה להמשיך את חקירתה. בפרשה זו מעורבים עוד שני חשודים שטרם נעצרו.

סוחרים יהודיים בעיר העתיקה בעכו טוענים כי תופעות של גילויי לאומנות אינן תופעה חריגה. מקרה ההתעללות באלברט ביניאשווילי, הוא חמור אך לא חריג. חדשות לבקרים מצויירות על קירות הבתים בעיר העתיקה סיסמאות לאומניות בגנות ישראל ובזכות "אש"ף הנציג הלגיטימי של העם הערבי בפלשתין".

בעת האנתיפאדה היו מספר מקרים של הנפת דגלי אש"ף בעיר העתיקה ובאחד המקרים אף הונף דגל על המיסגד הראשי בעיר. צוירו גם צלבי קרס על חנויות סוחרים יהודים בעיר העתיקה, נוקבו צמיגי מכוניות והסוחרים היהודים מוטרדים מפעם לפעם ע"י צעירים ערבים. בחודש שעבר, לאחר תפילת יום השישי, יצאו צעירים מהמיסגד, הלכו בתהלוכה ושרו שירים לאומניים.

הדעה הרווחת בעיר היא שאת הפעילות הלאומנית מובילים צעירים מקומיים ובאלה הבאים מהכפרים בסביבה, אשר מוסתים ע"י קיצוניים דתיים.

נעצרו בשל תקיפת רופא

אתמול האריך בחיפה מעצרם של אחמד סכראן (25) בתשעה ימים, וכן מעצרו של חסן סכראן בשלושה ימים, שניהם תושבי עיבלין, החשודים בתקיפת רופא מבית החולים רמב"ם, ד"ר נתנאל חלאל שהותקף ביום 4.9.88 את רכבו ליד רופא שבבעלותו מול בית הספר הארצי לשוטרים בקרית אתא.

בעלי הרוכב מנעו ממנו לחנות מול הרכבם בטענה שאסור לחנות שם והציעו לו לחנות במגרש חניה סמוך, בתשלום. לדברי עורך דינם של השניים, הגיב הרופא (שגם הוא ערבי) על דבריהם: "אנחנו ערבים מבייקים, מה אתה רוצה, שאשלם שבעה שקלים ליהודי" לטענת עורך הדין של השניים הרופא הודפם הזל לעשות "חוקית" סביב הרוכב שלהם ולהעלות אבק.

לפי החשד התפתח ויכוח שעבר למהלומות. גם כאשר הובאו השניים למשטרה, תקף אחמד סכראן שוטרת עם צינור ברזל אותו מצא בחצר.

נציג המשטרה רס"ם חיים שרון טען שלאחמד עבר עשיר בתקיפת שוטרים, וכי תלוי ועומד נגדו עונש על תנאי. כאמור החליט השופט להעתר לבקשת המשטרה ולהאריך את מעצר השנים כדי להשלים את החקירה בתיק, וכדי להעמידם לדין תוך תקופת מעצרם.

הוכה פועל ניקיון

שני צעירים ערבים תקפו אתמול בבוקר, פועל נקיון יהודי בשוק בצלאל בתל אביב, והיכוהו מכות נמרצות באלה.

הפועל יעקבוב מתת, המועסק על ידי עיריית תל אביב, סיפר בחקירתו במשטרה, כי סמוך לשעה שש וחצי בבוקר עסק בניקוי רחוב בית לחם, הסמוך לשוק בצלאל. במקום עברו שני צעירים ערבים, ומול עיניו ניפצו שני בקבוקים על המדרכה. כאשר העיר להם על מעשם, התפתח בין הצדדים דין ודברים קצר, ואז התנפלו על הפועל שני הערבים, הלמו בו בראשו באלה פעמים אחדות. התוקפים נמלטו, כאשר הבחינו בעובר אורח המתקרב למקום. הלה הזעיק את המשטרה שפתחה בסריקות באזור אחרי התוקפים. הפועל שנפצע הועבר לבית החולים רוקח.

נציגי שינוי יוקיעו רצח־עם בעיראק

מאת סופרת "הארץ" בירושלים

ראשי תנועת המרכז־שינוי, ח"כ אמנון רובינשטיין וח"כ יצחק ארצי, יעלו במפגש האינטרנציונל הליברלי הצעה לסדר היום לגינוי עיראק על השימוש הלא־חוקי בנשק כימי שעשתה במלחמת עיראק־איראן ורצח האוכלוסיה הכורדית.

רובינשטיין כינה שימוש זה של העיראקים בגזים רעילים נגד הכורדים "רצח עם", ואמר כי יש לראות בחומרה רבה שימוש בנשק נתעב שכזה. יש להוקיע את צביעות העולם, העומד מנגד ושותק, אמר.

רובינשטיין הוסיף כי אין להבין את הזעקה המורצת נגד האירועים בישראל כאשר העולם שותק לנוכח רצח עם בנשק לא־חוקי.

צבן: אפנה לבג"ץ אם לא יתפטר הרב עובדיה יוסף

מאת לילי גלילי
סופרת "הארץ"

ח"כ יאיר צבן (מפ"ם) הודיע כי אם לא יתפטר הרב עובדיה יוסף עוד היום מתפקידו כדיין בבית הדין הרבני הגדול, יגיש בא־כוחו של צבן, עו"ד מישאל חשין, כבר מחר לבית הדין הגבוה לצדק, כתב העתירה, ובו האשמות נוספות נגד מעורבותו של יוסף בפעילות פוליטית ומפלגתית בש"ס.

כביש על שם ישראל גלילי נחנך אתמול בבקעת הירדן

רבין: תפישת יגאל אלון מיושמת בכביש; דוד לוי: אין הבדל בין ההתיישבות בבקעת הירדן ובין ההתיישבות בשאר יהודה ושומרון

(ע). כביש "מעלה ישראל גלילי" המקשר את בקעת הירדן למעלה אפריים ומשם לכביש המוליך לשפלה, נחנך אתמול בנוכחות שר הבטחון יצחק רבין, סגן ראש הממשלה ושר הבינוי והשיכון דוד לוי, שר הקליטה יעקב צור, בני משפחת גלילי, רות אלון (אלמנתו של יגאל אלון), אלוף פיקוד המרכז וקציני צה"ל.

הכביש החדש מהווה חלופה לכביש המסוכן, אשר בו אירעו תאונות דרכים רבות ואשר גבה מחיר דמים יקר.

בסלילת הכביש הושקעו 11 וחצי מיליון שקל, ושותפים בסלילתו משרד הבטחון, משרד הבינוי, צה"ל ומע"צ. הכביש הינו רחב ונוח ואין בו סיבובים חדים ומסוכנים. הכביש נקרא על שמו של ישראל גלילי ז"ל מאבות ההגנה וההתיישבות בבקעת הירדן. לכביש ערך אסטרטגי, והוא נסלל בהתאם לתפישתו הבטחונית של יגאל אלון ז"ל.

בנאומו בטקס אמר שר הבטחון יצחק רבין, כי "המפעל בא להביע הוקרה והערכה לאנשי המקום, השותפים לבטחון ולהתיישבות יום ולילה". רבין אמר, כי ישראל גלילי פעל רבות לקידום ההתיישבות בבקעת הירדן והיה מאבות ההגנה, ויאה לכביש החדש, המגלם שני ערכים אלו, לשאת את שמו. עוד אמר רבין, כי תפישתו הבטחונית של יגאל אלון מיושמת בסלילת הכביש החדש.

אלוף פיקוד המרכז עמרם מיצנע, אשר הביא את ברכת צה"ל לתושבי הבקעה, אמר: פיקוד המרכז מלווה את ההתיישבות בבקעה. נגד המערכת, ארץ המירדפים והאגרופים הרבות בשטח ועד עבודות אילמות לשיתוף הפעולה בין הצבא והמתיישבים".

בעת נאומו של השר דוד לוי, שאמר כי "אין הבדל בין ההתיישבות ביהודה ושומרון לבין ההתיישבות בבקעת הירדן", התפרצה לדבריו יהודית קריסטקי, חברת המועצה מעלה אפריים, שאמרה כי יש הבדל וכי יושבי הבקעה מופלים לרעה. השר הגיב על דבריה בחריפות. מספר בני נוער מתנועת "התחיה" אשר הגיעו מתל אביב התפרעו במהלך נאומו של לוי, הניפו כרזות וצעקו לעברו "עוקר ישובים".

מצבו של קצובר מוגדר יציב

מאת נדית אמיתי
סופרת "הארץ"

אין שינוי במצבו של בני קצובר, ראש המועצה האזורית שומרון ומועמד התחיה לכנסת קצובר שנפצע שלשום בתאונת דרכים. הוא נותח בבית החולים בילינסון והועבר ליחידה לטיפול נמרץ כללי. מבית החולים נמסר כי מצבו יציב. הוא בהכרה אך תחת השפעת תרופות ומונשם במכונת הנשמה.

(ע). קצובר הועבר ליחידה לטיפול נמרץ על רקע עומס המבקרים שבאו אליו והפריעו לעבודת המחלקה. בין צלמי עתונות שרצו לצלמו שם התפתחה תגרה. ליחידה לטיפול נמרץ אסור למבקרים להיכנס ולכן הועבר לשם.

עורך את העמוד: אוריאל רייכנבלד

בג"צ: יוצאי הודו איחרו בהגשת עתירתם לנציגות במועצה הדתית של ירוחם

(ע). בג"צ דחה אתמול את עתירת אגודת "עדת בני ישראל" מירוחם, שדרשה לתת לבני העדה ההודית ייצוג בהרכב החדש של המועצה הדתית בעיירה.

השופטים יעקב מלץ, דב לוין ושולמית ולנשטיין, דחו את העתירה בשל השיהוי שבהגשתה.

בעתירה טען פרקליטם של העותרים ממוצא הודי, עו"ד דוד קיר שנבאום, כי אין לשלול את הייצוג במועצה הדתית מהעדה ההודית, המהווה כשליש מתושבי ירוחם.

נציג פרקליטות המדינה עו"ד מנחם מזוז דרש לדחות את העתירה, משום שבני העדה ההודית אחרו הרבה בהגשתה לבג"צ.

השופטים קיבלו את עמדתו ודחו כאמור את העתירה. עתה תכונס המועצה הדתית החדשה כשבהרכבה גם לאה שקיראל.

רצ: לכנס מוסדות התק"ם כדי לדון בהחלטת מעגן מיכאל

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ"

חברי תנועת רצ במוסדות התק"ם תובעים לכנס את מוסדות התנועה לדיון בהחלטת קיבוץ מעגן מיכאל להשקיע במפעל בשטחים במקום בעיירת פיתוח.

מקורות ברצ אמרו כי זוהי דוגמה קלסית למדיניות של ממשל קודם לגבינאלי, המעדיף פיתוח השקעות בשטח כבוש להיחוק שליטתו בשטח על פני השקעה באזורי הפיתוח, המשוועים לתעשייה מתקדמת.

המקורות אמרו עוד כי ההחלטה היא פוליטית מובהקת. לדבריהם, התק"ם אכל את הפיתיון הכלכלי – הטבות מס ותמריצים ממשלתיים המוענקים למשקיעים בשטחים.

ברצ עדיין מקווים כי ההחלטה תשונה.

ניסר עצים ויתרום לקק"ל

מאת איתן רבין

בית המשפט המחוזי בבאר שבע הטיל על תושב נתיבות לתרום 30 עצים לקרן הקיימת לישראל לאחר שב־1985 הרס ופגע במזיד בעץ פיקוס, רכוש המועצה המקומית נתיבות.

בכתב האישום נאמר כי אברהם יפרח גרם נזק במזיד לעץ על ידי כך שניסר אותו. עוד נאשם יפרח כי כרת עצי תרבות אחרים.

בבית המשפט הגיע הנאשם להסכמה עם התביעה שבמסגרת מיבצע התרומה המתקיים עכשיו בישראל יתרום הנאשם 30 עצים לקק"ל והאישום יימחק.

קלטות הסתה בערבית נתפסו בטול־כרם

מאת מנחם הורוביץ
סופר "הארץ" בצפון

113 קלטות בשפה הערבית ובהן דברי הסתה והסרה נגד המדינה, נתפסו בביתו של תושב טולכרם. האיש, החשוד בהפצת הקלטות ובמכירתן, הובא לפני שופט שלום בצפת, שהאריך את מעצרו ב־7 ימים.

באחרונה חל גידול במספר התפיסות של קלטות וספרים בשפה הערבית, שבהם דברי הסתה נגד ישראל.

מינהרה נכרתה בנתניה בשיטת הדחיקה

מאת אריה לביא

במבצע הנדסי יוצא דופן נכרתה בנתניה מינהרה באורך של 360 מ"ר לניקוז מי גשמים בשתיים משכונות העיר, שכון מבנם וקרית צאנז. ייחודו של הפרויקט, שבוצע על ידי חברת רמט, בכך שבוצע בשיטת הדחיקה, בתוך האדמה, בלא להפריע כמעט למהלך החיים הרגילים באזור.

ההשקעה בפרויקט, שלביצועו הסתייעו בקרני לייזר למטרות מדידה, מוערכת בכ־2.5 מיליון שקל.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב תכנון מקומי בתים
הודעה לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה בתים בקשה למתן הקלה בתוך בית 328 לענין תוספת הדירדים וכן הקלה בסיבה ממעקה הגג הפונה לחזר הפנימית, במקום 120 ממר ל־0.80 ממר בגוש 7141, חלקה 59 רח' ארלוזרוב 76 א.

לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשת הנ"ל יגיש התנגדותו המנומקת לועדה המקומית תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.

יוסף בוק
מהנדס העיר
מזכיר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה בתים

עיריית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)
בנ/88/533

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר אברהם קודריס הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת בית כנסת גוש 341 חלקה 132 ברחוב קוסטר בירושלים. והיינה בית כנסת ברחוב של 2.00 מ' במקום 1.50 מ' המותרים.

את ההתנגדויות להתרת בית כנסת הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים.

ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 08:00–14:00.

אברהם כחילה, מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה

חוק התכנון והבניה – 1965
מרחב תכנון מקומי
עירון – ואדי עארה

נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה – 1965:

כי הוגשה לועדה בקשה להיתר בנית מס' ב/88/06/ בגוש ששה בני ע"ס מוסטפא עבד מוסטפא קעדאן מכפר באקה אלגרביה שבאשרה יש הקלה/סטיה מהוראות תכנית מתאר מס' ב/483.

מהות ההקלה/ות הקלה בקו בנין קדמי.

ניתן לעיין בבקשה הנ"ל במעוה בימי ובשעות קבלת קהל.

כל מעוניין ראשי לעיין ולהגיש התנגדות לבקשה הנ"ל לועדה האמורה תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתון.

מסמר חריש
יו"ר הועדה המקומית – עירון

תאריך: 5.9.88

עיריית חיפה
משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר – 04-640775

הודעה על־פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: מר ידיד מאיר:

לאשר תוכנית שינויים לבנין אחורי ברחוב אהרונוביץ מס' 8 חלקה 87 גוש 11385 קרית חיים מזרחית

הבקשה כרוכה בבליטה של 50 ס"מ בקו בנין אחורי.

אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח ורישוי על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה בימים א', ב', ה'.

בין השעות: 08:00–11:30

המעונין להגיש התנגדות לבקשה, יגישנה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים ביום פרסום הבקשה.

אהרון יונוביץ
מהנדס העיר

בצער רב ובכאב אנו מודיעים
על פטירתו בטרם עת של
דוד רמין
ההלויה תתקיים היום יום רביעי כ"ה באלול
תשמ"ח, 7/9/88, בשעה 11 בסנהדריה ירושלים
המשפחה המתאבלת

לעמי טודובר
משתתפים באבלך על מות
אחותך ז"ל
ההנהלה ועובדי
בנק כללי לישראל בע"מ

מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ
הנהלת משרד החוץ ועובדיו
אבלים על פטירתו של חברם לעבודה
דוד רמין ז"ל
ומשתתפים בצער המשפחה.

לאריה רשף
משתתפים באבלך הכבד
במות **אביך** ז"ל
חבריך לעבודה

האוניברסיטה העברית בירושלים
הפקולטה למדעי הרוח
המכון לשפות, ספרויות ואמנויות
החוג לשפה וספרות צרפתית
אבלים על פטירתה של
ד"ר **עדינה רחמן** ז"ל
ומשתתפים בצער המשפחה

לבועז, ניצק'ה, הילדים והמשפחה
אתכם באבלכם על מות האב, הסב
יוסף דוד (ולטר) ז"ל
בית יפתח

ביום השלושים למותו של אבי המשפחה
עמוס ברנהרד פריימן ז"ל
יקיר ירושלים
אנו מבקשים להודות לכל מנחמינו בכתב ובעל־פה
גלוי המצבה יהיה מחר, יום חמישי, 8.9.88, בשעה 15.00.
נתאסף ברחבת הכניסה להר־המנוחות בירושלים.
משפחת פריימן
הרעיה: קטה
הבנים: גדעון ויואה ובני משפחותיהם

ברוך דיין האמת

בצער רב וביגון הננו מודיעים על פטירת אמנו וסבתנו היקרה
פרחה נאצר
אלמנת רפאל נאצר ז"ל

ההלויה תצא היום, יום רביעי כ"ה באלול תשמ"ח (7.9.88) בשעה 12.30
מבית הכנסת "תפארת רפאל" רח' אהרונסון 4 ת"א לבית העלמין בקרית־שאול.

התהלוכה תעמוד לרשות המלוים מבית הכנסת לבית העלמין

המתאבלים:
בניה ובנותיה: אברהם, יעקב, משה, טובה, ויקטוריה, הלנה ומשפחותיהם
אחיה: יוסף מצרי
נכדיה, ניניה,
ומשפחות: ג'מל, הרץ וברנשטיין

לחברנו צביקה להב
אתך באבלך הכבד
במות עליך אמך
הדסה קרטון
משפחות
"רוטקום", "איתורית"

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על פטירתו של יקירנו
וולף (ולדק) **קורנבלום**
ההלוויה תתקיים היום, יום רביעי, כ"ה אלול תשמ"ח (7.9.88)
בשעה 2.45 אחה"צ בבית העלמין הדרום בגבול חולון בת־ים
נפגשים ליד השער הראשי

אבלים: אשתו: בלנקה (בשיה)
בנו וכלתו: גרי וכילי קורן
וכל בני המשפחה

דחפון
שרות מודעות טלפוני של דחף
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

צביקה להב ידידנו
משתתפים באבלך הכבד
על מות אמך
הדסה קרטון
ליכטנזון
תיקשורת שיווקית בע"מ

לגרי קורן
אתך באבלך
במות אביך היקר
וולף קורנבלום
חברת לוגיסטיקה
ההנהלה
וצוות העובדים

לרוני גת ומשפחתו
משתתפי באבלכם הכבד
על מות האב
רפאל גת ז"ל
רוני שטן

קבלת מודעות אבל
24 שעות ביממה
מודעפון
03-38 38 38

חדשות פנים

פועל מושבת של אליאנס, תושב אור עקיבא, התאבד בביתו

סבל באחרונה מדיכאון • פיני גרוב: שילם ביוקר על מחדלי אחרים

מאת נורית אמיתי סופרת "הארץ"

אתמול הובא למנוחות בבית העלמין באור עקיבא מאיר אולאי, עובד לשעבר במפעל הצמיגים אליאנס ששלשום שם קץ לחייו.

אולאי, אב לארבעה נמצא בביתו ללא רוח חיים. צוות טיפול נמרץ של מגן דוד אדום שהגיע למקום קבע מותו לאחר שניסיונות ההחייאה לא הצליחו.

ככל הידוע אושפז אולאי לא מכבר בבית חולים ובקרוב עמד בנו לחגוג את בר המצווה שלו, אך מצבה הכספי הקשה של המשפחה מנע חגיגת רבת משתתפים.

מזכיר מועצת הפועלים באור עקיבא, אלברט שושן, סיפר ל"הארץ" כי לא מכבר פגש את אולאי והציע לו כי ברגע שיפתח המפעל הוא יגש עימו לרופא תעשייתי לייעוץ באשר להמשך עבודתו במפעל.

בעירייה סיפרו כי אולאי ז"ל סבל לאחרונה מדיכאון אך לא ידוע אם השאיר אחריו מכתב כל שהוא המבהיר את הסיבות לצעדו זה.

(עש"ת). בעקבות הידיעה על התאבדותו של אחד מפועליו המושבתים של מפעל אליאנס, פירסם היום "ועד ז" – מועצת ועדי העובדים ליד מפ"ם, את דברי פיני גרוב, יו"ר ועד עובדי אתא לשעבר: "שוב חוזרת הדי מנה הטראגית של פועל, המשלם ביוקר על מחדליהם של אחרים. ביום הסגירה באליאנס ביקרנו שם אני וחברי ולהדע מולי יכולתי כבר אז לנבא להם את גורלם – גורל רע ומר כגורל פועלי אתא – התקפי לב, דיכאונות והתאבדויות".

רבע מהאנשים מעל 60 סובלים מיתר לחץ דם; הסיבה: תורשה

מאת עדנה ארידור

15% מהאוכלוסיה סובלת מיתר לחץ דם. אצל יותר מ־90% מהחולים הסובלים מכך לא מוצאים סיבה למחלה, ונוטים ליחס את המחלה לסיבות תורשתיות.

המחלה מתגלית בדרך כלל בבדיקות שגרתיות במרפאות, במקומות עבודה, או בעת מתן תרומת דם. כאבי ראש ועייפות הם סימפטומים ליתר לחץ דם, ולכן כדאי למי שסובל מתופעות אלו לבדוק את לחץ דמו.

על כך מסר אתמול צוות מומחים במסגרת הקו הפתוח שקיימה קופת חולים הכללית בנושא "יתר לחץ דם ודרכים למניעתו".

אוכלוסיית הסיכון ליתר לחץ דם הם חולי סכרת או כליות. חולים אלה חייבים להיות במעקב צמוד. יתר לחץ דם מאפיין 25% מאוכלוסיה מעל גיל 60. לעודף משקל השפעה משמעותית על הופעת יתר לחץ דם. הנסיון מלמד כי אצל 60% מהמקרים של אנשים שסבלו מעודף משקל הצליחו להיפטר מאותם קילוגרמים עודפים חלה ירידה משמעותית בלחץ הדם.

ד"ר חווה זבלודוסקי מהמכון ליתר לחץ דם במרכז הרפואי "בילינסון" הציע לפנים כמשפט מנע שלא להפריז באכילת מלח, ולהימנע ממזון בעל ערך קלורי גבוה.

יתר לחץ דם היא מחלה כרונית. התרופות הניתנות נגד יתר לחץ דם הן התרופות הגורמות התרחבות של כלי הדם היקפיים או שמורידות את רמת ההורמונים בגוף שגורמים להתכווצות של כלי דם. יש גם תרופות שמשפיעות על מרכיבים במוח שמורידים את לחץ הדם בגוף, הכל תלוי בחומרת המקרה.

לגבי נשים בהריון הסובלות מיתר לחץ דם נקבע כי הן חייבות להיות במעקב של מומחה וגינקולוג. במקרים כאלה האשה עוברת טיפול מבוקר להורדת לחץ הדם כדי שלא לפגוע באספקת המזון לעובר בשל הורדת לחץ דמה.

ערך את העמוד: אריאל רייכנבלר

נשללו רשיונותיהם של שני טייסים שטעו קשות בניווט

מאת זוהר בלומנקרנץ סופר "הארץ" לענייני תעופה

רישיונותיהם של שני טייסים פרטיים ממרכז הארץ נשללו מהם באופן זמני על ידי מינהל התעופה האזרחית במשרד התחבורה, לאחר שטעו בצורה חמורה בנתיב טיסתם.

השניים המריאו משדה התעופה "דב" בתל־אביב. מסיבות שאינן ברורות עדיין, הם סטו בצורה חמורה ביותר בניווט ובנתיב טיסתם והגיעו לתחום האווירי של נתב"ג. מגדל הפיקוח של נתב"ג נאלץ להנחותם למסלול נכון.

במינהל התעופה האזרחית התייחסו לנושא בחומרה, למרות שלא נוצרה סכנה מיידית, כיון שהם נקלטו על מסכי הרדאר ועקבו אחר נתיב טיסתם.

ממלא מקום ראש הממשלה, שמעון פרס, ביקר אתמול את הילד דן מאיר בן השמונה, המאושפז בבית החולים רמב"ם בחיפה, ואשר כף רגלו נקטעה, כתוצאה מהתפוצצות רימון ברחוב נורדאו בעיר (צילום: חנניה הרמן)

כחמישים תינוקות מדרום אמריקה נמסרו למאמצים על ידי מתווכים

ארבעת המתווכים פעלו בעשרים חודש וגבו בין 15 ל־25 אלף דולר לתינוק

מאת נורית אמיתי סופרת "הארץ"

כחמישים תינוקות מברזיל ופרגוואי הובאו בעשרים החודשים האחרונים לישראל, ונמסרו לאימוץ לישראלים תמורת 15 עד עשרים אלף דולרים לתינוק. כך עולה בעקבות מעצרם שלשום של ארבעה ישראלים בחשד לעבירות על חוק האימוץ בישראל. החשודים שוחררו בערבות ויציאתם מישראל עוכבה ובקרוב יעמדו לדין באשמת עבירות על חוק האימוץ.

העצורים הם: שרה בולביל (36) מהרצליה, יפית אורן (35) מהדר יוסף, בנימין (42) ומרים (35) אלון מרמת השרון. כולם שוחררו אתמול בערבות לאחר שנחקרו במשטרה בעבירה על חוק האימוץ.

בולביל ואורן יואשמו כי עברו על חוק אימוץ ילדים בכך שנסעו פעמים רבות לברזיל השיגו תינוקות תמורת תשלום. את התינוקות, כאמור בבית המשפט, הביאו לישראל ומסרו אותם לאימוץ בידי משפחות ישראליות. במעשיהם אלה, כאמור לשופטת השלום בפתח תקווה, שרה פריש, הם הפרו את סעיפי החוק בכך שגבו תשלום ממשפחות עבור התינוקות. בידי אנשי היחידה לחקירת פשעים נמצאים שמות ההורים שזכו בפעולות וכי חל איסור פרסום פומבי כל שהוא באשר לפרטים אלה.

שני החשודים האחרים, בני הזוג אלון מרמת השרון, שוחררו אף הם ובקרוב יוגשו נגדם כתבי אישום בגין עבירות על חוק אימוץ ילדים. הם נהגו לנסוע פעמים רבות לברזיל ופראגוואי והשיגו תינוקות תמורת תשלום למתווכים. במספר מקרים נמסרו התינוקות להוריהם המאמצים בפרנקפורט שבגרמניה.

החוקרים בפני השופטת פריש כי העצורים אינם מואשמים בהסיפת התינוקות אלא בעבירות על חוק האימוץ בישראל.

חיוב חגירת חגורת הבטיחות הפחית את חומרת ההיפגעות בתאונות בעיר

מאת יפעת נבו סופרת "הארץ"

"מאז הונהגה חובת חגירת חגורת הבטיחות בעיר, חלה ירידה של 12% בחומרת ההיפגעות בתאונות דרכים בערים וירידה של 24% במספר ההרוגים והפצועים קשה בתאונות בעיר" – אמר אתמול עתניאל שגלר, ראש [illegible] במשרד התחבורה, בהופיעו בפני ועדת החקירה הפרלמנטרית בנושא תאונות הדרכים.

לדבריו, ממשלת ישראל החליטה ב־1987 לראות בתאונות הדרכים נושא בעל חשיבות לאומית – ולא עשתה דבר בנושא: היא החליטה להעמיק את החינוך – ולא ניתנו שעות חינוך; היא החליטה להקצות שעות שידור – ואין שעות שידור; להעמיק את האכיפה – וזה לא מבוצע; הוחלט על הגדלת קרן לטמטראז' הכבישים "ואנחנו עומדים על פלוסמינוס 13.5 אלף ק"מ, כאשר המינוס מתייחס לחורים בכבישים", אמר שגלר.

אתמול הופיעו בפני הוועדה בכירי משרד התחבורה ובהם המפקח הארצי על התעבורה, איתן פנחס בר־שאול, מנהל אגף הרישוי, רפי בן־דור, וראש מינהל הבטיחות בדרכים עתניאל שגלר.

פקידי המשרד התבקשו על־ידי ח"כ אריאל לין להתייחס לסיבות לריבוי התאונות, למדיניות הממשלה בהקשר זה, לבעיות המקשות לרעתם על ביצוע מדיניות הממשלה, לגישות המקצועיות השונות ולאמצעים הכליים והמקורות הכספיים הנחוצים למאבק בתאונות.

ראש מינהל הבטיחות מתח ביקורת קשה על כך שהממשלה טרם הגיעה להחלטות בנושאים החשובים שהיא עצמה החליטה. עליהם למנות שמשרד התחבורה ניסה זה כמה שבועות להעביר החלטות אופרטיביות אלה בממשלה.

המפקח הארצי על התעבורה אמר כי לגבי בחינת גורמי התאונות יש למשרד רק "רשימות של השערות". הוא הציג בראש סולם המשימות את הצורך לאפשר לנהג בישראל "נהיגה רגועה ומסודרת", דבר שיתכן רק על־ידי השקעה משמעותית בכבישים דו־מסלוליים מופרדים, בשוליים ובצמתים מסודרים. הוא ציין, כדי לבסס טענתו זו, כי מאז פתיחת הכביש המהיר תל־אביב – ירושלים ירד מספר התאונות בכביש זה בשני שלישים לעומת המצב קודם לכן, ואילו מחלף הבא במקום צומת מסוגל להוריד את מספר התאונות ב־90% באותו מקום.

רפי בן־דור, אמר בהופיעו בפני הוועדה כי אם היו כל הכספים המושקעים כיום בנפגעי תאונות מושקעים בשיפור כבישים, המצב היה נראה אחר לחלוטין. הוא ציין כי האוצר מתנגד למיסוי ייעודי, למרות שבארה"ב זו היתה הדרך להשגת התקציבים לשיפור הכבישים כפי שציין פנחס בר־שאול.

משרד החינוך: להזמין משטרה אם ילדי נתיב העשרה יבואו ללמוד בשער הנגב

מאת נילי מנדלר סופרת "הארץ" לענייני חינוך

קבוצת תלמידים ממושב נתיב העשרה נכנסו אתמול לכיתות ח'–ט' בבית הספר האיזורי של הקיבוצים "שער הנגב" ולמדו עם שאר התלמידים, מבלי לבקש רשות מההנהלה. ילדי נתיב העשרה מתעקשים ללמוד דווקא במוסד זה, והמאבק הסיבת ביניים ועל־יסודי, למרות שמנכ"ל משרד החינוך, ד"ר שמשון שושני, קבע כי עליהם להמשיך ללמוד השנה, כמו בשנים קודמות, בפנימיה החקלאית כפר סילבר, ליד אשקלון. ההורים השביתו את ילדיהם מלימודים עד אתמול.

הנהלת "שער הנגב" הודיעה אתמול להורים כי ממלא מקום מנהל האגף לחינוך התיישבותי במשרד החינוך, דוד טוקר, הורה לה להזמין שוטרי משטרה, אם ינסו הילדים להיכנס לכיתות. דוברת ועד הפעולה של ההורים מנתיב העשרה, פנינה רגולסקי, אמרה אתמול, כי ההורים והילדים אינם מרוצים מרמת המורים, הלימודים והניהול בכפר סילבר, בעוד ש"שער הנגב" הוא בית ספר טוב. רגולסקי אמרה כי ההורים יתלוו הבוקר לילדיהם בבואם לבית הספר ולא ירתעו גם אם תוזמן משטרה. "שיפתחו לנו תיקים. נלך למשפט ונאבק במשרד החינוך".

האיסור ללמוד ב"שער הנגב" חל רק על תלמידי ח' – ט' מנתיב העשרה. ל־12 תלמידי ז' מאותו יישוב התיר שושני ללמוד בבית ספר זה ואילו התלמידים הבוגרים יותר נתבעים להמשיך ללמוד השנה בכפר סילבר. שושני מנמק החלטתו בשיקולים חינוכיים וכלכליים וטוען כי ההורים מנתיב העשרה מנסים לברוח מאינטגרציה בכפר סילבר.

רגולסקי: "להגיד עלינו שאנחנו בורחים מאינטגרציה, זו בדיחה. 10 מתוך 12 תלמידי כיתה ז' שהתקבלו ל"שער הנגב" הם ממוצא מזרחי או מעורב ויש ביניהם רק שני אשכנזים מסכנים. מרבית התושבים במושב שלנו הם מעדות המזרח". עוד ציינה כי נתיב העשרה מקיים אינטגרציה הלכה למעשה, בבית הספר היסודי האזורי בקיבוץ ניצנים, שרבים מתלמידיו הם יוצאי עדות המזרח.

מנהל מח' החינוך בת"א: המנהלת איננה מתאימה

מאת נילי מנדלר סופרת "הארץ" לענייני חינוך

בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב המשיך אתמול לדון בתביעת מנהלת בית הספר היסודי "אילנות" ברמת אביב, את מנכ"ל משרד החינוך שמשון שושני, בגין הדחתה מתפקידה. בבית הספר אילנות, הקימו ההורים בתשמ"ח עמותה, ומאז התקיימו מאבקי כוח בינם ובין המנהלת בשאלת הסמכות הניהולית של המוסד.

בית הדין יתבקש להכריע האם צודקת טענת המנהלת, רבקה ארצובר־פינקלשטיין, כי קומץ הורים ובעיקר ראש העמותה, התנכלו לה וכי זה הגורם העיקרי להדחתה, או שצודק שושני, כי היא אינה מתאימה לנהל בית ספר קהילתי הפועל בשיתוף עם עמותת ההורים.

אתמול העיד במשפט מנהל מחלקת החינוך בעיריית תל אביב, יאיר לוין, שחיזק את עמדת משרד החינוך לפיה אין המנהלת מתאימה לנהל בית ספר מסוג זה. הדיון יימשך בחודש הבא.

א.ק.ג. – גם בקריית שמונה

מאת מנחם הורוביץ סופר "הארץ"

בחדרי המיון של ביה"ח בצפת ובחדר המיון הקדמי של ביה"ח בקרית שמונה הוכנס בימים אלה מכשיר המאפשר בדיקות א.ק.ג בחדרי המיון ושידור הנתונים למכון הלב בצפת. הרופאים במכון הלב יבחנו את הנתונים שיופיעו ע"ג מסך ויוכלו לתת הוראות מיידיות לטיפול. במקביל, יחובר המחשב שבצפת למחשב המרכזי בביה"ח הדסה עין כרם בירושלים, דבר שיאפשר התבוננות בבדיקות הקודמות של אותו חולה והשוואתן לנוכחיות.

קיבלו טיפול – וחדלו להכות

(עש"ת). 98 אחוזים מהגברים שהיכו את נשותיהם לא חזרו מזה שנתיים וחצי למנהגם לאחר שקיבלו טיפול בנעמת. המדובר בכ־200 גברים מכל שכבות האוכלוסיה שהשתתפו בטיפול קבוצתי עם הפסיכולוג רוני פיאמנטה במחזורים של שלושה־ארבעה חודשים במוסד למניעת אלימות במשפחה של נעמת בתל־אביב. 40% מכלל מקרי האלימות במשפחה ראשיתם במשבר שעוברת המשפחה לאחר הלידה.

אלה הממצאים העיקריים העולים מסקר שערכה הפסיכולוגית רחל שתר־פיאמנטה מהמרכז למניעת אלימות של נעמת.

הסקר, המתפרסם לראשונה בגיליון ראש־השנה של ירחון נעמת, הקיף 400 גברים ונשים (200 זוגות) שקיבלו טיפול במרכז. בתגובה מסבירה הפסיכולוגית רחל פיאמנטה את הקשר בין משבר שלאחר לידה ואלימות: "לאחר הלידה מתרחש ערעור במיבנה היחסים. סיבות הורמונאליות ורגשיות, מאמץ נפשי ופיזי, עיסוקה של האשה בתינוק ובעצמה והדרישה ליתר שיתוף מהבעל – יוצרים אצל הגבר עלייה במתיחות ותחושה שהאשה חדלה לאהוב אותו. בעגה המקצועית זוהי חרדת נטישה. אצל גברים בעלי מיבנה ריגשי פגיע מתבטאת התופעה בהתפרצות של אלימות ואז הם מתחילים להכות. אחרים יגיבו בדרכים שונות כמו: בגידות, שקיעה בעבודה וכו'".

פס"ד שולל השכרת חדרים בבתי דירות באילת

(עש"ת). שופט השלום באילת דחה את בקשתו של יורם אוזן כנגד ראש עיריית אילת מר רפי הוכמן, על כי הוציא צו מינהלי המורה לסגור דירת את עסק השכרת החדרים ללינת לילה שפתח בתוך בית דירות רגיל. השופט קבע במפורש כי המבקש פעל שלא כדין ולא על פי רשיון.

השופט קיבל את טענת נציג עיריית אילת, עו"ד יוסף בצלאל, כי אסור לנ"ל לייעד ולהשכיר חדרים בתוספת ארוחת בוקר לתקופות קצרות כאילו זאת אכסניה, ללא היתר מיוחד להפעיל עסק מטעם העירייה.

עו"ד בצלאל העלה את טענת השכנים הסובלים ממיטרד זה של תנועת שוכרי החדרים בבית מגוריהם.

ראש עיריית אילת אמר, כי לאחרונה נפוץ ביותר נגע זה, הפוגע קשות בשכונות מגורים בעיר ועיריית אילת תפעל נמרצות לביעורו.

גופת גבר נמצאה בדירה בירושלים

(ע). גופתו של גבר בן 51 נמצאה שלשום בדירה בשכונת מלחה בירושלים.

הגופה נתגלתה במצב של ריקבון. צוות מעבדה לזיהוי פלילי ופתולוג חוקרים את נסיבות המוות.

שוטר הטיח בקיר את ראשו של אזרח ונדון למאסר ע"ת

(ע). אדם שהודה והורשע בתקיפת אזרח, בהיותו שוטר, נדון אתמול בבית משפט השלום בחיפה לשלושה חודשי מאסר על תנאי ולתשלום קנס של 300 ש"ח.

האשם הוא אברהם פישלר, בן 27, מקרית־מוצקין. התביעה טענה, כי הוא עצר ב־19 באפריל '86 מכונית, לשם ביקורת שיגרתית. במהלך הביקורת, התפתח ויכוח בינו לבין נוסעי המכונית. השוטר־הנאשם עצר לחקירה את הנוהג עזרא נוי ונוסע נוסף והביאם אל תחנת המשטרה זבולון.

בהגיעם לתחנה, הכניס השוטר את העצורים לאחד החדרים, שם הטיח את ראשו של נוי בקיר ואף סטר על פניו. במעשהו זה האשם השוטר בתקיפה.

בהתייצבו בפני השופט רם סביר, הודה השוטר לשעבר באשמה ואף הביע את חרטתו על מעשהו. הוא סיפר, כי בינתיים הוא פרש מן המשטרה והתגייס לשירות קבע לצה"ל. הוא טען, כי עשה מה שעשה כלפי האזרח, משום שטעה בשיקול דעתו אותה שעה.

תבעו גימלת נרקומנים אך לא אובחנה התמכרותם

מאת עדנה ארידור סופרת "הארץ"

42 מתוך 93 תובעי גימלה בעילה של היותם נרקומנים נדחו על ידי המוסד לביטוח לאומי, חלקם בשל אי שיתוף פעולה ואחרים מכיוון שלא אובחנה התמכרותם לסמים. כך עולה מתוצאות ניסוי ראשוני שנערך במרכז לאבחון למתמכרים בסמים שהוקם לפני כחמישה חודשים.

המרכז, שהוא פרי יוזמתו של המוסד לביטוח לאומי, הוקם בשיתוף עם משרד הבריאות, משמש מוקד לאבחון התובעים גימלה להבטחת הכנסה בעילת התמכרות לסמים. אחד ממטרותיו למנוע ממתחזים לנרקומנים את האפשרות לקבל גמלה להבטחת הכנסה, ולהתוות המלצות לשיקום תעסוקתי באמצעות הכשרה מקצועית. יש כוונה בשלב ראשון לערוך במרכז בדיקה של 1000 מקבלי גימלה להבטחת הכנסה מהביטוח הלאומי שהם יחידים או נשואים ללא ילדים. בשלב הבא תיבדק קבוצה נוספת של 1000 מקבלי קצבה להבטחת הכנסה שהגם מכורים לסמים, הם אבות לילדים.

ארביב ערער לעליון על הרשעתו בשוד יהלומים

(ע). דוד ארביב, גיסה של אורית ארביב, אם בנו של הרצל אביטן, שהועמד לדין בעקבות הקלטת שיחות טלפון שניהל אביטן מבית הכלא עם בני משפחתו, ונידון לחמש שנות מאסר על שוד כוורת של בלדרית יהלומים, הגיש ערעור לבית המשפט העליון על הרשעתו ועונשו.

סניגורו, עו"ד חיים משגב מציין בערעור, כי אין כל ראייה שהנאשם קשר קשר עם אחרים לבצע את מעשה השוד כפי שציין בית המשפט בהכרעת דינו. לדעתו, העובדה שבית המשפט נמנע מלקבוע כי היה חלק במעשה השוד, מוכיחה כי אין כל ראייה פוזיטיבית הקושרת את ארביב למעשה השוד.

עו"ד משגב מציין עוד בערעור כי כל מה שניתן היה ללמוד מהראיות בתיק, הוא שארביב קיבל לידיו יהלומים שהושגו בדרך של עבירה, יהלומים שמקורם לא נקבע מעולם וזוהו בידי עדי התביעה.

הפרות פגעו בבית העלמין ובעל העדר חויב לעבוד בו

מאת מנחם הורוביץ

עונשו של בעל עדרי בקר ממושב דלתון, שפרותיו רמסו ופגעו בשטחי בית העלמין בצפת, יהיה שבועיים של עבודות שרות בבית העלמין. שופט ביהמ"ש השלום בצפת החליט כי נוסף לעונש של ביצוע עבודות מטעם המועצה הדתית בצפת, ייקנס בעל העדר ב־300 שקלים וכן הוטל עליו עונש של שלושה חודשי מאסר על תנאי במשך שלוש שנים.

אגודה ערבית מבקשת סיוע בהחזקת מרכז גמילה בסכנין

מאת עדנה ארידור סופרת "הארץ"

שרת הבריאות שושנה ארבלי אלמוזלינו הורתה למטפלים במשרד על נושא הסמים לבדוק אפשרות סיוע לאגודת "אל הלאל" למלחמה בסמים בסקטור הערבי.

יו"ר האגודה "אל הלאל" למלחמה בסמים בסקטור הערבי, אזיל אבו ריה, אמר לאחר פגישה עם שרת הבריאות, כי מדובר בהקמת בית חולים שישמש מרכז גמילה בכפר סכנין, בשטח של 1000 מ"ר ובעלות של מיליון דולרים. את הסכום להקמת המרכז הצליחו לגייס, אולם הם דורשים השתתפות באחזקה שוטפת שהיא חצי מליון דולר לשנה. עוד ביקשו נציגי האגודה סיוע בפתיחת ארבעה סניפים במוקדי מצוקה של נרקומנים: בכפר טירה, בו מצויים 400 נרקומנים, מתוכם נרקומנים קשים, בחיפה, ביפו ובעכו. בעכו נפטרו לאחרונה 10 תושבים ערבים כתוצאה משימוש בסמים. עוד נמסר כי מספר הנרקומנים בגזרה [illegible] הוא כ־4000.

שרת הבריאות בירכה את ראשי הסקטור הערבי על יוזמתם לחזק את הטיפול בנרקומנים מקרב בני המיעוטים שטופלו עד כה במסגרת הסדרה לכלל האוכלוסיה.

היא מינתה את יואב מנסו הממונה על הנושא במשרד לעבוד בראש צוות שיבדוק כיצד ניתן לסייע במימון לעמותת "אל האלאל", והבטיחה כי המשרד יתן את כל הסיוע בארגון ובאמצעים שעומדים לרשותו.

קופת חולים

קופת חולים
החטיבה רפואית - לשכת ההובר
עורכים
קו פתוח מיוחד:
מחלת הפוליו
POLIO
(שיתוק ילדים)
כל מה שצריך לדעת על מחלת הפוליו ישיב
צוות רופאים מומחים של קופת חולים הכללית
היום, יום רביעי בשעות 16-19 טלפון 03-433500 (חמישה קווים)

פרופ' מיכאל אלקן	בי"ח סורוקה ב"ש
ד"ר משה דרוקר	בי"ח בילינסון פ"ת
ד"ר מנחם איינהורן	בי"ח סורוקה ב"ש
ד"ר ברוך ולך	בי"ח מאיר כ"ס
ד"ר רות לנג	בי"ח מאיר כ"ס
ד"ר רפאל וויץ	בי"ח בילינסון פ"ת

בריאות היא ענין רציני

مكنز من الاجيال

مكتز من الاهل

ספורט

בעריכת יחיאל אריזי

מונאקו הופתעה 1–0 באיסלנד ורדר ברמן ניצחה 3–0 בברלין

גביע האלופות

רייקיאוויק, איסלנד (איי-פי). אלופת איסלנד בכדורגל, ואלור רייקיאוויק, הפתיעה כאן אמש את אלופת צרפת, מונאקו, בסיבוב הראשון של גביע אירופה. הקבוצה המארחת באיסלנד ניצחה 1–0, משער של אטלי אדואלדסון, ששיחק בעבר כמקצוען במערב גרמניה, בדקה ה-54. השער בעיצומו של לחץ איסלנדי כבד.

(ע"ד) ברדבי הבליגרמני בגביע האלופות הכניעה ורדר ברמן במזרח ברלין את דינאמו המקומית 3–0. השערים: תומאס רולף (16), אנדראס תום (62) ופרנק פאסטור (77). 22 אלף צופים חזו במשחק.

בטורניר למחזיקות גביע, כפתה פלוריאנה מאלטה במגרשה 0–0 על דאנדי יונייטד. ב-0–0 סיימו גם גראסהופרס ציריך ואייטנרכט פרנקפורט. פאנאתינאיקוס ניצחה את אומוניה בניקוסיה 1–0.

בגביע אופ"א זקפה לזכותה קלן ניצחון חוץ על אנטוורפן 4–2 (2–1). אנדראס קיים (3), תומאס אלופס (47), פלמינג פובלסן (55) ואולאף ינסן (87) כבשו לקלן. פראנס ואן רוי (4) והיק גוסנס (43) לאנטוורפן. פ.ק. ליאז' הביסה את ספורטינג לוכסמבורג 7–1.

התחלה קלה: מילאן בסופיה, ריאל נגד נורווגים, סלטיק בבודאפשט

לונדון (איי-פי). 112 קבוצות אירופיות מזנקות הערב לשלושת מפעלי הכדורגל של היבשת, לאחר שאמש נערכו המישחקים הראשונים (ראה ידיעה נפרדת). טורניר האלופות יעמוד כמו תמיד במוקד האירועים, למרות שאלופת העונה שעברה – פיליפס איינדהובן מהולנד – עלתה הישר לסיבוב השני.

כמה מיריבותיה הגדולות לבכורה כנראה לא יתקשו לדלג מעל לסיבוב הראשון. האלופה האיטלקית א. ס. מילאן (החוזרת לזירה זו אחרי תשע שנים) פותחת נגד ויטושה סופיה בבולגריה, ריאל מאדריד – בבית נגד מוס מנורווגיה, פורטו מארחת את ה.י.ק. הלסינקי. משחקים אחרים: הונווד בודאפסט – סלטיק גלאזגו, ראפיד וינה – גאלאטסראי, ספארטה פראג – סטיאווה בוקארשט, בריז' – ברונדבי (דנמרק), ספרטאק מוסקווה – גלנטורן (צפון אירלנד), פזר פוריקוס (קפריסין) – גטבורג (שוודיה).

לקבוצתו הבלגית של אלי אוחנה, מאלין, שזכתה אשתקד בטורניר למחזיקות גביע, צפויה התחלה קלה: היא תארח הערב את אוניון בכן לוכסמבורג. נציגה בלגית אחרת, אנדרלכט, תתמודד עם מץ מצרפת; נורקפינג משוודיה עם סאמפדוריה (איטליה), פראם רייקיאוויק (איסלנד) עם ברצלונה, רודה (הולנד) עם ויטוריה גימאראייש (פורטוגל).

מאבקים חריפים במיוחד צפויים בגביע אופ"א, הטורניר השלישי בחשיבותו. מבצע אשתקד, באייר לוורקוזן ממערב גרמניה, הוגרלה נגד בלנשש מפורטוגל, המובילה בליגה של ארצה ומאומנת על ידי האנגלי ג'ון מורטימר. מאמנה של לווירקוזן הוא ההולנדי ריינוס מיכלס, שהוביל כזכור הקיץ את נבחרת ארצו לאליפות אירופה. עימותים מסקרנים יהיו גם בין אתלטיקו מאדריד לגרונינגן מהולנד, בין ספורטינג ליסבון לאיאקס אמסטרדאם (שנוצחה אשתקד בגמר למחזיקות גביע), בין דנייפרופטרובסק מבריה"מ לבורדו (צרפת).

מישחקים אחרים בגביע אופ"א: באיירן מינכן – לגיה ורשה, אטלול גאלאטי (רומניה) – יובנטוס, א.י.ק. בראגה (שוודיה) – אינטר מילאן, רומא – נירנברג, מונפלייה (צרפת) – בנפיקה, א.א.ג. אתונה – אתלטיקו בילבאו, גלאזגו ריינג'רס – קאטוביץ (פולין), טורפדו מוסקווה – מאלמה (שוודיה), בשיקטאש (טורקיה) – דינאמו זאגרב.

מגרשה של ניוקאסל נסגר למשחק ליגה

לונדון (ע"ד). ועדת המשמעת שליד איגוד הליגה האנגלי החליטה לסגור את מגרשה של ניוקאסל למשחק ליגה, בגלל התפרעות אוהדיה שהשליכו בשבת שעברה חפצים שונים על שחקני סאותהאמפטון ופגעו בחלוץ כריס וודל, אותו מבקשת ניוקאסל לרכוש. המשחק הסתיים בתיקו 2–2.

המשחק הביתי הקרוב של ניוקאסל נועד ל-17 בחודש נגד נוריץ', ויהיה עליה להעתיקו.

הפועל ת"א אינו שולף 12 אלף דולאר

האם מוותרים על בנת בתקווה להשיג את הנפלד?

בדורסל

מאת אילן פיש
כתב "ספורט הארץ"

בהפועל תל-אביב אין מגיבים בשלב זה על הרמזים בדבר איחוד עם א.ס. רמת-השרון. איחוד שיאפשר את העברת גרב הנפלד להפועל תל-אביב. יו"ר העמותה אברהם פלדה אמר אמש, כי הדיבורים על כך הם בגדר ספקולציות.

למרות דבריו של פלדה נראה, כי הפועל תל-אביב ממתין בכל זאת להנפלד, אחרת אין להבין מדוע אין הקבוצה מוכנה לשלם 12 וחצי אלף דולאר בלבד, עבור העברתו של קית בנת מהפועל ירושלים, וכך לנצל את ההעברה השניה המותרת. פלדה אמר אמש, כי התשלום לירושלים הוא עניינו של השחקן. אולם פסיקת בורר איגוד הכדורסל, עו"ד בר-ציון כהן, היא שונה. הבורר העניק לבנת ארכה עד ליום ראשון, לעבור מהפועל ירושלים להפועל תל-אביב. עו"ד כהן קבע, כי העברת השחקן תבוצע בתנאי שבנת או הפועל תל-אביב ישלמו להפועל ירושלים סך 12 וחצי אלף דולאר. אם לא יבוצע התנאי והשחקן לא יועבר עד יום ראשון, ישחק בנת בעונה הבאה רק בהפועל ירושלים. עתה יש להמתין – האם ישיג בנת את הסכום הנדרש?

הפועל תל-אביב יצא אתמול למחנה אימונים בקיבוץ סאסא, בו יקיים הערב מישחק אימון נגד הפועל גליל-עליון. הפועל תל-אביב ישתתף בסוף השבוע בטורניר אלון בכפר תבור. בטורניר ישתתפו גם הפועל אילת-גבת, מכבי חיפה והפועל גליל-עליון.

* * *

● קווין מגי הסיר אתמול את התפרים מידו, אולם בשלב זה אין הוא מסוגל לקיים אימונים רגילים. במהלך אימון הקבוצה אתמול, התאמן מגי בזריקה בלבד. בשלב זה אין יודעים מתי יחזור לפעילות סדירה. מכבי תל-אביב ישתתף מחר בראשון-לציון במישחק הוקרה למיקי ברקוביץ', שעזב את הקבוצה לראשון-לציון. למחרת המשחק יצא האלוף הישראלי לספרד, שם ישתתף בטורניר.

* * *

● באליצור רמלה מאיימים להתפטר ולפרק את הקבוצה בשל קשיים כספיים. יו"ר האגודה חיים רבש, שהודיע על התפטרותו, מסרב לפנות את התפקיד, עד שההנהלה לא תשלם את חובות העונה הקודמת. לזה אין ההנהלה מוכנה ולטענת חבריה, מתכל חיים רבש במאמצי הקבוצה. חברי ההנהלה טוענים, כי כל אחד מהם השקיע בקבוצה יותר מ-20 אלף דולאר.

* * *

● הפועל חיפה ניצח אמש במשחק אימון את היריב העירוני מכבי 90–80 (49–42). להפועל קלעו: גודס 23, חזן 23, יוברס 19, קסקי 11, לאזאר 10, וירל 2. למכבי: גורדון 26, וולאס 17, אופיר 13, רוזנברג 10, בריידן 8, ברנע 4, לייב 2. שפטו שלום הולצר ואמיר הלר. 500 צופים בבית הלוחם בחיפה. מכבי חיפה תשחק הערב בגבת נגד הפועל אילת-גבת. אברהם ציבין

בקורת על תשלומים למרסר על הופעות במדי הנבחרת

באסיפה הכללית של איגוד הכדורסל שבחר מוסדותיו

בדורסל

מאת אילן פיש
כתב "ספורט הארץ"

האסיפה הכללית של איגוד הכדורסל בחרה אמש את הרכב מוסדותיה – הנהלה, בית דין עליון וועדת ביקורת. כיוון שעל ההרכבים השונים סוכם מראש, הורמו הידיים ללא התנגדות.

יו"ר איגוד הכדורסל, יורם אוברקוביץ', סקר את פעילות האיגוד בקדנציה האחרונה. בפתיחת הישיבה העלה אוברקוביץ' קווים לזכרו של יעקב שאלתיאל, ממניחי היסוד של הכדורסל בארץ וחבר הנהלת האיגוד, שנפטר לפני ימים אחדים. הנוכחים כיבדו את זכרו של המנוח בקימה. לאחר שחבר ועדת הביקורת יעקב הרציאס סקר את פעולותיה, הוחל בהצבעה שהיתה לצורך הפרוטוקול בלבד.

מדו"ח ועדת הביקורת עולה, כי לאוהאן מרסר אכן קיבל תשלום על הופעותיו בנבחרת ישראל, דבר שהוכחש בעבר כמה פעמים. ועדת הביקורת קובעת כי אישור תשלום למרסר על השתתפותו בנבחרת ובמשחקי אליפות אירופה היא דבר פגום מהיבטו העקרוני, לפיו אין השחקנים בנבחרת בחזקת עבודה שעליה יש לקבל שכר, שכן כל ספורטאי צריך לשאוף ולהתמודד עם הסגל ולהיות גאה על שניתנה לו הזכות לייצג את המדינה.

הביקורת מוצאת פגם גם מההיבט של הסדר הטוב. הועדה מעירה על כך שההחלטה התקבלה בצורה "מחתרתית" – בפורום של יו"ר האיגוד וסגניו. "זהו פורום שאין לו מעמד סטטוטורי", קובעת הועדה.

יו"ר הוועד האולימפי יצחק אופק, שבירך בתחילת הישיבה, דיבר על ההתרופפות ברמה שחלה בכדורסל הישראלי בעקבות האמריקניזציה. "אני רוצה לקוות שההנהלה החדשה, תוך הבנה הדדית וראיית האינטרס של הכדורסל הישראלי, תמצא את הדרך להתגבר על הבעיה הזו", אמר אופק.

כדורגלני הסגל הלאומי עשו אתמול במכון וינגייט, בהדרכת צוות המאמנים החדש שניאור–גרונדמן, את הצעדים הראשונים בדרך הארוכה למונדיאל העולמי של 1990. (עזי קרן)

ביום עבדו בפרך והגירו זיעה ובלילה ראו אוסטרלים בוידאו

שניאור וגרונדמן, שני מאמנים המדברים בשפה אחת, הריצו אתמול את 20 כדורגלני הסגל בתחילת הדרך הארוכה לאיטליה"1990

מאת משה הר געש
ויהושע שגיא

אולי אתם חושבים שכדורגלני הנבחרת שלנו משתכרים סכומים אסטרונומיים: אולי גם אינכם טועים – אבל מה שבטוח לא ידוע לכם: הם גם עובדים קשה מאד, לא עלינו. אתמול, בחום כבד ובלחות מהבילה, כאשר פתחו במכון וינגייט 20 שחקני הסגל הלאומי החדש בהכנות למיבצע איטליה 1990, הגירו זיעה רבה ועבדו בפרך, גם לפני הצהריים, גם לאחריהם.

בערב, אם רצו לעלות על יצועם ולפצות עצמם בשינה מתוקה, נדרשו על ידי מאמני הנבחרת לצפות בקלטות וידאו של מישחקי נבחרת אוסטרליה מול נבחרות ארגנטינה וברזיל – מתכון בדוק לשינה טרופה, לפחות למי שמעונה ואילך מטרה אחת ויחידה לנגד עיניו: להכות את נבחרתה החזקה של אוסטרליה בטורניר הקדם עולמי.

עידן המאמנים יצחק שניאור ויעקב גרונדמן נפתח אתמול בצורה מכסימלית. כל 20 המוזמנים התייצבו למחנה האימונים במכון וינגייט, כולל הפצועים שלא יכלו להתאמן (ניר אלון ואלי כהן). הם התייצבו למישכנה הרשא של מגרש הדשא מספר 3 במכון וינגייט, כנראה יותר קרוב לשדפיים מאשר לנתניה, לעבודה התולתחין של שלושה מאמנים קשוחים: שניאור, גרונדמן ואבי אלמוג, מאמן הכושר שסחט מהם גם את טיפת הזיעה האחרונה.

האוירה היתה כמו באקווריום של דגי זהב. המוזמנים החדשים התרגשו; הכל השקיעו התלהבות והפגינו מוטיבציה גדולה: איש לא אמר מלה מיותרת, איש לא צעק, לא שבננו, ולא שוק, רק עבודה זיעה, עבודה וזיעה. בבוקר, עבדו אלמוג עם השוערים, שניאור עם ההגנה, גרונדמן עם הקישור וההתקפה. אחר הצהריים ערך אלמוג מיבחני כושר. חיוכים רחבים לא היו שם, שהרי בכלות הכל עוד לא הוחלה העונה.

שאיציק רציני וקשוח – ידוע: אבל אפילו יענקל'ה, האיש בעל אלף החיוכים, היה הפעם רציני מהרגלו, הרשה לעצמו רק בדיחה פרטית שולית: "אני מציע שנכתוב על אחד הכדורים "רומא 1990" ונניח אותו בפינת הרשת. זו המטרה".

המנהלת מודאגת

מחוגי השעון הורו שלושים על אחת אחר הצהריים, כאשר משה הוריד את מנוחתה של הנבחרת רחל כדמור, תושבת הרצליה. למרות השעה המאוחרת, חייגה לבית הנבחרות במכון וינגייט ושאלה בקצרה: "המוגנים בסדר?". תשובת הפקידה התורנית השביעה את רצונה, אך לגב' כדמור, המנהלת הטורית של בית האורחה הותיק, לא נותרו שעות שינה רבות; מה גם שהתכונה להקדים בואה בבוקר המחרת.

רחל לא יכלה להרשות לעצמה אפילו תלונה זעירה. הקבוצה שהוזמנה לימים שלישי ורביעי היתה בלתי שיגרתית, בעיקר מפני שספורטאיה התרגלו למלונות חמישה כוכבים – נבחרת הכדורגל של ישראל.

"אמרו לנו שום מפנקים", הודתה רחל. "נראה שלא יהיו כל בעיות". בעצם לא היה צורך במאמץ מיוחד, בעידן החדש של הסגל הלאומי. נראה שהמאמנים שניאור וגרונדמן הבהירו היטב את המסר שלהם. השוער בוני גינצבורג, שלמרות גילו הצעיר צבר מספר הופעות נכבד בנבחרת, הסביר לבמאו זאת: "אני שותק משמשע ועושה מה שאומרים לי". כך הראי מתייחסים למישכן החדש גם הותיקים, בראשות אורי מלמיליאן ומשה סיני.

הכל התנהל לפי התכנית, בשקט וביעילות. השחקנים בקושי נשמעו, אם בכלל; לא במגרש ולא בחדר האוכל. גם עדת הכתבים לא הפריעה את האידיליה. לנציגי התקשורת היתה אתמול פרנסה בשפע, והצלמים התמקדו על תמונות המחזור עם הש[illegible] שוקי מכלוף, אלעד קהן, יואב הלוי, שלמה אילה, יעקב אסיאג, שמעון מגזם, יוסי זאבה ומישל דייון.

האיש הבולט באימוני הפתיחה היה מאמן הכושר אבי אלמוג. בן 34, תושב כפר-סבא, נשוי ואב לבת, סגן מנהל הספורט בפתח תקוה. לומד מינהל עסקים באוניברסיטת ירושלים ומרצה בהדרכה באוניברסיטת תל אביב. אלמוג כבר שימש מאמן כושר בכמה קבוצות לאומיות, האחרונה שבהן האלופה הפועל תל-אביב. באימון אחר הצהריים לא הירפה מהשחקנים אף לשניה. לעיתים דומה היה, כי תבנית התרגילים הנשלפת מפיו כלאחר יד יכולה להספיק גם עד סוף החודש. סודו נים שאלמוג אוהב מאד על השחקנים, ואין צורך להסביר מדוע לאחר שהיה קצרה במוחזצתו. "מה שמספיק לליגה אינו די טוב לנבחרת. נראה ששחקני הנבחרת יהיו בעלי הכושר הגבוה ביותר בארץ", הצהרת כוונות נוסח אלמוג.

נרגשים כמו תלמידים

השמש היוקדת לא ריחמה כלל על כדורגלנינו הבכירים כשהחל אימון הבוקר, סמוך לשעה 10.00. האימון השני שהחל ב-16.00 לא קצר אפילו בשניה, והתמשך כמעט עד שעת דימדומים. זו תהיה המתכונת הקבועה בחודשים הקרובים. היה כדאי להמתין בסבלנות עד הסוף, כדי לשמוע כמה הצהרות מעניינות מפי המאמן שניאור: "רואים שעדיין אין לשחקנים כושר אף ל-60 דקות מישחק; אין לנו כרבים: אם יש שחקנים מעל הממוצע כמו אוחנה, הם משוקים בחו"ל; עשינו שינויים רבים בסגל כי לא היינו מאושרים מהמצב הקודם; מהסגל הזה נציב את ההרכב במישחק עם מלטה (18 באוקטובר), אלא אם נתרשם ממישהו בליגה באופן יוצא מהכלל", אמר שניאור, המתכוון לשוחח עם ראשי ההתאחדות על שחקני הסגל שהוענשו לא מכבר.

"היינו מאופקים קצת. בכלות הכל, זה היום הראשון", מודה גרונדמן. "כל מאמן חולם להגיע לרגע הזה, לאימון הנבחרת. [illegible] בפעם הראשונה לבית הספר", הפגין גרונדמן מעט משמן האבחנות שבו.

עדת הכתבים מנסה לדלות עוד ועוד מפי שני המאמנים. מציגים גם שאלות אישיות. איך זה לעבוד יחד, ועוד שאלות בעלות משמעות כפולה. שניאור עונה בסבלנות. גרונדמן מהנהן בראשו לאות הסכמה. שני מאמנים – אבל מדברים פה אחד.

גם ממכון וינגייט נראית איטליה רחוקה. אתמול יצאה נבחרת ישראל לדרך הארוכה, מעודדת מדברי אותו חכם סיני שאמר, כי אפילו מסע של אלף מיילין מתחיל בצעד קטן.

אפילו הוא נעשה על מישטח הדשא של מכון וינגייט.

בדורגל

סוירי בכנס קבוצות: לא יהיו פשרות בעבירות על התקנון

מאת כתב "ספורט הארץ"

"לא יהיו פשרות בנושא העבירות על תקנון שחוקי ההסכם ועונשי בית הדין המשמעתי", כך אמר אתמול שאול סוירי, יו"ר ההתאחדות לכדורגל בכנס נציגי קבוצות הליגה הלאומית והליגה הארצית. למשתתפים הוסברה מהות מוסד הבוררות שיפסק במקרי מחלוקת בין השחקנים לקבוצות.

מהפך אנגלי לקראת דנמרק

לונדון (איי-פי). הכשלון בטורניר הגמר של אליפות אירופה, ביוני במערב-גרמניה, דירבן את המנג'ר האנגלי בובי רובסון למהפך בנבחרת. הוא זימן כמה שחקנים חדשים להלוטין לקראת המישחק הידידותי נגד דנמרק, שיהיה ב-14 בחודש זה בוומבלי.

שלושה מהמוזמנים החדשים הם שחקני מרכז השדה של הקבוצה הלונדונית ארסנל – מייקל תומאס, דייויד רוקאסל ופול דייויס. שוער קשור נוסף שזומן הוא פול גאסקוין מטוטנהאם. כן זומנו מל סטרלנד (שפילד וונסדיי), דס ווקר (נוטינגהאם) ושוער קווינס פארק ריינג'רס דייויד סימאן. בסך הכל מצויים בסגל החדש שפורסם אתמול 12 כדורגלנים שלא היו מעורבים במישחקי הנבחרת האנגלית באליפות אירופה. רובסון גם החזיר לסגל את הבלם טרי בוצ'ר, סטיוארט פירס (היה פצוע), גארי פאליסטר והחלוצים טוני קוטי ומיק הארפורד.

בדורסל

אריס עם גאליס ל-3 מישחקים

מאת אברהם ציבין
כתב "ספורט הארץ" בחיפה

הקבוצה היוונית אריס סלוניקי תגיע במוצאי יום הכיפורים לישראל ותקיים כאן שלושה מישחקים – כך מסר איש הספורט החיפאי אבי ויולסיר. אריס תכלול בהרכבה את כוכבה ניקי גאליס.

עדיין לא ידוע נגד מי יהיו המישחקים. הכוונה לקיים מישחק אחד בתל-אביב, נגד מכבי תל-אביב או הפועל תל-אביב, מישחק אחד בראשון לציון מול העולה החדש לליגה הלאומית מכבי ראשון-לציון; מישחק נוסף כנראה נגד נבחרת העיר.

אתלטיקה

רוסי קפץ 2.38 מטר

פראג (ע"צ). הסובייטי סרגיי מאלצ'נקו בן ה-25 קבע בבאנסקה בישטריצה, סלובקיה, את הישג השנה בקפיצה לגובה כשניתר ל-2.38 מטר. הוא עשה זאת בניסיונו השלישי, אבל אחרי כן כשל בנסיונותיו לשבור את שיאו העולמי של השוודי פטריק שיוברג, כשהרים העולה לגובה 2.43 מטר. השיא העולמי הוא 2.42 מטר.

מרתון בירושלים במקום המירוץ בת"א

(ע). מירוץ מרתון בינלאומי בירושלים יחליף בעתיד את מפעל הספורט העממי למרחק זה הנערך בתל אביב – נמסר אתמול במסיבת עיתונאים בבית סוקולוב בתל אביב. אריה סלונקי, יו"ר איגוד האתלטיקה, מסר שהחל ב-1990 ייערך המרתון המלא מדי שנה בירושלים, ואילו בתל אביב ירוצו חצי מרתון בלבד.

זאטופק הוזמן למרתון טבריה ודחה ההזמנה מסיבות בריאות

מאת זוהר בלומנקרנץ
כתב "הארץ" לענייני תיירות

מרתון טבריה, אשר ייערך בסוף נובמבר, אושר כאירוע בינלאומי על-ידי גורמי הספורט הנוגעים בדבר בחו"ל, בדומה למרתונים המסורתיים של ניו-יורק ואמסטרדאם – אמר אתמול מנכ"ל מרכז תיירות ומרפא בעיר, מאיר שוק.

במסיבת עיתונאים בבית סוקולוב בתל-אביב סיפר שוק, כי הרץ הצ'כי המהולל אמיל זאטופק הוזמן לבוא לטבריה כאורח כבוד. אולם הספורטאי האגדי – בעבר אלוף אולימפי ושיאן עולמי בריצות למרחקים ארוכים ובמרתון – השיב בכתב, כי בשל בריאות לקויה נבצר ממנו להגיע לישראל.

לדברי שוק, ביקרו באחרונה נציגי מוסדות הספורט הבינלאומיים בטבריה ואישרו סופית את מסלול הריצה בן 42 הקילומטרים, בין טבריה לעין גב וחזרה.

נמסר, כי כבר נקבע מועד לתחרות המרתון בשנה הבאה, אשר תהיה ב-10 בדצמבר 1989.

קריקסטיין הדיח את אלוף ווימבלדון מפלשינג מאדו

בחמש מערכות 7–5, 6–7, 6–7, 6–4, 5–7

טניס

ניו-יורק (איי-פי). האליפות הפתוחה של ארה"ב מוסיפה להפיל חללים, כשהקורבן הבולט של היממה האחרונה הוא אלוף ווימבלדון, סטפאן אדברג (זורע 3), שנכנע בתום מאבק דרמטי בן חמש מערכות לעמיתו היהודי-אמריקאי בן ה-20 אהרן קריקסטיין. המישחק נמשך שלוש שעות ו-52 דקות והסתיים רק בתום חמש מערכות: 7–5, 6–7 (7–4), 6–7 (2–7), 6–4, 5–7. היה זה ההישג הגדול ביותר של קריקסטיין מאז הקפצת המזהר שלו, כשהיה מדורג שביעי בעולם ב-1985. אחרי-כך חלה אצלו נסיגה גדולה (למקום 61 בעולם) ובשנתיים האחרונות לא זכה בשום תואר.

הניצחון המרשים הזניק את קריקסטיין הבלתי מדורג לרבע הגמר. לא-מדורג אחר שעלה לרבע הגמר הוא האוסטרלי דארן קאהיל, שניצח 6–4, 4–6, 6–3 את מארטין לורנדו מקנדה. גם הספרדי אמיליו סאנצ'ס ברבע הגמר אחרי ניצחון 6–2, 6–3, 6–4 על האוסטרלי ג'ון פיצג'רלד. המדורג 2, השוודי מאטס וילאנדר, עלה בניצחון 6–3, 6–2, 6–2 על מארק וודפורד מאוסטרליה.

קודם לכן, במישחקי הסיבוב הרביעי, נכנעו שני מדורגים: טים מאיוט (9, ארה"ב) וגיירמו פרד רולדאן (12, ארגנטינה). מאיוט הפסיד לדרק רוסטאגנו 6–3, 6–4, 6–2, ופרד-רולדאן הודח על ידי המכסיקאי חורחה לוזאנו 6–4, 6–4, 5–7, 6–7 (7–2). במישחק נוסף בסיבוב השלישי ניצח אנדרה אגאסי (4, ארה"ב) את יוהאן קריק (ארה"ב) 6–3, 6–1, 2–6, 6–0.

גם סוקובה הודחה

שלוש המדורגות הבכירות בטורניר הנשים עלו לרבע הגמר. שטפי גראף (1, מערב גרמניה), המבקשת לזכות בגראנד-סלאם, ניצחה 6–4, 6–2 את פאטי פנדיק (ארה"ב). מארטינה נאברטילובה (2, ארה"ב) – אלנה רייינאך (דרום אפריקה) 6–4, 6–1; כריס אוורט (3, ארה"ב) – גלוריה ויזנר (אוסטריה) 6–2, 6–4.

ההפתעה היחידה בשמינית הגמר היתה בהפסדה של המדורגת 7, הלנה סוקובה (צ'כיה) שנכנעה לבולגריה קאטרינה מאלייבה (14) 6–1, 6–3.

קונורס לרבע הגמר

בידיעה מאוחרת יותר נמסר, כי המדורג 6 ג'ימי קונורס עלה לרבע הגמר, אחרי שניצח 6–1, 6–2, 6–0 את חורחה לוזאנו ממכסיקו.

התפרצות השמחה של אהרן קריקסטיין לאחר ניצחונו על אלוף ווימבלדון, סטפאן אדברג, בניו יורק. (צילום איי-פי)

4 חודשי מאסר לניסנוב

חבר הנהלת קבוצת הכדורגל של הפועל ת"א הורשע בעבירות מס ● השתמש בסמים ושוקם

מאת צבי הראל
סופר "הארץ" בבית המשפט

שופט בית משפט השלום בתל אביב יצחק בר"ז גזר אתמול ארבעה חודשי מאסר בפועל על ניסן ניסנוב (44), חבר הנהלת מחלקת הכדורגל של הפועל תל-אביב.

ניסנוב, תושב חולון, הורשע על פי הודאתו בעבירות מס הכנסה: אי העברת ניכויי מס ואי תשלום מס מעסיקים במועד.

במהלך משפטו של ניסנוב הציג סניגורו של הנאשם מיסמך רפואי (מדצמבר 1987) בו נאמר, כי ניסנוב משתמש בסמים קשים ומגלה נכונות לקבל טיפול גמילה. במיסמך נוסף (מיוני השנה) שהוגש לשופט בכתב הסניגור, כי התמוטטותו העסקית של הנאשם נובעת מכשלון עסקי הייצוא שלו, שנכשלו, התמוטטות זו גרמה לנאשם משבר נפשי עמוק. נמסר גם, כי ניסנוב שוקם לאחר מאמצים מרובים.

באשר למיסמך הרפואי בעניין השימוש בסמים קשים קבע השופט בר-אז: "יש בו ראיה לעבירות פליליות חמורות מסוג אחר, ואינני מוכן לראות בו (במיסמך – צ.ה.) סיבה להקל בעונשו של הנאשם". עוד מציין השופט באשר למיסמך הרפואי, כי התאריך הנקוב בו הוא דצמבר 1987, כאשר עבירות המס בוצעו ע"י ניסנוב בין ינואר לאוקטובר 1985.

השבוע, לפני מתן גזר הדין, שילם ניסנוב את חלק מחובו למס ההכנסה הנוגע לפרשה זו. את מאסרו ירצה הנאשם בעבודות שירות.

חדשות המשק

עובדי דיסקונט סגרו הסניפים למרות צו בית הדין לעבודה

מאת אריה לביא

עובדי בנק דיסקונט השביתו אתמול את סניפי הבנק למרות צו מניעה שהוצא יום קודם לכן על ידי בית הדין לעבודה. העובדים סגרו את הסניפים בכל הארץ בשעה 11 בבוקר ואחר כך סגרו אותם בשעה 5 אחרי הצהריים.

ריקי בכר, יו"ר ועד עובדי הבנק, אמר בשיחה עם "הארץ", שהעובדים מכבדים את צו בית הדין לעבודה, שאוסר על העובדים לגרום לעיצומים על רקע חילוקי הדעות באשר להסכמי שכר חדשים. עם זאת ציין שהשבתה נבעה מסיבות הקשורות באי כיבוד הסכם העבודה על ידי הנהלת הבנק.

בכר סרב למסור פרטים על מה שהגדיר כהפרות חוקת העבודה על ידי ההנהלה אך ציין שבהתחשב בעמדת הבנק כלפי שכר העובדים החליט "להוציא את הדברים מתחת לשטיח". הוא הוסיף: "הסכמו אותנו במקום אחד אז אנחנו פועלים במקום אחר".

היום צפוי דיון בבית הדין לעבודה בנוגע לסכסוך בין הנהלת בנק דיסקונט לבין ועד העובדים. מהנהלת בנק דיסקונט נימסר שהוגשה בקשה להחיל את צו המניעה כנגד העובדים כדי למנוע שיבושים. בהנהלת הבנק טוענים שהעובדים הם אלה שהפרו את הסכמי העבודה.

ברונפמן ו"טבע" ירכשו את חברת "אביק" תמורת 35 מיליון דולר

מכירות "אביק" לשנת '87 הסתכמו ב-40 מיליון דולר

מאת מיכל רוזה ויהודה שרוני

משפחת צ'ילס ברונפמן וקונצרן "טבע" ירכשו את חברת התרופות "אביק" תמורת 35 מיליון דולר. כל אחד מארבעת בני משפחת בן טובים, בעלי השליטה ב"אביק" העוסקת בתחום התרופות, יקבל עם ביצוע העיסקה 4.5 מיליון דולר. לבני המשפחה הובטחו הטבות נוספות: כך למשל, יכהן אריאל בן טובים כמנכ"ל משותף ב"אביק" למשך כל ימי חייו. בני המשפחות האחרים יקבלו הטבות אחרות, כמו פיצויים מוגדלים עם עזיבתם. את שאר 17 מיליון הדולר יקבלו שני השותפים הנוספים ב"אביק".

הבנק שבאמצעותו תתבצע העיסקה יהיה בנק דיסקונט, ולא בנק המזרחי כי בעיסקה ישותף גם בנק המזרחי. את המשא ומתן עם בעלי המניות ב"אביק", ניהל נשיא חברת קלאריג', יונתן קולבר (שהוא בנו של סנטור קולבר הקנדי). החברה היא בבעלות משפחת ברונפמן.

עם ביצוע העיסקה בימים הקרובים, תהיה למשפחת ברונפמן בעלות של 5 אחוזים במניות קונצרן "טבע", ובתמורה תקבל "טבע" 6 מיליון דולר. משפחת ברונפמן תעביר ל"טבע" 16 מיליון דולר נוספים, ותקבל בתמורה שטרי הון הניתנים להמרה במניות, כך שבסיכומו של תהליך תחזיק המשפחה כ-15% מההון של "טבע".

מבדיקת "הארץ" עולה, כי אריה גנגר ביקש לרכוש את אביק תמורת 53 מיליון דולר, אולם הצעתו נדחתה, מכיוון שהוא עמד על כך שהמכירה תתבצע על ידי כל בעלי המניות, ושי תנתן לו שהות של 30 יום לבדיקת פרטי העיסקה.

מחזור המכירות של "אביק" לשנת 1987 עמד על 40 מיליון דולר, והרווח לאותה תקופה הסתכם ב-4.8 מיליון דולר נטו.

העיסקה עצמה התבצעה באמצעות של חברת אקסיום א.אי.אף, שבבעלות משקיעים אמריקאים. החברה מנוהלת בארץ ע"י אמנון גרינברג ויונתן ברנבנום ובארה"ב ע"י ישראל מקס. (ראה גם "מניה על המנוחה" במדור כלכלה ועסקים).

מגדלי הפרחים מאשימים את השר נחמקין בהכשלת הייצוא

מנכ"ל משרד החקלאות מגיב: העניין סודר

מאת אבי גבאור

מגדלי הפרחים בתאגיד אביב מאשימים את שר החקלאות אריה נחמקין, כי ניצל את מעמדו, בתוקף תפקידו כאחראי על מינהל מקרקעי ישראל לשם פגיעה בייצוא הפרחים.

לדברי המגדלים מנע השר העברת זכויות שיעבוד קרקעות לבנקים כדי שלא לאפשר למגדלי הפרחים לקבל אשראי לייצוא. תאגיד אביב פנה באמצעות עו"ד יעקב רבנאי, למנהל מקרקעי ישראל הודיע, כי פעולות המינהל תחת הוראות השר אינה חוקית, פוגעת בייצוא ואיים בפניה לערכאות.

מאיר שמיר, מנכ"ל משרד החקלאות, שמונה על ידי השר גם לתפקיד מנכ"ל מנהל מקרקעי ישראל, אמר בתגובה כי העיכוב בשיעבודים הוסר אתמול והיום יוכלו המגדלים לשעבד את הקרקע לצרכי השגת אשראי.

תאגיד אביב ניהל בחודשים האחרונים מאבק להפחתת עלויות יצוא הפרחים ואף איים בייצוא עצמאי שלא באמצעות המועצה. בתגובה איימה מועצת הפרחים בעצירת האשראי למימון הייצוא.

קשיים כלכליים למפעל גנות שבשומרון משום המצב בשטחים

(ע). מיפעל "גנות – תעשיות אלקטרוניקה" השייך לישוב עינב שבשומרון ניקלע לקשיים כלכליים בחודשים האחרונים ולדברי מנהלו שמעון שפירא, הסיבה לכך היא עקב המצב הבטחוני בשטחים.

במיפעל מועסקים 40 עובדים והוא הוקם לפני כשמונה שנים. המיפעל התפתח בשנים האחרונות ומחזור עסקיו עלה בתוך 5 שנים במאות אחוזים. בשנת 1987 הסתכם מחזור הכספים בכ-2 מיליוני דולרים.

המיפעל מייצר מערכות בקרה ממוחשבות ומתוחכמות, בין היתר עבור התעשיה הצבאית, האווירית, תדיראן, אלביט ושלוחות משרד הבטחון. כן מיוצר במיפעל ציוד בקרה רגיש למערכות בטמפרטורות גבוהות ולגורמי מחקרים.

"הלקוחות חוששים להגיע אלינו" אמר שפירא. [illegible]

אם לא יימצא פתרון, טוען שפירא, יאלץ המיפעל לפטר עובדים, נוסף על אלו שכבר פוטרו. בין המפוטרים, מספר פועלות, [illegible] אשר קיבלו הכשרה מתאימה לצורך העבודה. "קשיי המיפעל אינם נובעים מבעיות פוליטיות ולא הרגשנו לחצים מצד גופים פוליטיים" [illegible] "עינב", אמר. "יצוין, כי ביום א' האחרון הפגינו 40 משפחות מהישוב מול משרד ראש הממשלה בתביעה לאפשר לכוחות צה"ל לפעול ביד חפשית להגנתם.

הפסד של 700 אלף ש"ח ל"כתר" במחצית הראשונה של שנת '88

מאת מיכאל הנדלזלץ
כתב "הארץ"

בית הוצאת הספרים "כתר" הודיע לבורסה על הפסד נקי מתואם של 701 אלף ש"ח במחצית הראשונה של 1988, לעומת רווח מתואם של 569 אלף ש"ח במחצית הראשונה של 1987.

ההפסד מוסבר על ידי מנכ"ל החברה בירידה במספר הכותרים שנמכרו, שחיקה במחירי הספרים בגלל תחרות חריפה, השקעות בחידוש המפעל התעשייתי וכן רשת הפצה כבדות-מימון. בסקירת מנכ"ל "כתר" נאמר כי החברה החלה כבר בפעולות התייעלות ובהרחבת מאמצי השיווק המכירות בתקווה לשיפור במחצית השניה של 1988.

הוצאת הספרים "כתר" היא היחידה בענף המפרסמת מאזנים בהיות מניותיה נסחרות בבורסה. בסוף שנת 1987 הודיעה החברה על רווח נקי מתואם בסך 611 אלף ש"ח, ואילו בסוף שנת 1986, בסמוך ליציאת החברה לבורסה היא הודיעה על רווח בסך 2,869 מיליון ש"ח.

בששת החודשים הראשונים הסתכמו הכנסות "כתר" והחברות בנות שלה (המפעל התעשייתי ו"כתר" שירותי שיווק) ממכירות וביצוע עבודות ב-8,836 אלף ש"ח, ואילו עלות המכירות והעבודות ב-5,558 אלף ש"ח, הוצאות מכירה, הנהלה וכלליות ב-3,643 אלף ש"ח והוצאות מימון ב-515 אלף ש"ח. הדבר הביא להפסד לפני מסים בסך 655 אלף ש"ח.

יוקם מינהל ביצוע בעיריית ת"א

מאת חיים הנדוורקר
כתב "הארץ" בתל אביב

ראש עיריית תל אביב שלמה להט החליט על הקמת מינהל ביצוע בעירייה לאחר מאבק קשה שהתנהל בין הפקידים הבכירים בעירייה.

מינהל הביצוע יקום ב-15 בחודש אוקטובר ובעקבות הקמתו יפוצל מינהל ההנדסה כאשר כל הנושא של פיתוח, תשתית, ותאורה יועבר למינהל החדש. מינהל ההנדסה יטפל רק בנושאי תכנון, רישוי, בניה ורישוי עסקים.

הקמת המינהל החדש, בראשו יעמוד ככל הנראה אלוף משנה לשעבר בזיל האוזיר, באה למרות התנגדות מהנדס העיר שמאי אסיף לצעד זה. ההחלטה שנתקבלה על פי החלטתו של להט מהווה פגיעה במעמדו של אסיף ולדברי בכירים בעירייה יש בכך כדי להביע אי אמון בכושרו בתחום הביצוע.

בהקמת מינהל הביצוע צידד מנכ"ל העירייה אלי עשת שתחת אחריותו יעמוד המינהל החדש. משך החודשים התקיימו מאבקים פרסונליים בצמרת העירייה על רקע זה ושנה דומה כי המאבק הוכרע.

מצדדי ההחלטה טוענים כי הקמת המינהל החדש תשפר את עבודת הביצוע של העירייה ותאפשר לאנשי מינהל ההנדסה לשפר את כל נושא עבודות התכנון, הרישוי ורישוי העסקים. מתנגדי ההחלטה טוענים כי הקמת המינהל החדש לא תוסיף דבר מלבד סירבול נוסף בכל הקשור לתיאום מחלקות העירייה שהוא כלאו הכי במצב לא טוב וכן יצריך תוספת כוח אדם במצב של קיצוצים.

פרבר ימונה לתפקיד ראש נציגות משרד התיירות בצפון אמריקה

נציג הסתדרות עובדי המדינה: המכרז בו ניבחר היה "תפור"

מאת זוהר בלומנקרנץ
כתב "הארץ" לענייני תיירות

מנכ"ל משרד התיירות, רפאל פרבר, נבחר אתמול במכרז פנימי לתפקיד ראש נציגות המשרד בצפון אמריקה והמנהל לשכת התיירות הממשלתית של ישראל בניו-יורק. בחירתו בוצעה למרות שנציג הסתדרות עובדי המדינה, דוד הר הביע את הסתייגותו ואף עזב במחאה את ישיבת ועדת הבחירה, בטענה שהוא "תיפור" למידותיו של המנכ"ל וכי יש לדחות את קיומו עד לבירור סכסוך העבודה שהמכרז בנושא זה. לסופר "הארץ" נודע, כי נציג העובדים, פנה ליועץ המשפטי, כדי לבדוק את כשרות המכרז.

עובד אחר, סמנכ"ל לשרותי תיירות עוזי מיכאלי, שהיה אף הוא מועמד לתפקיד, לא ניגש למכרז. משרד התיירות הכחיש אתמול בתגובה, כי על המנהל הבכיר הופעלו כביכול לחצים, כדי שלא יופיע למכרז. עובד נוסף של המשרד הממשלתי, צבי נבו, שהיה מועמד אף הוא לתפקיד, לא הסכים להופיע לפני חברי ועדת הבחירה לאחר שהתברר לו, כי דוד הר עזב במחאה את הישיבה.

בראש ועדת הבחירה אתמול ישב מנכ"ל משרד התחבורה, ברוך לוי-תבריה, לצד מנכ"ל ציבור העובדים, היו מנכ"ל משרד הדתות זבולון אור-לב ונציגת ציבור עו"ד פנינה דבורין. ועד העובדים הביע אתמול תרעומת על שבראש הועדה (בעל זכות בחירה של שני קולות) עמד מנכ"ל משרד התחבורה, אשר רק ימים אחדים קודם לכן, השתתף יחד עם מנכ"ל משרד התיירות שנבחר אתמול, כחברים באותה ועדה אשר בחרה במכרז אחר את עוזרו של שר התיירות, שמואל מזראל, לתפקיד מנהל לשכת התיירות הממשלתית של ישראל בבריטניה.

במסמך שהעביר ועד העובדים לחברי ועדת עובדי המדינה ולנציבות שירות המדינה, הוא פירט שורה ארוכה של נימוקים, מדוע יש מקום למנוע ממנכ"ל משרד התיירות את האפשרות לגשת למכרז הפנימי ולדחות את קיומו. בנוסף לטענה, כי הדרישות והנתונים לתפקיד שונות מאילו שהיו נהוגות עד היום כך "שנתפרו במיוחד עבור פרבר", נאמר במסמך, כי מנכ"ל משרד התיירות מועסק על בסיס אישי בתנאים של "חוזה שכר". במצב זה, המשיך ועוד נמסך ועד העובדים, לא היה באפשרותו של מנכ"ל המשרד לגשת למכרז. עוד נטען באיגרת ועד העובדים, כי מינויו של פרבר לתפקיד מנכ"ל היה פוליטי והוא מיועד לתפקיד בנציגות החוץ של המשרד הממשלתי, יובא מתוך לשורה של מינויים פוליטיים בכספים במשרד התיירות, לתפקידים שחיוניים לאנשי המשרד המקצועיים.

ערך את המדור: [illegible]

עיראק מציעה חנינה לכורדים

בגדד (ע"צ וע"ר). עיראק, שצבאה ניהל במשך שישה שבועות מתקפה נגד המורדים הכורדים, הציעה אתמול חנינה מלאה לכל הכורדים העיראקים בעיראק ומחוצה לה.

בהודעה, שהוקראה אתמול בשלי־ וזיה העיראקית, קראה מועצת הפיקוד המהפכנית השלטת לכל הכורדים העיראקים לשוב לארצם תוך 30 יום.

בהו נאמר כי החנינה אינה כוללת את המנהיג הכורדי ג'לאל טלאבאני, מנהיג "האיחוד הפטריוטי של כור־ דיסטאן". טלאבאני נועד שלשום עם נשיא סוריה חאפז אסד. כידוע, עיראק וסוריה הן אויבות פוליטיות ואידיאולוגיות.

בהו נאמר גם כי הממשלה תשחרר את כל הכורדים העצורים או האסו־ רים, להוציא אלה שנעצרו מטעמים לארפליטיים.

בהו הודגש כי טלאבאני אינו כלול בחנינה, משום שהפר הסכמים קודמים עם הממשלה.

בריטניה נמנעת מלגנות את עיראק על השימוש בגזים נגד הכורדים

מאת שמואל צדקא
סופר "הארץ" בבריטניה

לונדון (מיוחד ל"הארץ"). ממשלת בריטניה נמנעת מלגנות את עיראק על השימוש בנשק כימי נגד המיעוט הכורדי בצפון המדינה, והאופוזיציה בלונדון מותחת ביקורת קשה על כך.

למרות העובדה שמשרד החוץ זימן אמש את השגריר העיראקי כדי להביע בפניו "דאגה" מפני הפרסומים על רצועים נגד הכורדים, עדיין טוע־ נים ראשיו כי אין בידם הוכחות המ־ אשרות את הטענות.

לדבריהם, הם ביקשו גם מהשל־ טונות המורקיים לספק להם מידע על הנשק שבו משתמש הצבא העיראקי לנוכח הידיעות כי הוא מפעיל גם גז חרדל נגד אויביו.

דוברים משתי המפלגות הגדולות אמרו כי הביקורת הבריטית אינה טורחת אפילו להזכיר את עיראק בשמה, וג'ורג' רוברטסון כינה את עמדתה "כניעה מבישה". לדבריו, יש בידיו הוכחות שפרסם הוסיין מחסל כל מה שנראה בעיניו כהתקוממות כורדית, אזרחית או צבאית, בכל הו־ אמצעים העומדים לרשותו.

עמיתו הוסיף כי העיראקים מעודדים מדינות בעולם השלישי להש־ תמש בגזים רעילים כתחליף לפצצת האטום שאין להם. הרוגז על הממשלה הבריטית נבע מכך שהיא היתה זו שיזמה בחודש שעבר באו"ם הצעת החלטה המגנה את השימוש בנשק כימי.

מקורות דיפלומטיים בלונדון אומ־ רים כי עתה היא נוטה שלא לעמוד בראש החזית נגד עיראק. הם מסבירים זאת בכך שהבריטים אינם רוצים שהדבר יתפרש על־ידי איראן כנכונות להתנתק בשל הרצון לשחרר את בני הערובה שלהם המוחזקים בלבנון.

ראש ממשלת איראן מסר התפטרותו אך חומייני נזף בו וציווה עליו להמשיך

טהרן (ע"ר). מנהיג איראן, האיי־ טולה חומייני, נזף אתמול בראש המ־ משלה מיר־חוסיין מוסאווי על שה־ גיש התפטרותו לנשיא המדינה. "בשעה שהעם מקריב את בניו למען האסלאם, אין זה הזמן מתאים לתכבים ולהתפטרויות", קבע חומייני באיגרת למוסאווי, שתוכנה צוטט על־ידי רדיו טהרן.

מוסאווי הגיש את התפטרותו של־ שום. הוא נימק אותה בחילוקי דעות בינו לבין הנשיא עלי חמינאי ובינו לבין הפרלמנט, בדבר מינוי שרים חדשים לממשלה.

"אסור לנו לנקוט צעדים מתוך כעס, שאויבי האסלאם עלולים לנצלם לטובתם", הוסיף חומייני. הוא קרא לו להמשיך בתפקידו, אך הו־ סיף כי "זכותו החוקית של הפרלמנט היא לתת תמיכתו בכל שר שהוא רוצה בו".

עוד קודם לכן מסרה סוכנות הי־ דיעות האיראנית הרשמית כי הנשיא חמינאי דחה את התפטרותו של מוסאווי.

משקיפים פוליטיים סבורים כי התפטרותו של מוסאווי נבעה מחילוקי דעות יסודיים בקרב הצמרת האיראנית בכל הנוגע לתהליך הפי־ תוח הכלכלי, שהיה נתון במידה רבה במצב של קיפאון בשמונה שנות המ־ לחמה עם עיראק.

בנאום שהשמיע חומייני בשבוע שעבר באוזני מוסאווי ואנשי צמרת אחרים, אמר המנהיג הרוחני הישיש כי על הממשלה להקל עתה את ההגבלות שהוטלו על המסחר בתק־ ופת המלחמה, וכי עליה להתיר לעם לייבא סחורות ולהפיצם בעצמם.

ברשת מלונות ח. שיף

מבצעי מחירים מיוחדים בחגים

נותרו חדרים

בדיפלומט ת"א 03-294422

מרינה ת"א 03-282244

הנשיא ירושלים 02-631273

חדרים ממוזגים, בריכת שחיה, אוכל מעולה

נותרו לנופש עכשיו

24 מיליון ללא בית – בשטפונות בבנגלהדש

(ע"ר). נשיא בנגלהדש, חוסיין מוחמד ארשד (במרכז, מצביע) מבוסס במים בחוית מקלט למעט מ־24 מליון חסרי קורת גג בעקבות השטפונות הקשים שפקדו שלושה רבעים משטח המדינה. כתוצאה מן השטפונות ומן המחסור במי שתיה התפשטה במדינה מגיפה קשה של שלשולים, שגרמה כבר למותם של עשרות אנשים מקרב הרבבות שלקו בה. בן מרגש במדינה מחסור חמור במזון ובתרופות. בשטפונות מתו עד כה 1,200 בני־אדם.

תצלום איי־פי

קרלוצ'י למנהיגי סין: אנו מודאגים ממכירות הטילים למדינות המזה"ת

שר ההגנה הסיני: נמשיך למכור נשק כי אנו עניים

פקין (ע"ר). שר ההגנה האמריקאי פראנק קרלוצ'י אמר אתמול למנהי־ גים סינים בפקין כי ארה"ב מודאגת ממכירת טילים סיניים למזרח התי־ כון. כך מסר דובר אמריקאי בכיר.

"הבענו את דאגתנו לנוכח העברת טכנולוגיה של טילים למדינות בעו־ לם השלישי", אמר דובר במשרד ההגנה לעיתונאים, לאחר שקרלוצ'י נועד לשיחות עם שר ההגנה הסיני קין ג'יוואי. "זהו תחום רגיש מאוד", הוסיף.

דיפלומטים מסרו כי וואשינגטון מתנגדת בתוקף למכירת טילי "סילק־ וורם" סיניים לאיראן ומכירת טילים לטווח בינוני לסעודיה.

הדובר, שרצה בעילום שמו, ציין כי וואשינגטון מכירה בכך שסין היא מדינה ריבונית וזכותה למכור נשק למדינות אחרות. "אך טילים הם בב־ חינת סוג מיוחד", אמר. הוא הוסיף כי פקין לא השיבה על נושא הטילים, משום שטמן השיחה תם.

סין מודה כי היא מוכרת טילים לסעודיה, אך מכחישה שהיא מוכרת טילי "סילקוורם" לאיראן.

ראש ממשלת סין לי פנג אמר אתמול כי חלה נסיגה במדיניות הר־ פורמות של סין, ואמר לשר ההגנה ה־ אמריקאי פרנק קרלוצ'י כי מטרות המדינה לא ישתנו.

באותה נפוצו השערות לגבי מעמדו של מנהיג המפלגה הקומוניס־ טית דאו דיאנג, שהרפורמות שלו בכיוון לשוק חופשי הואטו, לאחר שגר־ מו לאינפלציה מהירה ולמורת־רוח בקרב התושבים. לי הודיע בשבוע שעבר על גישה זהירה יותר לבעית המחירים.

עיתוני הונג קונג כתבו כי דאו העביר לידי ראש הממשלה לי את הפיקוח על המדיניות הכלכלית.

פקידים אמריקאים הופתעו מכך שמנהיג המפלגה דאו לא נכלל בין האישים שעמם עומד להיפגש קארלוצ'י.

"אנו זקוקים לכסף"

פקין (ע"צ וע"ר). "סין תמשיך למכור נשק ברחבי העולם משום שהיא מדינה עניה הזקוקה לכסף", הבריז ביום שלישי שר ההגנה הסיני, קין ג'יוואי, לפני פגישתו עם שר ההגנה האמריקאי קרלוצ'י.

מומחים סבורים כי סין תופסת את המקום הרביעי בייצוא נשק למדינות העולם השלישי, אחרי ברית־המ־ ארה"ב וצרפת.

עם זאת אמר השר הסיני, "לסין עקרונות באשר למכירת נשק. הנשק שלנו משמש להגנה הקונים, ואנו זהירים מאוד בשאלה זו".

הוא הוסיף כי הנשק שאותו מוכרת סין "נועד לשרת את היציבות ואת השלום האזוריים, ולא נועד לניהול מלחמות".

לדברי מומחים היו אירן ועיראק הלקוחות הגדולים ביותר של סין, למרות שפקין הכריזה על נייטר־ אליותה במלחמת המפרץ. גם תאי־ לנד, באנגלאדש, פאקיסטן וסעודיה רכשו נשק סיני. סעודיה קנתה בין היתר טילים מתוצרת סין.

לדעת דיפלומטים מערביים מכרה סין אשתקד נשק בסכום עד שני מי־ ליארדי דולרים.

ארה"ב האשימה אשתקד אספקת טכ־ נולוגיה מתקדמת לסין, כתגמול על שסין מכרה לאירן טילי "סילקוורם".

ישראל הפעילה השנה לחץ על ארה"ב, כדי שזו תסייע בריסון יצוא הנשק הסיני, לאחר מכירת המילים לסעודיה. גם נפוצו שמועות כי סין מתכוננת למכור טילי מ־9 לסוריה, אולם פקין הכחישה זאת.

נופצו שמשות משרד נסיעות ישראלי בעיר הדנית אהרוס

מאת אליהו זהבי
סופר "הארץ" בסקנדינביה

קופנהגן (מיוחד ל"הארץ"). כל חלונות הראווה במשרד הנסיעות "אריאל" בעיר הדנית אהרוס נופצו אתמול בלילה בידי שלושה צעירים, שבאו אל המשרד בשעה אחת אחר חצות. המשרד מתמחה בארגון טיולים לישראל.

עובר במקום סמוכה ראה את הצעירים חבושי כובע גרב בעת שני פצו את החלונות באבנים גדולות, והז־ עיק משטרה.

זו התנכלות השנייה בתוך שלו־ שה חודשים למשרד "אריאל". ביוני התגירו הדך הרץ החזאר ברלת הר־ אשית של המשרד צינור מחובר לב־ לון קפי כיבוי, והשחיתו באמצעותו את כל הניירות המשרד.

צרפת שוקלת לבטל חובת אשרות־הכניסה

שטרסבורג (ע"צ). אדית קרסון, השרה לענייני "אירופה" בממשלת צרפת, מסרה אמש כי בודקים עתה מחדש את חובת אשרות־הכניסה שצרפת הנהיגה בסוף 1986, בעקבות גל פיגועי הטרור במדינה.

במסיבת עיתונאים בשטרסבורג אמרה קרסון כי שאלה זו נדונה עתה יחד עם שר החוץ רולאן דומה ושר הפנים פייר ז'וקס.

היא ציינה כי ההחלטה התקבלה בצורה כוללת כלפי כל המדינות, ולכן יוצרו בעיות, אם יוחלט לבטל את חובת האשרות רק לגבי חלקן.

מאז 1986 לא חדלו חברי הפרל־ מנט האירופי לדרוש מממשלת צרפת לבטל החלטה זו. הם אף איימו לקיים את דיוניהם בעיר אחרת מחוץ לשטר־ סבורג, מקום מושבו של הפרלמנט האירופי.

קוהל יוזמן לטכס לציון "ליל הבדולח" למרות "חוסר ההבנה והרגישות שלו"

פרנקפורט (ע"ר). הקאנצלר הלמוט קוהל יוזמן לטקס לציון "ליל הבדולח", למרות הדברים חמו־ רים שהוא משמיע לעתים תכופות. כך אמר אתמול אחד ממנהיגי יהדות גרמניה המערבית.

"אפשר להאשים את קוהל בחוסר הבנה ובחוסר רגישות, אך אין די בכך כדי לבטל הזמנה", אמר איגנץ בוביס, ראש הקהילה היהודית בפרנקפורט, בראיון בעיתון.

קוהל אמור לשאת את דברו בטקס שייערך ב־9 בנובמבר לרגל יום השנה ה־50 ל"ליל הבדולח".

התנגדות להשתתפותו של הקאנצלר בטקס הניעה את מועצת הקהילה בפרנקפורט לבטל את האי־ רוע, אך לאחר מכן היא חזרה בה מהח־ לטתה, כאשר בוביס איים להתפטר אם הטקס לא יתקיים כמתוכנן.

בוביס אמר כי קוהל הוזמן לא כנואם פרטי, אלא כקאנצלר, בהוסיפו כי יעץ לקוהל לבקש מנשיא מערב גרמניה, ריכרד פון וייצזקר, לכתוב עבורו את נאומו. וייצזקר זכה לשב־ חים ברחבי העולם ב־1985, כאשר בנאום לציון יום השנה ה־40 לסיום מלחמת העולם השנייה, אמר כי האומה הגרמנית אינה יכולה לגלגל מעל עצמה את האחריות למעשי הזוועה שבוצעו בידי הנאצים.

בלחץ המפלגה – פולין לא תכיר ב"סולידריות" במתכונתו הנוכחית

ואלנסה: הם יכולים לחתור תחת ואלנסה, אך ואלנסה יפעל כמו בעבר

ורשה (ע"ר). פולין הודיעה אתמול כי לא יוחזר לאיגוד המקצועי "סו־ לידריות", במתכונתו הנוכחית, מעמד חוקי, וכי מנהיג האיגוד לך ואלנסה חייב לשכוח את עמדתו.

דובר פולני בכיר אמר כי מתמכנת התנגדות במפלגה הקומוניסטית למ־ שא ומתן עם ואלנסה.

השלטונות, שגיבבו בחודש שעבר מול גל השביתות החמור ביותר בפו־ לין מזה שבע שנים, ניהלו שיחות עם ואלנסה ב־31 באוגוסט. היה זה המגע הראשון מסוגו מאז 1982.

השיחות סייעו לשים קץ לשבי־ תות, לאחר שהממשלה הבטיחה לשקול את חידוש המעמד החוקי ל"סולידריות" במשא ומתן האמור להתנהל החודש. בין המשתתפים יהיו פעילים של "סולידריות", כמו ואלנסה, ואישים לא־קומוניסטיים כגון נציגי הכנסייה הקתולית.

ואלנסה: ארלג מעל לגדר

ואלנסה אמר כי המעמד החוקי של האיגוד המקצועי הוא הנושא הראשי במשא ומתן, וכי השלטונות הקו־ מוניסטים אולי הבינו סוף סוף כי את הבעיות של פולין אי־אפשר לפתור בלי להתיר מחדש את פעילותו של האיגוד המקצועי.

בראיון שהעניק אמש לשלושה כתבים מערביים הזהיר ואלנסה את הממשלה מפני תסיסה מחודשת בקרב העובדים, אם תנסה לרמות את הפוע־ לים הפולנים במסגרת עסקה שתשו־ לול מעמד רשמי מ"סולידריות".

הוא הוסיף: "ברור שהם יכולים לרמות אותנו ולחתור תחת מסבותיו של ואלנסה, אך ואלנסה יעשה מה שעשה בעבר. הוא ידלג מעל לגדר ויזעק לכך שהמספנות והמפעלים אחרים שוב ייצאו יילחמו למען סולידריות".

נאסרו אסיפות פוליטיות בלב סאנטיאגו

סאנטיאגו (ע"ר). מושל סאנטיאגו אסר אמש אסיפות פוליטיות בלב בירת צ'ילה, לאחר שפעת ההפגנות הגדולות ביותר במהלך 15 שנות השל־ טון הצבאי נסתיימה בהתנגשויות בין מפגינים לבין שוטרים.

"בעתיד ייערכו אסיפות מחוץ למר־ כז העיר, ולא באזורי מגורים", הו־ דיע המושל, הגנרל סרג'ו באדיולה.

השלטונות מסרו כי 504 אנשים נעצרו ו־17 נפצעו, כולל שני שוט־ רים, כאשר רבבות מפגינים צעדו ביום ראשון לעבר ארמון הנשיאות, כדי למחות על תוכניותיו של הנשיא אוגוסטו פינושה להמשיך בשלטון שמונה שנים נוספות.

ערך את העמוד: ישראל עמרני

תקלה בחללית הסובייטית "סויוז"; הנחיתה נדחתה להיום

מאת אליהו זהבי, סופר "הארץ" בסקנדינביה, וסוכנויות הידיעות

קופנהגן (מיוחד ל"הארץ"). שני קוסמונאוטים, שהיו בנחיתת שגרתית מהקרקע בחללית "סויוז" אל ספינת החלל "מיר", והיו אמורים לנ־ חות אתמול בבוקר, אולצו להמשיך בטיסתם בחלל בשל תקלה טכנית, לאחר שנותקו מספינת החלל "מיר".

הצוות, הבו קוסמונאוט סובייטי וקוסמונאוט אפגני, שוגר לחלל ב־31 באוגוסט.

מוסקווה (ע"ר). דובר של סוכנות החלל הסובייטית מסר כי החללית תנסה לנחות היום רביעי, באיחור של יום. הדובר הבחיש ידיעות כי החללית סטתה ממסלולה. הוא אמר כי סוכנות החלל קיימה קשר אלחוטי עם הקוסמונאוטים, והיא בטוחה שיצליחו לנחות.

הוא הוסיף "החללית נמצאת במסלול הנכון. שוחננו עם הקוסמונאו־ טים, ומצבם טוב מאוד".

הוא הסביר כי תוכנית הנחיתה האוטומטית של החללית הפסיקה לפעול בטרם־עת, לאחר שהקוסמונאוטים עזבו שלשום בלילה את תחנת החלל "מיר" ופתחו במסעם חזרה אל כדור הארץ, לקראת נחיתה שתוכננה לאתמול לפנות בוקר.

הדובר אמר: "הקוסמונאוטים חייבים עתה לבחור במסלול נחיתה אחר". הם יוכלו לתכנן מחדש את הנחיתה, או לבחור בנחיתה ידנית, באזור בקאזאחסטן שבאסיה התיכונה. הנחיתה מתוכננת עתה ליום רביעי בשעה 0300 לפנות בוקר.

מאות אלפי שחורים לעגו לקוץ' במצעד בניו יורק

מאת שלמה שמיר, סופר "הארץ" בניו יורק

ניו יורק (מיוחד ל"הארץ"). בקריאות בוז ולעג התקבל שלשום ראש עיריית ניו יורק אד קוץ' כאשר הגיע למצעד לציון "יום העבודה" שנע־ רך בברוקלין, מטעם ארגון של שחורים. כאשר התחיל ראש העיר לקרוא הצהרה לכבוד "יום העבודה", נקטעו דבריו בקריאות ביניים זועמות ובקושי עלה בידו לסיים את דבריו.

מצעד השחורים, להערכת המשטרה, מאות אלפי שחורים. הוא נערך מול בניין מוזיאון ברוקלין.

לעומת קבלת הפנים העוינת לה זכה קוץ', התקבל ג'סי ג'קסון בתש־ להבות רבה. המנהיג השחור קרא לשחורי ניו יורק להירשם כבעלי זכות הצבעה לבחירות לנשיאות.

ג'קסון תקף את ראש העיר והזכיר את "התנהגותו המרושעת במסע הבחירות שלנו". ראש העיר הגיב באיפוק על קבלת הפנים העוינת, ואמר כי הגיע לפסטיבל כי הוזמן על־ידי מארגניו.

"קריאות הבוז אינן מבטאות את יחסי הקהילה השחורה אלי, אלא את דעתם של אחדים בלבד, והם לא יצליחו לפגוע ביחסים הטובים שביני לבין השחורים", אמר ראש העיר.

מנהיגי איגודים מקצועיים בניו יורק, שערכו מצעד של עובדים לכבוד "יום העבודה", ביקשו מראש העיר לבל יופיע למצעד.

עשרות אזרחים נהרגו בקרבות בין המורדים לצבא באפגניסטן

מוסקווה (ע"ר). כמה עשרות אזרחים נהרגו בהפגזות של מורדים אפגאניים על בתי ספר, בתי מגורים ובתי חולים במחוז קאבול. כך מסרה אתמול סוכנות הידיעות הסובייטית הרשמית טאס.

טאס הוסיפה כי יחידות הצבא האפגני ערכו התקפות תגמול, ובהתקפות אלה נהרגו עשרות אזרחים נוספים וכ־40 מלוחמי המורדים. בידיעה לא צוינו אבידותיהן של יחידות הצבא הנאמנות לממשלה, וגם לא צוינו תאריכי ההתנגשויות.

5 הרוגים בהתפוצצות מיכלית נפט יוונית ליד פיראוס

אתונה (ע"צ וע"ר). לפחות חמישה עובדים נהרגו אתמול בשורת התפוצצויות שאירעו במיכלית נפט יוונית, שהיתה בשיפוצים במבדוק בקרבת נמל פיראוס שביוון.

בעקבות ההתפוצצויות פרצה דליקה במיכלית והיא התחילה לשקוע. השר היווני לענייני צי הסוחר, אוואנגלוס יאנופולוס, אמר כי נהרגו לפחות חמישה מעובדי המבדוק ו־16 נפצעו, שמונה מהם קשה.

מוזגי המשטרה נמסר כי נמשכים חיפושים אחרי עובדים נוספים שנלכדו בתוך המיכלית, ויש חשש שמספר ההרוגים גדול יותר.

המיכלית עגנה במבדוק מאה מטר מן החוף, והארבעים עובדים ביצעו בה תיקונים, כאשר אירעה שורת ההתפוצצויות.

מומחים הביעו את הסברה כי ההתפוצצויות נגרמו על־ידי דתבים, אשר הצטברו בעקבות אדי נפט שנותרו במיכלי האנייה והבינוניות.

עדי ראייה מסרו כי מעוצמת ההתפוצצות הוטלו לאוויר גושי פלדה לגובה 70 מטרים.

דליקת ענק ליד ילוסטון פארק

קוק סיטי (ע"ר). כאלף כבאים נאבקו אתמול כדי להציל שתי עיירות במדינת מונטאנה מדליקת־ענק המשתוללת בקרבת הפארק הלאומי ילוסטון. כ־300 תושבים של קוק סיטי וסילבר גייט הסמוכה פונו אתמול מבתיהם. כמעט רבע משטחו של הפארק הלאומי, כשלושה מיליון דונם כבר עלו באש בדליקות במשך הקיץ.

שטפונות עזים במכסיקו סיטי

מקסיקו סיטי (ע"ר). גשמים עזים שגרמו עד־כה למותם של לפחות 20 איש במחוזות מקסיקו הגיעו אתמול גם לבירה וגרמו בה שטפונות וקיה. המשטרה במכסיקו סיטי מסרה כי 60 שכונות נפגעו משטפונות חמורים, ומאות אנשים נאלצו לעזוב את בתיהם בעקבות גשמי עוז שירדו 24 שעות ברציפות.

סופרגז
החברה הישראלית להפצת גז בע"מ

אל: לקוחות סופרגז באזורי המשברים

צר לנו על הקשיים הגרמים ללקוחותינו עקב שביתת סוכני הגז.
על מנת להקל על לקוחותינו באזורים המושבתים אנו מאפשרים לצרכנים לקנות במתקנים, הרשומים מטה, תמורת מיכל גז ריק מיכל מלא בצרוף להוראות פרוק והרכבה עצמית:

בצפון: במתקן המילוי – אזור התעשיה קרית־אתא.

במרכז: במחסן פתח־תקוה – רח' הסיבים 2, קרית־אריה.

ירושלים: מחסן ירושלים – דרך בית־לחם.

המתקנים פתוחים בין השעות 08:00-15:00
בימי שישי וערבי חג: 08:00-12:00

לתשומת לב הלקוחות באזורים הבאים:
חיפה והקריות, תל־אביב, יפו, חולון, בת־ים וירושלים באזורים אלה אספקת הגז לבתי הלקוחות מתנהלת כסדרה.

הנהלת סופרגז

אשראי עד 2.11.88

שיטת המחיר הקצוץ

פירות וירקות נבחרים בהוזלה מיוחדת. לדוגמא:

תפוחי עץ מהזן המשובח: מוזהב, יונתן אורליאנס, גרנד 2.30 1 ק"ג

פירות יבשים - בהוזלה

שזיפים 0.99 100 גרם

תמרים דקל־נור 0.97 100 גרם

עצים ננסיים - "בונסאי" בהוזלה מיוחדת לחגים באריזות שי מהודרות בכלי קרמיקה מיפן

מחירים בתוקף עד 9.9.88

היפרכל

לקנות וליהנות מכל היתרונות

נבחרת כלי הגינון של ניר־דוד

אם אתה רוצה שהדשא שלך יהיה ירוק יותר, יש לך למי לפנות.
מפעלי מתכת ניר־דוד, המובילים במכסחות דשא וציוד גינון מזה 36 שנה.
פנה לסוכן ניר־דוד הקרוב אליך, והוא ישמח להראות לך את הנבחרת שתעשה את הדשא שלך ירוק יותר.

מוצרי מתכת ניר דוד

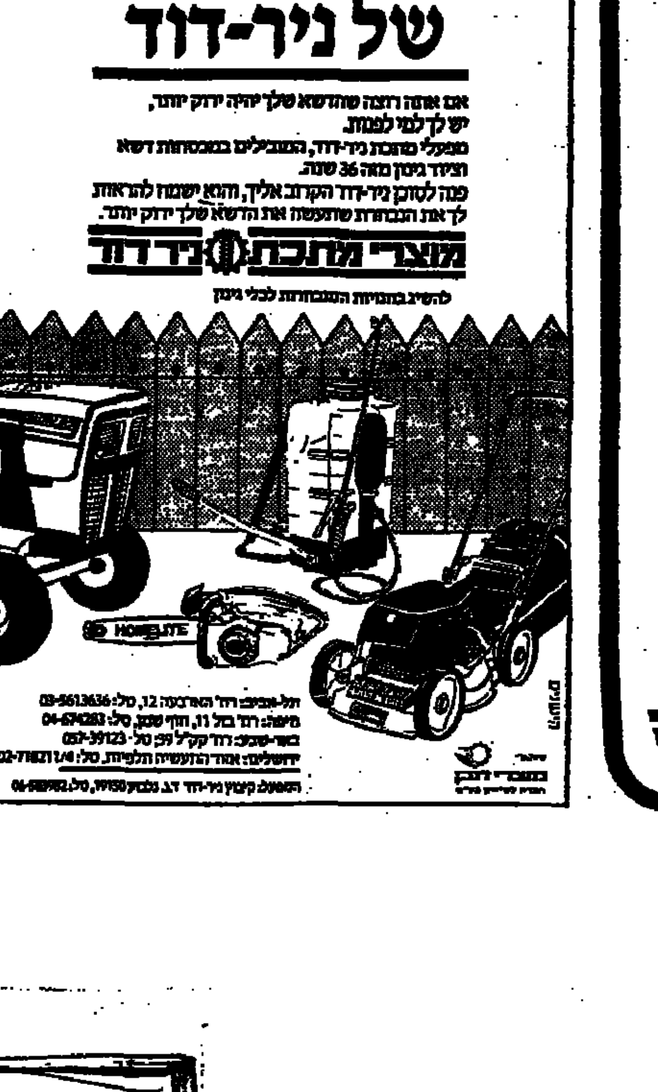

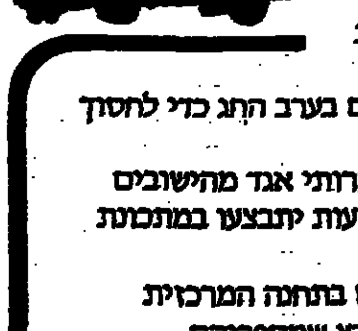

הודעה לציבור הנוסעים באגד

החל מיום שישי 9.9.88 יתוגברו קוי השרות של אגד לקראת ראש־השנה.
הנוסעים מתבקשים להקדים את נסיעותיהם בערב החג כדי לחסוך מעצמם צפיפות בשעות העומס.
במוצאי החג יום שלישי 13.9.88 יתוגברו שרותי אגד מהישובים בצפון הארץ ומהדרום לתל־אביב, יתר הנסיעות יתבצעו במתכונת לוח הזמנים של מוצאי שבתות וחגים.
כדי להקל על עומס התנועה בתקופת החגים בתחנה המרכזית בתל־אביב, יועברו התחנות הקוים לצפון הארץ שמספריהם 821, 823, 829, 832, 833, 843,834, מהתחנה המרכזית לרחוב המסילה פינת רחי סלומון בתל־אביב, החל מיום חמישי 8.9.88 ועד 4.10.88 (כולל).
פרטים נוספים ולוחות זמנים מפורטים ניתן לקבל בלשכות המודיעין של אגד ברחבי הארץ ובמרכזי המידע לפי מספרי הטלפונים כדלקמן: תל־אביב 03-432777 חיפה 04-549121 ירושלים 02-304304 באר־שבע 057-74341

"אגד" מאחלת לציבור הנוסעים שנה טובה ונסיעה נעימה

אגד התנועה של המדינה

مكنز من الاهل

חדשות כלכלה

בנק ישראל יגמיש את הריבית על הלוואות המימון ליצואנים

מאת יהודה שרוני

בנק ישראל עומד לשנות את התקנות הקובעות את דרכי המימון של היצואנים, ולהגמיש את הריבית על ההלוואות בקרנות המימון שמקבלים היצואנים. התקנות החדשות יובאו לאישור הועדה המייעצת של בנק ישראל המתכנסת היום.

עד כה קבעו תקנות בנק ישראל כי הריבית על קרנות המימון של המשלוחים וקרנות הון חוזר, יהיו בגובה של ליבור+2%. התקנות החדשות יאפשרו לבנקים לקבוע את הריבית בהתאם לרמת הסיכון של הלקוח. לקוחות ברמת סיכון נמוכה יחסית, יוכלו לקבל מימון בריבית של ליבור+1%, ולקוחות ברמת סיכון גבוהה יחסית, יקבלו את המימון בריבית של עד ליבור+3%.

הבנקים מעמידים את האשראי לטובת היצואנים, מתוך הרזרבות הכספיות העומדות לרשותם בפקדונות הפת"ח (השייכים לתושבי חוץ). בתקופה האחרונה הגדיל הבנק המרכזי את אפשרויות השימוש בפקדונות אלה, כמקורות מימון ליצואנים. צעדו האחרון של בנק ישראל התקבל בברכה בבנקים.

קשיים בהשגת כרטיסי טיסה לאירופה וארה"ב לקראת החגים

מאת זוהר בלומנקרנץ

הטיסות לחו"ל לקראת תקופת החגים וחול המועד סוכות מלאות כמעט עד אפס מקום וכבר היום יש קושי ניכר להשיג מקומות טיסה כמעט לכל היעדים באירופה ובארה"ב. בעיקר קשה למצוא מקומות פנויים בקווים לאיסטנבול ולאתונה.

דובר מאגד חברות התעופה, אלי מסר, אמר אתמול כי הקושי במציאת מקומות מצוי יותר בטיסות הנכנסות לישראל ופחות ביוצאות ממנה.

קו לזאגרב

"חברת 'אל על' עומדת לפתוח קו תעופה חדש לזאגרב שביוגוסלביה בימים הקרובים" מסר אתמול הסמנכ"ל למסחר יעקב ירון.

בפגישה עם הוגג המקצועי של איגוד המפרסמים, שהתקיים אתמול במתקני חברת התעופה בנתב"ג, אמר הסמנכ"ל למסחר: "יש עדיין עיתונאים שאינם אוהבים אותנו, אך עם ישראל אוהב את 'אל על'". בתשובה לשאלה סירב לגלות כמה כסף עלה מבצע הפרסום "הלב ממריא אל על" בטענה, כי מדובר בסוד מסחרי.

הופסקו עיצומי העובדים במפעלי שפירא באור־עקיבא

מאת מיכל רוזה

העובדים במפעליו של ח"כ אברהם שפירא באור־עקיבא – שטיחי כרמל וגלבוים, הפסיקו אתמול את העיצומים שנקטו מתחילת השבוע שעבר. הפסקת העיצומים באה בעקבות מינוי צוות משותף להנהלה ולעובדים, אשר ידון בתביעות העובדים הנוגעות לקיום הסכמי העבודה.

העובדים ומועצת פועלי אור עקיבא טוענים, כי שפירא הפסיק לשלם משכורות י"ג, דמי הבראה, קרן השתלמות ודמי ביגוד. בנוסף הם תובעים העברת כספים לקרן הפנסיה מכספים שהפסקה מאז חודש אפריל.

לפני ימים אחדים מסרה הנהלת שטיחי כרמל, כי שפירא העביר ל"מבטחים" את כל הכספים הנדרשים על פי חוק, אולם מבדיקת "הארץ" עולה, כי שפירא חייב ל"מבטחים" סכום של כחצי מיליון שקל. בפגישה שהיתה אתמול עם הנהלת הקרן הושג הסכם שלפיו יעביר שפירא בימים הקרובים לקרן חלק מסכום החוב ואת היתרה ישלם בתשלומים במשך כמה חודשים.

מזכיר מועצת פועלי אור־עקיבא, מסר, כי הצוות שידון בתביעות העובדים ינסה להגיע לפתרון כבר בימים הקרובים. עם זאת הוא הדגיש, כי סכסוך העבודה עודנו תקף ואם לא יגיעו להסדר יחודשו העיצומים.

האוצר ישלם מיקדמה על חשבון שכר חודש ספטמבר

מאת איתן אבריאל

שר האוצר הורה לחשב משרדו לשלם לעובדי המדינה מיקדמה על חשבון משכורת ספטמבר, כפי שנעשה בשנים עברו. המקדמה תהיה בגובה של 75% מהמשכורת נטו של חודש אוגוסט, והיא תשולם ישירות לחשבונות העובדים בתאריך 19.9.88. שאר המשכורת תשולם כרגיל בראשון לאוקטובר. נוהג זה מקובל בשנים האחרונות והוא נועד להקל על העובדים בביצוע הקניות שלקראת החג. עם תשלום המיקדמה תרשם בחודש ספטמבר הזרמה מוגברת של כספים במשק בגין תשלום של משכורת אוגוסט בתחילת החודש ותשלום המקדמה על חשבון חודש ספטמבר באמצע החודש.

צים: ירידה בהובלות – בגלל השטחים

החברה מגבירה את פעילותה בסחר הבין לאומי ● כוונה למכור את חברת הבת "ליס"

מאת צורית כהנא
כותבת "הארץ" לעניני ספנות

"אנו מרגישים את ההאטה במשק. כל האטה פירושה הובלה של כמויות מטענים קטנות יותר" כך אמר אתמול מנכ"ל צים מתי מורגנשטרן, בהתייחסו להשפעת אירועי האינתיפדה על פעילות החברה.

לדבריו המבנה הביזורי של חברת צים, באזורי סחר שונים, העובדה שחלקה בהובלות מן הארץ ואליה הוא רק 40% מאזנים את ההפסד שנוצר כתוצאה מן המצב השורר בשטחים.

בשנתיים האחרונות חלה לדבריו עליה משמעותית בהקף הסחר הבין לאומי של חברת צים, ועובדה זו מקזזת את הירידה בהקף הסחר הישראלי.

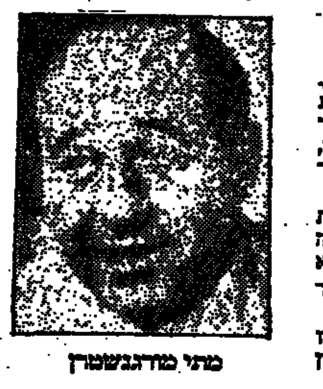
מתי מורגנשטרן

מורגנשטרן מסר עוד כי ארבעת האוניות החדשות, האמורות להחליף את אוניות הפורנרגינה של החברה בהפלגות בקו הארוך ישלמו כמתוכנן במספנות בגרמניה עד חודש אפריל 1990. שלוש אוניות נוספות ימסרו לידי החברה עד אוגוסט 91'.

מורגנשטרן המעיט מחומרת סכסוך העבודה הקיים בין ההנהלה לבין עובדי החברה. לדבריו מתנהל בעת משא ומתן עם העובדים באשר לתנאים שהם שדורש, אולם הוא אינו מוכן לנהל אותו על גבי העיתונות. "יש ויכוחים, אין עיצומים ואין מלחמות" אמר מורגנשטרן. הוא לא שלל אפשרות שהמו"מ יתנהל גם בנושא פיטורין בחברה. לדבריו הגיעה הנהלת החברה לכדי הבנה עם איגודי קציני הים והימאים הרדיוגיים ביחס לצמצום כוח האדם באניות החדשות: במקום צוות של 29 איש יוצבו 19–20 איש כלומר ירידה בשליש מכוח האדם.

מורגנשטרן אמר עוד כי אם ימצא קונה לחברת הבת של צים "ליס" היא תימכר.

תביעה לדון בוועדה המרכזת בתנאי הפרישה שהוענקו למנכ"ל "מבטחים"

מאת יהודית וינקלר
כותבת "הארץ"

גדעון שגיא, ראש האגף למינהל בוועד הפועל של ההסתדרות, תובע לדון בוועדה המרכזת בתנאי הפרישה של מנכ"ל "מבטחים" עמוס ערן.

פנייתו של שגיא באה בעקבות ידיעה שפורסמה ב"הארץ" ממנה נודעו פרטי ההסדר עם ערן. שגיא פנה למזכיר ההסתדרות ישראל קיסר ותבע שיוסקו מסקנות כלפי דב פלג, ראש האגף לבטחון סוציאלי בהסתדרות, שטיפל לדבריו "ברשלנות שלא על פי סמכותו ובניגוד להוראות החוקה בנושא הרגיש של אישור פיצויים חריגים לבכיר בקרן פנסיה".

בתגובה לכך טען דב פלג, כי הוא פעל על פי הנחיות קיסר ועל יסוד החוקה. כן טען פלג, כי מנכ"ל משרד מבקר ההסתדרות נתן אישור לכך. נודע, כי ולסמן הכחיש את הדבר. פלג בהחלטתו הסתמך על בקשת המזכ"ל קיסר, לקבוע את פיצויי הפרישה לערן לפי השיעור המקובל ביחס למנהלי קונצרנים ועל בסיס חוקת העבודה.

את פנייתו לחברי הוועדה המרכזת מסיים שגיא באומרו שלפלג נמסרו מטעם מפלגתו ומטעם ההסתדרות סמכויות נרחבות ביותר בנושאי קופת חולים, קרנות הפנסיה ונושאים חיוניים אחרים ואין ציבור העובדים חייב לשלם את מחיר "יצוגו הכושל".

ערך את העמוד: משה גל

חברת "בתי הזיקוק" מוצעת למכירה

שווי החברה – כ־400 מיליון דולר ● המניות ימכרו במכרז

מאת איתן אבריאל

ועדת השרים למכירת חברות ממשלתיות החליטה אתמול להציע למכירה את חברת בתי הזיקוק לנפט. הממשלה מחזיקה ב־74% ממניות בתי הזיקוק ואילו שאר המניות נמצאות בבעלותה של "החברה לישראל", מקבוצת אייזנברג, ואי לכך יש ל"חברה לישראל" את זכות הראשונים לקניית המניות במחיר הגבוה שיקבע במכרז. בחברת בתי הזיקוק מועסקים כ־1829 עובדים והיא סיימה את שנת 1986 עם רווח של כ־21 מיליון ש"ח. שווי החברה מוערך בכ־400 מיליון דולר.

בתי הזיקוק היא חברה נוספת בשורת החברות שכבר נמכרו ואושרו למכירה וביהם חברת "פז" שכבר נמכרה, וחברת "כימיקלים לישראל" אשר הועמדה למכירה ע"י הממשלה. שר האוצר משה נסים, המשמש כיו"ר ועדת השרים למכירת חברות ממשלתיות, אמר, כי קיימת חשיבות רבה בהפחתת מעורבות הממשלה במשק ויציאתה מבעלות על חברות עסקיות תעשייתיות.

במשרד האוצר הדגישו, כי במכירת בתי הזיקוק יעשה הכל להבטחת האינטרסים של המדינה בתחום זיקוק הנפט הגולמי. במסגרת הבטחה זו תשקל העדפה של רוכשים בעלי מעורבות בתחום הדלק בעולם ואשר ביכולתם ליצור מקורות הספקת דלק חדשים למדינה. כמו כן הציע שר האוצר, כי תבדק האפשרות למכירת מניות לעובדים, בדומה לאשר הוחלט בעניין מכירת חברת כי"ל, בה הוצע למכור כ־4% מסך המניות לעובדי החברה.

האוצר מאיים ליטול הזיכיון מן "החברה ליבוא מספוא לישראל"

החברה מיתקשה לממן את יבוא הגרעינים לישראל

מאת אבי בנאור

"החברה ליבוא מספוא", שבבעלות המשביר המרכזי ומכוני התערובת, מתקשה לממן את יבוא הגרעינים לישראל והחשב הכללי באוצר מאיים בפגיעה בזכיונותיה.

על פי הזיכיון שבידה היא זכאית לשווק כ־76% מכלל המספוא המיובא אבל לאחרונה נמנעת מלממש את כל הזכיון, בין היתר בשל חובות המשבים הכבדים המסתכמים ב־50 מיליון דולר.

אהרן פרוזה, נציג משרד החקלאות העומד בראש ועדת ההקצאה [illegible] האחראית לביצוע הזמנות הגרעינים למשק הישראלי אמר אתמול: "יש קשיים זמניים ל"המשביר המרכזי" בפתיחת מכתבי אשראי". על פי פרוזה לא דנים כרגע בקיצוץ חלקה של החברה ליבוא מספוא בסך כל היבוא "אבל אם החברה תגיע למסקנה שהיא מוכנה לוותר", הדגיש, "יועברו הזכיון או חלקו לאחרים".

תחילת הפרשה לפני שבועות ספורים, כאשר האוצר שהזמין עשרות אלפי טונות של גרעינים בארה"ב על פי דרישת היבואנים נתקל בסירוב של "החברה ליבוא מספוא" להמציא מכתבי אשראי בסך 12 מיליון דולר לספקים בחו"ל ואת מחשש [illegible] האוצר שהזמין את הגרעינים עבורם נאלץ לספק את האשראי למימון העיסקה בעצמו וחיפש יבואנים אחרים שיקחו על עצמם את מכירת הגרעינים. בסופו של דבר לאחר שהמטען הגיע לישראל התגייסו שאר יבואני הגרעינים (ובהם "המשביר") והוצאו מכתבי אשראי על כל הסכום אך "החברה ליבוא מספוא" הקטינה בהרבה את חלקה ביבוא.

שלמה אייזנר, יו"ר מועצת המנהלים של "המשביר המרכזי" ו"החברה ליבוא מספוא" לא היה מוכן אתמול להגיב על הפרשה ועל הידיעה לפיה בדעת האוצר לקצץ בזכיונות "החברה ליבוא מספוא". אבל, אריה שר, החשב הכללי באוצר אמר אתמול בתגובה לפרשה "למרות החלוקה ההסטורית בזכיונות ליבוא לגרעינים, אם לא יפתח אשראי נעמיד את הגרעינים שיגיעו למכירה ליבואנים אחרים". הוא הוסיף והדגיש "ברגע ש"החברה ליבוא מספוא" לא פותחת אשראי היא מוותרת על הזכיון שלה ואם החברה לא תפתח את מכתבי אשראי בזמן, נעביר את הסחורה למי שכן יוכל לשלם ואת הזיכיון בהתאם".

יבוטלו דמי הרציף על מוצרי יבוא לשם יצוא

מאת איתן אבריאל

ועדת השרים לענייני כלכלה החליטה אתמול לפעול להעברת החלטה ברשות הנמלים לפיה יבוטלו כליל דמי הרציף בשיעור 2% על יבוא מוצרים לשם יצוא, במגמה לעודד את התעשיות המיצאות. ועדת השרים לא קיבלה את ההצעה לעלות את אגרת המעבר של רשות שדות התעופה ב־20%, עקב התנגדותו של שר הכלכלה גד יעקבי ושל השרים שחל הורוביץ. רשות שדות התעופה נימקה את דרישתה להעלאה בסכום האגרות בכך שירדו מספר הנכנסים והיוצאים בשדה בכ־40%, וכן בהקפאת שער הדולר. השר גד יעקבי אמר שיש לדחות הצעה זו, מאחר שלא יעלה על הדעת שרשות ממשלתית תפצה את עצמה על נזקי האינתיפאדה ועל הקפאת שער החליפין, ואילו פיצוי זה לא ינתן ליצוא, לתעשיה, לחקלאות ולכל שאר ענפי המשק.

בוועדת השרים התקבלה גם הצעתם של השרים יעקבי ושחל שלא לאשר תקציב של 850 אלף שקל לשיפור הטרמינל בשדה התעופה עובדה שבנגב, כל עוד לא יוגש המכרז להקמת שדה התעופה החדש באילת.

התע"א תקים חברה לשיפוץ אביזרי תעופה בארה"ב

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לעניני תעופה

התעשיה האווירית וחברת "דאסקו אמריקן אינטרנשיונל" מארה"ב, הודיעו על הקמתה של חברה משותפת בבירלדסי, לאספקת שרותי תחזוקה ושיפוץ אביזרי תעופה למטוסים ול־כבועים.

מהתע"א נמסר אתמול, כי החברה החדשה תיקרא: "בידאב סרבין סאפורט בע"מ" והיא תקבל את אישורי ה"איי" של רשות התעופה האזרחית בארה"ב. החברה המשותפת החדשה תיפעל ממיתקני חברת "דאסקו" בארה"ב.

"דאסקו אמריקן אינטרנשיונל" היא אחת החברות הגדולות לאספקת חלפים ואביזרים לתעשיית התעופה בעולם. לחברה מלאי של למעלה מ־250 אלף פריטים ואביזרים בשווי של 300 מיליון דולר. חטיבת "בזק" מסרים תייצג את התע"א בחברה המשותפת. לחטיבה נסיון וידע בין לאומי בתחום השיפוץ, השירותים, התחזוקה למטוסים, מנועים ואביזרים. היא נחשבת לאחת החברות המובילות בעולם בתחומה ומוסמכת לבצע עבודות הן ע"י רשויות התעופה האזרחית בארה"ב, והן ע"י רוב יצרני המוצרים התעופתיים בעולם.

החברה החדשה תיפעל בארץ באירופה ובאמריקה הצפונית. בשלב ראשון תספק החברה המשותפת שרותי ניסוי ללא הרס ושרותי תיקונים למנועי "פרט אנד ויטני" ולאביזרים של מטוסי החברות "בואינג" ו"מקדונלד דגלס".

ירידה בביקוש לחשמל בתעשיה

מאת אלי אלעד

בראשונה מזה כשלוש שנים נרשמה בחודש יולי ירידה בביקושים לחשמל בתעשיה.

הירידה שנרשמה היא בשיעור של כ־3.5%, בהשוואה ליולי אשתקד. זאת לעומת מגמה של עליה בביקושים לחשמל בתעשיה שנרשמה מאז 1985 בשיעורים של 6%־8%, בהשוואה לתקופות המקבילות שנה לפני כן.

יצויין כי עוד לפני קבלת הנתון היולי על ירידה בצריכת החשמל בתעשיה, הצטברו בחברת החשמל נתונים על ירידה בגידול בביקושים לחשמל בתעשיה, אולם הנתון לגבי חודש יולי הוא הראשון המצביע ירידה. מהנתונים המצטברים עולה כי בעוד ב־1987 עמד הגידול הממוצע בצריכת החשמל בתעשיה על כ־8%, בהשוואה ל־1986 - ב־1988 הגידול החודשי הממוצע הצטמק ל־6% בערך.

ALFATEC
BIDONE SPECIAL

שואבי אבק
יעילים ואמינים
לחנויות, ולמשרדים
בגדלים שונים
לבתי מלון, ולמשרדים
ולשימוש ביתי.
פעולת מנוע שקטה

מבצע חגים
Special בידונה 299 ש"ח בלבד
כולל מע"מ

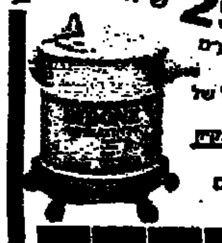

מבחר גדול של ציוד עזר וחומרים לנקיון
מעבדה לתיקונים ושרות

מחץ
החברה המובילה
לנקיון, חומרים, ציוד לתחזוקה ונקיון
מקבוצת "השמירה"
תל אביב, איזור התעשיה רחוב 1274
12 00 (כניסה מדרך פתח תקוה 582)
טל: 374113, 370121, 378473
פרסום קורן

"מאיר" חברה למכוניות ומשאיות בע"מ
יבואני VOLVO בישראל

הננו להודיע לצבור לקוחותינו
כי בימי ראשון, ערב ראש השנה,
סוכות ושמחת תורה

יהיו משרדי החברה והמוסך המרכזי

סגורים

בברכת שנה טובה

מאיר – חברה למכוניות ומשאיות בע"מ

PETROLGAS פטרולגז

אל ציבור צרכני פטרולגז

אנו מצטערים על הקשיים הנגרמים ללקוחותינו עקב השיבושים בענף הגז. החברה נערכה למתן פתרונות במקרים דחופים ללקוחותיה באזורים בהם נפגעה אספקת הגז הסדירה עקב השיבושים, ומאפשרת רכישת מיכלי גז במסופי המילוי:

בראשל"צ – באזור התעשיה הישן ב. יהודה
בחיפה – בקרית אתא אזור תעשיה כפר אתא.

תמורת מיכל גז ריק יקבל הלקוח מיכל מלא והוראות כתובות לפרוק והרכבה ויאשר בחתימתו כי ימלא אחר הוראות אלה.

במיקרה חירום ניתן לפנות למשרדי הנהלת פטרולגז טלפון 03־9640246

הנהלת פטרולגז חברת הגז הישראלית (1969) בע"מ

סאיטקס מו"פ (1985) בע"מ
("החברה")

הודעה על אסיפה כללית של בעלי המניות בחברה

אשר תתקיים ביום 15 בספטמבר בשעה 15.00 במשרדי סאיטקס קורפוריישן בע"מ, רחוב המדע הפארק התעשייתי, הרצליה ב'.

על סדר היום:
1. דיון בדו"ח הדירקטוריון;
2. דיון במאזן של החברה ליום 31 בדצמבר 1987;
3. מינוי רואי החשבון לחברה והסמכת הדירקטוריון לקבוע את שכרם;
4. אישור לקביעת הגמול השנתי וגמול השתתפות של הדירקטורים מקרב הציבור;
5. שונות.

סאיטקס הדירקטוריון

תערוכת הבניה הישראלית וציוד לשירותים מוניציפליים

גני התערוכה תל־אביב
8-5 בספטמבר 1988
בין השעות 20.00-12.00

מרכז הירידים בישראל בע"מ
ומרכז הקונגרסים הישראלי

ענף הבניה:
- ציוד ומיכון לבניה ועבודות ציבוריות
- בניה מתועשת
- מתקני מים וביוב, אינסטלציה "סניטרית"
- בידוד ואיטום
- חומרי בניין יסודיים
- עזרות בניין
- אנרגיה, מיזוג אויר ואיוורור
- חימום, אספקת מים חמים, עזרות ומסגרות בניין
- חמרי גימור
- צבעים כימיקלים
- בידוד ואיטום, כיסוי קיר ורצפה, מעליות, מקלטים
- תאורת חוץ ופנים
- ריהוט ומטבחים
- שרותים פיננסים
- חברות בניה
- מחקר ופיתוח, ספרות מקצועית ועוד.

שירותים מוניציפליים:
- ציוד רכב, שירותים, פינוי אשפה
- ציוד מכני לעבודות ציבוריות
- מיכלים, ביתני אשפה, חימוי אינסטלציה
- ציוד הנדסי מכני, בניה, מדידה ומיפוי
- מיזוג אויר, מים וביוב
- צינורות, הרקת בורות, איתור תקלות
- תברואה ונקיון
- תאורת רחובות, מבנים, תאורת חירום
- בקרת תנועה, שילוט ותמרורים, חניה
- מתקני גרירה
- גנים ומקומות ציבור
- אדריכלות גנים
- מתקני משחקים, מגרשי ספורט, אולמות, ציוד
- כיבוי אש, מתקני גילוי עשן, מערכות קשר ומרכזות
- הג"א: ציוד לשעת חירום, מקלטים
- אמצעי בקרה ושיטות לשמירת איכות הסביבה ועוד.

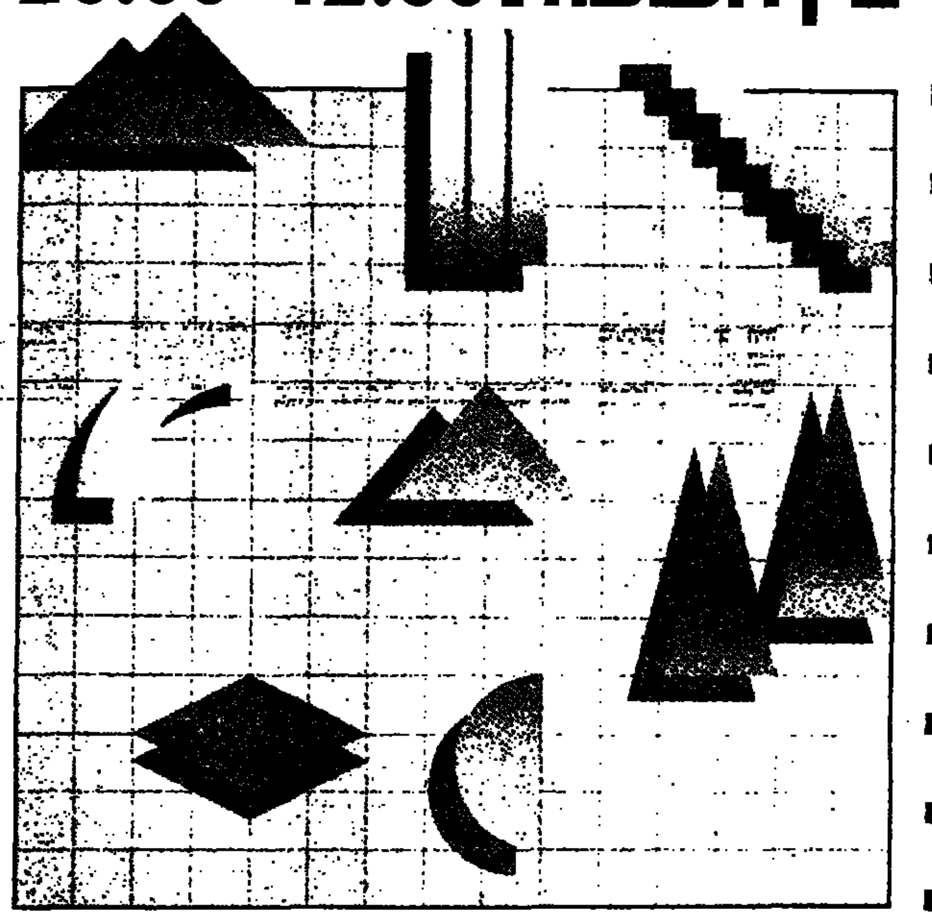

המפגש המקצועי הגדול בישראל

בניה 88
תערוכת הבניה הישראלית
מונקס
ציוד לשירותים מוניציפליים
MUNEX

לפעמים אתה מצטער שלא שכרת הרץ באיטליה.

האיטלקים אוהבים להנות מהחיים ואוהבים להמליץ על הרץ. שכור מכונית של הרץ באיטליה ושלם רק $18.20 ליום.
השירות והאמינות המפורסמים של הרץ מלווים אותך לאורך כל הדרך.

גם במדינות אחרות באירופה ובארה"ב הרץ עושה הכל כדי שאתה תהיה מרוצה ומבטיחה מחירי השכרה נמוכים. במקום להצטער, הזמן כבר עכשיו מכונית של הרץ.

פנה עוד היום לסוכן הנסיעות שלך או למחי ההזמנות של הרץ:
ת"א – טל. 5613232, 662170;
ירושלים – טל. 226334, 247248;
חיפה – טל. 531234; נתניה – טל. 28890.

עם ההצלחה אי אפשר להתווכח
חברה מס' 1 בארץ ובעולם להשכרת רכב
$18.20 ליום.

* המחיר להשכרת קבוצת A ל־14 יום לא כולל דמי ביטול השתתפות עצמית, ביטוח תאונות אישיות, דמי החזר, דלק ומיסים. ** המחירים עפ"י שערים ליום 15.8.88

הארץ

יום ד', כ"ה אלול התשמ"ח
7 בספטמבר 1988

מערכת, הנהלה, מודעות, הפצה ומנויים: תל אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212
ת"ד 233 תל אביב 61001, פקס' 810012, טלקס 33748
ירושלים: רחוב התבור 2, טל' 02-224245, ת"ד 273 י-ם 91002 פקס' 02-224249
חיפה: רחוב נורדאו 20, טל' 04-661166, ת"ד 5259 חיפה 31052 פקס' 04-670715
המו"ל והוצאת עיתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל-אביב
העורך: גרשם שוקן   עורך המשנה: חנוך מרמרי
סגן עורך: גדעון לוי
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי-יד
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel. P.O.B 233. Tel. 5121212

קלון ואזהרה

הידיעות על רשת המסייעים להשתמטות משירות צה"ל התקבלו בתדהמה כללית. יש בכך משום תמיהה: צה"ל ושחיתות נתפסים עדיין כניגודים סותרים. תגובת הבריות דומה לזו שליוותה את חשיפת מעשי השחיתות בבית-המשפט לתעבורה בתל-אביב: זה בעצם לא יתכן. אלא שהמציאות הישראלית, לצערנו, אינה מקנה חסינות לאף אחד מן הגופים הממלכתיים. הכסף הקל ותאוות הבצע משחיתים כל חלקה טובה.

מי שגילה את השוק של המבקשים להשתמט מן השירות ואלה שהתארגנו לספק את הסחורה, אינם שייכים לעילית שבחברה הישראלית. לא המאבקים, לא המתווכים, לא קציני צה"ל עד לדרגת סגן אלוף ולא הרופאים שנתנו ידם למלאכה הגלויה, אינם מזי-רעב ואינם בורים חסרי-השכלה הרשאים לומר להגנתם שלא ידעו את שהם מעוללים לציבור ולמדינה. על פי סימני ההיכר הנ"ל אין המקרה הנידון דומה לשערוריית בריחתו של הרצל אביטן, שנעשתה בשיתוף פעיל וסביל של לא-מעט אנשי שב"ס. לא כל מעשי השחיתות דומים בחומרתם ובדרגת בזיונם.

צה"ל והמשטרה הישכילו לפעול בגילוי הרשת ובצעדים הראשונים של חקירת הפרשה. כמעט למותר לדרוש מהם שיחקרו את המעשים עד תום, ולא יותירו אף פעיל ברשת ואף אחד מאלה שהשתמשו בשירותים שסיפקה ללא העונש המגיע לו על-פי חומרת הדין. מותר להניח כי צה"ל והמשטרה יעשו כמיטב יכולתם, אך לא די בחשיפתם והענשתם של המעורבים במישרין. העניין, בסופו של דבר, נוגע לכבודנו כחברה שבעבר דימתה לעצמה שהיא מתוקנת.

אם לשוב ולהשתמש במליצה, הגיעו מים עד נפש. צה"ל הוא מעמודי התווך של ישראל; בו עדיין תקפים – כך אנו רוצים להאמין – ערכי-המוסר של תנועות-הנוער, ערכים שבזכותם יכלה ישראל להתגאות כלפי פנים וכלפי חוץ כאחד. ערכים אלה הם יסוד מיסודות העוצמה הלאומית, ואוי לנו אם ניתן להם להיטמע בחולין של חיי היום-יום. אך הערכים לא יוכלו להתקיים בבידוד מוחלט, בצה"ל או בבית-המשפט בלבד. פרשת השחיתות בצה"ל מאשרת את האמת הזו.

החברה חייבת להפקיע את היחס הסלחני למראה הסגידה להישגיות חומרית בכל דרך ובכל אמצעי. ישראל חייבת ליצור מחדש את מאגר הערכים שאיפשרו לה לכונן ולבצר את המדינה ולגבש בה חברה תקינה, על אף ליקויים מודגשים. הדבר הוא בנפשנו.

600,000 פגועי צ'רנוביל יעברו בדיקות רפואיות כל חייהם

כ-600 אלף אזרחים סובייטים יעברו בדיקות רפואיות כל ימי חייהם כדי לגלות מחלות הקשורות בקרינה, בעקבות האסון הגרעיני בצ'רנוביל. כך אמר אמש מדען סובייטי בכיר.

ניקולאי בוצ'קוב, מומחה לרפואה גנטית במוסקווה, מסר לאגודה הבריטית לקידום המדע כי הבדיקות הממושכות יקיפו אנשים החיים באזור נרחב של ברה"מ, ולא רק באזור שמסביב לצ'רנוביל.

במסגרת הבדיקות ירשמו פרטים לגבי מספר הילדים של התושבים הללו, מספר ההפלות, לידות הנפל וליקויים מולדים.

המדען ציין כי האסון, שבעקבותיו התפשט ענן רדיואקטיבי מעל שטח נרחב של אירופה, עדיין פוגע בחקלאות וגידול הבהמות אף נאסר באזורים מסוימים; הוא הוסיף, כי עדיין נערכות בדיקות-קרינה לגבי מזון וחלב.

בינתיים נמסר כי שלטונות ברה"מ סגרו חלק מתחנת-כוח גרעינית גדולה לאחר שפרצה דליקה באחד הכורים שלה, מסוג הכורים של תחנת-הכוח בצ'רנוביל.

רק הם יכולים

המפלגות מפגרות אחרי הדעות האמיתיות בציבור. בהיעדר הנהגה אחרת, המערכה על "פריצת הדרך" נתונה בידי המומחים ה"קריאטיבים" של משרדי הפרסום

מאת גדעון סאמט

השאלה שתישאל בחודשים הבאים איננה מהן עמדותיו של רוב הציבור ביחס לנושא העיקרי, הפוליטי, אלא באיזו מידה יצליחו המפלגות המובילות לשנות את הרגלי ההצבעה הפולחניים של הישראלים. מבחינה זאת, יש הפעם חשיבות מיוחדת לסכמני הכבל הפרסומי שהחלו לשטוף אותנו עם הפתיחה הרשמית של מערכת הבחירות, השבוע.

בכל בדיקה שנעשתה בחודשים האחרונים התברר, כי יש פער ניכר בין עמדות של תומכי המפלגות הגדולות לבין הרגלי ההצבעה הנוקשים שלהם. כרבע מתומכי הליכוד מוכנים, למשל, למו"מ עם אש"ף, אפשרות שהיא, כמובן, לא עליון במפלגה החביבה עליהם. הסתירה הבולטת הזאת עולה גם מסקרים של הליכוד עצמו. אם מינה צמח גילה, מטעם הליכוד, כי מחצית הישראלים תומכים במו"מ עם אש"ף, חלק מהם חייב לבוא ממחנה הימין.

קשה, עדיין, לדעת אם המערכה הזאת תהיה ה"הסטורית" ביותר, או האחידה והמסוננת ביותר בתולדות הבחירות, אבל הסיסמאות הנוישות כבר מבטיחות שיבלבלו לנו את המוח כמובן הרוח לשפע הצירופים הפרדוכסליים שהן מאפשרות. האחדות הלאומית פלשה אל משרדי הפרסום. הליכוד והמערך רבים על זכות היוצרים לאמירה "יוצאים לדרך", ומי שיתבונן היטב יראה, שאפילו בסוגי האותיות שנבחרו בהן, יש אחדות רבה חוקיינות. את האצבעות צריך, שוב, להחזיק לגרפיקאים ולגרפיקאים.

נדמה לי, שכבר עכשיו צריך להתייחס בספקנות לדיבורים האינסופיים על הקולות הצפים ועל התקווה הטמונה בהם. המערכה העיקרית איננה על דעותיהם של הבוחרים, אלא על הרגליהם. מקדמי-האמונות גבוהים במיוחד אצל תומכי המפלגות הגדולות. לפי כל המחקרים, בין 60% ל-70% מהבוחרים "צבעו עבור המפלגה ה"מסורתית" שלהם, אפילו אם מה שקרה מאז הבחירות הקודמות גרם להם לשנות את דעתם בעניין חשוב זה או אחר, כגון המסקנה המתבקשת מההתקוממות בשטחים.

רק שוליים צרים למדי אצל אלה מתומכי הליכוד המוכנים לדבר עם אש"ף או לחשוב מחדש על נסיגה מהשטחים, ישימו פתק של העבודה. באותה מידה, תומכי א"י השלמה במערך, שלא התפקדו כבר אצל גאולה כהן או רפאל איתן, ימשיכו ברובם גדול להיצמד למפלגתם.

ככל שמתקרב מועד הבחירות, גובר אלמנט האמונות, והמקביל נחלש עוד יותר גורם הדעות המופשטות: אם היא נעשית בכישרון ובתנופה המתאימה, תעמולת הבחירות מחזקת את הנטישה הרגשית והספורטיבית לאקט ההצבעה סמוך לסוף המירוץ: הצוות שלנו צריך לנצח, אפילו אין אנו שלמים עם עמדותיו.

* * *

הסוף המוכר הזה של "שיבה הביתה" גובר גם בגלל השפעה החזקה על הרגלי ההצבעה מצד השתייכות לרשתות חברתיות, לקבוצות שכונות ולסביבות המגורים. עיירת פיתוח עם רוב הסטורי גדול לליכוד תשפיע באווירה הסביבתית שלה גם על חלק מהמהססים. ההחלטה לשנות הצבעה, אפילו בחשאיותו של תא הקלפי, היא הכרעה חברתית, לא רק פוליטית. המומחים – אם להאמין להם – טוענים תמיד וחוזרים ואומרים זאת, כי היא קשה כמו כל החלטה על חריגה חברתית, שבה אדם ניצב לא מול שמיר או פרס אלא מול חבריו, בני מעמדו וקרובי משפחתו.

אם מוסיפים לזה את הגורם הדמוגרפי, לא נותר – מלבד המאמץ התעמולתי – אלא להתפלל. החלוקה העדתית בארץ, על אף שהיטשטשה מבחינות רבות אחרות, עדיין מקצה באופן אוטומטי יותר מצביעים לליכוד. הסיבה, שוב, איננה דעות – אלא מנהגים הרגלים סוציולוגיים.

יש, כמובן, מידה של תזוזה ממפלגה למפלגה (ומחקרים מתברר שהיא סייעה בעבר בעיקר למפלגות של השמאל), אבל בחודשים הבאים יהיה שם המשחק, קודם כל, עטיפה ושיווק. גם הפחד מול איום ערבי, מרכיב חשוב בהכרעה המפלגתית שגבר זה שנה, קשור הרבה פחות מכפי שנדמה לטיבן האידיאולוגי של המפלגות המובילות ולמצעיהן.

כפי שמבין הליכוד היטב, כמו תהליך ההצבעה עצמו הוא חלק ממערכת מושגים שהיא רציונאלית רק בחלקה. מפלגת העבודה הרי מזמינה את הצבור, לא פחות מהליכוד והתחיה, לתמוך בה כדי להסיר את גורמי האיום והפחד. אבל כאשר ההחלטה מה לשים בקלפי מנותקת במידה כה רבה משינוי בתפיסה הפוליטית של המצביע, יזכה בנקודות מי שיעבוד על דימויים של אימה וסכנה, לא על השקפה מעומקת היטב.

בכל הטראסק התעמולתי הגדול הזה, מצטיירות, איפוא, המפלגות הגדולות – ובעיקר הליכוד – כמפגרות אחרי הדעות האמיתיות בציבור. אילו היה המערך בודק בקרב תומכיו היה מגלה, ככל הנראה, הסתייגות נרחבת למומנטי הנהגתו עם הערבים. הליכוד היה מוצא שגם במחנה הלאומי שלו התמיכה בפשרה טריטוריאלית – ואפילו במגע עם "החיות הדו-רגליות" – רבה יותר ממה שהוא מוכן להודות.

"לכן, אנחנו "יוצאים לדרך", כמו שהם אומרים, מבלי שהמפלגות הגדולות מסמנות אותה על-פי הלכי הרוח בציבור. ההגדרה הישנה לתופעה הזאת היא חוסר הנהגה. המנהיגים מכאן ועד נובמבר הם המומחים ה"קריאטיבים", כפי שקוראים להם במשרדי הפרסום. "רק הם יכולים", לא הליכוד ולא המערך, להזיז את הבוחר הישראלי השמרן, העיקש והמורגל לעבר "פריצת הדרך", כמו שהם אומרים.

מתנחלים מול צה"ל

מאת זאב שיף

הצבא תלוי על בלימה. עליו לרסן את הקיצונים ולרצות את המתונים

מאז פרוץ האינתיפאדה שאלתי רבים מהקצינים הבכירים ששירתו ומשרתים כיום ביהודה ושומרון, מה הסכנה החמורה ביותר בפניה הם ניצבים. אף לא אחד אמר כי סכנה זו נובעת מהמתקוממים – מכך שהם יעברו, למשל, לשימוש נרחב בנשק חם.

כולם, ללא יוצא מן הכלל, השיבו כי הסכנה הרצינית נובעת מכך שהמתנחלים יפרו באורח מאסיבי את החוק, יפעלו בניגוד להוראות צה"ל או יגרמו פרובוקציות נרחבות נגד האוכלוסיה הערבית. או אז עלולה האינתיפאדה להתדרדר למלחמת אזרחים של ממש בין שתי האוכלוסיות, וצה"ל יקלע לתווך שבין הערבים המתקוממים והיהודים הנוטלים את החוק לידיהם. במצב כזה לא תהיה לצבא ברירה אלא לפעול נגד שני הצדדים. [illegible]

האם מצב כזה אפשרי? לכאורה – כן. בידי המתנחלים מצויים אלפים רבים של כלי נשק שניתנו להם להגנה עצמית. הפוטנציאל להתפרצות כזאת קיים. הטלת בקבוקי התבערה נמשכת, ודי באסון כבד שבו יפגעו אזרחים רבים מקרב המתנחלים – נשים וילדים – כדי שהפתיל יוצת.

בקרב המתנחלים לא חסרים קיצונים וחמומי מוח, שאינם נרתעים מהתנגשות כוללת כזאת ואף סבורים כי זו הדרך שבה תוכרע, לבסוף, האינתיפאדה. כך ניתן יהיה לגרור את צה"ל לפעולה ממשית נגד המתקוממים והאוכלוסיה התומכת בהם. חמומי מוח אינם נותנים לעצמם דין וחשבון על מעשיהם, הם מסוגלים לנקמה במקרה שהם או משפחותיהם יפגעו.

פעמים אחדות נמנע הדבר כאשר מתנחלים רבים יצאו מישוביהם במטרה לפגוע בישוב ערבי סמוך בנקמה. במקרה אחד ניצב צה"ל חוצץ בין שני הישובים, ומפקד הכוח הפציר במשך שעה ארוכה במתנחלים לחזור ולשוב לביתם. לא תמיד עזר הדבר. מפעם לפעם יש פעולות נקם של מתנחלים קיצוניים.

פעולות אלה מופנות כנגד רכוש ערבי. החל מפגיעה בכלי רכב ושריפתו, וכלה בשריפת שדות ומטעים, כפי שאירע לפני מספר חודשים. עד כה נמנעו התפרצויות גדולות בין שתי האוכלוסיות, ולדברי הפיקוד הצבאי הסיבה היא הימצאם של מתונים רבים בקרב המתנחלים, העושים הכל כדי למנוע התנגשות עם צה"ל.

הרוב מבינים כי המתנחלים ובני משפחותיהם לא יעמדו לבד מול הערבים ללא צה"ל. חייהם לא יהיו חיים וישוביהם יושמו במצור. הקיצונים שבמתנחלים הם היום מיעוט, וקציני צה"ל מנסים לבודדם.

זוהי מלאכה קשה. עד כה עלה הדבר בידם, אבל אין לדעת כיצד יתגלגלו הדברים בעתיד. לעתים צריך לפצות, לשם כך, את "הציבור המתון יותר" בקרב המתנחלים בפעולות דרסטיות נגד האוכלוסיה הערבית. דוגמה לכך היתה התגובה החריפה כנגד תושבים בכפר ביתא, לאחר הריגת הנערה הישראלית בכפר.

למרות שבצה"ל, וגם בקרב המתנחלים, הסכימו כי היה זה טיול שנוהל בחוסר אחריות, נטה הפיקוד הצבאי לענישה מופרזת נגד הכפר רק כדי לרצות את המתנחלים הנסערים. הצבא תלוי על בלימה בעניין זה. שינוי קל – והאיזון העדין הזה ישבר. שבירת האיזון יכולה להתרחש גם כתוצאה משינוי ההוראות לפתיחה באש על ידי אזרחים. אם אכן יהיו המתנחלים מקבלים היתר כללי לירות בכל מיידה אבן לעברם, זה מה שיהיה קורה.

הצבא ושר הבטחון מתנגדים לכך בתקיפות, וטוב היה לשמוע את הכחשתו של ראש הממשלה לידיעות שנמסרו בשמו, כביכול, כאילו הוא תומך בהיתר. הפיקוד הבכיר של צה"ל מתנגד בתוקף להענקת סמכויות בטחוניות נוספות למתנחלים. משמר אזרחי – כן, אך רק בתוך ישוביהם ולא במרחבים ביניהם. צה"ל מתנגד להתיר למתנחלים קיום משמרות דרכים שתהיה להם סמכות להתערב בנשק נגד הפוגעים בתחבורה.

עוד לפני האינתיפאדה שינה האלוף עמרם מצנע את תפקיד גדודי ההגנה המרחבית באזור. הוא קיבל ברצינות את האזהרה שגדודים אלה, המורכבים רק ממתנחלים ומבעלי דעה פוליטית אחת, עלולים לפעול נגד שכניהם הערבים.

מצנע אירגן מחדש את הגדודים הללו, ואין הם יכולים לקבל עוד אחריות מרחבית בשטחים. הטענה שהשמיעו המתנחלים, אחרי שאחד מהם פצע בשבוע שעבר בירית שני חיילי צה"ל, כאילו סיבת הדבר בהיעדר תיאום מתאים עם צה"ל, היא התחמקות מנטילת אחריות מלאה למקרה המצער. התביעה לתיאום מלא היא סתמית מדי. הרי אי אפשר להודיע לכל מתנחל ולכל בעל רכב הנוסע בדרכים היכן מציב צה"ל סיורים או היכן יפעל במפתיע.

התיאום יכול להיות כללי ביותר, והוא קיים. אי אפשר גם להתיר למתנחלים להחליט מתי לירות גם כאשר אין נשקפת סכנה יסודית לחייהם. אחד הקצינים ציין דוגמה בה מתנחל יורה לעבר כנוע שבסמוך לדרך משום שראה שם דמויות חשודות ושמע שיחה בערבית. ולאחר מכן מתברר כי היו אלה חיילי משמר הגבול, כמם רבים החיילים הדרוזים.

הרושם שניסו חלק מהמתנחלים ליצור אחרי התקרית בה נפצעו שני החיילים, כאילו צה"ל אינו מקבל יד חפשית בשטחים, אינו נכון. "תנו לצה"ל יד חפשית" – קראו המתנחלים שהפגינו. איני סבור כי ידיו של צה"ל כבולות בכל הקשור לפעילותו בשטחים ונגד המתקוממים.

לעתים נוצר אצלי רושם הפוך מזה, כלומר – שר הבטחון מוכן היה להעניק להם המדאה שתחזה לפעילותם. הצבא הוא שמרסן עצמו, בשכל ובזהירות.

איני מכיר מקרה שבו רצה הצבא להחריף את ההוראות והדבר לא ניתן לו. ברור שיש חיילים רבים המוכנים לפתוח באש בכל הזדמנות ובניגוד לחוק, אך הרמטכ"ל כבר אמר על כך כי במקרה כזה יהפך צה"ל לכנופיות.

אפשר להבין את מצוקתם של המתנחלים, שלא אחת עומדים הם ובני משפחותיהם בסכנה. אך הם הלכו לשם מרצונם ובידיעה כי הם מתיישבים בחבל ארץ בו החיכוך עם האוכלוסיה הכבושה גדול יותר מאשר בכל מקום בארץ. גם תושבי הצפון בגבול לבנון אינם נהנים מבטחון מוחלט, ואיש אינו מבטיח להם כי לעולם לא תיירה לעברם קטיושה או שלא תהיה כל חדירת מחבלים.

הלחצים שמקימים המתנחלים יוצרים את הרושם שהם רוצים כי בשטחים יהיו שני צבאות: צה"ל והצבא שלהם, שייעשה בכל העולה על רוחו וכן מה שהחוק אוסר על צה"ל.

מטבע עובר לבוחר

ג'ורג' בוש מייחס חשיבות מועטה בלבד לנתוני האבטלה החדשים, ומבקש לשכנע את הבוחר כי הוא ממשיך הכלכלה המצליחה של רייגן

מאת יואב קרני

ניו-יורק

ביום ששי האחרון נשאל ג'ורג' בוש לדעתו על עליית האבטלה בארה"ב בשיעור 0.2%. המועמד הרפובליקאי לנשיאות הגיב בביטול – "זו סטטיסטיקה כמעט לא רלוואנטית".

מייקל דוקאקיס המתין יומיים אחדים למעידה כזאת. "מנהיג בכיר בממשלתנו אומר על מאתיים אלף אמריקאים שהם אינם רלוואנטיים", אמר המועמד הדמוקרטי. "לעולם איננו צריכים לשכוח, גם אם אחרים כבר שכחו, שבאמריקה אין אדם שהוא בלתי רלוואנטי".

דוקאקיס השמיע את ההכרזה הזו באי הקטן אליס, הסמוך לחופי ניו-יורק. אליס היה למהגרים לאמריקה מה שהיה לפניהם הר הצופים לעולי הרגל לירושלים: עמדת התצפית הראשונה לפני ההגעה. משם השקיפה גם אמו של דוקאקיס על העולם החדש, לפני 75 שנה.

אין מימוש מושלם יותר של "החלום האמריקאי" מאשר דוקאקיס על אליס איילנד, בכל שורה חזיתית של רגלים אמריקאיים, כשלצדה בנה הרץ לנשיאות. וכיצד בכלל יתכן מעמד אלקטוראלי מועיל יותר מהטפת מוסר מפי בן המהגרים דוקאקיס לילד הפנקסים בוש, על עניין "מהו רלוואנטי". ספק אם בוש התכוון לומר שמאתיים אלף בני-אדם חסרי תעסוקה אינם רלוואנטיים. בוודאי לא היה בוחר את תחילת הפגרה של "יום העבודה" הנהוג בתחילת ספטמבר, כדי להשמיע מסר כזה. הוא התכוון לטעון כי עליה סטטיסטית כה פעוטה אינה משקפת משבר. אם יאמינו לו הבוחרים – והם נוטים להאמין – יתחזקו סיכויי בוש להיות הנשיא הבא של ארה"ב.

"וול סטריט ג'ורנאל" ביקש באחרונה מחמישה פרופסורים לחזות את מחוזי של תוצאות הבחירות. ארבעה אמרו שהבוחר הממוצע נוטה להצביע, לפי המימרה האמריקאית השגורה, "בעד פנקס הצ'קים שלו". אחד הפרופסורים טוען כי מצא נוסחה: "קח את שיעור הצמיחה בתוצר הלאומי הגולמי לגולגולת בשנתיים הקודמות: הכנס הכל למחשב והזן בנמצאים מבחירות קודמות – והרי לך תוצאות הבחירות במהלך שנת החודשים שלפני הבחירות: צרף לזה את שיעור האינפלציה הצפוי". הנוסחה הזאת שייכת לפרופ' ריי פר, כלכלן מאוניברסיטת ייל, ואם תוגשם יזכה בוש ב-51.2% מהקולות.

בוש. לא התבונן באמת

העובדה שבחירות מוכרעות על עניינים כלכליים אינה גילוי מרעיש כשלעצמה, אבל בארה"ב ממתינות לתשובה לפחות שתי שאלות: האם המצב הכלכלי באמת טוב כפי שהוא נראה ואם הוא באמת טוב, מדוע צריך להניח שבוש יקטוף את הפירות?

כאשר אמר בוש מה שאמר על נתוני האבטלה החדשים, הוא השיב על השאלה הראשונה בחיוב. אף כי אוגוסט הוא החודש השני ברציפות שבו עולים שיעורי האבטלה – לראשונה זה שלוש שנים וחצי – נוטים רוב חלקי המשק האמריקאי להסכים עם בוש.

אם "סטאטיסטיקה לא רלוואנטית" היא עלבון ל-200 אלף מובטלים חדשים, כיצד לתאר את השמחה שתקפה את הבורסה בניו-יורק למשמע הנתונים: מדד הדאו ג'ונס עלה ב-2.6%, לאחר כמה ימים של ירידות קלות.

נוסחת הפלאים של רייגן

קודת הרוח בוול סטריט היתה קשורה בחששות הגוברים מפני התחממות יתר של הכלכלה, ויצירת לחצים אינפלציוניים. חששות כאלה הדריכו את הבנק המרכזי של ארה"ב, כאשר העלה בחודש שעבר את שערי הריבית על הלוואות למוסדות פיננסיים. מקור החששות היה ירידה מתמשכת באבטלה, לשיעורים שלא היו כמותם מאז משבר האנרגיה ב-1974.

דרישה גוברת לידיים עובדות, שהשוק מתקשה להשביעה, היא בדרך כלל ניצוץ לדליקה אינפלציונית. העלאת שערי ריבית היא אמצעי אנטי-אינפלציוני מידי, שבנקים מרכזיים אינם להוטים להשתמש בו כי הוא עלול להכניס את המשק למיתון. המלה "מיתון" מזכירה לאמריקאים את ג'ימי קארטר, את התורים בתחנות הדלק, את האינפלציה הדו-ספרתית ואת שערי הריבית האיומים (21%).

וול סטריט נשם לרווחה למשמע נתוני האבטלה החדשים. לא מעודף מיתונופוביה, אלא מפני שהם פוטרים כנראה את הבנק המרכזי מן הצורך לשקול העלאה נוספת של הריבית, ומסירים לפי שעה מיתון אפשרי.

פוליטיקאים, ביחוד במערכת בחירות צמודה, אינם צריכים לצהול על חדשות הנראות רעות על פניהן. ימים אחדים אחרי נזיפתו של דוקאקיס בבוש אמרה כבר שרת העבודה של רייגן כי נתוני אבטלה אינם עניין לשמחה; אבל כל דוברי הממשל מוסיפים להסתיר על הבוחר את מספר הקסמים 70. עוד מעט תיכנס הכלכלה האמריקאית אל החודש השבעים של הבראה כלכלית, כלומר שש שנים פחות חודשיים.

ב-1980 הציע רייגן נוסחה נוחה לבוחר: "שאל את עצמך אם מצבך הכלכלי טוב יותר ממה שהיה לפני ארבע שנים". בזכות תשובה שלילית אז, היכה רייגן את קארטר. בוש מאמין, במידה של היגיון, שתשובה חיובית ב-1988 תקנה לו נצחון, הואיל והוא "היורש הטבעי" של ההצלחות הכלכליות.

יש להניח שהתשובה אכן תהיה חיובית. סקר שנעשה בשבועון "יו. אס. ניוז אנד וורלד ריפורט" מראה כי בסולם של אחת עד עשר מניח אמריקאי ממוצע כי הוא קרוב לשבע, ביחס ל-5 וחצי לפני חמש שנים. אמריקאים שומעים חדשות טובות בחודשים האחרונים: צמצום ממשי בגרעון המסחרי וירידה במחירי הנפט (ואולי התמוטטות המחירים בקרוב).

מה שנשאר תבורר עד כמה, אם בכלל, יקשיב הבוחר את התשובה החיובית: עד כמה יהיה מוטרד מהכפלת החוב הלאומי של ארה"ב עד שני טריליון דולר; עד כמה יהיה מוטרד מכך שמחצית מקומות העבודה שהוסיף רייגן מעניקים לבעליהם שכר הנמוך מקו העוני; עד כמה יזכור הבוחר את הירידה הניכרת במספר הצעירים היכולים להרשות לעצמם לרכוש בתים, או את העלייה העצומה, 81%, בשכר הלימוד לתואר ראשון באוניברסיטאות. לשון אחר: מה תהיה חשיבותו של "בוקר הנחמה" על הבוחר האמריקאי. האם האופטימיות של רייגן היא עדיין מטבע עובר לבוחר?

מעצרים וימים נוראים

מאת פרופ' ברוך ברכה

יש להימנע משיטה של מעצרים מינהליים כתרופת ביניים לצינון התסיסה בשטחים

תוקפו של הצו בדבר מעצרים מינהליים (הוראת שעה), תשמ"ח 1988, יפקע ימים ספורים לפני יום הכיפורים. בימים אלה מתקיימים דיונים במערכת הבטחון בשאלה אם להאריך את תוקפו של הצו בתקופה נוספת. יש להניח, כי הגורמים הבטחוניים בשטח ילחצו להארכת תוקפו של הצו, המקנה להם – זו הדעה הרווחת – אמצעי יעיל ביותר להרגעת ההתקוממות בשטחים.

אך לצורך הבאתן של יתרונות וחסרונות שבהארכת הצו, ובודאי לצורך חשבון הנפש אותו אנו חייבים לעשות במיוחד בימים אלה, יש לפרוס יריעה רחבה יותר אשר למידת הצורך שבהנצחת המצב הקיים. חשבון נפש זה צריך להוביל את רשויות הבטחון למסקנה, שיש לשלוח את הצו אל תיק ההיסטוריה ולחזור להסדר המשפטי שהיה קיים ערב חקיקתו.

צו הוראת השעה איפשר את המעצרים הסיטונאים בשטחים. בתחילת הדרך, בחודש מארס, מנע הצו כל ביקורת שיפוטית אפקטיבית. זאת, בניגוד להסדר שקדם לו ואשר חייב את רשויות הבטחון להביא את העצור בפני שופט צבאי בתוך 96 שעות מן המעצר, שאם לא כן ישוחרר אוטומטית.

הביקורת החריפה נגד הצו הביאה, שלושה חודשים לאחר אימוצו, להתרככות בה לעצור ניתנה אפשרות לערער בפני שופט צבאי, אשר בניגוד ל"ועדת הערעורים" – שבכוחה היה רק להגיש המלצות – קיבל סמכות לאשר, לקצר או לבטל את צו המעצר. הראה זה מלא החזרת הביקורת השיפוטית על חוקיות המעצר לא גיוולה את יכולת התיפקוד של רשויות הבטחון: המעצרים המינהליים נמשכו. כי ההצדק להפעיל נגד את סמכויות השופט יוצאות הדופן מצא עצמו באוהלי קציעות; ההעתקות לשיקולים של צדק אלמנטרי (מינימאלי) כלפי הפרט לא סירפה את צרכי הבטחון.

עתה ישנה בודאי כי בעקבות התיקון לצו, הגענו אל האיזון הראוי בין בטחון המדינה לחירויות הפרט, ולפיכך יש להנציח את ההסדר הקיים, לפחות עד שידעכו הרוחות. טענה זו אין לקבלה. אף שהוא מאפשר ביקורת שיפוטית, הצו אינו מחייב את רשויות הבטחון, כדוגמתו, תוך פרק זמן קצר, להביא את העצור בפני שופט.

זמן רב יכול לחלוף בין הבקשה לערעור לבין קיום הדיון בו. ואם לא די בכך, אין הוראה בדבר עיון מחודש בהצדקה להמשך המעצר, תוך שלושה חודשים מאישורו, כפי שהיה בעבר. אדם, שבעת מעצרו היתה עילה מוצדקת לשלילת חירותו אך אין סיבה להוסיף ולהחזיקו במעצר, יתכן ויעקב בין סורגי הכלא עד תום התקופה המירבית של צו המעצר. אפשרות עגומה זו מקבלת חומרה יתרה אם נזכור כי ברוב המעצרים מנצלים המפקדים הצבאיים את התקופה המירבית העומדת לרשותם, קרי: ששה חודשים.

מה מלמדים הנתונים בשטח? לפי מידע רשמי נעצרו במעצרים מינהליים מאז תחילת האינתיפאדה כ-3,250 איש. כ-2,200 הגישו ערעורים וכ-25% מהם התגלו כמוצדקים, כך שתקופת המעצר קוצרה או שהמעצר בוטל. לפי מידע שקיבלתי מהפרקליטות הצבאית, מגיע הערעור לבירור בין שבועיים לארבעה שבועות מאז המעצר (יש בין פרקליטי העצורים ובין גורמים אחרים המקורבים לנושא כאלה הטוענים שפרק הזמן אף ארוך יותר).

במלים אחרות, אדם נתון תקופה ארוכה במעצר ללא כל ביקורת על חוקיותו, כאשר במקרים לא מעטים מתברר כי למעצר לא היתה כל הצדקה מלכתחילה. זהו מצב בלתי נסבל, ואין הוא מתחייב משיקולי בטחון. יתר על כן: אין כל בטחון שהעצור יובא בפני השופט אף תוך פרק הזמן האמור, בהיעדר הוראת חוק הקובעת זאת.

בכאן שהעצור נתון לחסדיו או לשרירות לבו של המחזיק בו – שאינו כפוף ל"סנקציה" של שחרור העצור, אם לא יובא בפני שופט תוך פרק זמן קבוע – ולשיקולי נוחות, עומס עבודה וכדומה של מערכת השיפוט הצבאית.

כיום יושבים שני שופטים צבאיים באורח קבוע בקציעות כדי לדון בערעורים. אין כל קושי לתגבר מערך זה, כשם שניתן לתגבר את מערך התביעה הצבאית. קיצור משך הזמן בין המעצר לבין הדיון המשפטי יטיל, כמובן, מעמסה נוספת על גורמי הבטחון הקשורים במעצר (אלה הבאים להעיד או המציגים החומר), חסרי ביודך כללו, אך זו מעמסה שיש לעמוד בה כחלק מהתגבור הכללי של מערך הבטחון בשטחים מאז תחילת האינתיפאדה.

מעצר בלתי מוצדק אין בו כדי לתרום לבטחון האיזור, הרם שבעצם כי השופטים הצבאיים הבוחנים את חוקיות המעצר מתגברים לצרכי הצבא ומשחררים את מי שחוקיות המעצר ופסיקת בית המשפט העליון באפשרות את תוקפו במעצר מינהלי.

יש להזהיר מ"שיטה" של הזדקקות למעצרים מנהליים כתרופת ביניים לצורכי "צינון" פעילותם של גורמים מתסיסים בשטחים, גם כאשר אין העצור עומד בקריטריונים שנקבעו בדין. המעצר אינו אמצעי ענישתי, אלא מניעתי. אין הוא בא לעקוף את הפרוצדורה הפלילית, אלא ליתן תשובה הולמת לאותם מקרים שבהם הפרוצדורה "הרגילה" אינה יכולה להתמודד עמם, הגם שמדובר בסכנה ממשית לבטחון האיזור.

אין הוא אמור להוות אמצעי "ראשון" שרשויות הבטחון יזדקקו לו, כיון שהוא "נוח" לשימוש, אלא אמצעי אחרון, כשכלו כל הקצין ואין דרך מספקת אחרת להתמודד עם אותה סכנה ממשית. לפיכך יש להבטיח פיקוח שיפוטי, בידי השופטים הצבאיים, ככל האפשר, על חוקיות המעצר. יש לתגבר את המערכת השפטית כך שתוכל לעמוד בעומס ושהשופטים יוכלו לעיין בכובד ראש בחומר העומד לרשותם והמובא, לדעת הצבא, את ההצדקה למעצר.

נקודה זו חשובה במיוחד, שכן ברבית המקרים אין העצור ופרקליטו רשאים לעיין באותו חומר ולתקוף את אמינותו, שכן הוא חסוי בפניהם. יש לחזור ולעיין בהצדקה לחוקיות המעצר בתום שלושה חודשים מהביקורת המשפטית הראשונית. באותה יש לבטל את הצו בדבר מעצרים מינהליים (הוראת שעה) ולחזור אל ההסדר שקדם לו.

[redacted]

תשואה דולרית נאה עם הגנת הצמדה

ואפשרות לממש בכל עת את המניות

לא בכל יום מציעים למחזיק בנייר ערך בנקאי צירוף כה אטרקטיבי של יתרונות כפי שמציעים עכשיו למי שימשיכו להחזיק בבנקאיות שבהסדר אחרי 31.10.88:

תשואה דולרית
עבור כל 100 דולר מניות של אוקטובר 1983 ישולמו בתום הארכה של שלוש שנים 125.50 דולר, המהווים תשואה דולרית של כ-6.5% לשנה בתקופה זו.

נזילות
המניות ימשיכו להסחר בבורסה לניירות ערך בתל-אביב כך שניתן לממש אותן בכל עת.

הגנת הצמדה למדד
ערך המניות בתום תקופת ההארכה מוגן בהצמדה למדד המחירים לצרכן ולכן ערכן לא יפחת מערכן הריאלי היום.

פטור ממס
כל הרווחים שיזקפו לזכותך מהצמדה ומריבית, פטורים ממס.

יתרונות אלה הופכים את מניותיך שבהסדר להשקעה בעלת תכונות ייחודיות.

בחרת ליהנות מהיתרונות ולהרוויח - אל תעשה דבר!
התנאים המיוחדים יחולו על המניות שבבעלותך, גם ללא קבלת כל הודעה מצדך.

אם בכל זאת תחליט לפדות את הבנקאיות ב-31.10.88 - עליך לחתום על פקודת מכירה עד ליום 18.10.88 בסניף הבנק או במשרד סוכן הבורסה בו מופקדות מניותיך. אם המניות אינן מופקדות, עליך להפקידן בבנק ולחתום על פקודת המכירה עד 18.10.88:
חשבונותיהם של הפודים יזוכו ביום 31.10.88 בשקלים בסכום השווה ל-104 דולר עבור כל 100 דולר מניות של אוקטובר 1983.

הערה: תקופת ההארכה והתנאים המיוחדים הנלווים לא יחולו על ניירות הערך הבאים: אי.די.בי. מ"ד ב', אי.די.בי. בכורה א', דיסקונט ש"ה ב', הפועלים מבוכרות, כללי ש"ה ז', בל"ל ש"ה 11, מימון וסוחר ז', מימון וסוחר 5 וכן על מניות שהוגדרו "מסוגרות".

זכור! המניות הבנקאיות בהסדר הן מעכשיו נכס כספי רב תכונות נושא תשואה נאה וגם ניתן למימוש בכל עת.

אל תמכור את הבנקאיות - מי שממשיך מרוויח!

האוצר/אגף שוק ההון

مكنز من الاهل

גם ילדי אלכוהוליסטים זקוקים לטיפול

מאת אסתר בלווה

בכנס בינלאומי לוויקטימולוגיה (תורת הקרבנות) שנערך בירושלים, דווח על בעייה מחמירה והולכת של שתיינות כרונית, כשהקרבנות העיקריים הם ילדי השתיין

"בארץ קיימים שירותים טיפוליים ושיקומיים עבור השתיין הכרוני. כמעט שאין שירותים כאלה לקרבנו־תיו של השתיין – ילדיו", אומר ד"ר רוברטו מסטר, מנהל בית־החולים הפסיכיאטרי "גם ציונה", בנס ציונה. ד"ר מסטר, פסיכיאטר במקצועו, הת־ייחס לנושא במסגרת הכנס הבינ־לאומי השישי לוויקטימולוגיה (תורת הקרבנות), שהתקיים השבוע בירוש־לים. לדבריו, בעיית השתיינות בארץ היא קטנה יחסית לארצות רבות אחרות, אולם במספרים אבסולוטיים יש לנו בעייה שהולכת ומחמירה. בשנת 1980 נמנו בארץ כ–20 אלף אלכוהוליסטים כרוניים. עשרים שנה לפני כן ביקר בארץ אחד מגדולי העוסקים בשיקום שתיינים, ד"ר סניידר. הוא לא מצא שתיין כרוני אחד שטופל במוסד פסיכיאטרי או במסגרת טיפולית שיקומית אחרת.

מאז, כאמור, הדבקנו את הקצב. מסקרים שערכה פנינה אלדר, מרכזת הנושא במשרד העבודה והרווחה, מצ־טיירת דמותו של השתיין הכרוני המצוי: כבן 40, בעל השכלה נמוכה־בינונית, נשוי ואב לארבעה ילדים. אחת המסקנות מלמדת כי ציבור גדול מאוד של ילדים חשוף להשפעה מתמשכת של אב שמתפקד באופן לקוי, או שאינו מתפקד כלל. אוכלו־סיה זו סובלת מטראומה כרונית. הילד נאלץ לתפקד במקום ההורה השתיין, במקרה זה האב. חילופי תפקי־דים זה מערער את יציבותו הנפשית. בנוסף, חסרה לו תמיכה נפשית מאו־זנת מצד האב: פעם הוא מפונק ונחמד, ופעם הוא מסוכן, מאיים ומתעלל. הילד מתבייש באב כזה. הוא אינו מביא חברים הביתה. הבושה פוגמת בהשתלבותו בחברה, ומאטה את התפתחותו הנפשית.

הילד עלול לחקות דפוסי התנה־גות שליליים של האב השתיין, כמו בטלה, אדישות, חוסר יציבות ואי יכולת לתפקד. לעיתים הילד מהווה מוקד לאלימות. במקרים רבים הוא על תקן של צופה באלימות משפח־תית. מתעוררים בו פחדים העלולים לגרום לו שיהיה אימפולסיבי, וחוזר רגש נקמנות. בקרב העוסקים בנושא גובר החשד שרוב השתיינים הכרו־ניים מתעללים מינית בילדיהם.

היפראקטיביות ודיכאון

במשך שנה וחצי כמנהל בית־החו־לים הפסיכיאטרי "גם ציונה", ושנים קודם לכן כסגן מנהל בית־החולים הפסיכיאטרי "איתנים", טיפל ד"ר מסטר בילדים רבים שסבלו מבעיות התנהגותיות שמקורן באלכוהוליזם של האב. בין הבעיות השכיחות שהוא מונה: היפראקטיביות ודיכאון. אצל כמה ילדי שתיינים כרוניים נצפתה תופעה של תפקוד מעולה בבית והת־מוטטות נפשית לנוכח מצבים מסוי־מים. מצאנו ילדים שנדרשו למלא את מקום האב במשפחה ועמדו במשימה בצורה בלתי רגילה. כאשר הגיעה העת להתגייס לצה"ל, חל שיבוש בתפקוד האישי שלהם. לעיניהם ניצב המפקד, שהוא דמות חיובית והם לפתע חלק ממערך חיילים גדול. במשחק זה הכללים אינם מוכרים להם, ורגע המשבר מגיע.

יש לציין כי לפני המשבר הגיעו החיילים להישגים. ברוב המקרים, עם חלוף המשבר, בסיוע טיפול פסיכו־לוגי, חזרו החיילים לעצמם והוכיחו את יכולתם החיובית, כמובן.

במחקר לא התייחס ד"ר מסטר לאמהות שתייניות, אולי מפני שמספרן של אלה הוא מועט בהשוואה לאבות שתיינים (כ–500 אבות כאלה טיפל ד"ר מסטר באופן אישי, ורק בשלוש אמהות שהתמכרו לשתייה). כדרך טיפולית הוא מציע הקמת מר־כזים מיוחדים לילדים ונוער, במסג־רת שירותי רווחה ארציים. שילובם של הילדים במרפאות טיפוליות יביא לשחרורם ממועקות נפשיות ולהחש־פת לאנשים חיוביים. את הטיפול הזה, שהוא טיפול מונע, יש להתחיל לדבריו מגיל רך. כגמול לחוקרי הוא מציג את גן־הילדים של ד"ר טוכבר, עובדת סוציאלית במקצועה. הגן ממוקם באשדוד, והוא מופעל מזה חמש שנים. הילדים בו הם בני שלוש ומעלה, והעשייה בו עבודה ברוכה. הוא חושב כי מסגרות טיפוליות בס־גנון כזה ימנעו דור שני של שתיינים כרוניים במדינה.

אופרה בגוון תכלת בשילוב של חוטי צמר שזורים עם חוטי ציציות בעיצוב של דליה כהן ל"באקו". צמר פריגה ועבודות יד".

צילום: יקי הלפרין

הכינו את המסרגות

מאת שולמית קיסרי

הקיץ עוד בעיצומו, אבל החרוזות שולפות כבר את המסרגות, והולכות לחזור אחר חוטי הצמר האופנתיים שהחלו מגיעים לשווקים. "באקו" הוא אחד ממפעלי הצמר הישראליים, המקדיש מחשבה לסוגי הצמר הח־דיים. בחוברת הסריגה שלו, "באקו 89", מוצעים לא פחות מ–52 דגמים אופנתיים ואקסקלוסיביים. המדגמנת הראשית היא אילנה שוסן, מן המוע־מדות היותר־מוכרות לסריגות המע־רך.

הצגת הקולקציה החדשה של "באקו" לנשים, גברים וילדים, תשו־לב בטקס חנוכת בית באקו באיזור התעשייה בראשון־לציון. המבנה רחב הידיים מכיל שלוש קומות של אול־מות ייצור ותצוגה, וכמו כן תעמוד לרשות הקהל חנות מפעל בטקס.

בקולקציה לשנת '89 בולטים שני סוגים חדשים של חוטים, שהחבאו בסוף החורף־סתיו: טווידת, שבה באקו מייצרת אותם בארץ במיגוון צבעים ובשילובים, מנומרים. אלה הם חוטי צמר השזורים עם חוטי ציציות, המשווים לסריג מראה אלגנטי וקטיפתי. כמו כן יושם הדגש על חוטי מוהר שעירים, בעלי סיבים ארוכים במיוחד, שיוחדים בהדפסי צבעים ובג־גוונים משתנים, שלים וחודים.

"באקו" מייצרת גם חוטי צמר אחרים, המעורבים מצמר ואקרילי, חוטי אנגורה שעירים, חוטי בוקלה וחוטי אפקט בעלי עובי משתנה לאורך הסריגה. הצילומים היפים שבחוברת הם פרי מצלמתו של יקי הלפרין. מתכננת הדגמים היא דליה כהן.

הצעקה האחרונה

עם טיפול קוסמטי. הטיפול הקוסמטי מיועד לעזור להתגבר על משבר של יובש ואבדן חיוניות בת־קופה של איבוד הקילוגרמים.

השיטה של מכון קאר היא מילוי שאלונים וכמו פרטי הגיל, הבריאות, משלוח היד וכדומה, הנבדקים על־ידי רופא. לכל לקוחה מותאמת הדיאטה המיוחדת לה (בסביבות אלף קלוריות ליום או יותר, בהתאם להרגליה.

הדיאטה מבוססת על שש ארוחות ביום. המטרה היא לא להשאיר את המטופל רעב, לעזור לו לעבור את המשבר ולהביאו לביקורת כל כמה ימים כדי ללמוד הרגלי אכילה נכונים. הטיפול כולל התייעצות עם רופא, דיאטה מיוחדת, ביקורת ושני סוגי קרם מיוחדים (מכילים חלבונים ויטאמינים), שיגמישו את העור במידה שיתעייף. המחיר – 210 שקל.

תקרית עם המכשיר שבקיר

מאת אברהם טל

חור בכיס

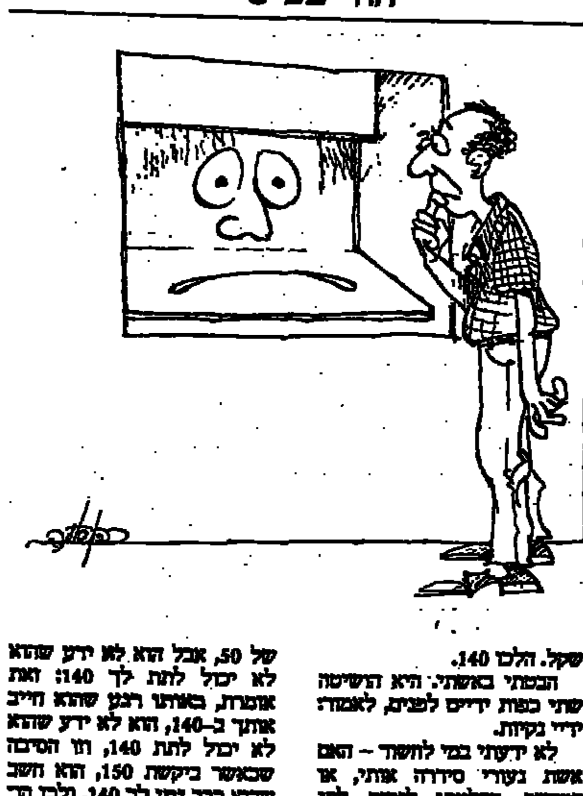

ביום א' כשבוע שעבר רציתי למשוך 140 שקל במזומן. מדוע דווקא 140? מדוע לא מספר עגול – למשל 150? משום שנזקקתי ל–137 שקל. חוץ מזה, בעיני אין משמעות מיוחדת למספרים "עגו־לים".

מכשיר הבנק האוטומטי של סניף הבנק שבו אני מנהל חשבון, הודיע לי כבר ממרחק, באדום זוהר, כי אינו פועל. שיניתי כיוון וצעדתי לעבר המכשיר החליפי הקרוב. למזלנו, הודות להוראות העזה שניטשה בזמנו בין הבנקים בתחום זה, מוצב המכשיר החליפי הקרוב במרחק 100 מטר בדיוק, בסניף בנק דיסקונט.

כמשתמש ותיק במכשירים הללו, היה נדמה לי שאני מכיר את כל משובותיהם. הפעם ציפתה לי הפתעה. להלן סדר האירועים:

• ביקשתי בירור יתרה שבי חשבוני בבנק בו אני מנהל חש־בון. המכשיר דיווח: יתרה בספ־רים: 902.83 שקל (הישג נאה כשלעצמו, שכן הבנק בו אני מנהל חשבון אינו קשור בקבוצת דיסקונט. כלומר, כל המערכת היתה באותה שעה מקוונת קיזוז מלא.

• ביקשתי למשוך 140 שקל. המכשיר דיווח: אפשר למשוך רק בכפולות של 50.

• ביקשתי למשוך 150 שקל. המכשיר דיווח: זכותך למשוך 60 שקל בלבד.

• באותו רגע התעורר בליבי חשד מסויים. ביקשתי שוב בירור יתרה. המכשיר דיווח: יתרה במספרים: 902.83 שקל. יתרה נוכחית: 762.83 שקל.

הינפתי באשתי ואמרתי לה: יאללה, תני את ה–140.

איזה 140? אמרה אשתי.

את ה–140 שהוצאת מהכספומט בלי שהרגשתי, אמרתי לה, כאילו שאינך יודעת.

מה קרה לך? לא הוצאתי שום דבר, אמרה אשתי, הוא לא נתן כסף.

אז למה היתרה שלי ירדה ב–140 שקל? קודם היו בחשבון 902 שקל, עכשיו רק 762 שקל. איפה ה–140?

תשאל אותו, אמרה אשתי והצביעה על הכספומט, לא אותי.

ביקשתי בירור יתרה נוסף. שמא טעה המכשיר שבקיר? הנ־ שקל. הלכו 140.

הבטתי באשתי. היא השיטה שתי כפות ידיים לפנים, לאמור: ידיי נקיות.

לא ידעתי במי לחשוד – האם אשת נעורי סידרה אותי, או המחשב. החלטתי לנקות, לפי שעה את אשתי ותיכננתי את שיחתי עם פקידת הבנק למחרת: איך אשכנע אותה, שהמכשיר לא נתן לי 140 שקל, למרות שחייב את חשבוני ב–140 שקל, ושקשה לי להאמין שאשת נעורי שעמדה על ידי, הצליחה להליך מהכספומט מתחת לאפי 140 שקל ואני לא הרגשתי.

למחרת תיארתי לפקידה אחר־אחר את מהלכי שלי ומהלכי־הנגד של המכשיר. היא הסתכלה בי במבט שאמר ידיעה והבנה ואמרה: אל תדאג יהיה בסדר. ה–140 שלך יחזרו לחשבון.

אז זאת לא אשתי, אמרתי.

בטוח שלא, אמרה הפקידה.

איך יחזרו ה–140 לחשבון, שי־אלתי, ואיך זה קרה.

פשוט מאוד, אמרה הפקידה, ברגע שביקשת 140 שקל, המכשיר חייב אותך ב–140 שקל. הבעייה היא שהוא לא יכול לתת לך 140 שקל, כי זה לא בכפולות של 50, אבל הוא לא ידע שהוא לא יכול לתת לך 140; זאת אומרת, באותו רגע שהוא חייב אותך ב–140, הוא לא ידע שהוא לא יכול לתת 140, וזו הסיבה שכאשר ביקשת 150, הוא חשב שהוא כבר נתן לך 140, ולכן הו־דיע לך שתוכל לקבל רק עוד 60, כי המכסה המרבית היא 200. אבל אחרי כן נודע לו שהוא בכלל לא יכול לתת לך 140 כי זה לא בכ־פולות של 50, ושלמעשה הוא לא נתן לך 140. לכן אין ספק שהוא יבטל את החיוב. תיגש לבנק שלך ותראה. זה קורה לנו עם הרבה לקוחות כל יום.

הבנתם?

מה שנכון נכון. למחרת התב־רר שלא חוייבתי. לעומת זאת, נוכחתי לדעת שגם מחשב יכול להיות מטומטם.

מה אתם אומרים שזה לא המחשב, כי אם אלה שתכנתו אותו? איני מכיר. לפני חודשים אחדים הוזמן לי לפגוש את ראשי יחידת המחשב בבנק דיסקונט בסביבה הטבעית שלהם, כלומר באגף המחשבים המרכזי של הבנק בתל־אביב. מה ראיתי? אנשים מקצוע מצויינים, אלף־אלף. זה לא הם, זה בטח המחשב.

רב נחש בכיר

אוסף הנחשים של רס"ב בן־בנימין מבית הספר לחימוש של צה"ל מפחיד את פיקודיו ומפקדיו, אך הוא טוען שאין סיבה לפחוד מהם

רס"ב בני בן־בנימין: רומן עם 30 נחשים

צילום: דוד מאור, "במחנה"

מאת אילן שחורי

בבית הספר למקצועות החימוש של צה"ל, קיים ביתן קטן, שהוא מוזמן לתחום לרבים מהעוברים במ־קום. זהו לשכתו של רב הסמל הבכיר בני בן־בנימין, קצין התיאום בבה"ד 20 שפרש לעבודתו בהכשרת מס־גרים, רתכים, חשמלאי טנקים, או תמשי צריח, הוא מטפל גם ביותר משלושים נחשים – אהבתו הגדולה ואימת הנכנסים.

ללשכתו של בני בן־בנימין (בן־42 תושב רמלה, נשוי ואב לשלושה), נכנסים בזהירות גדולה, לאחר שמבררים היטב כי אף נחש לא הצ־ליח להמלט מהכלוב, ולא עומד לצנוח עליך ממשקוף הדלת או מתיקרת החדר. במקום יותר מ־15 סוגים שו־נים של נחשים, המסודרים בכלובים לאורך כל קירות החדר. במקומות בהם לא הצליח רס"ב בני להציב כלובים, תלויות תמונות של נחשים, עורות נחשים, וציור קיר ענק של נחש קוברה המתבונן בשני נשרים העטים עליו.

לאלו מבין ידידיו של רס"ב בני שהתרגלו לתחביבו המוזר, זו חגיגה של ממש. מדריכי וקציני בית הספר לחימוש, אינם מחמיצים הזדמנויות, בעיקר בחגים, להביא את ילדיהם לביקור בחדר הנחשים. שלדברי רבים, הוא יפה ומייצג יותר מכל גן חיות שנראה אי פעם בארץ. אלה הפחדנים, מסתפקים בהצצה מה־חלונות המסורגים של החדר או מרחוק של מטרים אחדים מהכניסה.

24 שנים משרת רס"ב בני בן־בני־מין, בחיל החימוש של צה"ל, החוגג בימים אלו את יום החיל ה־40. רוב הזמן שירת בתפקידים שונים בבית הספר למקצועות החימוש. הוא עצמו עבר השתלמות מקצועית באמצע שנות השישים ונמצא ראוי להדרכה. רס"ב בני הוא אחד ממדריכי החימוש שהדריכו את שליט אוגנדה לשעבר אידי אמין, שעבר במקום קורס מסגרות. היה זה לפני שאידי אמין חולל את ההפיכה בארצו והפך לש־ליט. רס"ב בני זוכר אותו כחניך הבולט ביותר בקורס, במימדי גופו הגדולים.

נחשים מקורבים לבני בן־בנימין עוד מילדות. בני הוא יליד הודו, וב־מסגרת לימודיו בבית ספר עמל המ־קומי יצא לשירות לאומי באחד מב־סיסי האימונים של הגדנ"ע. לדבריו כבר ביום השני של האימונים ראה נחש זוחל לעברו בעת תרגיל הסוואה. לא היה ברור לו אם מדובר בנחש ארסי או לא, אך הוא החליט לתפוש והצליח. היה זה נחש באורך של כ־80 סנטימטר. את הימים הנוספים במחנה הגדנ"ע הקדיש רס"ב בני לטיפול בנחש שמצא, כשהוא דואג להסתירו בפח זיתים ישן או בגרב צבאית, כדי לא לעורר את תשומת לב המדריכים. בתום האימונים לקח בני את הנחש לביתו וכך התחיל באוסף הגדול שלו. עד גיוסו לצבא מקץ שנתיים, התמחה בנושא והיה מסוגל להחזיק נחשים שו־נים ממרחק רב. הקירבה לנחשים הביאה אותו לטיפול בבעלי חיים אחרים ובבית הוריו התגוררו גם כלבים, חתולים, עכברי שדה ודגים.

12 נחשים קטנים

עם גיוסו לצבא נאלץ בני לוותר על גן החיות הפרטי שלו וגם בשנות השירות הראשונות נאסר עליו לטפל בהם במסגרת שירותו. בינתיים התקד־ם בני במסלול הצבאי בחיל חימוש. הוא סיים את לימודי הבגרות, עבר קורסים מקצועיים שונים, נתמנה למדריך בכיר והוכשר כטכנאי תעשי־יה וניהול של אחד הקורסים היוקר־תיים ביותר בחיל חימוש. לפני כארבע שנים התמנה לקצין תיאום של בית הספר לחימוש. אחד החיילים שעבד עימו סיפר לו על התעניינותו בנחשים, דבר שהוביל להחזרת התחביב.

תחילה היה זה נחש שנתפס בב־סיס. אט אט התפרסם שמו בבסיסים אחרים והוא הוזעק לתפוס נחשים מד־דמנים שמצאו מקום של כבוד בחדרו. בני פיתח קשרים עם חובבי נחשים אחרים בארץ, ואלו העשירו את האוסף שלו כשהוא מקפיד לבל יהיו אלו נחשים ארסיים, כדי שלא לסכן את החיילים. רק לפני כמה ימים אחת מנחשות המים שלו הטילה 12 ביצים, וכעת הוא מטפל ב־12 נחשי מים קט־נים. האטרקציה האחרונה בבית הספר לחימוש.

סיפור בפני עצמו הוא יחסם של מפקדיו. רובם, ובעיקר אלו שעבדו עם רס"ב בני בישירות, קיבלו בהבנה את החולים שאסף סביבו. אך היו גם כאלו, אולי מתוך פחד שדרשו ממנו לחסל את גן החיות הפרטי ואף איימו עליו בעונשים שונים. באחד המקרים נאלץ היה רס"ב בני, להעביר את עש־רות כלובי הנחשים לאיזור צדדי של הבסיס, לאחר שפקידה שהוצבה בלשכתו כמעט התעלפה למראה הנ־חשים הרבים. משהשתחררה אותה חיילת לפני כשנה שבו הנחשים למקומם.

בעל חיים טיפש ומסכן

רס"ב בני אינו אוהב להפחיד חיי־לים. להיפך, הוא מנסה לקרבם לחיות מוזרות אלו. אולם בבסיס החימוש לא חסרים סיפורי נחשים מסמרי שיער. לאחד מאלה נפל קורבן הספר הי־הודי. יום אחד התלוצץ אחד המדרי־כים והניח במגירתו של הספר נחש. אותו מדריך ביקש להסתתר ולראות מהספר שלא הבין לאיזה מלכודת הוא מכניס עצמו. הצעקות של הספר וריצתו המבוהלת לאורך הבסיס, מעלה עד היום חיוכים מרובים אצל בני החבורה.

לא פעם ננשך בני על ידי הנחשים שלו. בידיו סימני שיניים שהגלידו. והזרועו מנעה עד היום הכשה מצד נחש ארסי. בביתו שברמלה, ידוע בני כאיש הנחשים. אישתו למדה ל־הסתדר עם התחביב המוזר. בני מעיד כי בעת שהיו צעירים אהבה ודייתו נחשים, כיום קצת פחות. שניים מיל־דיו נידבקו באהבתו של אביהם, אחד שומר מרחוק. בשכונתו מפורסם רס"ב בני כרב נחש בכיר. לא פעם הוזעק על ידי מכבי האש ומשטרת רמלה לתפוס נחשים שזחלו לתוך בתים. את תופעת ריבוי הנחשים בשנה האחרונה מסביר בני בריבוי השריפות בשדות, המביאות לבריחת הנחשים לאיזורי המגורים במישור החוף. בני ממליץ שלא לפחד מנחשים, יש ללמוד להכיר אותם, ולא כולם לדבריו מסוכנים.

הנחש הארסי הפופולרי ביותר בי־שראל הוא הצפע, אך רבים מהנחשים הנפוצים כיום באיזורי המגורים אינם ארסיים כלל. "הפחד מפני הנ־חשים אינו מוצדק, מהארסיים צריך אמנם להיזהר, אך מדובר בסך הכל בבעל חיים טיפש ומיסכן שמחפש אהבה" – אומר רב נחש בכיר בני בן־בנימין.

ריהוט בעיצוב חדשני

מאת עדנה לוינשטיין

תערוכת "רהיטי ישראל 89", שתיערך בחול המועד סוכות בגני התערוכה בתל־אביב, תהיה תערוכת הרהיטים הגדולה ביותר שנערכה אי־פעם בישראל: בתערוכה, המאורגנת על־ידי איגוד יצרני עץ והרהיטים בהתאחדות התעשיינים, ישתתפו שמונים יצרנים, שיציגו על שטח של 12,000 מ"ר כ–1,000 פריטי ריהוט. הקהל יוכל לצפות גם בעבודותיהם של מעצבים צעירים, הלומדים במגמה לעיצוב במרכז לחינוך טכנו־לוגי בחולון. שעות הפתיחה: 10 בבו־קר – 11 בלילה; ביום שישי – 13–10, במוצאי שבתות וחגים – מצאת השבת עד חצות. ביום הפתי־חה, שחל למחרת יום הכיפורים, תהיה התערוכה פתוחה בשעות 5 אחה"צ – 11 בלילה.

(עדנה לוינשטיין)

השקת בושם באווירה ספרדית

ערב מוצלח במיוחד נערך במלון הילטון להשקת הבושם "פאלומה פיקאסו", המיובא לארץ על־ידי חברת "פרסטיז'", שהיא חברה בת של הלנה רובינשטיין. במהלך הערב, בס־גנון הפיגג, התקיימה תצוגת אופנה של בגדי ערב מברוקאר, שאפנה וקטיפה ושיפון של עודד ברא. התצוגה נערכה בסגנון תה"ג, על־ידי הצגת קטעים קצרים בהם הופיעו רוק־דנים במקומות שונים של העולם, בשילוב עם זוג רקדני פלמנקו. כל זאת, כמובן, כדי להדגיש את המוצא הספרדי של פאלומה פיקאסו. כל הבגדים שהוצגו היו בשחור האדום, כמו תצלומי הפרסומת שצולמו של פאלומה פיקאסו עצמה. כיבוד הערב נעשה על־ידי ידי שי ואצוה לה.

להתגבר על משבר היובש

כולם עושים דיאטה או חושבים עליה, או קונים ספרים בנושא. תחום הדיאטות מבוסס הן לדיאטנים, למחברי הספרים ולבעלי ההוצאות לאור, כמו גם לחברות המייצרות אבקות שונות להרזיה. אני רזה, ממכון קאר בכיכר המדינה בתל־אביב, מציעה ללקוחותיה מה שהיא מתארת כשיטה חדשה, קלה, המש־לבת דיאטה בהשגחה רפואית, ביחד

מבצעים של חג

להלן המשך המבצעי המפואר של החנויות ומבצעי ראש השנה, שנקטע בטור במדור שעבר:

● החברה הסקוטית למסחר, המת־מחה ביבוא ובשיווק משקאות חריפים, מציגה לקראת ראש השנה מוצרים חדשים: "פסטיס" מתוצרת "סיגרם" – ליקר אניס (ערק), שניתן לשתותו בתוספת קרח ומים קרים, או לשפר את טעמו על־ידי הוספת נענע או סי־רופ ליקר ממותק (15 שקל); "ספארי" – ליקר בטעם פירות אקזוטיים (שי־לוב של פאפאיה, מנגו ולימון; לש־תייה עם קרח או בתוספת מיץ תפו־זים. תוצרת הרבנגם, הולנד (35 שקל); "קיבוורי" – ליקר פירות מתוצ־רת חברת "בולס" ההולנדית. הליקר, בטעם קיווי, משמש בסיס לקוקטיי־לים (35 שקל). לראש השנה אפשר להשיג "שלישיה כשרה" של מוצרי סיגרם (וודקה, ג'ין ופסטיס) באריזת שי במחיר 45 שקל.

● רשת "שקם" מעניקה ללקוחות שירכשו מוצרי מזון, כלי בית, חומרי ניקוי וכו', בסכום של 200 שקל ומע־לה – ילקוט שקם לטיולים בישראל, הכולל מפות וספר הדרכה. במקביל מבצע החגים מעניק השקם הוזלות על 4000 מוצרי מזון, לרבות יינות ומשקאות חריפים, בשר, דגים, דברי מת־קה, מתנות, צעצועים, תקליטים, הלבשה, מפות שולחן, מוצרי בייד וה־היטים. מאגף השיווק של השקם נמסר, כי לקראת החגים הובאו 82 מיכלים של כלי בית הנמכרים בהנ־חות של 20%־25% . החברה מעניקה לחיילים בודדים, שאין להם הורים, או שהוריהם אינם נמצאים בארץ, שי – מגבת פרוסה גדולה וצבעונית מתוצרת הדירנקן, ששוויה כ־20 שקל.

● חברת "קליליך" מוציאה לשוק ארבעה מוצרים חדשים מסדרת "סופליי": פרופום קרם שמפו (שמפו

כורסה חדשה בתערוכת רהיטי ישראל 89.

בחנות ובשוק

לשיער יבש ושמן במחיר 8.10 שקלים, פרפיום מוס לשיער (9.55 שקל), קרם ידיים בשפופרת (4.35 שקל) דיאודורנט רול־און (7.50 שקל). כמו כן מבצע... חמש חבילות שי חדשות במחירים החל ב־19.50 שקל וכלה ב־40.34 שקל.

●קבוצת עלית הכינה לחג קו חדש של חבילות שי שימושיות. בק־בוצה הראשונה – ילקוטים לילדים ולנוער הכוללים ממתקים שונים ויומן לנוער ועטיפות פלסטיק למחברות (71.60 שקל); קבוצה שנייה – תיקי נסיעות צבעוניים מניילון ובהם ממתקים, פיצוחים, קפה, חלבה ועוד במחיר 78.80 שקל. בקבוצה השלי־שית תיקים יוקרתיים עשויים יוטה בשילוב עם סקאי ובהם וגם בהם קו־קטייל סוכריות, חטיפים, דבש, ליקר קוקוס ועוד ועוד – 110.20 שקל.

●מפעל "778" – בית יצוק מציע שירות חדש למשלוח חבילות השי לחג ישירות לבית הלקוח. אספקת החבילות תוך 48 שעות לכל מקום בארץ. המפעל מציע השנה שלושה סוגים של חבילות שי... מיני מזון, הכוללים קונפיטורות, דבש, מבשילים, קפה, יינות ודברי מתיקה. המחירים: חבילה מוצרים קטנה – 50.40 שקל, ציידנית קטנה – 65 שקל, ציידנית גדולה – 98 שקל.

רפי שאולי – עכשיו פרחים

רפי שאולי ידע תמיד להעריך יופי, בנשים או במקומות. עתה הוא שולח יד לתחום נוסף – עסקי פרחים וגני. לצד המקצועי אחראי יהיה פרלמן, בעל "פרחי כך". בשיתוף עם משקיע נוסף, אבי כהן, פתחו השלושה חנות פרחים בגאווה של מסעדת "תל אביב הקטנה". החנות אמורה להיות ניצן חדש לרשת "פרחי כך", שתיפתח בעתיד במקומות נוס־פים. פרלמן, שנבחר לפני שנים אחדות לאחד מעשרה מעצבי הפרחים הטובים בעולם, עושה במקום, בעזרת צוות קטן, מכירות פרחים לאירו־עים, לחתונות, לבתים ולגננות.

לקראת החגים מכינים ב"פרחי כך" סידורי פרחים המשולבים עם שוקולד, משקאות או אגרטלים מעבודות־יד. מחיריהם נעים מ–100 ועד 300 ש"ח. צמחי בית נמכרים במ־קום במחירים שבין 20 ל–200 ש"ח, סידורי פרחים בסל – מ–50 ל–150 ש"ח, ועציי בונזאי מ–70 ל–90 ש"ח. החנות, השוכנת ברחוב יהודה הסיפה 7 בתל אביב, פתוחה מדי יום עד שעה 11 בלילה.

(שרית רוזנבלום).

תעל - תעשיית עץ לבוד קבוצת מעשה בע"מ

הודעה על אסיפה כללית שנתית

ניתנת בזה הודעה כי ביום חמישי 22 בספטמבר 1988 בשעה 15.00 אחה"צ תתקיים במשרדי החברה ברחוב הפטיש 8, תל־אביב האסיפה הכללית השנתית הרגילה של החברה.

על סדר היום:
א. דו"ח הדירקטוריון
ב. דו"ח רואי חשבון
ג. אישור מאזן החברה ליום 31.12.1987 וחשבון רווח והפסד לשנה המסתיימת באותו יום
ד. ייעוד הרווחים
ה. בחירת חברי הדירקטוריון
ו. מנוי רואי חשבון

פנקס החברים של החברה יהיה סגור מ־7 בספטמבר ועד 22 בספטמבר 1988.

תשומת לב החברים מופנית לתקנות ההתאגדות של החברה בדבר הוד־עות לאסיפה הכללית, ולתקנה 92 בדבר הפקדת כתבי מינוי של שלוח ליפוי כח, במשרדה הרשום של החברה 48 שעות לפני מועד קיום האסיפה.

הדירקטוריון — תל־אביב 7.09.1988

קלאב הוטלס אינטרנשיונל (א.ק.ה.) בע"מ

הודעה לפי תקנות ניירות ערך (דו"חות תקופתיים ומיידיים), תש"ל – 1970

בתשקיף על הנפקת 5,000 מניות רגילות אילנ ר־2,000 מניות רגילות סבריה, שפורסם ביום 31.8.88 נפלו טעויות הסופר הבאות:

1. בדו"חות הכספיים (באור 21 (ג) שיפוי, עמ' 64 בתשקיף):
"העתודה למיסים בסך ־145,000. ש"ח, מקורה בהתחשבות נכסים כספיים בני פחת שתקופת הפחתתם פחותה מ־20 שנה, והיא קרובה כנגד מיסים נדחים בגין הפחתים".

2. עמ' 79 הודפס פעמיים, והושמט עמ' 80. עמ' 80 צורף לעותקי התשקיף שהופצו ברבים.

מל"ן מרכז ללימודי ניהול

תכניות הכשרה בניהול עסקי מתקדם

היבטים פיננסיים למשפטנים

מועד פתיחת הקורס: 15.11.88, לפודי יום ג' אחה"צ
מנהל אקדמי: ד"ר אריה עובדיה

תחומי הכלכלה והפיננסים הינם מן המרכיבים החשובים לפעילות עורך הדין והמשפטן. תכנית ההשתלמות מציגה למשפטנים את מערכת החשבונאות הפיננסים, תחומי המימון, שוק ההון בישראל והתחיקה הפיסקאלית.

המרכז הישראלי לניהול

מגמת ניהול לחשבים

מחזור הלימודים יפתח ב־17.10.88
מנהל אקדמי: ד"ר אריה עובדיה

התוכנית באה להקנות לחשבים, גזברים ואנשי כספים את זווית הראיה של הניהול העסקי. תוכנית הלימודים כוללת למעלה מ־300 שעות לימוד, במתכונת של יום לימודים לשבוע, ומקיף את התחומים הבאים: ... הכלכלה ושיקולי כדאיות; השבונאות, המחיר ובקרה ... הפירמה; דגש מיוחד במתכונת הלימודים הינם ללימודי המחשב ... באמצעות המחשב.

בהעברה תכנים הלימודים משולבים מרצים באוניברסיטאות וכן מרצים ואנשי מעשה בכירים מתחומי המשק והכלכלה. שילוב זה מבטיח הגישה ההיבט הישומי של תורות הניהול ודיקתם למציאות הישראלית.

פרטים והרשמה: טל. 03-257202 ;052-572383

אלקנית אחזקה וניהול בע"מ

הודעה

לפי סעיף 26 לפקודת החברות [נוסח חדש], תשמ"ג – 1983;

להודיע בזה כי באסיפה כללית שלא מן המנין של החברה אלקנית אחזקה וניהול בע"מ (ח.פ. 51־128945־6) שנתקיימה ביום 4 בספטמבר 1988, קיבלה החברה החלטה מיוחדת לשנות את הוראות תזכיר החברה בנוגע למטרות החברה.

תוכן השינוי - שינוי מטרות החברה על ידי הוספת מטרה למטרותיה כדלהלן: "מתן שירותי שמירה ואבטחה".

כל הבא להתנגד לשינוי הנ"ל על פי הוראות סעיף 27 לפקודת החברות, רשאי להגיש בקשה לפסילת ההחלטה, כולה או מקצתה, בבית המשפט המחוזי בתל־אביב, וזאת לא יאוחר מיום 25 בספטמבר 1988, שאם לא כן ייכנס השינוי לתוקפו באותו יום.

עפר בר־און, עו"ד
ישראל קנטור ושות'

מורים בקבלנות

מאת בילי מנדלר

זה היה צפוי. אחרי מיסוד תופעת עמותות ההורים ובתי הספר הפרטיים למחצה, עשו הורים צעד נוסף: קימו והקימו בתי ספר פרטיים בתוך הממלכתי. משרד החינוך, החושש מתקדים, הכריז על ההורים מלחמת חורמה.

הרקע להקמת המסגרות הפרטיות: התנגדות ההורים במועצה האזורית הר יהודה והמועצה האזורית מטה בנימין למיפוי מחדש של מערכת החינוך המקומית, במסגרתו אמור להיסגר בית הספר "הרי יהודה" ולהתמזג עם בית הספר "עין הרים" בעין כרם. משרד החינוך מתרץ את המיזוג בחסכון תקציבי ובעידוד האינטגרציה. את ההורים זה לא מעניין. הם היו רוצים לשלוח את ילדיהם לבית הספר "הרי יהודה". גם להם תירוצים שונים: המרחק רב; בית הספר האלטרנטיבי בדרך כלל ממוקם ליד רפתות ומגלה חלק מהכתות מצויות במקלטים; כביש חוצה את הקטמנים.

בשבוע שעבר הגישו עמותות ההורים שתי עתירות לבג"צ נגד המיזוג. האחת, מהיישוב הקהילתי הר אדר במטה בנימין, והשניה מבית נקופה במועצה האזורית מטה יהודה, המייצגת הורים בשמונה ישובים באזור. בג"צ דחה את עתירת ההורים מהר אדר משום שהוגשה באיחור. לעומת זאת, הוציא צו ביניים בעתירת העמותה השניה, התובע מהמדינה להשיב בתוך 21 יום מדוע הוחלט על המיזוג והאם בית הספר "עין הרים" מוכן כהלכה לקליטת ה' תלמידים.

העתירות היו רק שלב במאבק בין ההורים למשרד החינוך והרשויות המקומיות הנוגעות בדבר. אחד השלבים הקודמים היה הקמת בתי ספר פרטיים. בהר אדר הוחזו הורי מקלט בבתים פרטיים בשולחנות ובכסאות, ואף בלוחות קיר שסופקו על ידי המועצה, והתלמידים לומדים שם מתחילת השנה. לילדי שמונת היישובים בהרי יהודה הוכן בית ספר, המפוצל בין שני ישובים (בית נקופה ובית זית). בשל צו הביניים של בג"צ, שקבע סטאטוס קוו במיפוי בתי הספר עד אשר תגיש המדינה את נימוקיה, אין מפעילים כאן את בית הספר – וההורים שולחים את ילדיהם ללמוד בינתיים בבית הספר "הרי יהודה", העתיד להיסגר.

"אנחנו לא כפר שמריהו", אומר עו"ד זאב שרה, מפעילי העמותה בבית נקופה ובית זית, ודוחה את טענת מנכ"ל משרד החינוך, שמשון שושני, כאילו ההורים בורחים מאינטגרציה. "כל ילד מכל יישוב יכול להצטרף אלינו. פרסמנו הודעות בכל הסביבה על ההרשמה. משרד החינוך מנסה לעשות בנו ישובים אחרים כמו עם שאינם רוצים בהם מפני שאנו מבוססים והם לא. אין זאת. אנחנו ערכנו סקר פנימי והתברר שלמעלה מ־50% מהתלמידים שלנו הם יוצאי עדות המזרח."

שושני. מאיים לתבוע את ההורים

עוד שלב במאבק בין ההורים למשרד החינוך: עמותת הורים השיגה בבג"צ צו ביניים המורה למנכ"ל שמשון שושני שינמק מדוע החליט בניגוד לרצונם על מיזוג בין בתי ספר במטה יהודה

"מבנה בית הספר בבית זית הוא קן של הנוער העובד. קומה אחת, שבנו הורים, מתוך חדר מנהל. צמודים לו מגרש כדורסל וכדורגל. ההורים צבעו ושיפצו בחופש הגדול. קיבלנו ציוד היינו מבתי ספר שנסגרו. מהמכס קיבלנו עשרות שולחנות, כסאות וארונות. במרכז התרבות בבית נקופה ילמדו בינתיים שאר הכיתות. בשלב הבא, נאחד את שני סניפי בית הספר ונוסיף כיתות במבנים טרומיים".

קבלנים מספקים מורים

אין בעיה להקים בית ספר, מספר שרה. "יש קבלנים המוכנים לספק מורים. המבנים האמריקאים, למשל, הפנו אלינו מורים אחרים וקיבלנו מהם גם הצעה למנהל. במקביל, פרסמנו מודעה וקיבלנו עשרות פניות. הורים בקרבנו, שהם בעצמם מפקחים ומורים, בחרו צוות בן 12 מורים שיתנו בהתנדבות שיעורי ה' עשרה חוגים".

לפי שעה נרשמו לבית הספר המפוצל כ־300 תלמידים. "אספנו מההורים כ־30 אלף שקל. להערכתנו, יהיה התשלום החודשי 70־80 שקל לתלמיד. זה לא יקר. נעמוד בכל סכום, אפילו על חשבון תענוגות ובשר. היום מוכנים לתת הכל בשביל החינוך".

"משרד החינוך אינו קשוב להורים. התחננו בפני כולם, משושני ועד ראש המועצה האזורית, שיניחו לנו לקבוע את גורל ילדינו ואת המקום בו ילמדו, אבל המערכת שלנו פוליטית. שאלתי אחד הבכירים במחלקת החינוך במועצה מדוע הוא נכנע להורים דתיים ומאפשר לילדיהם לצאת מאזור הרישום וללמוד בירושלים. הוא ענה: תחבוש כיפה – ואז יוכלו גם ילדיך לצאת מהמערכת".

הורים אחרים סיפרו על שיקולים פוליטיים, הקשורים בבחירות למועצה האזורית מטה יהודה, על חישובי רווח והפסד פוליטיים שעושים הגבורים המקומיים, המשתמשים במערכת החינוך כבאמצעי לקידום מטרותיהם. ההורים אומרים כי שושני לא היה מודע כנראה לשיקולים הפוליטיים של העוסקים במערכת המקומית או שהתעלם מהם, כי הדבר עלה בקנה אחד עם רצונו לחסוך ב' משאבים.

בהר־אדר לומדים תלמידי א'־ד' בבתים פרטיים. ההורים מפרשים את צו בג"צ שהוצא בעניין עתירת ההורים מבית נקופה כאיסור על שליחת ילדיהם בשלב זה ל"עין הרים". אביהם כהן, יו"ר ועד הפעולה של הורי הר־אדר, טוען כי אוכלוסיית היישוב צומחת וכי כבר עתה יש במקום 170 משפחות.

"בינתיים הצבנו 40 אלף דולר לתוכניות והקצנו תשעה דונמים. המועצה האזורית מטה בנימין מסכימה כי צריך להקים כאן בית ספר, ולכן סיפקה לנו ציוד. אבל משרד החינוך מאיים עלינו. לא נשמע כדבר הזה במדינת ישראל. שושני רוצה לקחת אותנו בכח למטה יהודה ולעשות קרית חינוך של 900 ילד ב"עין הרים". זו טעות יסודית. אנו בוחרים שם רק 16% מהתלמידים וניסע למרחקים".

שושני מאיים לתבוע לדין את ההורים בהר־אדר. לא הוא אשם בניסיונות להקים בתי ספר פרטיים, הוא אומר. העובדה שעודד הקמת עשר עמותות הורים בת"א לפני כשנתיים, איננה רלוונטית לדבריו. אגב, שתי העמותות שעתרו לבג"צ טענו כי אין להגדיר את המסגרות שהקימו כבתי ספר פרטיים, אלא כמסגרת זמנית או חילופית.

השד האיראני מאיים לצאת מן הבקבוק

DER SPIEGEL
מיוחד ל"הארץ"

האם בוצעה מאחורי גבו של קארטר עסקה, במסגרתה התחייבה איראן לעכב את שחרור בני הערובה האמריקאים עד לאחר הבחירות בתמורה לנשק וחלפים ממימשל רייגן? ג'ורג' בוש בעמדת המתנה מתוחה

היה זה סתיו סוער: מאבק הבחירות בין ג'ימי קארטר לרונאלד רייגן נכנס להילוך גבוה. בטהראן הוחזקו 52 אמריקאים כבני ערובה זה כשנה. עוד בתחילת אוקטובר '80 קיווה הבית הלבן כי הם ישוחררו לפני הבחירות ב־4 בנובמבר, אף כי מי שנשא ונתן מטעם קארטר, מ"מ שר החוץ וורן כריסטופר, לא יכול היה לחזור מבון לוואשינגטון עם תוצאות קונקרטיות, לאחר פגישה עם השליח האיראני, סאדיק טאבאטאבאי, באמצע ספטמבר.

האורחים שנפגשו בשבוע הראשון של אוקטובר בלובי של מלון ל'אנפאן פלאזה בוואשינגטון נמנו עם חשובי עוזריו של המועמד הרפובליקאי לנשיאות, רונאלד רייגן, ולא היתה להם כל התנגדות שבני הערובה יוסיפו לשבת במעצר. אם ג'ימי קארטר, שבאותו שלב היה במצב תיקו בסקרי דעת הקהל, יחזיר לפתע את בני הערובה – הוא עוד יכול לנצח בבחירות, כך חששו.

במלון נכחו יועץ מסע הבחירות של רייגן בנושאי חוץ ויועצו העתידי לבטחון לאומי, ריצ'רד אלן, עמיתו לורנס סילברמן, ורוברט מקפרליין, אף הוא יועץ בטחון לאומי בעתיד. הצעתו של האיראני: ארצו תדחה את שחרור בני הערובה עד לאחר הבחירות, ובתמורה לכך יספק רייגן לאחר נצחונו נשק וחלפים לצבא איראן. יועצי רייגן סירבו לאחר את העסקה על הסף, אך בניגוד למועמד השלישי לנשיאות, ג'ון אנדרסון הבלתי תלוי, שקיבל הצעה דומה מסוחר הנשק האיראני לאחר, לא דיווחו עוזרי רייגן לנשיא קארטר על הפגישה, ובכך רק הוריפו את החשד כי יתכן שבכל זאת נעשתה עסקה כלשהי מאחורי גבו של הנשיא.

נשיא איראן לשעבר, אבול חסאן באניסאדר, מאמין כי היתה עסקה כזו. הוא אינו היחיד הסבור כך. גם סוחרי נשק בארה"ב ובמערב אירופה אומרים היו לדעת אודות אותה עסקה.

כבר במארס '81, קודם שחלפו חודשיים לכניסת רייגן לתפקידו, סיפר סוחר נשק כי עמיתים שפעלו יחד עם המימשל בוואשינגטון סיפקו ציוד צבאי לאיראן. לא מכבר אמר בראיון לפלייבוי בסאם אבו־שריף, עוזרו הקרוב של יאסר ערפאת, כי בסתיו '80 יצר עמו קשר ידיד קרוב של רייגן: "נפגשנו בביירות. הוא ביקש שאש"ף יפעיל את השפעתו בטהראן כדי לעכב את שחרור בני הערובה עד לאחר הבחירות".

באניסאדר, הגולה בפאריס מאז יולי, מאמין כי אנשי הקו הנוקשה סביב יו"ר הפרלמנט, השמי רפסנג'אני, והאייטולה מוחמד בהשטי (שנהרג ב־1981 בהתנקשות) קשרו באותו סתיו קשר נגדו והגיעו בחשאי להסכם עם נציגיו של רייגן. העסקה אמורה היתה להיחתם בשיחה בין שני אנשי רייגן לשני שליחים איראנים בשבוע השלישי של אוקטובר במלון הפאריסאי רפאל. בפגישה זו נכחו מנוצ'האר גורבאניפאר, שבאותה תקופה היה בשירות הסי־איי־אי וחמש שנים מאוחר יותר נמנה עם הדמויות הראשיות בשערוריית איראן והקונטראס, והאיראני הגולה קירוס השאמי, גם הוא סוחר נשק בעל קשרים טובים עם ראפסאנג'ני.

אלן מודה כי פגישה כזו אכן יכולה היתה להתקיים, אך לדבריו לא היו האחראים אנשי מסע הבחירות של רייגן אלא "אנשים בודדים" מוצג וסירזיו, שפעלו על דעת עצמם. אשר לפגישה בל'אנפאן פלאזה, אלן, סילברמן, ומקפרליין מתקשים להיזכר בשמו של האיראני שהשתתף בה. "זה יכול היה להיות גם מצרי" אומר אלן. השלושה אינם זוכרים גם את המועד המדויק של הפגישה. זכרון דברים שאלן אומר כי כתב לאחר מכן – אבד. רק דבר אחד זוכר אלן היטב: היה זה מקפרליין ש"ללא הרף" דחק למען קיום הפגישה. מקפרליין חולק על כך.

אלן, אומר מקפרליין ל"שפיגל", הוא "טיפשי" הדברים "כותבים להולך סיך". ההתכתשות המילולית מעידה מעל לכל כי שני יועצי לשעבר של הנשיא לבטחון לאומי היו רוצים לשכ־

קבלת פנים משפחתית לשבוי אמריקאי ששוחרר מטהראן. האם רייגן עשה בו שימוש ציני?

כחן את הפגישה ההיא בוואשינגטון. לא כך ג'ימי קארטר. עוד לפני בחירות '80, אומר היום קארטר, הוא קיבל רמזים על כך שהיתה עסקה כלשהי שמנעה את שחרור בני הערובה ואשר על פיה אמורה היתה איראן לקבל נשק – "באמצעות הישראלים או באורח ישיר".

ספקות יש גם לגרי סיק, שב־1980 נכלל בצוות הנושאים ונותנים על שחרור בני הערובה כמומחה לענייני איראן של המועצה לבטחון לאומי: "לפני חצי שנה לא הייתי מעלה השערות כאלה", הוא אומר. אבל לפי מהלך השיחות, ברור כי טהראן ויתרה על דרישה חשובה אחת שלה מארה"ב – בדיוק במועד בו התקיימה השיחה בפאריס.

לאחר המתקפה העיראקית על איראן, ב־22 בספטמבר '80, דרשו הנושאים ונותנים האיראנים את אספקת הציוד הצבאי שאיראן כבר שילמה תמורתו בתקופת השאה במסגרת הסכם על בני הערובה. אולם ב־22 באוקטובר הודיע לפתע ראש הממשלה, מוחמד עלי ראג'אי, כי הציוד – שאת אספקתו מנע מימשל קארטר – אינו עומד עוד כמכשול בפני פתרון פרשת בני הערובה. יום לאחר מכן אמר ראפסנג'אני בראיון כי ארצו שוקלת ויתור על כלי הנשק ובמקום זאת תדרוש "לקבל חזרה את הכסף ששילמנו תמורתו" – התפתחות מפתיעה שסיק ואנשי קארטר ייחסו אז להשפעתם של דיפלומטים אלג'יראים.

אבל באניסאדר מאמין כי המפנה היה תוצאה של הסכם בין אנשי רייגן לאיראנים. המו"מ עם קארטר התנהל היטב, "אבל באוקטובר נפסק לפתע הכל": "עוזרי גילו שהקבוצה של ראפסנג'ני, בהאשטי ובנו של חומייני, שהיתה אחראית למדיניות בני הערובה, ביקשה לבצע את בחירתו של קארטר מחדש". בקיץ '80, ברבריה, הוזיר מנהל מסע הבחירות של רייגן, ומאוחר יותר מנהל הסי־איי־אי ויליאם קייסי, מפני "הפתעה באוקטובר". אנשי רייגן נתקפו בהלה נוכח הסיכוי שבני הערובה יוחזרו לפני הבחירות. קייסי עתיד התגבולות הקים איפוא צוות "הפתעת אוקטובר", שעקב מקרוב אחר ההתפתחויות בוואשינגטון ובטהראן.

כדי להיות מעודכנים הסתמכו אלן וקייסי ב"הפרפרזה" רבות בבית הלבן, בסי־איי־אי ובפנטגון. ב־1983, כאשר ועדה של הקונגרס עסקה בבגידה במידע החסוי הזה מידי אנשים במחנה רייגן, נתקלו החוקרים ברשת של ברגלי הרפובליקאים. אך נכנס רונאלד רייגן לתפקידו, קיבלה איראן נשק אמריקאי דרך מתווכי נשק בינלאומיים וישראל.

כבר בדצמבר '80 – קארטר היה עדיין נשיא – שאל מודים אמיתי מהשדולה הישראלית בוואשינגטון, איפ"ק, את ריצ'רד אלן כיצד יגיב המימשל החדש על משלוחי נשק ישראלים לאיראן. "אמור לידידיך שהבנתי אותם", השיב אלן, לדברי אמיתי. לפי עדויות ישראליות, היה השר אלכסנדר הייג ישיר עוד יותר. בעקבי את הפנטגון ואת המלצתו של מקפרליין, נתן הייג (במארס '81) את הסכמתו למשלוחים הישראלים.

בראיון ב־1982 אמר משה ארנס, אז שגריר ישראל בארה"ב, כי "הדרגים הבכירים ביותר" במימשל רייגן ידעו על משלוחי הנשק – התחוללה סערה בוואשינגטון. גם הייג מיהר להכחיש. אבל ארנס ("הקשו אותי על כך כאש צולבת") נותר בשלו. שר הבטחון הישראלי דאז, אריאל שרון, אף אמר כי הישראלים דיווחו למימשל בפרוטרוט ובראש על משלוחי הנשק.

לא רק ועדה מטעם של בית הנבחרים בוואשינגטון מבקשת עתה לבדוק את אירועי סתיו 1980. גם התובע הכללי המיוחד בפרשת איראן והקונטראס, לורנס וולש, עוסק בהשתלשלויות של אנשי רייגן מתקופת אוקטובר. הדרמה ההיסטורית מסתיו '80 בוודאי איננה לרוחו של המועמד הרפובליקאי לנשיאות, ג'ורג' בוש: בשבוע שעבר כבר דיברו יריבו, מייקל דוקאקיס, לראשונה על עניין אספקת הנשק לאיראן.

בדין ובצדק / צבי הראל

זכאי אבל לא מוסרי

החוק אינו מאפשר הגשת כתב אישום בחשד של קבלת שוחד נגד כל עובד המקבל טובת הנאה מגורם שמחוץ למקום עבודתו. התנאי הראשוני להאשמה כזאת: היותו עובד ציבור, כלומר במשרדי הממשלה, ברשויות המקומיות או חברות ממשלתיות.

לא רק על עובדי ציבור ניתן להחיל את עבירת השוחד, אלא גם על עובדים ב"תאגיד המספק שירות לציבור". למשל: אגד, דן, חברת החשמל וכל הבנקים המסחריים בישראל. המכנה המשותף לעובדי ציבור ולעובדים ב"תאגיד המספק שירות לציבור" הוא אחד בלבד: הולכת עבירת השוחד.

השאלה המשפטית – מיהו "תאגיד המספק שירות לציבור" – התעוררה באחרונה במשפטו של עמיקם דנוך (39) מבתים, שהיה מנהל מחלקת הבשר ב"היפרכל" בראשון־לציון. התובעת, עו"ד שרה רוזן מפרקליטות מחוז המרכז, הכינה את כתב האישום, ואילו עמיתה, עו"ד גבי חוד, היה נציג התביעה. התביעה האשימה את דנוך בקבלת שוחד משלמה בך שבת מפתח־תקוה, ששיווק את מוצריה של חברת "עגלובק" בגוש דן. התביעה טענה, כי על פי בקשתו קיבל דנוך מבך־שבת קומקום חשמלי, מאוורר ושולחן ביתוך כשי לפסח. התובעת טענה כי "היפרכל" הוא "תאגיד המספק שירות לציבור", ומכאן שאפשר להגיש נגדו כתב אישום בעבירת שוחד.

בגלל הסוגיה המשפטית העקרונית, לא היתה מלאכתה של התובעת קלה. בית המשפט העליון מעולם לא קבע כי "היפרכל" הוא "תאגיד המספק שירות לציבור". משפטו של דנוך, בערכאה הראשונה, התברר בפני שופט בית משפט השלום ברחובות, זאב המר. השופט קיבל את הטענה המשפטית של הסניגור, עו"ד אריה רפאל, כי "היפרכל" אינו "תאגיד המספק שירות לציבור", וקבע כי ה"היפרכל" אינו עומד באמות־מידה שנקבעו בעבר לקטגוריה הנ"ל. בשורה האחרונה בהכרעת־הדין נכתב כי אי אפשר להשוות את ה"היפרכל" לחברת החשמל, הקואופרטיבים לתחבורה או הבנקים המסחריים.

הסניגור טען להגנת מרשו, כי המדובר בנורמה מקובלת. השופט המר כתב כי אינו יכול להרשיע את הנאשם בעבירת השוחד, אך מעשיו ראויים לכל גנאי ו"יש בהם אספקט של שחיתות, קלון וחוסר מוסריות". השופט הסכים לטענת התובעת כי בנסיבות הקיימות יש להרשיע את הנאשם בעבירה חלופית: "מרמה והפרת אמונים בתאגיד". על דנוך הוטלו שלושה חודשי מאסר בפועל (בקישבת זהה כליל) וקנס כספי של 4,000 ש"ח.

בכך לא תמו הדיונים המשפטיים בתיק זה, כיוון שהסניגור החליט לערער לבית המשפט המחוזי בת"א. הערעור נשמע לפני כשלושה שבועות בפני השופטים הדסה בן־עתו, אריה אבן־ארי ומיכאל בן־יאיר. גזר הדין נדחה עד למתן פסק הדין של ערכאה זו.

שלושת השופטים המחוזיים מצטרפים בפסק דינם בכל לב לגינוי המוסרי של מעשי הנאשם, שיש בהם אספקט של שחיתות, אך אינם תמימי־דעים אשר להחלטתו להרשיע את הנאשם בעבירה של מרמה והפרת־אמונים בתאגיד. בין הנימוקים: התביעה לא הוכיחה את יסודות המרמה או את יסוד הפרת האמונים שפגעה ב"היפרכל". עוד כתבו השופטים כי לנאשם לא ניתנה הזכות להתגונן מפני האפשרות של הרשעה בעבירה החלופית.

בערכאת הערעור הופיעה מטעם התביעה עו"ד דורית שפירא. מהדברים שכתבו השופטים על התביעה משתמעת ביקורת: "עו"ד שפירא ביקשה מאתנו בקשה מאד יוצאת דופן. גם היא סבורה שלא צריך לתת למערער (עמיקם דנוך) להתחמק מהרשעה ומעונש, רק משום שטיעונה בפרקליטות ניסח את כתב האישום בצורה מוטעית. אדרבה, היא אומרת – אם אומר המערער שלא ניתן לו להתגונן כראוי בפני עבירה שלא נכללה בכתב האישום, ניתן עכשיו להחזיר את העניין כולו לבית־משפט קמא, לבטל את הודאתו של המערער בעובדות, ולאפשר ניסוח מחדש של כתב האישום בעבירה החלופית ולהתחיל הכל מתחילה. זאת בקשה מפתיעה, ואין סבורים אנו שאפשר לנהוג כך. דומה הדבר בעינינו כאילו מבקשים להעמיד אדם לדין פעם שניה לאחר שזוכה מאותו מעשה פעם אחת. אילו נהגנו כך, היינו הופכים לרוחו של הכלל, שאין מעמידים אדם פעמיים על אותו מעשה. במקרה זה על התביעה לשקול בפעם הבאה, ביתר־זהירות, בבואה לנסח כתב אישום על־מנת שהמשפט יתנהל על פסים נכונים, ללא הפתעות ועל פי כללי הדין המקובלים".

שפירא. בקשה יוצאת דופן

פנים חדשות / אילן שחורי

שמעון שטרית, 23 ברשימת המערך

על אף שפירסם מאמרים מרעישים בתחום המשפט הבינלאומי וכן מאמרים בעיתונות, שהעניקו לו יוקרה רבה, נשאר פרופ' שמעון שטרית אלמוני עד לפני כשנה. הדרישים אותו בלבד לאחר שמונה דירקטור בבנק לאומי, בראשית 1987, כבר היה אישתם של ראשי הבנק. שטרית היטיב לנצל את כהונתו גם לרווחים פוליטיים. לא מעט בזכות מאבקו בשכר הגבוה של מנהלי הבנק, קנה את עולמו והצליח להשתלב במקום בכיר ברשימת המערך לכנסת.

שטרית, יליד מרוקו, בן 42, נשוי ואב לארבעה, עלה לישראל בגיל 3. יחד עם משפחתו בת 11 הנפשות, הגיע ישר למעברת פחונים ליד טבריה. את ראשית לימודיו עשה ב"חדר" ולאחר מכן ב"תלמוד תורה". בן 13 נבחר כ"חתן התנ"ך" הצעיר. סיים כוהר טיינות לימודים תיכוניים, וער ביזמו לצה"ל הוליס ללמוד ערבית. בצבא שירת במודיעין.

ללימודי המשפט פנה שטרית מיד לאחר שיחרורו, ושנה לאחר מלחמת ששת הימים סיים את הבי־איי. גם את לימודי המוסמך סיים שטרית בהצטיינות יתירה ב־1970. בגיל 23 כבר קיבל רשיון עריכת דין, ואחרי 4 שנים הוסמך לדוקטור במשפטים באוניברסיטת שיקאגו.

מאז 1973 מרצה שטרית בפקולטה למשפטים באוניברסיטה העברית. בכהונת השנים פרסם כחמישים מאמרים מדעיים בכתבי עת למשפטים בארץ ובעולם, ארבעה ספרים וכמה ספרי לימוד.

התמחותו בנושאי המשפט ה' קנתה לו מקום בגופים ובוועדות מקצועיות, ובכלל בוועדה לרפורמה בכנסת ובמכבויות בתי המשפט, בראשות השופט משה לנדוי. הוא גם התמנה חבר בבית המשפט לחוזים אחידים ובמועצה לבתי דין מנהליים.

בפעילות פוליטית החל ב־1969, כשהצטרף לתא הסטודנטים של מפלגת העבודה באוניברסיטה העברית. תחילה היה עסקן בלתי מפלגתי, אך לבסוף העדיף את מפא"י. ב־1974 החל בפעילות בסניף ירושלים של מפלגת העבודה, ומונה לרכז את הלשכה הפוליטית של המנהל. שלוש שנים לאחר מכן נבחר ליו"ר המשמרת הצעירה בירושלים.

בראשית העשור ייסד עם חברים את קבוצת "כיוון חדש" למעורבות פוליטית חברתית, שהתבססה בשכונות ועיירות פיתוח ופעלה בנושאי חברה ופנים. ב־1983 נבחר לעמוד בראש הועדה לדמוקרטיזציה במפלגת העבודה. לפני כשנתיים נבחר ללשכת המפלגה, וחבר קבוצה בהנהגה הצעירה של המפלגה גם בועדה המנהלת של בל"ל. בשנתיים האחרונות היה גם יו"ר מועצת המנהלים של מרכז משען, והסגה ביקש "ישראל קיסר" לעמוד גם בראש מועצת המנהלים של המכון האפרו־אסיאתי של ההסתדרות.

תפיסתו הפוליטית יונית. הוא תומך בתוכנית אלון מורחבת ואינו מוכן להסתפק רק בבקעת הירדן ובשוליים הגזורים של יהודה ושומרון. הוא מהפעילים הבולטים בחוג ה"יונים" במפלגה. שטרית מוכן לקבל גישה פרגמטית המבוססת על המציאות באזור למען השגת שלום בין ישראל לשכנותיה, אך בתנאי שישראל לא תגיע למו"מ מתוך חולשה.

בכנסת מבקש שטרית לשלב עיסוקים בתחום הכלכלה והמשפט. הוא יאבק על תיק בכלכלה בעתיד.

שטרית. בין הפרגמטיסטים

בימה חופשית

הערות נוספות על האתיקה של הסוקרים

מאת ד"ר דן כספי

הכותב הוא מרצה בכיר לקומוניקציה באוניברסיטה הפתוחה

יבורך יעקב לוי על יוזמתו להעלות על סדר היום הציבורי סוגיה רגישה – אתיקה של סוקרים ופרסום תוצאות סקרים פוליטיים. במאמר פרי עטו, שהתפרסם ב"הארץ" ב־29.8, מקונן לוי על רמיסתם של כללי האתיקה בידי מכוני סקרים המסונפים למשרדי פרסום.

טיעוניו מוכרים לי. הם מחיים את הביקורת המתמדת שהיתה ועודנה רווחת בקהילה האקדמית כל השנים כלפי מכוני הסקרים למיניהם, על שלא הקפידו על הכללים האתיים. למרבה הצער, ביקורת זו נזנחה בשעתו על ידי הסוקרים הפרטים בארץ. כעת, משהתריפה התחרות הכלכלית בין המכונים, הורים כדמעות תנין למפלט האתיקה, למקום ממנו התחמקו בשנות השפע ההגמוניה בשוק הסקרים. מן הראוי, איפוא, להעמיד את סוגית האתיקה של הסוקרים בהקשר רחב יותר.

לפרסום סקרים פוליטים, במיוחד ערב הבחירות, ארבעה שותפים עיקריים – הפוליטיקאים, הסוקרים, אמצעי התקשורת והציבור הרחב. הסקר התגלה במרוצת השנים כאחד האמצעים הנוחים להתמודד עם אי הוודאות הפוליטית, מעין תחליף בעל מוניטין מדעי להורוסקופים. ככל שהשאלה "מה יהיה" הופכת סוגיה מרכזית בסדר היום הציבורי, כך גובר הביקוש לסקרים, ומעמדו של הסוקר עולה עד לאוראקל מודרני.

אסטרטגים פוליטים ותועמלנים במטות הבחירות, ובעקבותיהם אף מעסיקיהם במרכזי המפלגות, מאמינים כי פרסום מניפולטיבי, מגמתי, של ממצאי סקרים יכול לשרת מטרות אלקטורליות. הינה להרשים ולהשפיע על הלכי הרוח בציבור. סוקרים שונים מוכנים להעמיד לרשותם של מטות הבחירות ממצאי סקרים, פרטים או ציבוריים, כל עוד יש תמורה נאותה לעמלם.

אמצעי התקשורת צמאים לפרסם ממצאי סקרים בגלל ערכם החדשותי הגבוה, ומשום שהם מספקים צרכים הרווחים בכלל הציבור, של התמודדות עם מצבים עתידים בלתי ודאיים. למרבה הצער אין לציבור ולעיתונאים כלים נכונים להעריך באופן מבוקר את ממצאי הסקרים המתפרסמים. יתר על כן: במקרים רבים, עורכים וכתבים הופכים לשותפים שלא מדעת למהלכים מניפולטיביים בפרסום ממצאי סקרים. הבעיה מחמירה במיוחד ערב הבחירות, ככל שהסקרים המציפים את התקשורת שונים וסותרים זה את זה.

קשיי הצריכה הזהירה של ממצאי הסקרים המתפרסמים בתקשורת חייבים להטריד בעיקר את הסוקרים. שימושים מוטעים ומטעים עלולים לפגוע בעיקר בתעשיית הסקרים, ולכרות את הענף עליו הם יושבים. אבותיהם ומוריהם של הסוקרים הישראלים בארה"ב הגיעו למסקנה זו לפני למעלה משני עשורים.

במאי '67 נערך כנס של האגודה האמריקאית לחקר דעת קהל (AAPOR), בו אושר פרסום קוד אתי הכולל "סטנדרטים לדיווח של סקרי דעת קהל". לאחר שהגירסה הופצה להערות בין חברי האגודה, לרבות ג'ורג' גאלופ, עודכן הנוסח ואושר בוועד הפועל של האגודה בכנס הבא שנערך בשנה שלאחר מכן, ב־11 במאי '68.

הקוד האתי של האגודה האמריקאית מטיל אחריות על פרסום מדויק של ממצאי סקרים הן על הסוקרים והן על אנשי התקשורת. הוא מדריך את אמצעי התקשורת כיצד להתייחס לסקרים וכיצד לדווח על הממצאים. בין היתר מומלץ שהדיווח התקשורתי על כל סקר כתוב, יכלול לפחות שמונה נתונים בסיסיים:

א. זהותו של מזמין הסקר.

ב. הניסוח המדויק של השאלה אליה מתייחסים הממצאים.

ג. הגדרתה של אוכלוסיית המחקר מתוכה הוצא מידגם הסקר.

ד. גודל המידגם. אם מדובר בסקר דואר, חייבים לדווח על שיעור ההיענות. היינו, מספר השאלונים שנשלחו לנחקרים ושיעור המשיבים שהחזירו את השאלונים. כלל זה נכון כיום לגבי סקר טלפוני, אף שבמקור המקורי לא התייחסו לכך במפורש.

ה. ציון של טעות הדגימה.

ו. הממצאים המבוססים על חלקים מן המדגם. למשל, אם הממצאים מתייחסים רק לבעלי־ים, או על אלה שכבר החליטו אם יצביעו ולמי, או על כלל הנחקרים.

ז. אופן הראיון – בבית, בדואר, בטלפון או בפינת הרחוב.

ח. זמן הראיונות, התאריכים, האירועים המשמעותיים העשויים לעצב את תשובות הנחקרים.

בהמשך, מפרט הקוד האתי של האגודה האמריקאית מספר בקשות, קצת יותר מאשר המלצות רשות, כגון: "אנו מפצירים מאוד באמצעי התקשורת שיכללו את כל המידע הנ"ל בעת הכנת הדיווח הסופי. הדבר חייב להיעשות הן לגבי סקרים שנערכו לשם פרסום והן לגבי "הסקרים הפנימיים" (הדגשות במקור – ד.כ.) שממצאיהם מתפרסמים ברבים.

"אנו מבקשים מאוד שמכוני הסקרים יכינו לבעון אמצעי תקשורת תיאור סטנדרטי של שיטות עבודתם".

הפרסומים התקשורתיים בכל העתונים אודות הסקרים הנושאים לכללי האתיקה אשר הוצגו ע"י האגודה האמריקאית, ראויים. רבים ודאי ישאלו: ובכן, מה רע בכך? ברשימה, שכל אחד מבין ארבעת השותפים חייב להיות מעוניין באימוץ כללי האתיקה על ידי הסוקרים הישראלים.

האם ההקפדה על כללי האתיקה תמנע שימושים מניפולטיביים בממצאי סקרים? וכי האורח הממוצע או הפוליטיקאי מבין אל נכון מהי טעות דגימה, או מה חשיבות אופיו של המדגם? ההקפדה על הכללים הנ"ל נועדת בראש ובראשונה לאפשר בקרה גלויה ופיקוח עצמי בקהילת הסוקרים. המיפרט המתודולוגי מאפשר בקרה וחיזור פוטנציאלי של שלבי הסקר, דבר חיוני בכל עבודה מחקרית.

גם הפוליטיקאים, הלקוחות ומזמיני הסקרים ישכרו ביתה – ולו רק כיוון שהשירות הניתן להם נתון בפיקוח אתי ומקצועי. אף אם חלק גדול מהציבור אינו מתמצא בפרטים מתודולוגים, הרי הפרסום האתי של כל ממצאי הסקרים יבטיח מוצר טוב יותר במקרה זה – כידע ביותר יותר.

בנוסף, יסייע הפירוט המתודולוגי לאנשי התקשורת להתייחס ולהעריך ממצאי סקרים המוצעים לפרסום. ברור שאנשי התקשורת אינם מבודדים מן האחריות. כמתווכים עיקריים של מידע, עליהם להצטייד בכלי ניתוח מתאימים, ולא לבטוח במקורות המידע, יהיו כוונותיהם אשר יהיו.

תעשיית הסקרים המתפתחת בארץ לוקה ב"מחלות" העלולות להביא דיווחים שליליים על הרבה המקצועית והכלכלית של העוסקים בה. בשיבולתם של הסוקרים, במיוחד הבכירים של הממסדים ואנשי התקשורת, להבטיח שאילו יהיו "מחלות ילדות" ולא מחלות כרוניות.

קיץ חופש חגים בהזדמנות זו...

הצעה מיוחדת בהילטון ת"א
3X$30 תשלומים, המחיר לאדם בחדר זוגי. כולל לינה וארוחות בוקר מינימום שהיה 2 לילות. לינה חינם לילד בחדר הורים. בתוקף מ־9 עד 22 בספטמבר. להזמנות: 03-640222

ראש השנה בהילטון ירושלים
3X$21 תשלומים, לאדם בחדר זוגי. לינה וארוחות בוקר. מינימום שהיה 2 לילות. לינה חינם לילד בחדר הורים. בתוקף מ־9 עד 14 בספטמבר. להזמנות: 02-536151

מבצע ב־"CLUB IN" אילת.
3X$6 תשלומים, באמצע השבוע
3X$8 תשלומים, בסוף שבוע. המחיר לאדם, ללילה, בוילה של 4 איש לפחות מינימום שהיה 2 לילות בסוף שבוע בלבד – $5 תוספת לכל ילד ונוסף בוילה ועד 6 איש בוילה. פרט לחגים. להזמנות 059-79577

במלונות "גלי כנרת" טבריה ו"רימונים" צפת – 25% הנחה
על מחיר לינה וארוחות בוקר, באמצע השבוע (ראשון עד רביעי). 15% הנחה בסופי שבוע. (מינימום שהיה 3 לילות) בתוקף בחודשים ספטמבר ואוקטובר (לא כולל חגים). להזמנות: ג.ז.י. – מלונות נופש בישראל. 03-291711, גלי כנרת – 06-792331, רימונים – 06-930665

רמדה תשאוס ירושלים ב־$69 לזוג
בכל חודש ספטמבר, גם בסופי שבוע (פרט לחגים). המחיר עבור לינה וארוחות בוקר לזוג. כולל מ.ע.מ. להזמנות: 02-528111

שיט באונית הפאר "אור"
בראש השנה, 5 ימי שיט וביקור ברודוס, פטמוס, קושדסי, דוברובניק, ונציה. יציאה ב־9.9.88. חזרה בטיסה בתאריך הנוח לך. באונית הפאר "אור" 2 בריכות, מופעי שירה, בארים, אולם ריקוד, דיסקוטק, קזינו, קלבוע, מתקני ספורט, חנויות פטורות ממכס. המחיר לנוסע בתא זוגי פנימי. החל מ־: 2X$445 תשלומים לא כולל מיסי נמל. לבחירתך תאים במגוון רחב. הנחות לילדים. לפרטים והזמנות: סוכני נסיעות בע"מ, דיזנגוף 76, ת"א. 03-290596

טיסת לילה רומנטית
טיסת לילה בשמי תל־אביב וארוחת ערב במסעדה צרפתית. ב־99 ש"ח לזוג. להזמנות: 052-85054, 84922

לקבלת טופס הצטרפות פנה אל גברת אתה דיאן במחלקת קידום ופיתוח עיתון הארץ. 03-5121339, 03-5121340

בלעדי למחזיקי דיינרס הארץ
כרטיס לאנשים חושבים

مكتز من الاحمل

כלכלה ועסקים

"טבע" – בדרך למונופול מוחלט

מניה על הכוונת / יהודה שרוני

הדרך בה פעל בשנים האחרונות קונצרן התרופות "טבע", מזכירה במידה רבה את דרך הפעולה של קונצרן המתקים "עלית" בעבר. "טבע" פעלה ללא הרף לרכישת מתחריה, וב־1987 רכשה את חברת "פרוניגל", והשיגה את השליטה ב"מיגרה". בימים אלה עומדת על הפרק עיסקת ענק חדשה, והיא רכישת השליטה בקונצרן התרופות המתחרה, "אביק".

נראה כי הממונה על ההגבלים העיסקיים, בבואו לאשר או לדחות את העיסקה, יביא בחשבון האם המיזוג יפעל בסופו של דבר לתועלת המשק.

אם בדרך הפיכתה למונופול היתה "טבע" זהה ל"עלית", הרי בניגוד ל"עלית", היא שקופה בשנים האחרונות על הכנסת שותפים, והורמת הון חדש לחברה. ל"טבע" אין בעל מניות גדול אחד, והשליטה ב"טבע" כי תחלקת בין מספר גופים, כדרך המדכירה חברה הנסחרת בבורסה האמריקאית. השליטה ב"טבע" מתחלקת בין מספר גופים שהעיקריים שבהם הם קונצרן "כור" (עם אחזקה של כ־25.5%), משפחת המייסדים (כ־22%), קונצרן "גרייס" עם אחזקה של כ־15%, ומשפ' ברונפמן, (באמצעות חברת קלארידג'), עם אחזקה של 5%.

יתרת מניות "טבע" מפוזרות בציבור הרחב, והם בעלי מניות אמריקאיים שרכשו את מניות הנסחרות בבורסה של ניו־יורק "מעבר לדלפק". "טבע" מנוהלת, על ידי אלי הורוביץ, שמונה לתפקידו בהתאם

להסכם המייסדים שנחתם לפני כשנה וחצי. לקונצרן "כור", שבשנתיים ה־אחרונות ירד מאוד באחזקותיו ב"טבע" (מ־41% ל־25.5%), יש על פי אותו הסכם, זכות למנוי מנהלים במועצת המנהלים של החברה.

בעקבות הכנסת משקיעי החוץ לחברה, זרמו לקופת "טבע" בשנתיים האחרונות 50 מליון דולר: 28 מליון דולר כתוצאה מגיוס הון בבורסה ה־אמריקאית, ומימוש אופציה של חברת "גרייס" לרכישת מניות בחברה

שהיו בשנה שעברה. 22 מליון דולר נובעים מהשקעה של משפ' ברונפמן, שתקבל 5% ממניות החברה, וכן בסוגי שטרות הון הניתנים להמרה למניות בעוד 3 שנים ובעוד 4 שנים. עם המרת שטרי ההון, יגדל חלקה של משפ' ברונפמן, על חשבון חלקם של השותפים האחרים.

את חמשת אחוזי המניות תעביר למשפ' ברונפמן חברת "סלומון לוין אלשטיין" שהיא חברת בת של "טבע". זו הגדילה את אחזקותיה במניות "טבע", בחודשים האחרונים, כהלך המסחר בבורסה. המומנים שתזרים משפ' ברונפמן ל"טבע", נועדו למימון את רכישת השליטה ב"אביק". כניסתה של "גרייס" לשותפות ב"טבע", איפשרה לחברה לפרוץ לשוק האמריקאי, ולהגדיל בצורה משמעותית את מחזור מכירותיה שם.

"גרייס" ו"טבע", רכשו בחלקים שווים את חברת "טאג", אשר רכשה

את חברת שיווק התרופות האמריקאית "למפן קורפ". רכישה זו איפשרה ל"טאג" להקטין את תובות המס, שכן "למפן" צברה הפסד של 22 מליון דולר, לצורך מס.

רכישות המתוארים של "טבע", איפשרו לה להגדיל את מחזור המכירות, שהסתכם במחצית הראשונה של 1988 ב־98 מליון דולר. מחזור המכירות בשנה שהסתיימה בדצמבר 1987 עמד על 149 מליון דולר. הגידול במחזור המכירות לא בא לידי ביטוי

בגידול ברווחיות, שהסתכמה במחצית הראשונה של 1988 ב־7.2 מליון דולר, כשהרווח לשנה שהסתיימה בדצמבר 1987 עמד על 16.2 מליון דולר.

מניות "טבע" נסחרות לפי שווי שוק של כ־120 מליון דולר. ההון העצמי שלה עומד על 92 מליון דולר. בהתחשב ברווחיות הנוכחית של החברה ובאלטרנטיבות ההשקעה בבורסה, נסחרת מניית "טבע" נכון להיום לפי מכפיל רווח גבוה. הפעילות הבורסאית במניה מוזהה בעיקר עם חברת הברוקרים "יוניטראסט", המייצגת את שערי המניה, ופועלת עבור בעלי ענין. "טבע" גם מוחזקת על ידי קרנות הנאמנות של הבנקים ה־גדולים.

הגרף של "מיטב" מראה, כי מניית החברה ירדה ממחיר של 57 דולר למניה בתחילת 1988 למחיר של 50 דולר למניה כיום.

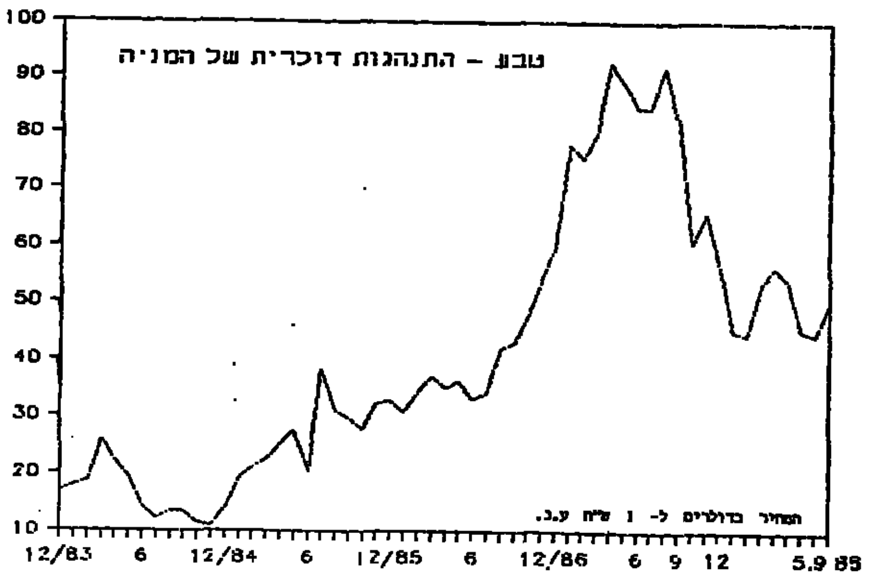

תסיסה בקרב עובדי כור סחר פנים בעקבות חשש מגל נוסף של פיטורים

הוועד: מתוכננים פיטורי 100־80 עובדים ● ההנהלה: תכנית רה־ארגון וצמצום כח אדם תוגש לאחר החגים

מאת מיכל רוזה

בעקבות חששות מגל פיטורים, מורגשת בימים האחרונים תסיסה בקרב עובדי חטיבת כור סחר פנים, המעסיקה כ־500 עובדים. אנשי הוועד טוענים כי נודע להם שמתרבנים פיטורי 100־80 עובדים וכי למרות שטרם אושרה תכנית הרה־ארגון של החטיבה, הרי בפועל מתבצעת כבר עתה הקטנה וביטול של יחידות שגרמה לפרישת בכירים בחברה.

לדברי אנשי הוועד, מדובר כבר עתה על העברת יחידת דנרסמר לקבוצת כורמוון, מיזוג חברת רייטנר עם סולכור, חיסול חברת "טמרטים", ביטול שותפות עם חברה לייבוא טרקטורים וצמצום או ביטול יחידות נוספות בחברה. בשבועות האחרונים כבר גרמו מהלכים אלה לפרישתם של מנהל אגף הכספים של החברה דוד רוזנה, מנהל "ציקלג", עקיבא ספקטור ומנהל מחלקת הפלדה בסולכור, גבי אשכנזי ואחרים.

אנשי הוועד טוענים עוד, כי ביקשו לקבל תכנית לפרישה מרצון אולם קיבלו תשובה שלילית. לדבריהם המהלכים המבוצעים בחברה יצרו אווירה של אי ודאות ופגעו קשות בעבודה השוטפת בחברה.

מנכ"ל קבוצת מוצרי צריכה (הכוללת את חטיבת סחר־פנים), זק אבן־עזרא, מסר ל"הארץ" בתגובה כי בימים אלה מסתיים גיבושה של תכנית הרה־ארגון אשר תובא לידיעת חברי הוועד ותבוצע ככל הנראה אחרי החגים. לדבריו, התכנית כוללת הפסקת פעילותן של חברות מסויימות כגון "טמרטים", מיזוג פעילויות של כמה חברות, צמצום כח אדם ביחידות שונות וכן תגבור כח אדם ביחידות מסויימות. צעדים אלה מתוכננים במטרה לצמצם את הפסדי הקבוצה ולצאת מפעילויות בלתי רווחיות.

מנכ"ל הקבוצה ציין כי ההיקף הכולל של צמצום כח האדם בחברה טרם נקבע. לדבריו עד כה לא פוטרו עובדים ופרישתם של כמה בכירים נעשתה מרצונם.

רווח והפסד / אריה לביא

הבנקים גובים עמלות זהות על פעולות מרכזיות

הריבית הממוצעת על החח"ד תרד ב־15 בספטמבר ל־3% לחודש

הריבית הממוצעת בחח"ד (חשבון חוזר דיביטורי) תרד החל מה־15 בספטמבר מרמה של כ־3.3% לכ־3% לחודש – בעקבות הפחתת שיעורי הריבית על ידי הבנקים הגדולים. בנק המזרחי והבנק הבינלאומי עדיין לא החליטו לגבי שיעורי הריבית ה־חדשים.

בנק ישראל לחץ להורדת ריבית של 5%, אך הבנקים נמנעו מלהפחית את הריבית בשיעור זה. הבנקים לא הורידו את הריבית הבסיסית המשיכה להיות ברמה אחידה של 1.25% לחודש בכל הבנקים.

להלן שיעורי הריבית:

● הפועלים: תוספת הסיכון המרבית יורדת ל־1.2% לעומת 1.4% עד לאמצע ספטמבר. תוספת על חריגה מקו האשראי תגיע ל־0.65% לעומת 0.75%. עמלת הקצאת האשראי לא משתנה וממשיכה לעמוד על 0.35% לחודש.

● לאומי ודיסקונט: תוספת הסיכון המרבית יורדת ל־1.35% לעומת 1.5%. התוספת על חריגה מקו האשראי יורדת ל־0.7% לעומת 0.8%. עמלת ההקצאה תופחת ל־0.35 לחודש ברמה למה שהיה קיים קודם לכן בפועלים. בבנק לאומי תופחת ה־הקצאה בראשית אוקטובר עם תחילת הרבעון. בבנק דיסקונט עדיין לא ברור אם ההפחתה תבוצע ב־15 בספטמבר או בתחילת אוקטובר.

בעקבות כך תגיע הריבית המרבית האפקטיווית (כולל דמי ניהול חשבון) בבנקים הגדולים לכ־3.15%, אם החשבון אינו בחריגה. בעת חריגה מגיעה הריבית האפקטיווית המרבית לכ־3.25%.

תגלית: הבנקים גובים עוד עמלה מיוחדת

בעקבות פרסומי העמלות, ניתן היה לגלות שהבנקים גובים מוחשבונות עסקיים גם עמלה מיוחדת בסכום של 25 שקל לרבעון (עד כה גבו 20 שקל) מכל חשבון עסקי – בנוסף לדמי ניהול חשבון.

מתברר שאת העמלה הזו גבו הבנקים כל השנים בלא שהדבר היה ידוע בציבור הרחב. בנק לאומי פרסם בימים אלה חלק מעמלותיו החדשות וכך נודע על עמלה זו.

בנק הפועלים ודיסקונט היו הראשונים שהודרעו לייקר את העמלות כבר באחד בספטמבר, אך לא הודיעו על כך לעיתונות. בבנק לאומי הוחלט לדחות את ההעלאה ל־15 לחודש מועד בו תופעת הריבית, ועל כך קיבלה העיתונות הודעה מסודרת.

בבנקים הקטנים יותר, ממשיכים לשקול באיזה שיעור לייקר את העמלות.

להלן אחדות מהעמלות החדשות בשלושת הבנקים הגדולים:

הפעולה	פועלים	לאומי	דיסקונט
דמי ניהול החשבון			
בזכות	0.20	0.20	0.20
בחובה	0.27	0.27	0.27
פנקס שיקים	(25 יח')1.80	(25 יח')1.80	(20 יח')1.23
החזרת שיק למפקיד	6.00	5.00	6.00
תשלום חשבון בדלפק	1.00	1.00	1.00
ביטול שיק	3.00	3.00	3.00

כפי שניתן לראות מהטבלה, עלות הפעולות העיקריות במערכת הבנקאות הן זהות.

כתוצאה מהחזרת חלק מהעמלות לפיקוח היו אירועים יוצאי דופן כאשר למשל בבנק דיסקונט נאלצו להוריד את מחיר הפעולה, כאשר החשבון בחובה, מ־38 אג' ל־27 אג'. מתברר שהבנק גבה 38 אג' לפעולה יומה על ידי הלקוח כמו הפקדת שיקים.

ריבית הג'אמבו ירדה עד ל־12%

ההורמה של תחילת החודש לצד ההלוואות הגדולות יותר של בנק ישראל לבנקים המסחריים גרמו לעודפי נזילות המגיעים לכ־250 מיליון שקל. עודפים אלה עשויים להיעלם בשבוע הבא עם העברת התשלומים למע"מ, למס הכנסה ולמוסד לביטוח לאומי.

עודפי הנזילות הביאו לירידה בריבית שהבנקים משלמים על פקדונות ג'אמבו והיא מגיעה כעת ל־12% אך במקרים שוליים מצליחים לקוחות מיוחסים גם לקבל ריבית של 12.5%.

הורחב רישיון אוצר השלטון המקומי

בנק ישראל נענה לבקשת אוצר השלטון המקומי והרחיב את הרישיון של המוסד. מעתה יהיה אוצר השלטון המקומי רשאי לקבל פקדונות מרשויות מקומיות לצורך מתן הלוואות לזמן קצר ללקוחות המוסד. יוסף שיין, מנכ"ל אוצר השלטון המקומי, סבור שיהיה בכך כדי להרחיב את פעילות המוסד המתמחה במתן אשראי לרשויות מקומיות.

הפועלים מפעיל שרות לקבלת תשלומים עתידיים

בנק הפועלים התחיל להפעיל אתמול שרות חדשני של קבלת תשלומים עתידיים המונהג לראשונה במערכת הבנקאות המסחרית. המדובר בביצוע תשלומים למוסבים שונים. בתאריך עתידי כאשר הלקוח מוסר לבנק את שובר התשלום והבנק דואג לבצעו במועד שנקבע על ידי הלקוח.

השרות החדש חל על כל סוגי התשלומים (למעט ביטוח חיים ורכב) והוא כולל תשלומי מע"מ, ביטוח לאומי, ארנונות, אגרות, דמי שרות, תשלומי חשמל, מים, רדיו וטלוויזיה. הביצוע נערך בעזרת תוכנית מחשב מיוחדת שהוכנה בבנק.

העורך: נחמיה שטרסלר

זאב שר מנסה להמשיך וליהנות משימוש בטלפון חינם – על חשבון המדינה

נציבות שירות המדינה הפסיקה באפריל לכבד חשבונות הטלפון שלו ● שר: ניהלתי 2 שיחות עם אישים שונים במטרה לשנות את המצב מאחר ואיני זכאי להוצאות טלפון מאף מקור אחר

מאת אריה לביא

זאב שר, מנכ"ל חברת אוצר התיישבות היהודים, מנהל בימים אלה מערכה נגד נציבות שירות המדינה במטרה לשכנע את זו להמשיך ולכבד את חשבונות הטלפון שלו. בחודש אפריל 88' הפסיקה הנציבות לכבד את חשבונות הטלפון שלו ששולמו במסגרת ההסדר לפיו המדינה משלמת חשבונות טלפון של מי שהיו מנכ"לים של משרדים ממשלתיים לאחר יציאתם לגמלאות.

שר שימש בעבר מנכ"ל משרד מבקר המדינה ובתוקף כך היה זכאי לשירות טלפון ללא תשלום. הוא המשיך ליהנות מכך גם בשנים שבהן שימש כיועץ המשפטי הראשי של בנק לאומי. שר נאלץ לפרוש מתפקיד זה בעקבות מעורבותו בוויסות במניות הבנקאיות והפרשת ישת, אך מונה למנכ"ל אוצר התיישבות היהודים, החברה האם של בנק לאומי, עקב השתדלותו האישית של ד"ר מאיר חת, יו"ר דירקטוריון בל"ל.

באפריל הפסיקה המדינה לשלם את חשבונות הטלפון שלו בטענה שהוא לא נהנה ממעמדו של סגן שר, כמו חלק מהמנכ"לים של משרדי הממשלה.

בשיחה עם "הארץ" ציין שר ש"הנושא הוא טריוויאלי". עם זאת אישר שניהל שתי שיחות עם אישים שונים במטרה לשנות את המצב הקיים "מאחר ואיני זכאי להוצאות טלפון מאף מקור אחר". לדבריו הבעיה מתייחסת לפורשים נוספים משירות המדינה. שר ציין שבתפקידים הקודמים שלו בבנק לאומי, וכעת, כחברת אוצר התיישבות היהודים, אינו נהנה מתשלום הוצאות טלפון.

מספר "הארץ" מציין, ששר מקבל כיום שכר חודשי של 11,000 ש"ח מאוצר התיישבות היהודים והוא קיבל מבנק לאומי 370,000 ש"ח כפיצויי פרישה, לאחר שעבד בבנק רק 6.5 שנים. כלומר 57,000 ש"ח עבור כל שנת עבודה.

ארגון בעלי תחנות הדלק רוצה את יגאל כהן אורגד

מאת יהודה שרוני

ארגון בעלי תחנות הדלק מעוניין לשכור את שירותיו של שר האוצר לשעבר, יגאל כהן אורגד, על מנת שזה ישמש ככלכלן הארגון. אורגד אמור להחליף בתפקידו את שלמה קריב, המסיים בימים אלה את תפקידו, לאחר מספר שנים שעבד בארגון.

נודע, כי כהן אורגד לא דחה את ההצעה על הסף. הוא מוכן כי העבודה תתבצע באמצעות משרדו, אך לא ישירות על ידו. ארגון בעלי תחנות הדלק, סירב לכך, והוא מבקש שכהן אורגד יבצע ישירות את העבודה, ואולי אף ייצג אותו בנגעי השונים עם משרד האנרגיה.

חלק משיטת תחשיבי העמלות בתחנות הדלק, נקבעה בתקופה שבה אורגד כיהן כשר האוצר, ונראה כי ארגון בעלי תחנות הדלק מבקש לנצל ידע זה לתועלתו.

הארגון נמצא בימים אלה במגעים להשבית את תחנות הדלק, וזאת לאחר שמשרד האנרגיה הבטיח לערכן את על ההוצאות בעלי התחנות ב־12%, ולאחר שהנהלת המשרד הבטיחה לבצע סקר עלויות בתוך 10 שבועות.

מדינת ישראל
משרד האנרגיה והתשתית
מינהל הדלק

אל ציבור צרכני הגז

1. עקב שביתת סוכני הגז הנמשכת, הסדיר משרד האנרגיה והתשתית את האפשרות להחלפת בלוני גז.
2. צרכנים שמלאי הגז שברשותם אזל, יוכלו להחליף מיכל ריק במיכל מלא במחיר מופחת על פי הפירוט הבא:
   א. מיכל קטן 12 ק"ג – 8.־ ש"ח כולל מ.ע.מ.
   ב. מיכל קטן 12.5 ק"ג – 8.5 ש"ח כולל מ.ע.מ.
   ג. מיכל גדול 48 ק"ג – 32.־ ש"ח כולל מ.ע.מ.
3. כל צרכן יוכל להחליף מיכל רק במתקני החברה אליה הוא קשור. להלן המקומות בהם ניתן להחליף מיכלי גז:

מקום מיתקן הגז	החברות המספקות
א. מתקני קרית אתא (עיר גנים)	פזגז, אמישראגז, סופרגז, פטרולגז
ב. מתקני גלילות (צומת גלילות)	פזגז, אמישראגז
ג. מחסני פתח תקוה (קריית אריה)	פזגז, סופרגז
ד. מתקן ראשון לציון (איזור התעשיה)	פטרולגז
ה. מחסני ירושלים (דרך בית לחם)	פזגז, אמישראגז, סופרגז, פטרולגז
ו. מתקני באר שבע (דרך חברון)	פזגז, אמישראגז, סופרגז, פטרולגז

4. המתקנים יהיו פתוחים לציבור בין השעות 08.00 – 15.00
5. מומלץ שועדי בתים משותפים, ירכשו ויובילו בעצמם מיכלי גז למרכזיות במקרה של מחסור.

שמעון גלבוע
מנכ"ל מינהל הדלק

עיריית חיפה – משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה
טלפון מספר – 04־640775
הודעה עלפי סעיף 149
לחוק התכנון והבניה
תשכ"ה – 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי:
עסיה אסתר:
לאשר הגדלת קיוסק שבוצע ברח' החלוץ 1 חלקה 35 בגוש 10838.
ההגדלה של הקיוסק היא בניגוד לאזור שנקבע בתכנית המאושרת לקיוסקים.
אפשר לעיין בבקשה באגף לפיקוח נדרשי על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00־11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, יגיש אותה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

איתמר ינובייץ
מהנדס העיר

"הועדה המקומית לתכנון ובניה ר"ג"
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון ובניה תשכ"ה 1965
בזאת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ובניה ר"ג להלן הועדה המקומית בקשה להתרת הקלה בגוש 6256 חלקה 188 רח' ביאליק [illegible]. הקלה 10% משטח הבנייה. כל המעוניין רשאי לעיין בבקשה במשרדי הועדה ולהגיש התנגדויות מנומקות בכתב לועדה המקומית תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו בעיתונות.
הועדה המקומית לתכנון ובניה ר"ג

"בונד" זכתה במכרז של "פלמוליב"

מאת מיכל רוזה

חברת בונד אמריקן ישראל בלידס זכתה במכרז בינלאומי שערכה חברת "פלמוליב" באוסטרליה לאספקת סכיני גילוח בשווי של 600 אלף דולר.

"בונד" תספק ל"פלמוליב" יותר מ־4 מליון סכיני גילוח אשר יוולקו ללקוחות במסגרת מבצע מכירות שעורכת החברה האוסטרלית למוצרי קצף גילוח.

מפעל "בונד" הוקם בנצרת בשנת 1965 והוא מעסיק 200 עובדים.

1000 עובדים מיש"ע מקבלים פנסיית זיקנה

מאת מיכל רוזה

קרוב ל־1000 עובדים מיהודה, שומרון וחבל עזה, שעבדו בתחומי הקו הירוק וצברו זכויות ותק מתאימות, מקבלים פנסיית זיקנה באמצעות שירות התעסוקה.

עו"ד דוד מנע, מנכ"ל שירות התעסוקה, מסר כי זכויות הפנסיה של עובדי יש"ע זהות לזכויות לאלה של עובדים ישראלים. לדבריו עושה שירות התעסוקה מאמצים לצרף עובדים מיש"ע למעגל העובדים ברישיון, כדי שאפשר יהיה לגבות מהמעסיקים את התשלומים עבור זכויות סוציאליות לעובדים אלה.

איגוד תעשיות האלקטרוניקה יבדוק צעדי התייעלות

מאת מיכל רוזה

איגוד תעשיות האלקטרוניקה הקים 5 צוותים אשר יבדקו ביצוע צעדי התייעלות במפעלים במטרה להגיע לחיסכון בעלויות בסדר גודל של 4־6 אחוזים.

הצוותים שהוקמו הם בתחומים: כספים, משאבי אנוש, שיווק, ייצור ותשתית ומו"פ. בין היתר יבדקו הצוותים אפשרויות של שיתוף פעולה בין מפעלים בתחומים שונים כגון הקמת מכבירות רכש משותפות, שיווק משותף ושיתוף פעולה בתחומי קבלנות משנה וכח אדם.

בנק ישראל מציע:

שגיא גליל

השקעה צמודה נושאת ריבית ניתנת למימוש בכל עת

ביום רביעי, 7 בספטמבר 1988, יוצעו במכרז האגרות הבאות:
(הפדיון הכספי ייעשה רק ב־31.10.88)

אגרות חוב צמודות למדד המחירים לצרכן כולל מדד החודש האחרון (בעיקר 5)

סדרה	סכום הנפקה	סכום מוצע לציבור	לבנק ישראל	מחיר מינימום	פדיון
	(מליוני שקלים חדשים)				
"שגיא" 4230 כ'	20	20	-	101.5%	בתום 6 שנים
"גליל" 5610 כ"ד	32	30	2	93%	בתום 17 שנים

הסדרות צמודות למדד המחירים לצרכן שיפורסם עבור חודש אוקטובר 1988 ותיפדינה ביום העסקים האחרון של חודש אוקטובר.

אגרות החוב ישאו ריבית 4.75% לשנה.

הריבית תשולם בשיעורים שנתיים ביום העסקים האחרון של חודש אוקטובר בכל שנה, החל מחודש אוקטובר 1989.

המדד הנוסף (בעיקר 5) על הריבית והקרן יצטבר בתנאי הקרן וישולם באמור בדרכי תשלום הריבית ובדרכי פדיון הקרן בתקנות מילוות מדינה, סדרות מסוג "שגיא" ו"גליל".

הסדרות תירשמנה למסחר בבורסה תוך שבועיים מיום פרסום מדד המחירים לצרכן לחודש אוקטובר 1988

ההזמנות יוגשו לבנק ישראל ביום 7.9.88 במחירים שלא יפחתו ממחירי המינימום הנ"ל. מחיר הסגירה שייקבע במכרז יהיה אחיד, כאמור בתקנות מילוות מדינה (מכרזים).

פרטים מלאים ורכישה בכל סניפי הבנקים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך.

התנאים המחייבים של הנפקות אלו נקבעו בתקנות מילוות מדינה (סדרות מסוג "גליל" ו"שגיא") ובתקנות מילוות מדינה ("מכרזים").

★ שגיא ★ גליל ★ – ניירות הערך של המדינה

אל על מטענים לכל השערים

שערי מטבע חוץ

6.9.88

המטבע	השינוי	בנקנוטים לאומי קניה	בנקנוטים לאומי מכירה	בנקנוטים הפועלים קניה	בנקנוטים הפועלים מכירה	בנקנוטים דיסקונט קניה	בנקנוטים דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	העברות והמחאות לאומי מכירה	העברות והמחאות הפועלים קניה	העברות והמחאות הפועלים מכירה	העברות והמחאות דיסקונט קניה	העברות והמחאות דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	+0.001	1.61	1.69	1.61	1.68	1.60	1.67	1.6278	1.6482	1.6278	1.6482	1.6259	1.6463	1.6375
1 מארק גרמני	+0.002	0.87	0.91	0.87	0.91	0.86	0.90	0.8804	0.8914	0.8813	0.8923	0.8781	0.8891	0.8843
1 לירה שטרלינג	+0.025	2.73	2.86	2.72	2.85	2.71	2.84	2.7648	2.7995	2.7706	2.8052	2.7623	2.7920	2.7838
1 פרנק צרפתי	—	0.25	0.27	0.25	0.27	0.25	0.27	0.2586	0.2618	0.2583	0.2615	0.2587	0.2620	0.2590
100 ינים יפאניים	+0.004	1.19	1.25	1.18	1.23	1.18	1.24	1.2013	1.2164	1.1997	1.2146	1.2012	1.2163	1.2077
1 גולדן הולנדי	+0.002	0.77	0.81	0.76	0.80	0.76	0.80	0.7761	0.7879	0.7804	0.7901	0.7786	0.7884	0.7828
1 פרנק שוויצרי	+0.002	1.03	1.09	1.02	1.07	1.02	1.07	1.0461	1.0593	1.0445	1.0575	1.0442	1.0575	1.0586
1 כתר שוודי	+0.001	0.25	0.26	0.25	0.26	0.24	0.26	0.2536	0.2568	0.2538	0.2570	0.2534	0.2546	0.2550
1 כתר נורבגי	+0.001	0.23	0.25	0.23	0.25	0.23	0.25	0.2372	0.2402	0.2374	0.2404	0.2369	0.2399	0.2386
1 כתר דני	+0.001	0.23	0.24	0.22	0.24	0.22	0.24	0.2287	0.2315	0.2289	0.2317	0.2288	0.2317	0.2300
1 מארק פיני	+0.002	0.37	0.38	0.36	0.38	0.36	0.38	0.3708	0.3754	0.3711	0.3737	0.3704	0.3750	0.3732
1 דולר קנדי	—	1.31	1.37	1.30	1.36	1.29	1.35	1.3202	1.3367	1.3194	1.3359	1.3159	1.3325	1.3373
1 דולר אוסטרלי	+0.011	1.25	1.38	1.27	1.34	[illegible]	1.36	1.3136	1.3301	1.3142	1.3306	1.3112	1.3277	1.3284
1 ראנד דרא"פ	—	0.44	0.53	0.40	0.56	0.42	0.59	0.6717	0.6801	0.6738	0.6822	0.6723	0.6808	0.6760
10 פרנקים בלגיים	+0.001	0.41	0.43	0.40	0.43	0.40	0.42	0.4133	0.4184	0.4190	0.4242	0.4195	0.4248	0.4214
10 שילינגים אוסטריים	+0.003	1.24	1.30	1.23	1.29	1.23	1.29	1.2495	1.2652	1.2500	1.2656	1.2496	1.2634	1.2567
1000 לירטות איטלקיות	-0.001	1.16	1.23	1.16	1.23	1.16	1.25	1.1792	1.1940	1.1786	1.1934	1.1808	1.1957	1.1844
1 אקו (ECU)	+0.004	—	—	—	—	—	—	1.8215	1.8443	1.8226	1.8454	—	—	1.8323
1 דינר ירדני	+0.002	3.89	4.13	3.87	4.12	—	—	—	—	—	—	—	—	4.0056
10 לירות לבנוניות	—	—	—	0.09	0.10	0.03	—	—	—	—	—	—	—	0.0668
1 לירה מצרית	—	0.64	0.66	0.62	0.66	0.61	0.66	—	—	—	—	—	—	0.3138

אל על מטענים – המוביל הלאומי שלנו
500 טון מטען כחול לבן ממריא אל על מדי יום.
EL AL אל על

הנהלת משרד החינוך והתרבות
מברכת את
הזוכים בפרסי ההצטיינות בחינוך מבוגרים לשנת תשמ"ח
לראשי הרשויות המקומיות:
אשדוד – מר אריה אזולאי
בת־ים – מר אהוד קנמון
חולון – עו"ד חיים שרון
טבריה – מר יגאל ביבי
כפר־סבא – מר יצחק ולד
רחובות – מר יחזקאל הרמלך
שפרעם – מר איברהים נימר חוסיין
ומחזקת את ידי המורים והתלמידים בברכת שנת לימודים פוריה.

עיריית פתח־תקוה
הועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת
הודעה
על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965
ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת בקשה למתן הקלה בגוש 6367 חלקה 4 ברח' ז'בוטינסקי לפי תכנית המתאר. החלקה הנ"ל נמצאת באזור דיור תעשיה בו מותר להקים דיור בן 3 קומות 40% בניה בקומה.
בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם להקים בנין דיור בן 2 קומות 40.75% בניה בקומה.
כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.
ד. תבורי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת

קבלת מודעות
מודעות לוח ומשפחתיות
בימים א'־ה' 8.00 עד 20.00
הארץ חדשות העיר הזמן הזה
עד 60 יום אשראי
03-738707
03-735588/9
לבעלי כרטיס אשראי

גלגל הבורסה / יהודה שרוני

המגמה החיובית נמשכת

מגמת עליית השערים במניות החופשיות נמשכה אתמול, ובהשוואה לשלשום אף קיבלה תנופה מסויימת. הביקושים התרכזו בדרך כלל על ידי מנהלי תיקים (ששלשום דווקא מיהרו למכור את אחזקותיהם), וכן על ידי גופים מוסדיים (כמו קופות הגמל של בנק־הפועלים, במניות דלק, כלל סחר ואחרות). מנהלי התיקים הצטרפו לאחר שניחשו כי השוק לא רק שלא עומד לרדת, אלא אף עשוי להמשיך ולעלות. בשוק הסתמנה תופעה מעניינת: למניות האיכות הופיעו בדרך כלל ביקושים, שהסתפקו במחזורי מסחר גדולים יחסית (כך היה למשל במניות טבע, המפעלים הפטרוכימיים, הכשרת היישוב, ולק וכלל סחר). לעומת זאת, בניירות הערך של חברות שהציגו דוחות כספיים שליליים, נמשכה השחיקה הזורה כלפי מטה. כך למשל, כתב האופציה של גל תעשיות וייספלד ירד ב־37.2%.

פה ושם לא חסרו גם תופעות מוזרות. את הביקוש לכתב האופציה של חברת מתתיהו ליפשיץ לא ניתן היה לספק, ולכן נרשם שער קונים בלבד בעלייה של 37%. בשני ימי המסחר האחרונים עלה כתב האופציה בשיעור של 75% (!). בבורסה גורסים כי האווירה החיובית תימשך גם בימים הקרובים, אך המשכה בעתיד הקרוב תלוי בהצטרפותם של גופים נוספים למעגל המשקיעים, ובעיקר קרנות הנאמנות. מחזור המסחר במניות החופשיות שב וגדל לעומת הימים האחרונים, והסתכם ב־5.3 מיליון שקל.

יציבות בבנקאיות

המסחר במניות הבנקים שבהסדר התנהל אתמול באווירה רגועה, ובמניות אלה לא הורגשו תנודות שערים מיוחדות. מחזורי המסחר הגדולים יחסית, שהסתכמו ב־5.5 מיליון שקל, מעידים על כך שהיו גופים שהיו מעוניינים להפטר מאחזקותיהם, קודם לפידיון הסופי באוקטובר.

	מדד יומי	שינוי ב־%
מדד מניות כללי	98.85	+0.13
כללי ללא בנקים	76.00	+0.48
מדד משתנים	77.87	+0.63
מדד אג"ח כללי	112.82	-0.02
אג"ח צמוד מדד	112.59	-0.05
אג"ח צמוד מט"ח	117.80	+0.33

תשואה שנתית חלויית ב־%	פדיון אוק' 88	פדיון אוק' 89
גליל 6.1	15.33	3.69
הפועלים ש	15.14	3.72
אי.די.בי. רג	14.56	3.48
דיסקונט א	15.67	3.68
המזרחי ש	14.61	3.54

עיסקת העברה באירים

מחזור המסחר במניית אירים עלה בצורה משמעותית לעומת הימים האחרונים, הכלל הנראה כי אתמול בוצעה עיסקת העברה. נודע כי קבוצת מנהלי תיקים ביקשה לרכוש מבכי גרנר, בעל עניין בחברה, את מניות אירים במחיר של 350 נק', ברם בגלל זכות סירוב שהיתה לבעלי השליטה בחברה, הוחלט למכור להם את האחזקות, במחיר הבורסה.

למי כדאי להזמין הנפקה?

תוצאות יום המסחר הראשון בהנפקות של שתי חברות מעוררות מחשבות נוגעת ביום לשאלה למי כדאי, אם בכלל, להזמין הנפקות של ניירות־ערך. ראשית לתוצאות: אגרות החוב של פרגוד ירדו ביום המסחר הראשון ב־8.9%, הגם שלכאורה הן צמודות לדין הינסי ושיעור הירידה אמור היה להיות מתון יותר. למניות אהליאב, שנסחרו גם כן לראשונה אתמול, נרשם היצע גדול שנקלט בירידה של 21%. מזמיני אותן הנפקות "אכלו" אותה ובגדול. מי הרוויח? ראשית, החברה בגיוס ההון. שנית, מנהלי התיקים שנהנו מעמלת הפצה שקיבלו מחתמי ההנפקה. אם יש לך חשבון אצל אחד ממנהלי התיקים, תגלה כי הוא רכש עבורך אחד מניירות הערך הללו, עזוב אותו במהירות האפשרית.

תראה וספקטרוניקס: פעילות חריגה

במניות תראה וספקטרוניקס מורגשת בימים האחרונים פעילות חריגה. מניות תראה נרכשות בכל הנראה עבור החברה להשקעות של בנק דיסקונט, המבקשת להגדיל את אחזקותיה בחברה על רקע כלכלי.

גידול בפעילות במק"מ

היקף הפעילות במלוות קצרי המועד, גדל במקצת לעומת הימים האחרונים, והסתכם ב־14.7 מיליון שקל. במלוות נרשמו אתמול בדרך כלל מכירות של גופים מוסדיים. בשוק אגרות החוב נרשמה עליה קלה ברמת הפעילות, שהסתכמה ב־7.9 מיליון שקל.

הסדרה	ימים לפדיון	שער	תשואה שנתית
928	7	99.75	14.05
938	14	99.48	14.10
948	21	99.24	14.10
1018	28	99.00	14.05
1028	35	98.74	14.10
1038	42	98.48	14.25
1048	49	98.21	14.40
1118	56	97.74	14.55
1128	63	97.64	14.85
1138	70	97.39	14.80
1148	77	97.13	14.80
1158	84	96.85	14.90
1218	91	96.52	15.84
1228	98	96.25	15.30
1238	105	95.94	15.50
1248	112	95.67	15.50
119	119	95.36	15.70
129	126	94.87	15.50
139	133	94.62	15.55
149	140	94.33	15.50
219	147	94.00	15.60
229	154	93.82	15.55
239	161	93.58	15.55
249	168	93.23	15.50
259	175	93.33	15.75

הודעות הבורסה

- דלתא גליל סיימה את המחצית הראשונה של 1988 ברווח של 4 מיליון שקל לעומת רווח של 5.1 מיליון שקל במחצית השנה הקודמת.
- פנר סיימה את המחצית הראשונה של 1988 ברווח של 2.5 מיליון שקל לעומת רווח של 2 מיליון שקל במחצית השנה הקודמת.
- בבלים סיימה את המחצית הראשונה של 1988 ברווח של 4.8 מיליון שקל לעומת רווח של 2.9 מיליון שקל במחצית השנה הקודמת.
- בתר סיימה את המחצית הראשונה של 1988 בהפסד של 701 אלף שקל לעומת רווח של 569 אלף שקל במחצית השנה הקודמת.
- פרייםמוטור סיימה את המחצית הראשונה של 1988 ברווח של 971 אלף שקל לעומת רווח של 543 אלף שקל במחצית השנה הקודמת.

שערי קרנות הנאמנות

הקרן	מחיר יהודה	מחיר פדיון	השינוי נקודות	השינוי אחוזים
אב	5235.30	5198.13	22.71	0.44
אבוקה	360.01	353.00	3.31	0.95
אגח	294.42	288.76	0.78	0.27
אגם	112.25	110.06	0.06	0.05
אדיר	1948.86	1910.51	0.78	0.04
אדום	146.17	143.32	0.94	0.66
אופיר	176.77	175.53	0.14	0.08
אור	451.22	447.27	-3.94	-0.87
אוריון	128.87	126.30	0.35	0.28
אורלי	317.07	314.70	0.17	0.05
אורן	874.35	857.26	0.17	0.02
אייל	5798.92	5685.30	-9.53	-0.17
איריס	5853.96	5732.83	0.13	0.00
איתן	838.72	831.90	-0.18	-0.02
אלון	697.75	683.60	0.58	0.08
אלונה	694.63	688.54	-0.22	-0.03
אליסם	103.23	100.76	0.20	0.20
אנייה	111.14	109.57	0.00	0.00
אביות	90.89	88.66	0.41	0.46
אסמר	93.13	92.30	0.49	0.53
ארז	282.99	280.90	1.19	0.43
אש	127.49	124.68	0.56	0.45
אשל	194.33	190.52	-0.05	-0.03
אתגר	81.51	80.81	0.31	0.39
אתרג	280.37	277.63	-0.25	-0.09
בדולח	143.03	140.29	0.74	0.53
ברוש	536.49	526.04	0.30	0.06
ברק	470.28	460.82	1.64	0.36
ברקת	351.25	348.18	0.48	0.14
גביש	1645.42	1613.39	3.55	0.22
גבע	123.69	121.92	0.03	0.02
גורן	488.01	483.87	0.11	0.02
גיא	112.81	111.15	-0.03	-0.03
גיל	3243.77	3182.33	9.63	0.30
גלית	714.55	705.76	-0.68	-0.10
דוכיפת	349.70	346.30	0.71	0.21
דוכיפת	518.86	514.31	0.91	0.18
דולב	277.36	271.65	0.72	0.27
דורון	157.12	154.25	0.13	0.08
דומן	300.36	294.88	0.25	0.08
הילה	614.67	603.88	-0.32	-0.05
דרור	324.25	318.37	0.70	0.22
דקל	338.75	332.18	1.29	0.39
הדס	400.85	398.04	0.28	0.07
הילה	440.77	438.77	-0.48	-0.11
הדר	602.04	591.48	0.06	0.01
הדבית	2040.19	2000.19	-0.84	-0.04
זוהר	119.79	118.08	0.00	0.00
זיו	148.50	146.42	-0.05	-0.03
זינוק	100.75	98.61	0.20	0.20
זיק	76.68	74.81	0.13	0.17
זמיר	401.89	398.36	1.38	0.35
חדוה	187.27	185.63	0.91	0.49
חלפין	157.01	156.59	0.27	0.17
חלמיש	223.48	221.99	0.10	0.05
חן	164.32	163.91	0.04	0.02
חצב	128.92	126.10	0.14	0.11
טל	6779.80	6705.16	-0.07	-0.00
יובל	494.92	490.76	-0.08	-0.02
יהלום	160.95	157.87	1.07	0.68
יסודות	361.95	358.90	-0.25	-0.07
יערה	484.99	481.54	-0.09	-0.02
כוכב	275.74	273.31	1.03	0.38
כחל	135.14	133.95	-0.02	-0.01
כלנית	669.14	657.42	-0.27	-0.04
כספית	298.60	296.43	0.78	0.26
כרמל	130.41	128.36	0.27	0.21
כתר	1238.70	1220.73	1.57	0.13
להב	4952.13	4855.58	12.79	0.26
למשקיע	137.21	135.51	0.07	0.05
לפיד	288.67	283.06	2.73	0.97
לפיד	2125.16	2082.18	-0.39	-0.02
לשם	419.84	417.00	-0.17	-0.04
מבחר	1509.13	1480.55	0.33	0.02
מבטח	4336.81	4298.11	8.81	0.21
[illegible]	295.55	291.33	1.09	0.38
מגן	3989.52	3952.80	4.65	0.12
מור	1526.08	1504.31	10.44	0.70
מורן	880.30	869.52	1.68	0.19
משה	26565.94	26161.50	0.67	0.00
מיתר	1148.73	1126.57	1.12	0.10
מעוף	4706.15	4616.45	29.31	0.64
מעיין	785.57	770.85	0.89	0.12
מקשה	422.97	420.17	0.21	0.05
מכלול	90.78	89.03	0.63	0.71
מרווח	136.52	136.06	-0.06	-0.04
מרום	1498.71	1470.56	5.92	0.40
נתה	158.64	156.34	-0.06	-0.04
נסיך	265.16	263.24	1.36	0.52
נשר	433.17	426.65	2.31	0.54
ניצן	124.89	123.06	0.53	0.43
סביון	655.30	643.16	-0.53	-0.08
סגולה	149.19	146.24	-0.49	-0.33
סלע	413.43	410.70	0.02	0.00
סנונית	588.12	582.98	0.19	0.03
ספיר	373.68	370.42	1.21	0.33
סמיר	180.36	179.91	0.13	0.18
ענף	359.52	356.64	0.91	0.26
עדית	766.36	760.69	1.97	0.26
עידן	538.92	531.21	0.61	0.11
עופר	121.70	119.11	0.07	0.06
עינת	2276.25	2259.45	-4.16	-0.18
עמרי	549.76	544.92	0.31	0.06
ערמון	126.62	124.19	0.25	0.20
פזא	1636.10	1604.08	4.11	0.26
צבר	569.02	564.75	1.41	0.25
צופית	493.54	489.14	1.91	0.39
צוק	137.30	136.96	0.20	0.15
צמיד	1248.81	1223.77	1.59	0.13
צמרות	532.27	524.59	2.38	0.46
צפרת	160.32	159.13	-0.02	-0.01
צורית	111.10	109.62	0.18	0.16
קלע	171.66	170.80	0.60	0.35
קשת	113.50	112.70	-0.17	-0.15
רותם	16972.08	16827.21	-17.74	-0.11
רימון	146.94	146.68	-0.11	-0.07
רקפת	936.03	920.86	1.00	0.11
רשף	458.50	453.97	0.93	0.21
שבים	494.27	490.18	-0.20	-0.04
שהם	386.20	382.72	1.28	0.34
שחף	106.10	105.18	0.04	0.04
שירה	458.89	455.47	0.45	0.10
שמיר	450.19	441.40	0.37	0.08
שנהב	641.20	631.89	2.60	0.41
שקד	669.44	656.60	1.43	0.22
שקף	196.23	192.41	-0.13	-0.07
תאנה	241.92	239.56	0.37	0.15
תדהר	515.71	513.15	1.05	0.21
תירוש	605.75	598.33	0.29	0.05
תנופה	110.70	108.48	-0.01	-0.01
תמר	280.58	275.18	-0.13	-0.05
תמנע	216.51	214.94	0.14	0.07
תרשיש	119.88	117.58	0.10	0.09
תשרי	576.30	571.68	0.39	0.07

שערי אגרות החוב

שער המניות 6.9.88

שערים בידבנקאיים

אתמול, בצהריים, 6.9.1988 באירופה

מסירה מידית (ספוט)

$ ארצות הברית	ל־1 שטרלינג	1.6990 / 1.7000
מרקים גרמניים	ל־1$ ארה"ב	1.8505 / 1.8515
גולדנים הולנדיים	"	2.0880 / 2.0890
פרנקים שוויצריים	"	1.5570 / 1.5580
פרנקים בלגיים	"	38.75 / 38.78
פרנקים צרפתיים	"	6.2830 / 6.2860
לירטות איטלקיות	"	1376.80 / 1377.80
ינים יפאניים	"	135.35 / 135.45
$ ארצות הברית	ל־ס.ד.ר.	1.2780 / 1.2785

שער הזהב 427.65 $ ארה"ב אונקיה להרון מקסיבו

מסירה מאוחרת (פורוורד)

	$/ל"ש	מ"ש/$	פ"ש/$
1 ח'	1.6938 / 1.6949	1.5499 / 1.5512	1.8448 / 1.8460
3 ח'	1.6841 / 1.6854	1.5378 / 1.5392	1.8347 / 1.8359
6 ח'	1.6725 / 1.6739	1.5192 / 1.5207	1.8196 / 1.8210

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

שוף נאמנות
בטחה כלל
ניהול תיקי השקעות ניהול קרנות נאמנות וניהול קופות גמל

רעיון לערב בלתי נשכח:
ערב טעימת יינות בביתך
חייג 03-5467010, 03-5463714 והזמן לביתך תיבה של יינות הרבעון שנבחרו על־ידי טועמי מועדון היין.
הזמן את חבריך הטובים לערב הטעימה.
כדי ללוות את היינות, תוכל להזמין גם גבינות, סלמון, פסה ועוד דברים טובים מרשת חנויות "מגדנות".
מועדון היין
רשת חנויות מגדנות
דיינרס קלוב ישראל בע"מ

مكتز من الأصل

מכתבים למערכת הארץ

מס אמת על מס שפתיים

עמדותיו של ח"כ לשעבר ש.ג. אברמוב ידועות זה מכבר, ולכן אין בהתקפתו על הישיבות החרדיות, הכלולה במאמרו "הטביע האמיתי להשתמטות" ("הארץ", 15.8) משום הפתעה. המפתיע הוא בכך, שלמרות דעותיו הקיצוניות של המחבר הנכבד, צודקים דבריו כמעט לכל אורכו של המאמר הנ"ל. לפני שאעיד הערות מספר בכל הנוגע למשתמע ממאמרו של אברמוב באשר ליחס הממלכתי הרצוי לתופעת ההשתמטות וזה במשתמטים משירות צבאי ולאומי, רצוני להעמיד את המחבר על טעותו ואמת בכל הרשימה כולה.

כותב אברמוב בסוף דבריו "ע"י הפסקת מימון ישיבות המשתמטים לא נשתחרר כליל מנגע ההשתמטות, אך לפחות נצמצמה, ומה שחשוב לא פחות, נחזיר לציונות את כבודה שחולל". כבודה של הציונות לא חולל ע"י תופעת ההשתמטות, אף לא ע"י תופעת ניצול המדינה ע"י המשתמטים בכלל. אין כבודה של הציונות או של מדינה יכול להפגע ע"י התנהגותם של המכריזים בריש גלי על אידיאולוגיות והתנגדותם לציונות ולמדינה הציונית.

כבודה של הציונות או של מדינת ישראל עלול להיפגע — ואכן נפגע ע"י התנהגותם של המכריזים, על הכרתם בהן ועל תמיכתם בהן: ע"י הישארותם — בגלות של המתקראים "ציונים" בארה"ב, בדרום־אמריקה, בדרא"פ ומקומות נוספים בעולם; ע"י נשירתם של יהודי ברה"מ בדרכם לישראל אחרי שנים של מלחמות — שלהם וגם שלנו למען יותר להם לעלות; ובעיקר, ע"י ירידתם של תושבי הארץ הזאת היהודיים, המואסים בארץ־המולדת והמחפשים התעשרות מהירה וקלה בניכר. רק ע"י התנהגותם של "ציונים" עלול כבוד הציונות להיפגע.

אך לגופו של עניין, צודק המחבר בעיקר דבריו. תופעת ההשתמטות של תלמידי הישיבות ה"קודשות" כבר מזמן חרגה מגבולות השערוריה והגיעה לממדי מגיפה ופגע רע. התפיסה שלפיה חייבת המדינה באחזוקתם של היושבים בבניה היא תפיסה גלותית מעיקרה, המשקפת את המיבנה היהודי הגלותי המגונה של תנופה בפני הגוי, אלא שבמקרה דנן "הגוי" הוא יהודי. יחד עם זאת, יש להכיר בכך, שלפנינו שני נושאים אשר הקשר ביניהם הוא קשר משפטי, אך לא קשר הגיוני.

בכל הקשור לבעיית שרות תלמידי הישיבות בצה"ל (או בשרות לאומי חלופי), צריך מחד גיסא לזכור, שיש מקום לפטירת מספר מוגבל וסביר של בחורי ישיבה אשר הכרתם שלהם דוחפת אותם להשקיע ימים כלילות בתלמוד, ואשר הכרת מלמדיהם מאשרת את ייחודם זה, מחובת השרות. ולמי שהעובדה דרושה לו, פטירת תלמידי "דת" במתכנת מקבילה מקובלת גם בארצות אחרות. אך, מאידך גיסא, בשום פנים ואופן אין להפריז במספרים של אלה. באשר ליתר, אשר לימודי הישיבה משמשים להם היום לא מקור השראה כי אם מקום מקלט מפני חובת השרות, יש להרחיב את המסגרת הקיימת של ישיבות ההסדר, המשלבת שרות צבאי עם תלמוד תורה.

מומלץ גם ללכת צעד נוסף לקראת הצעיר ה"חרדי" העומד בפני שרות צבאי או לאומי זה, ולהנהיג יחידות מיוחדות אשר חייליהן יהיו כולם מאותו רקע חברתי־דתי, ואף קציניהן יהיו שומרי־מצוות. צעד מעין זה יש בו, מצד אחד, לענות על צרכי המדינה לכח אדם בשרות הבטחון, ויחד עם זה, מצד שני, התחשבות מרבית בצרכיהם המיוחדים של צעירים "חרדיים" אשר, כפי שסגר אברמוב מציין, זהו מגעם הרציני והמתמשך הראשון עם העולם החיצון.

הבעיה השניה היא, ככל הנראה העקרונית יותר: הנוהג שהתפתח במדינת ישראל מאז עלה לשלטון "המחנה הלאומי" בשנת תשל"ז, שלפיו מממנת המדינה הציונית חלק גדול מהוצאות הקמתם, אחזקתם ותפעולם של מוסדות חינוך בתי ספר של החינוך העצמאי, ישיבות קטנות ותלמודי תורה, ישיבות גבוהות אשר האידיאולוגיה המפעמת בקרבם ובקרב מפעליהם ותלמידיהם היא אידיאולוגיה של כפירה ביהדותה של המדינה ובזכות קיומה היהודי.

תופעה זו מתפיזה באמת — היא מביישת לא רק את המדינה ואת מוסדותיה, היא מביישת גם את הנהנים מרוחב ידה של המדינה. יש לקבוע קריטריונים לאומיים מהותיים ולא סמליים בלבד, כגון הנפת דגל הלאום בחג העצמאות שיאפשרו לכלול בין הנהנים מסיועה התומכי של המדינה רק את העומדים בהם.

הצעה אחת מסוג זה: הכללתם של לימודי תולדות עם ישראל, ארץ ישראל ומדינת ישראל ולימודי האזרחות בקרב תכניות הלימודים הנהגים במוסד. מוסד שיסרב לכלול עיקים אלה בתכנית הלימודים הנהגה בו יוציא את עצמו ע"י כך מכלל הנהנים מהסיבסוד הכספי של מדינת ישראל.

הציבור "החרדי" משלם עד היום מס־שפתיים בלבד למושג הנשגב של "אחדות האומה". הגיעה העת לגבות ממנו מס־אמת.

יואל לרנר
ירושלים

צדקנות וחוצפה

הדה בושם, ברשימתה "מתה והיה בשאטי" ("הטלוויזיה של השבוע", "הארץ", 19.8), שוברת שיאים חדשים. גם קודם לכן היתה בעיני אחד מנושאי דגל הצדקנות, אבל "מתה והיה בשאטי" הוא שיא חדש.

התיאור הבא: "ערבי מבוגר (...) נעצר על־ידי חייל צעיר ביותר. החייל מחפש בבגדיו כשפניו אל הקיר וידיו מורמות. לצד ההשלמה שבפניו האטומים אפשר לחוש בשנאה ובעלבון שאינם רק שלו אלא נחלת כולנו, שנגזר עלינו לנהוג ככובשים בארץ זרה". לא רק צדקנות, גם חוצפה. יש לומר לבושם, כי הסימטריה בינה לבין הערבי המבוגר אינה קיימת. הוא חש שנאה ועלבון וגם היא חשה שנאה ועלבון? איזו מין סימטריה היא זאת? האם הקרבן (הערבי) והצופה בו בטלוויזיה (בושם) דין אחד להם? האם עלינו לרחם עליך, גב' בושם, או להודות עם שנאתך ועלבונך?

ולעניין "נגזר עלינו לנהוג ככובשים בארץ זרה": זו לא רק העמדת־פנים, אלא עזובה לארגבונה. לא נגזר עלינו מאומה. הצבת הכיבוש הישראלי כעובדה שנכפתה עלינו ואנחנו קורבנותיה יכולה לשרת היטב את מטה הבחירות של הליכוד ושותפיו, אבל מבחינה הסטורית ופוליטית היא שטות וצביעות.

מיכה קמינר
ירושלים

בגנות הדיבוב

שיטת הדיבוב, הנפוצה באחרונה, פוגעת ולא מנה. הדיבוב מוליש את יכולתו של הילד ללמוד שפה זרה. פעוט המקשיב את כל זמנו להאזנה לסרטים המדובבים בעברית לא ילמד מאומה. מוטב היה אילו היו מניחים לסרטים דוברי אנגלית להיות מוקרנים בשפתם המקורית ומוסיפים תרגום.

במקרה כזה הילד שומע את המלה האנגלית, קורא את התרגום העברי ומקשר ביניהם. זהו מתכון קל ופשוט להקניית שפה נוספת. בה בשעה, הוא לומד כיצד לאיית נכונה מלים ומתקן רבות משגיאות הכתיב שלו.

דניאל יובל
קיראון

תיאטרון / מיכאל הנדלזלץ

נפש מחפשת נשמה

משתתפי "הנפש הטובה מסצ'ואן": סגל (מימין), ירדן, הסמן וריזר

התיאטרון הלאומי "הבימה" והתיאטרון העירוני באר שבע מעלים את "הנפש הטובה מסצ'ואן" מאת ברטולט ברכט. נוסח עברי: שמעון זנדבנק. תרגום פזמונים: יעקב לוריא. תפאורה: יוסף יקירסון. תלבושות: ענת מסגר. תאורה: נתן פנטורין. בתפקיד הראשי: ליאת גורן.

הצגת "הנפש הטובה מסצ'ואן" היא הברכט הגדול השלישי שהקהל הישראלי זוכה לראות בשנה האחרונה. "מעגל הגיר הקווקזי" ב"הבימה", היורד עוד מעט מן הבימה בהפקה מרהיבה בבימויו של עמרי ניצן, עם יונה אליאן בתפקיד גרושה ויוסי בנאי בתפקיד אזדק, מעורר את תשומת לבו של הקהל לשאלות של צדק וחוק ומאמבוגיות לדבר הנבון. ב"אמא קוראז'" בתיאטרון הקאמרי, בבימויו של אילן רונן, ממשיכה הגיבורה לגרור את עגלת סחורותיה במלחמת שלושים השנה כשהיא מלמדת את הקהל מפי ברכט את הלקח של מי שחי ממלחמות.

עתה בא ליובימוב הרוסי, כיום אזרח ישראלי הנע ונד ומביים בעולם, ומביא אלינו את ההפקה שהעלה בזמנו בתיאטרונו "טגנקה" במוסקבה, ואשר מי שראה אותה שם התפעל. הפעם הנושא הוא — על פי ברכט — יכולתו של אדם טוב לשרוד בעולמנו, שהוא לכל הדעות אינו הטוב שבעולמות, והאלים המנוהגים לכאורה שלוסים בו גם הם אינם יכולים לשנותו. ליאת גורן משחקת את הדמות הכפולה של הזונה טובת הלב שן טה ובן דודה רע הלב שואי טה.

זוהי הפקה פשוטה מאוד, על בימה כמעט ריקה. מסגרות המסמנות תפאורה וכתובות באותיות המזכירות במשהו כתב סיני, המאפיינת את מקומות ההתרחשות. המוסיקה, הרוסית באופיה, מלווה את ההצגה כמעט מתחילתה ועד סופה, ויש דמויות שכל הימצאן ותנועתן על הבימה היא מין כוריאוגרפיה מסוגננת על רקע המוסיקה.

זה מעניק להצגה אופי שוטף, כמעט בידורי. אין אף רגע דל. כל הזמן קורה משהו חיצוני. אנשים לא הולכים ממקום למקום: הם רצים, מקפצים ומדלגים. הם גם כמעט אינם מדברים: רק מדקלמים, מבזמים, מושכים את ההברות, מאנפפים, מצייצים, צועקים. לרגעים נדמה שאין מדובר כאן באנשים, אלא במריונטות שחוטיהם מושך בימאי רב המצאה.

יש, לכאורה, היגיון מסוים בתפיסה כזאת, שהרי מדובר כאן בעולם שבו אפילו האלים מתנהגים כמקיקים וכבובות שמתחו את הקפיץ שלהן. צריך גם לציין שהלהקה המקובצת של שחקני שני התיאטראות מתמסרת בנפש חפצה לטיפולו של ליובימוב. כולם, ללא יוצא מן הכלל, משקיעים רב מרץ בביצוע הכוריאוגרפיה הזאת, ולכל אחד רגעי החסד שלו: שמעון כהן בתפקיד השוטר, אורנה רוטברג בתפקיד אשת סוחר השטיחים, רותי קמבוס בתפקיד הגברת מיצי, אהובה בן בתפקיד האלמנה שין, ישראל גוריון התבוב ביותר כרגיל בתפקיד המוכר, שלושת האלים — שמואל סגל, מרק חסמן והגב ירדן, אם להזכיר רק את הדמויות הבולטות ביותר.

בפחות הצלחה עושה את זה יובל זמיר, בתפקיד הספר, ואילן חיים חוגה, בתפקיד הטייס שבו מתאהבת שן טה, אינו מביא לדמות אפילו את הבעירה הפנימית התמימה המבהירה כאשר, שיצר בחוזה אחר של ברכט "תופים בלילה". נכון, הוא האפוטוניסט של המחזה, התגלמותה של נפש רעה למרי, אבל אין בימויו די חן כדי לשכנע את הקהל ששן טה היתה מסוגלת להתאהב בו עד עיוורון.

אלא שלתפיסה כזאת יש מחיר, שעליו ניתן לעמוד כאשר קוראים את מאמרו של ד"ר אברהם עוז בתכניה. הניכור של ברכט — או אולי צריך לאמר, האפקט הדרמטי שלו — אינו מושג בגלל ביטול אפשרות הזדהות של הקהל עם הדמות, אלא בגלל עיצוב חריש של הדמות ושבירתה המתמרת. במלים אחרות, אם הקהל אינו מוצא את הסדק דרכו הוא יכול להגיע לרבדים האנושיים של הדמות — הרי כל התילולה סביב הנפש התמימה הזאת מסצ'ואן היא לשווא.

אין זאת אומרת שבמסגרת, כפי שעיצב ליובימוב, אי אפשר למצוא את הסדק הזה. זה תלוי לא מעט גם ביכולתו של השחקן להבקיע מבעד למסיכה שכפה עליו הבימאי. לפעמים ההבקעה הזאת איננה הכרחית, כמו ברוב התפקידים האפיזודיים של האלים או עלובי החיים המסרים את חייה של שן טה. אבל בתפקידים החשובים אי אפשר בלעדיה.

דב רייזר בתפקיד מוכר המים, ואנג, מצליח ליצור הן את המסיכה המסוגננת היטב בתנועה מתנמרת, והן את הרמות האנושיות מאחוריה. כל רגע בו הוא מופיע על הבימה, זו בשורה להיות אחרים המעניקים להצגה את המימד האנושי הגורם לך לחוש את משמעויות הטוב והרע בעולמו של ברכט.

וזה מביא אותנו לליאת גורן, בתפקיד הראשי הכפול. שחקנית זאת ניחנה ביכולת נדירה להיות סטנית על הבימה, בלי מאמיניות, היקר או שמץ של מבמא זר. אבל בהצגה הזאת, בתפקיד שן טה הזונה נכפתה עליה הצגה משונה המעוותות את חינה הרב. מבחינה זאת היא מתקבלת על דעתי יותר בתפקיד שואי טה, בבגדי גבר ומשקפי שמש כהים. אבל בשתי הדמויות היא איננה מצליחה לחרוג אל מעבר לעיצוב החיצוני. רק בסופו של המחזה — וזה כבר ברכט, שאפילו התפיסה המשעשעת לכשעצמה של ליובימוב לא הצליחה לטשטש — בוקעת מתוכה זעקה של הנפש התמימה, אבל היא נבלעת בתצולה הכללית המתוזמרת היטב.

המלים האחרונות בהצגה הזאת הן של מוכר המים, אם כי במקור כתב אותן ברכט עבור שן טה־שואי טה. זו מין התנצלות על המחזה ללא מוסר השכל, והבעת תקוה שלמרות שהמחזה אומר כי העולם הוא רע, הרי מוכרח להיות סוף טוב למעשה. וזוהי אחריותו של הקהל להגשימו, בדמיון אם לא במציאות. דב רייזר, העומד במרכז הבימה, כשהלהקה כולה ברקע נאלץ להשתיק את מחיאות הכפיים של הקהל כדי להשמיע את הטקסט. הוא מתולל בו פלאים, כי זה טקסט מעולה ברגע הנבון במחזה. אבל אני תוהה אם מה שנשאר במוחך הוא הרגע הזה, או התמונה התזזיתית שקדמה לו במשך שעתיים וחצי.

הארץ ממליץ

החגיגה של באבט (ת"א, חיפה) — ארוחה צרפתית מפוארת מוגשת בכפר דייגים קטן לחוף יוטלנד שבדנמרק, על ידי באבט (סטפן אודראן) המשרתת המסתורית של בנות הכומר. לפי סיפור של איזאק דינסן ("זכרונות מאפריקה").

פרנטיק (ת"א, חיפה) — סרט מתח בבימויו של רומן פולנסקי, עוסק בהעלמה של אשת רופא המגיע לועידה מקצועית בפאריס.

בגלל המלחמה ההיא (ת"א) — סרטה התעודי של אורנה בן דור־ניב מפגיש שוב ובצורה מרתקת את יהודה פוליקר ויעקב גלעד עם המורשת הכבדה של הוריהם בשואה — כמקורות ליצירתם המשותפת.

ספריי (ת"א) — פארודיה מתוקה על סרטי הנעורים המלודרמה החברתית בהשתתפותו של דיווין ובבימויו של "נביא הטעם הרע" ג'ון ווטרס.

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

המוקד הרפואי במקרים דחופים: כ"ס בערב עד למחרת ב־7 בבקר בתוצאת כו"א טל' 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
בת ים 5795333
הרצליה 052"541333
נהריה 823333
רחובות 08"451333
כרמיאל 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08"221022
באר שבע 057"74767
חדרה 04"763333
מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א־ה — 20.00–8.00
בימי ו — 15.00–8.00
טלפונים: 03"433300
שח"ך — שירות רפואי בית
24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים: ירושלים, מוקד יום — 660585, 669531
מוקד לילה, שבת וחג — 226191 מנוי מס' 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן תל־אביב, מוקד יום — 218820, 218898
מוקד לילה — 651011 מנוי 8752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מכון ב"ר
שקט — שרות רפואי לקט (ת"א)
שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24–19:
טל' 03"7549111 "שקט" קוד מנוי 222
שלה — שרות רפואי לקט (חיפה)
בימי חול בשעות 24–19, בימי שישי 14–24, בשבת 08–24 טל' 04"380541 קוד מנוי 1665
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה תל־אביב:
דיזנגוף מבוך שער 3 (ליד המשביר) טלפון: 294869, 03–285822
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים 24 שעות ביממה. בר כוכבא 49 טל: 03"284649 פתוחה בימים א־ה בין 21.00 עד 23.00 ימי ו ושבת וחג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
ירושלים בית הרופא ע"ב — 22–16
קשב לבית —
שירות מיוחדים לרפואה, שיקום וסיעוד בבית
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052–548575
איתורית 7549111 1500
ער"ן — עזרה ראשונה נפשית:
(24 שעות):
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים תורפ' 03"261115
חיפה 672222/3
נתניה 053"335316
באר־שבע 057"418111
כרמיאל (גליל מערבי) 04"988410
כפר־סבא 052"913999
מרכז רפואי בא"ר־יעקב 08"222962
מרכז מידע לקורבנות אונס (24 שעות):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02"245554
חיפה טל' 04"382611
מרכז מידע לנפגעי לחץ
מטמון "מטבלות"
א רח' 15.00–11.00
ב רח' 18.00–16.00
טל: 220031
רח' מאזה 13 תל־אביב
יד בוד — ארון קשבת לילד ולהורים
תל אביב "לילך" 226027 24 ש' ביממה
להורים, בימים ב, ה' מ־20.00–17.00, 222732
ירושלים — 243338
חיפה ונהריה — 229488 מ־20.00–11.00
הגליל המערבי — 04"922222
קו אל"י — האגודה להגנת הילד
הודעה בנפגעי אלימות כלפי ילדים 261070 א'־ה' 20.00–16.00
ארגו לשירות אדם — חברה סיעודית לשירות הציבור בכוש רק 24 שעות ביממה
03"5461727/8
שלל — שרותי בריאות מיחל ובמרץ להולי לב (פרטי) 330848
ימה — 24 שעות קו אדום לנשים מוכות
טל: 03–5461153, 08–550586
הורים לתלמידים — הפגישה הנמרצת לתלמידים, מידע מקלט 24 שעות בטלפונה 290101, 203121. קו פתוח בכל יום ב' ת.ד. 33602 ת"א 23.00–19.30
זרחון תל־אביב — 611001, 246363 א239952
זרחון ירושלים 226535
זרחון חיפה 645534
המגרות — לנבואות העזרה טניף ת"א בן יהודה 146, 239207

תורנות בתי־חולים

תל אביב רוקח — (ילדים)
איכילוב — (פנימית, כירורגית)
ירושלים בקור חולים — (פנימית, נשים, א.א.ג)
שערי צדק — (כירורגית, אורתופדית, ילדים, עיניים)

תורנות בתי־מרקחת

תל־אביב הקריה: אבן גבירול 19 204650
בבלי שוהאל 1 פנת סולדוס 10 שכ' בבלי 440552
ירושלים מרפאת רוממה המ"צ 28 525191
חיפה מרכזי הרצל 29 665596
חולון אמרוח המויין 52 889153
בת ים כוזר הרבינה רייך 20 583360
נתניה מקסים סלוקו 2 617836
פתח תקוה קופ"ח כללית חיים עוזר 905271
הקריות הרמון מסנת מדייען ק. מוצקין 715136
חדרה כללית ה. סמואל 335884

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע"י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברות, משפחה, מיניות — אמבצעי מניעה. ימים ב' ג' ה' — 16.00–19.00. רמב"ם 9 5101511/2 חיפה: ימים א' ו ד' 16.00–19.00 רח' הסטודים 14 טל' 381520

מרכזי מידע — אגד

02–304304 03–432777 04–549121

הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ
מוגש כשירות לציבור על ידי

טלוויזיה

חינוכית

08.00 עד כאן
08.05 שעת כושר
08.15 בגאוגרפיה של א"י
08.40 אנגלית ו'
09.00 מדעי הטבע, יסודי
09.15 רוצב מוקסים
10.30 מדעי הטבע, ה־ו'
11.00 חשבון ו'
11.15 יהדות, קשת וענן
11.40 אנגלית ז'
12.00 מושגי יסוד בהיסטוריה
12.25 אורחות, על־יסודי
12.50 צרפתית
13.05 אנגלית י'
13.30 מדעי הטבע, על יסודי
14.00 עד כאן
14.05 האנציקלופדיה הפתוחה
15.00 הוי בינבה
15.10 נילס הולגרסון
15.40 שעת כושר
15.50 מאתיים שניות למשרד הבריאות
15.55 פיצחונים
16.25 פני הארץ, קציר בים
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 תבועטרון
18.00 שמיניות קיץ
18.20 היה או לא היה
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 תכנית בידור
19.00 בריאות ויופי
19.30 (ע) חדשות
20.00 כותרות מבט
20.02 מדור לדור
20.30 "הצפית"
21.00 מבט לחדשות
21.30 תשדירי שירות
21.35 העוזקים אל המערב
22.05 סרט קולנוע
24.00 פסוקו של יום וחדשות

ערוץ 2

18.30 מה בשורה הערב
18.35 בלשי רבקאים
19.00 בנים איום
19.30 אמא ואבא אינם יכולים לשמוע אותי
20.20 מה בשורה מחר
20.25 "רבע לפני"
20.30 המוסיקה לביקור בקיבוץ
21.00 להיטים של "היהיה"
ערב שבת בישראל

ירדן ערוץ 6

18.00 הבישול הצרפתי
18.30 רוצב קרנ. סדרה
19.00 חדשות בצרפתית
19.15 לקט שירים
19.30 חדשות בעברית
19.45 מגאזין ספורט
20.00 חדשות בערבית
20.30 הלו, הלו סדרה (קומי)
21.00 סרט דוקומנטרי
22.00 חדשות באנגלית
22.20 הטיל החמישי, סדרה (דרמה)

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים. סדרה
14.00 מועדון 700
14.30 התעמלות
15.00 האוזר הלולייני. סדרה
15.30 סופר־בוק (מצויר)
16.00 שכני הסלעים (לילדים)
16.30 סרט. "כותרת ראשית"
18.00 חוק וקשת. סדרה
18.30 משפחת קובל (סדרה)
19.00 חדשות בערבית
19.30 חדשות באנגלית
20.00 רצח במשכית קולטים
21.00 החוק והרי מגרה. סדרה
22.00 משחקי רמא (דרמה ערבית)
23.00 מועדון 700
23.30 חיים אחרים. סדרה

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.09 בהאזנה נינוחה
09.00 קונצרט בוקר
11.57 פינת השיר
12.00 אבנים באולפן
13.05 בהאזנה נינוחה
15.00 שעה עם רביעיית אמאוס
16.00 מוקלטות התזמורת הפילהרמונית
18.00 מוסיקה ויוזה
19.00 מוסיקה אהובה עליכם
20.05 אינטרלוד
20.27 פינת השיר
20.30 מאולמי הקונצרטים שלנו
22.30 כאן
23.00 מחזורי יצירות

רשת א'

16.05 משנים
17.10 צבעי הקשת
18.06 מבות ערב
19.00 שירים לעולם
22.05 חבר מאתו מוכב

רשת ב'

16.05 שעה קלה עם רן ונמה
17.05 רצעי קסם
17.55 קראוני ספר
18.06 יש שאלות

רשת ג'

19.05 הצעקה האחרונה
21.05 פיגבי באז
23.05 הלילה הזה שירים

גלי־צה"ל

18.05 יער משחר
18.45 ...
19.00 מבזקי ידיעות
00.05 ...
19.00 היום הזה
19.35 שירים עבריים
20.05 צימוקים ושקדים
21.00 מבט לחדשות
21.30 צימוקים ושקדים, המשך
22.05 להיאזו בחלום
23.05 מתפשים את המטמון

צה"ל 1

02.00 לא רוצים לישון
05.00 צלילי בוקר
19.05 שירים מכאן
20.05 שירים בנושא אחד
21.30 לילה לא שקט
22.05 על הדבש ועל הביטואק
23.05 עשרים הארבע, היום שהיה

צה"ל 2

19.05 הרדיו הישן
20.05 מבער הפזמונים
21.57 ...
22.05 הפסקת עשר
23.05 קול הבאו הזה

שידור קבוע

רשת א'

06.16 האר עיניו. שירים בתנגון חסידי
06.30 סיכום השבוע היהודית
06.35 דף גמרא יומי
06.50 מדעי היום
07.30 יש בעינייך. שירים ישנים
08.05 הונה
09.05 סלדרים. שירות מידע
10.05 שעני בוקר
11.05 יהודיתוק. שירים עבריים
12.05 משרד ירושלמי
14.06 בראש צעיר. מגאזין לילדים
15.00 שירים עבריים
15.30 האנציקלופדיה המתוחה
08.05 סקר לשלום
09.05 ביקור בית
10.05 כל צבעי הקשת
12.10 אלף־אמ"ד ב'ישראל'
13.05 באמי היום, חדשות ומבזקים
14.30 מה בתוק, הוד המחזה
15.05 תוכנית הארץ, שירים עבריים
16.05 שעה קלה עם אמן
17.05 רגעי קסם
17.55 קראוני ספר. קוראים מטולים

רשת ב'

06.06 השכם בבוקר
07.00 הבוקר הזה

רשת ג'

06.05 בוקר לאושר והודים
07.05 שיר בבוקר בבוקר. שירים עבריים
09.05 "מה בבר השע"ן"
10.06 דברים טובים עם שמירה אינמבר
11.05 עשרים רווחים מלאכי חוקיה
12.05 "אהבה יומיומית עם יוסי סיאט
15.05 רק בימי חולשה
14.06 "לי ולך" עם חיטל עמית
15.05 "זמיש חדיש המהמרס" עם שי
16.05 קול ישראל

גלי־צה"ל

06.05 צלילי בוקר. שירים עבריים
06.30 מוקדים עין. חדשות
07.07 שבע אמש שבע, עם צבייק
08.00 בוקר טוב ישראל, אקטואליה
09.05 אילהומזיק, עם אלי ישראלי
10.05 מכוז שמש, מוסמונים ומשירבוסים
10.55 זה בוקר, על צעים ויקר
11.05 נכון לעכשיו, עם דן רוש
13.05 שלושה, המטמון
14.05 גמון, מוסיקה לקיץ 88
15.05 סיכום
16.04 ארבע אחר הצהריים, שירים עבריים וימים א', ג'
17.00 ערב טוב ישראל

קולנוע

תל־אביב

אורלי — גם ברחוב 8 5.00, 7.15, 9.30
אסתר — מפגש להתם 5.00, 7.30, 9.45
בן יהודה — אלף האורות של ניו יורק 4.45, 7.15, 9.45
בית לסין — מונטי פייטון והגנים בהדליוזד 11.15
גורדון — החגיגה של באבט 5.00, 7.30, 9.45
גת — נישואין פיקטיביים 5.00, 7.30, 9.40
דקל — מטורפים ודישות 7.10, 9.45
דיזנגוף 1 — קפה בגדד 11.00, 13.00–3–5, 7.30, 9.50
דיזנגוף 2 — פקין בלוז 11.00, 13.00–3–5, 7.30, 9.50
דיזנגוף 3 — הקיץ של אביה 11.00, 13.00, 3–5, 7.30, 9.50
דרייב־אין — רמבו 3 7.30, 9.30, סקס — 12.00
הוליגאן — לול 5.30, 11.30
הוד — אריה פריפי מגלה את אמריקה 5.00, 7.10, 9.30
חן 1 — פרנטיק 5.00, 7.30, 9.50
חן 2 — תרגילים בריגול 5.00, 7.30, 9.50
חן 3 — בעקבות האיגואנה הכחולה 5.00, 7.30, 9.30
חן 4 — נעורים בהשאלה 11—2—5, 7.30, 9.50
חן 5 — הקיסר האחרון 11, 2, 6.30, 9.30
ליכטר — מולדים עוצבים 4.30, 7.30, 9.30
לב 1 — הבסיבה הקסומה 2—5—8, 10.00
לב 2 — אהבנו כל כך 2.00, 4.45, 7.15, 9.45
לב 3 — החבר של חברה שלי 2.00, 5.00, 7.45, 9.55, אל עצמי
לב 4 — תוספה בבמר 2—5, 7.40, 9.50
מדיואות ת"א — עיניים שחורות 4.30, 7.00, 9.30 בגלל המלחמה ההיא 7—9
מקסים — קרוקודיל דנדי 2 5.00, 7.30, 9.30
פאר — צוללת צהובה 5.30, 7.30, 9.40
סינמטק ישראלי — ביכור מקומי 7.00, מכונותיו של מוסיקאי 9.30
פארלמנט 1 — שם המשחק 5.30, 7.30, 9.45
פארלמנט 2 — מילגרו 5.00, 7.30, 9.45
פארלמנט 3 — מוזר הבגידה 5.00, 7.30, 9.45
פאר — האשה של חיי 5.00, 7.30, 9.45
פריז — לידיה איב 2—4, 7.15, 9.30
1001 שקרים על פיקסו 11.30 בלילה
צמון המתרוים — כפר קטן שלי 5.00, 7.30, 9.45
שחף — הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 5.45, 9.15
תמוז — ספייר 7.30, 9.40
תכלת — פרחים בעלית הגג 5.00, 7.30, 9.45
תל־אביב — מוזר הבגידה 5.00, 7.15, 9.30
מוקש ר"א — ויזור גודלי 8.00, 10.00

בת־ים

אורנים — חיל סמיילס 7.15, 9.30
עצמאות — אריה פריפי מגלה את אמריקה 5.00, 7.15, 9.30

עפולה

היכל התרבות — הקיץ של אביה 7.00, 9.15
מרכזתרון — תוספה בבמר 9.30

אשקלון

אסתר — סוכת ידה 5.00, 7.30, 9.30

ירושלים

אדיסון — אריה פריפי מגלה את אמריקה 4.30–7–9
אוריון 1 — נשואין פיקטיביים 4.30, 7.00, 9.15
אוריון 2 — פקין בלוז 5.00, 7.15, 9.30
אוריון 3 — לול 5.00, 7.15, 9.30
אורגיל — המשימה מיאמי 4.30, התנוזה המעבר 6.45, 9.15
בית אגרון — קובלן 4.30, הרעב 6.45
בריאן מכבי עליון 8.30, נודרי הפשע 10.15
בסתר — פרחים בעלית הגג 4.30, 7.00, 9.00
סינמטק — הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 6–9
סינמטק 1 — הנמבס 7.00, שיער 9.30
סינמטק 2 — פריסטנה 7.00, האיש שחשב שאשתו היא כובע 9.00
עדן — מוזר הבגידה 4.30—7—9
סמדר — המעבר הגמור 7.00, 9.15
רון — מפגש להתם 4.30, 7.30, 9.30
ת. ירושלים — קפה בגדד 7.00, 9.30
הקיץ של אביה 5—7, עולם נאדר 9.30

רמת גן גבעתיים

ארמון — פרנטיק 5.00, 7.30, 9.50
אורדע — הבית ברחוב קרול 7.15, 9.30
גן 1 — פרחים בעלית הגג 5.00, 7.30, 9.50
גן 2 — מפגש להתם 5.00, 7.30, 9.50
גן 3 — תרגילים בריגול 5.00, 7.30, 9.50
גן 4 — משורים וחדשות 5.00, 7.30, 9.50
הוד — אריה פריפי מגלה את אמריקה 5.00, 7.15, 9.30
לילי — לול 5.00, 7.30, 9.30
שבים — קרוקודיל דנדי 2 7.15, 9.30

הרצליה

דוד — מילגרו 7.00, 9.30
היכל — מוזר הבגידה 7.15, 9.30
דן אבריה — רוד צדינג קרוס מס' 84 7.00, 9.30
מלון דניאל — שם המשחק 7.15, 9.30

חולון

ארמון — ממעין המתגבר 7.15, 9.30
מגדל — פרנטיק 7.15, 9.40
מגדל — אריה פריפי מגלה את אמריקה 5.00, 7.15, 9.30
רינה — תשוקות באפריקה 7.15, 9.30

רחובות

בית העם — הקיץ של אביה 7, לול 9.00
הוד — 3 גברים ותינוקת 7.15, 9.15
חן — ספר הג'ונגל 4.30, ביטל בזם 7.15, 9.15

נתניה

אסתר — אריה פריפי מגלה את אמריקה 5.00, 7.15, 9.30
מגדיל — פרנטיק 7.15, 9.30
שרון — הקיסר האחרון 6.00, 9.00
הוד — חל סמיילס 7.15, 9.30

חדרה

חוף — ד"ר שומר עלי 7.00, 9.15

כפר סבא

עמל — המשימה מיאמי 7.00, 9.15
חן — המוד 7.00, 9.15

באר־שבע

חן — מילגרו 5.00, 7.15, 9.30

היכל התרבות — סוכת ידה 7.00, 9.30

צפת

בית אלון — לול 7.00, 9.15

חיפה

אורה — הקיץ של אביה 4.30, 7.00, 9.15
אורלי — החבר של החברה שלי 6.45, 9.15
רב גת 1 — פרחים בעלית הגג 4.30, 7.00, 9.15
רב גת 2 — בעקבות האיגואנה הכחולה 4.30, 7.00, 9.15
רב אור 1 — זיווג משמים 4.00, 6.45, 9.15
רב אור 2 — נעורים בהשאלה 4.30, 6.45, 9.15
רב אור 3 — נשואים פיקטיביים 4.30, 6.45, 9.15
חן — מפגש להתם 4.30, 6.45, 9.15
סינמטק — אריץ אחרת 7.00, ומן אחר מקום אחר 9.30
מוריה — סינמה קפה — אל עצמי, 5.15, מולדים ערוצים 7.15 הבית ברחוב קרול 9.15
עצמון 1 — קרוקודיל דנדי 2 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2 — הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 5.20, 8.30
עצמון 3 — שם המשחק 4.30, 7.00, 9.15
פאר — פרנטיק 4.30, 6.45, 9.15
רון — אריה פריפי מגלה את אמריקה 4.30, 7.00, 9.15
שביט — אהבנו כל כך 7.00, 9.15
קרן אור הבחורים — החגיגה של באבט 7–4.30, 9.15

קריות (חיפה)

אורות — אריה פריפי מגלה את אמריקה 7.00, 9.15
בית העם — עדות כמסמך 9.15
זוהר — הקיץ של אביה 9.15
ציון — שם המשחק 7.00, 9.15
מגדיל — פרנטיק 7.00, 9.15
כפיר — תוספה בבמר 7.00, 9.30
מוזן — הקיץ של אביה 7.00, 9.15

פתח תקוה

היכל 1 — אריה פריפי מגלה את אמריקה 6.45, 7.15, 9.45
היכל 2 — המשימה מיאמי 5.00, 7.15, 9.30
היכל 3 — לילה מסחרר 4.45, 7.15, 9.45

ראשל"צ

רון 1 — אריה פריפי מגלה את אמריקה 3.00, 7.15, 9.45
רון 2 — כלהמות השמקים 5.00, 7.30, 9.45
רון 3 — הקלות הבלתי נסבלת של הקיום 5.45, 9.15

נהריה

הוד — מפגש להתם 7–9
היכל התרבות — מוזר הבגידה 7–9

טבריה

יד שמונה — פרנטיק 7.00, 9.15

בית שאן

אולם מפורים — לול 9.15
בני המנשמיכל — בית הזוויות 8.00, הפוזים כלון 10.00

רמת השרון

כוכב — זורק אותה מהרכבת 5.00, 7.15, 11.35

ק. אונו

מרכז קהילתי — ד"ר שומר עלי 7.00, 9.15
מוטה — סוכת ידה 7.15, 9.30

עכו

אורימוריום — המשימה מיאמי 7.00, 9.15

להסתכל בגדול...

תיאטרוני ישראל

הערב יום ד' 7.9
תיאטרון הבימה:
מאלה שבחו — 20.30
ויזרנע של צ'ארלי — 20.30
הנפש הטובה מסצ'ואן — בבאר־שבע
התיאטרון הקאמרי:
גרענה: 16.30, 20.30
עלובי החיים — בתיאטרון חיפה

שרה אלספקטור   ד"ר אמנון כספי

נשואים

החופה נערכה בחוג המשפחה

כ"ה באלול תשמ"ח   7.9.88

חוזרים לת"א
ספטמבר, אוקטובר, נובמבר

התיאטרון הקאמרי מציג:
CAMERON MACKINTOSH (OVERSEAS) LIMITED
Les Misérables
עלובי החיים
"המחזמר שעושה הסטוריה" (Newsweek)
הפצה ראשית: "הדרן־קסטל" כרטיסים להשיג: "הדרן" אבן־גבירול 90 טל. 248844, 03-248788 "קסטל" אבן־גבירול 153 טל. 447678, 03-444725 ובקופת הקאמרי טל. 03-245211
מפעל המנויים בעיצומו
ההרשמה אחרונה לפני עליית המחזות. עד 30.8 אפשר יהיה לרכוש מנוי לקאמרי במחיר הישן
שירה • שקולניק